

07.03.2022

Kokousaika 07.03.2022 16:00 - 17:49

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana	pormestari
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo	apulaispormestari
Gebhard, Elisa	
Halla-aho, Jussi	
Iskanius, Anniina	
Nuorteva, Johanna	
Rantanen, Tuomas	
Sarkomaa, Sari	
Sazonov, Daniel	apulaispormestari
Vanhanen, Reetta	
Vierunen, Maarit	
Borgarsdottir Sandelin, Silja	varajäsen
Said Ahmed, Suldaan	varajäsen

Muut

Diarra, Fatim	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja poistui 17:08, saapui 17:40, poissa osa 189 § ja osa 190 §
Rydman, Wille	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Torsti, Pilvi	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Aalto, Laura (etänä)	vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Grönholm, Niclas	vs. kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha (etänä)	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Lehmuskoski, Ville	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Gros, Nina (etänä)	henkilöstöjohtaja
Haahtela, Ilkka	vs. elinkeinojohtaja

07.03.2022

	Krogell-Magni, Pi Kühn, Markus (etänä) Peltonen, Antti Rope, Jenni Saxholm, Tuula Snellman, Johanna Selkiaho, Sanna Putkonen, Reetta	vs. viestintäjohtaja strategiajohtaja vs. hallintojohtaja kaupunginlakimies rahoitusjohtaja viestintäasiantuntija hallintosuunnittelija liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö saapui 16:40, poistui 17:40, läsnä 189 - 190 §
Puheenjohtaja	Juhana Vartiainen	pormestari 173-195 §
Esittelijät	Juhana Vartiainen Sami Sarvilinna Antti Peltonen	pormestari 173-174 § kansliapäällikkö 175-179 §, 181-195 § vs. hallintojohtaja 180 §
Pöytäkirjanpitäjä	Sanna Selkiaho	hallintosuunnittelija 173-195 §

07.03.2022

---

§	Asia	
173	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
174	Asia/2	V 16.3.2022, Pelastuslaitoksen vuoden 2021 talousarvion toteutumaton sitova toiminnan tavoite
175	Asia/3	V 16.3.2022, Hallintosäännön muuttaminen, valtuutetun aloitteen käsittely
176	Asia/4	V 16.3.2022, Hallintosäännön muuttaminen, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen rakenteellinen uudistaminen
177	Asia/5	V 16.3.2022, Mellunkylän Aarteenetsijäntie 2-4 asemakaavan muutos (nro 12717)
178	Asia/6	V 16.3.2022 Laajasalon Jollaksentie 64:n asemakaavan muuttaminen (nro 12680)
179	Asia/7	V 16.3.2022, Valtuutettu Pia Pakarisen aloite oppilas- ja opiskelija-huollon säilyttämisestä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla sote-uudistuksen jälkeenkin
180	Asia/8	Vammaisneuvoston jäsenen nimeäminen
181	Asia/9	Päätös perusopetuksen poikkeusjärjestelyjen mahdollistamiseksi
182	Asia/10	Rekisterinpitoon liittyvistä vastuista ja tehtävistä päättäminen kaupunginkansliassa
183	Asia/11	Lausunto ympäristöministeriölle lakiesityksestä koskien yhteishallintoa valtion tukemissa vuokratiloissa
184	Asia/12	Virkojen perustaminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle 7.3.2022 lukien
185	Asia/13	Hakemus Uudenmaan ELY-keskukselle Uutelan metsän luonnonsuojelualueen perustamiseksi sekä hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi
186	Asia/14	Hakemus Uudenmaan ELY-keskukselle Skatanniemen luonnonsuojelualueen perustamiseksi sekä hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi
187	Asia/15	Hakemus Uudenmaan ELY-keskukselle Rudträskin luonnonsuojelualueen perustamiseksi sekä hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi

07.03.2022

188	Asia/16	Vähäpäästöisten ajoneuvojen kriteerien tarkistaminen
189	Asia/17	Helsingin kävelyn edistämishjelma
190	Asia/18	Helsingin liikenneturvallisuuden kehittämishjelma 2022-2026
191	Asia/19	Valtuutettu Emma Karin toivomusponsi Helsingin kaupungista perheystävällinen työpaikka
192	Asia/20	Valtuutettu Mari Holopaisen toivomusponsi avoimista nuorisotiloista jokaiseen kaupunginosaan
193	Asia/21	Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite lääkärikäyntien maksujen poistamisesta kotihoidon lääkäripalveluista
194	Asia/22	Kaupunginvaltuuston 2.3.2022 tekemien päätösten täytäntöönpano
195	Asia/23	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

07.03.2022

Asia/1

§ 173

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Anniina Iskaniuksen ja Suldaan Said Ahmedin sekä varatarkastajiksi Reetta Vanhasen ja Nasima Razmyarin.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valita pöytäkirjantarkastajaksi Minja Koskelan sijasta Suldaan Said Ahmedin.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

07.03.2022

Asia/2

Käsiteltävä tässä kokouksessa

§ 174

V 16.3.2022, Pelastuslaitoksen vuoden 2021 talousarvion toteutumaton sitova toiminnan tavoite

HEL 2021-013148 T 02 02 01

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä pelastuslaitoksen selvityksen vuoden 2021 talousarvion sitovan toiminnan tavoitteen toteutumatta jäämisestä.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Liitteet

1 Pelastuslautakunta 9.2.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin hallintosäännön taloudenhoitoa käsittelevän 20 luvun 3 §:n mukaan selvitys toteutumatta jääneistä sitovista toiminnallisista tavoitteista on esitettävä kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi ennen tilinpäätöksen allekirjoittamista kaupunginhallituksessa. Kaupunginhallituksen 14.2.2022 käsittelemästä selvityksestä puuttui yksi pelastuslaitoksen toteutumaton vuoden 2021 talousarvion sitova toiminnan tavoite.

Tavoite: Henkilöstön työkykyä edistetään jatkuvasti

Toteuma: Tavoitteelle oli määritelty kaksi toteutumista määrittelevää mittaria, joista toinen ei toteutunut.

07.03.2022

Tavoitteen sairauspoissaoloja koskeva mittari toteutui. Mittarin tavoitearvoksi oli asetettu, että pelastuslaitoksen sairauspoissaolot saavat olla korkeintaan vuoden 2020 tasolla. Vuonna 2021 henkilöstön sairauspoissaolopäivien kokonaismäärä oli pienempi kuin vuonna 2020.

Tavoitteen varhaisen tuen (VATU) -menettelyjä koskeva mittari ei toteutunut. Varhaisen tuen keskustelujen toteutumistasetta ei pystytty todentamaan.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Liitteet

1 Pelastuslautakunta 9.2.2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Asianomainen

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.02.2022 § 31

HEL 2021-013148 T 02 02 01

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi selvityksen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan vuoden 2021 toteutumatta jääneestä talousarvion sitovan toiminnan tavoitteesta.

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsti Laine-Hendolin

Lisätiedot

Mervi Smahl-Laurikainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 89016
mervi.smahl-laurikainen(a)hel.fi
Reetta Sariola, suunnitteluosaston päällikkö, puhelin: 310 32987
reetta.sariola(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

07.03.2022

Asia/2

Kaupunginhallitus 14.02.2022 § 124

HEL 2021-013148 T 02 02 01

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä kaupunginkanslian, taloushallintopalveluliikelaitoksen johtokunnan, työterveysliikelaitoksen johtokunnan, kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan, pelastuslautakunnan, liikennelaitoksen johtokunnan, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja sosiaali- ja terveyslautakunnan selvitykset vuoden 2021 talousarvion sitovien toiminnan tavoitteiden toteutumatta jäämisestä.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Riina Kopola, erityissuunnittelija, puhelin: 310 28256
riina.kopola(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 09.02.2022 § 14

HEL 2021-013148 T 02 02 01

Päätös

Pelastuslautakunta päätti merkitä tiedoksi pelastuslaitoksen sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen vuonna 2021 ja totesi, että asia ei aiheuta erityisiä toimenpiteitä.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

1) Onnettomuuksia ehkäistään lisäämällä kaupunkilaisten ja Helsingissä toimivien tahojen kykyä estää onnettomuuksia ja rajoittaa niiden vaikutuksia. Tavoitetta mitataan turvallisuuspisteillä. Tavoitteena on vähintään 8000 turvallisuuspistettä

Tavoite toteutui. Tulos oli 10558 pistettä.

2) Pelastustoiminnan toimintavalmius on riittävä ja tarkoituksenmukainen. Tavoitetta mitataan pelastustoiminnan keskimääräisellä lähtö- ja ajoajalla kohteeseen riskiluokan määrittävissä onnettomuustyypeissä.

Tavoite toteutui. Keskimääräinen lähtö- ja ajoaika kohteeseen oli enintään 6 minuuttia 52 % tehtävistä.

3) Kiireellinen ensihoito toteutuu tilaajan vaatimusten mukaisesti. Tavoitetta mitataan ensihoidon tavoittamisviiveellä A- ja B-tehtävissä. Viiveen tulisi olla enintään 8 minuuttia vähintään 70 % tehtävistä. Lisäksi maallikoiden havaitsemien kammiovärinäpotilaiden selviytymisen tulisi olla vähintään 32 %.

Tavoitteet toteutuivat osittain. Kammiovärinäpotilainen selviytymisaste oli 32 %. Sen sijaan tavoittamisviive oli 58 % ja alitti tavoitteen 12 prosenttiyksikköä. Ensihoidon tehtävämäärä palautui vuonna 2021 pandemiaa edeltävään kasvutrendiin. Covid-19 potilaan hoidon jälkeen ensihoitoyksiköille joudutaan tekemään sisäpesu, jonka vuoksi yksikkö on pois hälytysvalmiudesta 30-60 minuuttia. Tämä lisää potilaan tavoittamisviivettä, koska korvaava yksikkö samanaikaiseen tehtävään tulee kauempaa.

4) Henkilöstön osaaminen kehittyy jatkuvasti. Tavoitetta mitataan täydennyskoulutuksen määrällä, jonka pitäisi olla vähintään sama kuin vuonna 2020.

Tavoite ylittyi 30 %. Pandemiatilanteesta huolimatta lähes kaikki täydennyskoulutus on kyetty toteuttamaan metodiikkaa kehittämällä ja osittain myös kirimään 2020 syntynyttä koulutusvelkaa. Rekrytoinneista johtuen uuden henkilöstön koulutusta on toteutettu poikkeuksellisen paljon.

5) Henkilöstön työkykyä edistetään jatkuvasti. Tavoitetta mitataan lyhyillä sairauspoissaoloilla sekä varhaisen tuen menettelyiden toteutumisella.

Tavoite toteutui osittain. Lyhyet sairauspoissaolot olivat enintään vuoden 2020 tasolla. Varhaisen tuen keskustelujen toteutumisastetta ei kyetty mittamaan mittausprosessin häiriöiden johdosta.

6) Pelastuslaitoksen toiminta on tuottavaa kaupungin kasvu ja palvelutarpeen muutokset huomioiden. Tavoitetta mitataan tulosbudjetin riittävyydellä

Tavoite ei toteutunut. Tulosbudjetti ylittyi 480 000 eurolla. Ylitys johtuu muun muassa siitä, että aikaisemmin investointien määrärahoilla tehtyjä hankintoja on toteutettu käyttötalouden määrärahoilla yli 650 000 eurolla tilintarkastuksessa tehtyjen havaintojen perusteella. Lisäksi ylitys sisältää koronasta aiheutuneita lisäkustannuksia yli 300 000 sekä toiminnan kehittämiskustannuksia noin 150 000, joihin saadaan menoja vastaava tulo kaupungin ulkopuolisen rahoituksen kautta.

07.03.2022

Esittelijä

pelastuskomentaja
Jani Pitkänen

Lisätiedot

Henri Nordenswan, hallintopäällikkö, puhelin: 310 30010
henri.nordenswan(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 01.02.2022 § 15

HEL 2021-013148 T 02 02 01

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi sosiaali- ja terveystoimen selvityksen toteutumatta jääneistä sitovista toiminnallisista tavoitteista.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Maria Kahila, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 43087
maria.kahila(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 25.01.2022 § 42

HEL 2021-013148 T 02 02 01

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi kaupunkiympäristön toimialan selvityksen toteutumatta jääneistä sitovista toiminnallisista tavoitteista vuonna 2021 ja lähettää sen tiedoksi kaupunginkansliaan.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmoskoski

Lisätiedot

Leena Sutela, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 39841
leena.sutela(a)hel.fi
Sami Haapanen, tonttipäällikkö, puhelin: 09 310 36437
sami.haapanen(a)hel.fi
Mirka Saarholma, asukas- ja yrityspalvelupäällikkö, puhelin: 310 15284
mirka.saarholma(a)hel.fi
Katri Kuusinen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 39163
katri.kuusinen(a)hel.fi
Seidi Kivisyry, asuntotuotantopäällikkö, puhelin: 310 32331
seidi.kivisyry(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

07.03.2022

Asia/2

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 25.01.2022 § 17

HEL 2021-013148 T 02 02 01

Päätös

Johtokunta merkitsi asian tiedoksi ja lähetti tiedossa olevat sitovien tavoitteiden toteumatiedot kansliaan.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Sari Valasjärvi, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 35711
sari.valasjarvi(a)hel.fi
Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

Keskushallinto Kaupunginkanslia Kansliapäällikkö 20.01.2022 § 19

HEL 2021-013148 T 02 02 01

Päätös

Kansliapäällikkö päätti esittää kaupunginvaltuustolle selvityksen kaupunginkanslian vuoden 2021 toteutumattomista sitovista tavoitteista.

Päätöksen perustelut

Tavoite: Digitaalinen perusta nettobudjetoidun yksikön käynnistäminen ja palvelujen vakiinnuttaminen

Mittarit:

- Kaupungin tietoliikenneverkko on kokonaisuudessaan keskitetyn hallinnan ja valvonnan piirissä (Käyttöönottoprojekti käynnissä)
- Loppukäyttäjien lähi- ja etätukipalvelut tarjotaan keskitetysti ja tuki-pyyntöjä käsitellään yhden keskitetyn palvelunhallintajärjestelmän avulla
- Lähitukipalvelut on järjestetty alueellisten tiimien avulla toteutettaviksi
- Kaupungin käyttöön hankitaan keskitetty kyberturvapalvelu
- Keskitetyn yksikön tuottamien sisäisten palvelujen asiakastyytyväisyyttä mitataan

Mittari: Kaupungin tietoliikenneverkko on kokonaisuudessaan keskitetyn hallinnan ja valvonnan piirissä (Käyttöönottoprojekti käynnissä)

Toteuma: toteutui osittain

-Lähiverkon laitteet saatiin valvonnan ja hallinnan piiriin vanhan sopi-

muksen nojalla.

-Hankintapäätös uudesta ja kattavammasta palvelusta tehtiin vuoden 2021 lopussa ja käyttöönotot alkavat vuoden 2022 alussa. Uusi palvelu kattaa 24/7 valvonta- ja hallintapalvelut kaikille Helsingin kaupungin Helnet-verkkoon kytketyille laitteille tarjoten läpinäkyvyyden verkon ta-
pahtumiin sekä valvonta- ja korjaustoimiin.

Mittari: Loppukäyttäjien lähi- ja etätukipalvelut tarjotaan keskitetysti ja tukipyynnöt käsitellään yhden keskitetyn palvelunhallintajärjestelmän avulla

Toteuma: toteutui osittain

-Stadin Helpdesk on keskitetty palveluhallintakanava tukipyynnöille, johon kaikki digitaalisen perustan asiakkaat asteittain siirtyvät. Esimerkiksi Sote ja Kasko käyttävät vielä poistuvan ICT-palvelutuottajan ratkaisua, joka poistuu vuoden 2022 aikana. Apotti-integraation myötä myös Sote siirtyy Stadin Helpdeskin käyttäjäksi.

Perustelu miksi tavoitetta ei saavutettu:

Digitaalinen perusta nettobudjetoidun yksikön käynnistämisen ja palvelujen vakiinnuttamisen sitovaa tavoitetta ei saavutettu kokonaan joh-
tuen palveluiden laajuudesta ja monimuotoisuudesta. Keskitetyn hallin-
nan ja valvonnan palvelun hankinnan kilpailutuksen vaatimusmäärittelyt ja sopimusneuvottelut viivästyivät. Lähi- ja etätukipalveluiden tarjoami-
nen keskitetyn palvelunhallintajärjestelmän avulla viivästyi suurten toi-
mialojen Soten ja Kaskon osalta.

Tavoite: Uuden HR-palvelujärjestelmämuudistuksen edistäminen

Mittarit:

- Palkkajärjestelmän käyttöönottoprojektin toteuttaminen hanke-
suunnitelman mukaan siten, että uuden järjestelmän hyväksymistes-
taukset on toteutettu vuoden 2021 loppuun mennessä
- HR-kokonaisjärjestelmän hankinnan kilpailutus on toteutettu ja järjes-
telmän valinta tehty vuoden 2021 loppuun mennessä

Mittari: Palkkajärjestelmän käyttöönottoprojektin toteuttaminen hanke-
suunnitelman mukaan siten, että uuden järjestelmän hyväksymistes-
taukset on toteutettu vuoden 2021 loppuun mennessä.

Toteuma: ei toteutunut

Palkkajärjestelmä Sarastian käyttöönotto siirtyy suunnitellusta
(1.1.2022). Käyttöönottoa siirretään, koska järjestelmätoimittaja ei ehdi
saada valmiiksi kaikkia Helsingin kaupungin kriittisiksi määrittelemiä
toiminnallisuuksia järjestelmään. Tuotantokäytön aloitusta on siirretty
huhtikuulle 2022.

Mittari: HR-kokonaisjärjestelmän hankinnan kilpailutus on toteutettu ja järjestelmän valinta tehty vuoden 2021 loppuun mennessä.
Toteuma: ei toteutunut
Kilpailutusta ei toteutettu vuoden 2021 aikana. Digitalisaatiojohtaja ja henkilöstöjohtaja päättivät siirtää kilpailutusta eteenpäin vuodelle 2022.

Perustelu miksi tavoitetta ei saavutettu:

Uuden HR-palvelujärjestelmäudistuksen edistämisen tavoitetta ei saavutettu kaikilta osin. Palkkajärjestelmän käyttöönottoa siirrettiin, koska järjestelmätoimittaja ei ehtinyt saada valmiiksi kaikkia Helsingin kaupungin kriittisiksi määrittelemiä toiminnallisuuksia järjestelmään. HR-kokonaisjärjestelmän hankinnan kilpailutusta jouduttiin viivästyttämään, koska kaupungin omat avainhenkilöt ovat sidottuja palkkajärjestelmän käyttöönotossa.

Lisätiedot

Mari Paananen, talouspäällikkö, puhelin: 310 73043
mari.paananen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 18.01.2022 § 3

HEL 2021-013148 T 02 02 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti antaa kaupunginvaltuustolle seuraavan selvityksen vuoden 2021 toteutumatta jääneistä sitovista tavoitteista:

Kaupunginvaltuusto asetti kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle vuoden 2021 talousarviossa kaksi sitovaa tavoitetta:

- Mahdollistamme jokaiselle oppijalle yksilöllisesti sopivia tapoja oppia ja opiskella
- Käytämme koko kaupunkia oppimisen ja työnteon ympäristönä

Kummallekin tavoitteelle oli asetettu viisi tavoitteen toteutumista määrittelevää mittaria tavoitetasoineen. Ensimmäisen tavoitteen osalta tavoitetaso saavutettiin 3 mittarissa ja toisen tavoitteen osalta 2 mittarissa.

Sitovan tavoitteen toteutumisen edellytyksenä on tavoitetason saavuttaminen kaikissa mittareissa. Näin ollen kumpikaan sitova tavoite ei toteutunut. Toteutumatta jäämisen syynä olivat pääasiassa koronaepidemian aiheuttamat rajoitteet toiminnalle. Seuraavassa on selvitys kaikkien mittareiden toteutumisesta.

Mahdollistamme jokaiselle oppijalle yksilöllisesti sopivia tapoja oppia ja opiskella

Varhaiskasvatus - mittarin tavoitetaso saavutettiin

Varhaiskasvatuksessa mittarina oli yhteisen arviointimallin käyttöönotto vuoden 2021 aikana. Varhaiskasvatuksessa päiväkodin jokaisen lapsiryhmän suunniteltua pedagogista toimintaa arvioidaan yhteisellä arviointimallilla.

Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa tavoite toteutui ja yhteinen arviointimalli otettiin käyttöön 1852 lapsiryhmässä.

Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa tavoite toteutui ja yhteinen arviointimalli otettiin käyttöön kaikissa 152 lapsiryhmässä.

Perusopetus - mittarin tavoitetaso saavutettiin

Perusopetuksessa mittarina oli, että vähintään 98 % oppijalle kirjataan oppimisen ja/tai kasvun tavoite ja käydään arviointikeskustelu.

Tavoitetaso saavutettiin. 98 % perusopetuksen (suomenkielinen ja ruotsinkielinen perusopetus) oppijalle kirjattiin oppimisen ja/tai kasvun tavoite ja käytiin arviointikeskustelu.

Oppimisen ja/tai kasvun tavoite kirjattiin Wilman Opiskelijat-rekisteriin yhteensä 45321 oppilaalle. Oppimiskeskustelu kirjattiin Wilman Opiskelijat-rekisteriin yhteensä 45042 oppilaalle. Oppilaita yhteensä 46 044 (Primus 24.11.2021). Tavoite toteutui.

Lukiokoulutus - mittarin tavoitetasoa ei saavutettu

Lukiokoulutuksen mittarina oli että vähintään 75 % ensimmäisen vuoden opiskelijoista on suorittanut Opintokamu-kurssin keväällä 2021 esimerkiksi osana ryhmänohjausta opiskelijahuollon henkilöstön tuella. Opintokamu-ohjelma tarjoaa helposti käyttöön otettavia ja motivoivia työkaluja opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseksi toisella asteella. Kaikki materiaalit ovat sähköisiä.

Tavoitetasoa ei saavutettu. 41,7 % ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista suoritti Opintokamu-kurssin kevätlukukauden aikana.

Kevään 2021 koronatilanne vaikeutti tavoitteen saavuttamista. Opintokamu-kurssin suorittaminen oli suunniteltu toteutettavan ryhmänohjaajien ja opiskeluhoollon henkilöstön tuella. Kurssin suorittamisen tueksi sähköisessä ympäristössä kuului ryhmänohjaajien ryhmänohjaustunnit (6kpl), joissa oli tavoitteena käsitellä Opintokamu-kurssin teemoja. Koronatilanne ei keväällä mahdollistanut aina ryhmänohjaustuntien käyttämistä Opintokamu-kurssin suorittamisen tukemiseen, vaan ryhmänohjaustuokioissa on jouduttu käsittelemään pandemiatilanteista johtuvia ajankohtaisia asioita. Lisäksi ryhmänohjaustunteja pidettiin etäope-

07.03.2022

Asia/2

tusjakson aikana Teamsin välityksellä, joka on osaltaan vaikeuttanut kurssin suorittamista. Etäopetuksen aikana on keskitytty ajankohtaisiin asioihin ja opettajia on ohjattu perustyöhön. Tavoite suunniteltiin ja päätettiin kesällä 2020, jolloin muodostettu näkymä vuoden 2021 kevätlukukauden koronatilanteesta osoittautui liian toiveikkaaksi.

Ammatillinen koulutus - mittarin tavoitetasoa ei saavutettu

Mittarina oli, että negatiivisesti keskeyttäneiden opiskelijoiden määrä on enintään 7,4 % opiskelijamäärästä. Vuonna 2020 negatiivisesti keskeyttäneitä oli 12,7 % eli 1142 opiskelijaa.

Tavoitetasoa ei saavutettu. Negatiivisesti keskeyttäneiden opiskelijoiden määrä oli 11,6 % opiskelijamäärästä (1034 henkilöä). Negatiivisesti keskeyttäneitä on yhteensä noin 11,6 % perustutkinto- ja valma-opiskelijoista.

Vaikka negatiivisesti keskeyttäneiden määrä on edelleen korkea suhteessa tavoitelukuun, niin vuoteen 2020 verrattuna negatiivisesti keskeyttäneiden määrä 2021 on pienentynyt 1,1 %-yksikköä.

Ikäluokkien 18-20 osalta negatiivinen keskeyttäminen on vähentynyt noin 5 %-yksikköä. Alle 18-vuotiasta negatiivisesti keskeyttäneitä vuonna 2021 oli 3,2 %. Huomattavaa on, että yli 30 -vuotiaiden kohdalta negatiivisen keskeyttämisen määrä on kasvanut yli 4% -yksikköä. Nuorten aikuisten kiinnittymiseen opintoihin vaikuttaa paljon oppilaitoksen ulkopuoliset tekijät, kuten elämäntilanne ja siihen liittyvät haasteet, esim. itsenäistyminen. Aikuisten (yli 30v.) osalta esim. taloudellisen tilanteen heikkeneminen selittää osaltaan negatiivista keskeyttämistä

Vapaa sivistystyö - mittarin tavoitetaso saavutettiin

Mittarina oli yhteisten sähköisten oppimisalustojen käyttöönotto työväenopistoissa siten, että vähintään 10 % kursseista käyttää edu.hel.fi -verkon oppimisalustoja

Tavoitetaso saavutettiin. Sähköisiä edu.hel.fi-oppimisalustoja käytettiin 41,4 %:lla kursseista. Koronakriisi on vahvistanut digipainotusta ja lisännyt edu.hel.fi-alustan käyttöä.

Käytämme koko kaupunkia oppimisen ja työnteon ympäristönä

Varhaiskasvatus - mittarin tavoitetaso saavutettiin

Mittarina oli, että jokaisessa lapsiryhmässä toteutetaan ilmiöpohjaisen oppimisen kokonaisuus yhdessä kulttuuri- ja taidetoimijan kanssa.

Suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa tavoite toteutui. Ilmiöpohjainen oppimisen kokonaisuus yhdessä jonkin kulttuuri- ja taidetoimijan kanssa toteutettiin 1867 lapsiryhmässä. Tässä mittarissa lapsiryhmiin on laskettu mukaan myös perhepäivähoidon ja leikkipuistojen ryhmät, mistä johtuen luku on suurempi, kuin varhaiskasvatuksen edellä mainitussa ensimmäisessä mittarissa.

Ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa tavoite toteutui. Jokaisessa lapsiryhmässä (152 lapsiryhmää) toteutettiin ilmiöpohjainen oppimisen kokonaisuus yhdessä jonkin kulttuuri- ja taidetoimijan kanssa. Päiväkotiryhmien lisäksi ilmiöpohjainen oppimisen kokonaisuus toteutettiin myös kuudessa ryhmäperhepäiväkodissa.

Perusopetus - mittarin tavoitetaso saavutettiin

Mittarina oli, että oppilaat osallistuvat monipuolisesti kulttuurisisältöihin ja -tapahtumiin. Kulttuuripolkua toteutetaan vähintään:
1-6 vuosiluokkien koulussa neljä vuosiluokkaa
1-4 ja 1-5 vuosiluokkien koulussa kolme vuosiluokkaa
1-9 seitsemän vuosiluokkaa

Mittarin tavoitetaso saavutettiin. Perusopetuksen koulut (suomenkielinen ja ruotsinkielinen perusopetus) kirjasivat tavoitteen mukaisesti lukuvuoden 2021-2022 toimintasuunnitelmiin, mitkä vuosiluokat toteuttavat kulttuuripolkua lukuvuonna 2021-22.

Mittarin mukaan Kulttuuripolkua tulisi toteuttaa lukuvuonna 2021-22 vähintään yhteensä 493 luokka-asteella. Peruskouluissa Kulttuuripolkua toteutettiin vuoden 2021 aikana yhteensä 597 luokka-asteella. Peruskouluille tehtiin loppusyksystä 2021 Forms-kysely, miten toimintaa oli toteutettu vuoden 2021 aikana. Kyselyyn vastasivat kaikki peruskoulut. Kokonaisuudessaan toimintaa oli toteutettu yli vähimmäistavoitteen vuoden 2021 aikana.

Lukiokoulutus - mittarin tavoitetasoa ei saavutettu

Mittarina oli nuorten lukiokoulutuksessa oli (fi+sv) (+ linjen för vuxensstudier vid Tölö gymnasium): Vähintään 95 % opiskelijoista osallistuu aineopettajan ja opiskelijoiden yhdessä suunnittelemiin opetussuunnitelman mukaisiin opintokäynteihin (korkeakoulut, yritykset, työpaikat).

Mittarina aikuisten lukiokoulutuksessa oli: Vähintään 30 %:ssa lukion kursseja toteutetaan em. opintokäynti.

Tavoitetasoja ei saavutettu. Nuorten lukiokoulutuksessa opetussuunnitelman mukaisiin opintokäynteihin osallistui 80,7 % opiskelijoista. Aikuislukio 13,8 %:ssa kursseista järjestettiin opintokäynti. Keväällä etä-

opetuksesta johtuen opintokäyntejä ei voitu toteuttaa fyysisinä vierailuina, mutta etäopetuksen pitkittyttyä oppilaitokset ryhtyivät rakentamaan verkon kautta tapahtuvia opetussuunnitelman mukaisia opintokäyntejä. Rajoitusten lievennyttyä opintokäyntejä on etenkin alkusyksystä toteutettu myös fyysisesti. Loppusyksystä koronatilanteen edelleen pahentua vierailujen toteutuminen kuitenkin jälleen vaikeutui. Vastaanottajat eivät ole halunneet ottaa vastaan opiskelijaryhmiä. Lisäksi lukioissa on haluttu turvata koulunkäyntiä pitkien etäopetusjaksojen jälkeen.

Ammatillinen koulutus - mittarin tavoitetasoa ei saavutettu

Mittarina oli, että työpaikalla tapahtuva oppiminen kasvaa 10 000 päivällä verrattuna vuoteen 2020. Työpaikalla tapahtuvan oppimisen toteuma 1.1.–31.12.2020 välisenä aikana oli yhteensä 337 346 päivää, joten tavoite vuonna 2021 on 347 346 päivää

Mittarin tavoitetasoa ei saavutettu. Työpaikalla tapahtuvan oppimisen toteuma oli 313 584 päivää (90,3 % tavoitteesta).

Työpaikalla tapahtuvan oppimisen osalta korona on vaikuttanut merkittävästi paikkojen saatavuuteen. Koronaturvallisuuden maksimointi työnantajan taholta oman henkilöstön osalta vaikutti siihen, että opiskelijat eivät päässeet työelämäjaksoille. Siirtyminen pääkaupunkiseudulla laajasti etätöihin heikensi oppilaitoksen vuorovaikutteista yhteistyötä työelämän kanssa. Opintoja on edistetty muilla tavoin. Näyttöjen suorittaminen oppilaitoksen oppimisympäristöissä mahdollistettiin opetus- ja kulttuuriministeriön erillisellä luvalla.

Vapaa sivistystyö - mittarin tavoitetasoa ei saavutettu

Mittarina oli, että kurssilaisten määrä kasvaa Koillis- ja Itä-Helsingin alueilla vähintään 5 % verrattuna vuoteen 2020. Arbiksen kurssilaisten määrä kasvaa 5 % verrattuna vuoteen 2020.

Tavoitetasoa ei saavutettu. Kurssilaisten määrä Koillis- ja Itä-Helsingin alueilla oli 15 455 kurssilaista, mikä oli 82,2 % tavoitetasosta.

Koronarajoitusten vuoksi opetus toteutettiin keväällä 2021 kokonaan etänä/verkossa (pl. maahanmuuttajien lukukoulutukset, jotka toteutettiin osittain lähiopetuksena) eikä paikan päällä Koillis- ja Itä-Helsingin opetuspisteissä. Syyslukukauden alussa kurssikoot olivat puolitettuja koronarajoitusten takia.

Kurssikoot palautuivat normaaleiksi 1.10. alkaen. Iso osa järjestetyistä kursseista on pitkiä kurssia, joihin ei ole tarkoituksenmukaista tai on oppimisen kannalta hankalaa liittyä mukaan kesken kurssin. Kurssilaisten määrä kasvoi loppuvuodesta kun paikkoja avattiin lisää, mutta kas-

07.03.2022

vu ei ollut tavoitteen saavuttamiseksi riittävää. Verkkokursseilla on lisäksi tavoitettu 1741 laskelman ulkopuolelle jätettyä itä- ja koillishel-sinkiläistä opiskelijaa, mutta tämäkään lisäys ei riitä saavuttamaan ta-voitetta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tero Vuontisjärvi, talous- ja suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 80295
tero.vuontisjarvi(a)hel.fi
Anna Lyra-Katz, johtava erityissuunnittelija, puhelin: 310 86706
anna.lyra-katz(a)hel.fi
Anna Tarkkala-Hellström, suunnittelupäällikkö, puhelin: 310 86442
anna.tarkkala-hellstrom(a)hel.fi

Työterveysliikelaitoksen johtokunta 12.01.2022 § 6

HEL 2021-013148 T 02 02 01

Päätös

Työterveysliikelaitoksen johtokunta päätti merkitä tiedoksi työterveyslii-kelaitoksen sitovan toiminnallisen tavoitteen toteutumatta jäämisen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Tiina Pohjonen

Lisätiedot

Lena Meyer, palvelupäällikkö, puhelin: +358931054079
lena.meyer(a)hel.fi

07.03.2022

Asia/3

§ 175

V 16.3.2022, Hallintosäännön muuttaminen, valtuutetun aloitteen käsittely

HEL 2020-013928 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

Palautusehdotus:

Daniel Sazonov: Asia palautetaan valmisteluun niin, että perusratkaisu siitä, että aloitevastauksen antaisi kaupunginhallituksen sijasta se lautakunta tai johtokunta, jonka toimivaltaan, tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetyt toimenpiteet kuuluisivat säilyttään. Näin ollen, kun valtuutettu jättää aloitteen kaupunginvaltuustolle, kaupunginhallituksen on osoitettava aloite vastattavaksi sille lautakunnalle tai johtokunnalle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu. Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja suoraan kaupunginhallituksen alaisen viranomaisen toimivaltaan kuuluvia toimenpiteitä koskevat aloitteet tai muutoin periaatteellisesti merkittävät aloitteet jäävät kaupunginhallituksen vastattavaksi.

Pohjaesitykseen verrattuna luovuttaisiin ajatuksesta, että kaupunginvaltuustossa käsiteltäisiin vastaukset aloitteisiin, joissa esitetyt toimenpiteet kuuluvat kaupunginvaltuuston toimivaltaan tai ovat muutoin periaatteellisesti merkittäviä. Sen sijaan valtuustoaloitteen päätyminen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ratkaistaisiin jatkossakin allekirjoitusten määrällä. Tätä allekirjoitusmäärää nostettaisiin 15 allekirjoittajasta 25 allekirjoittajaan. Aloite tulisi kaupunginvaltuuston käsittelyyn, jos siinä on vähintään 25 allekirjoittajaa.

Ryhmäaloitteet tulisivat jatkossakin aina kaupunginvaltuuston käsittelyyn ja niiden määrä nostettaisiin. Ryhmäaloitteita voisi tehdä ryhmäkohtain 8 kappaletta valtuustokaudessa.

Talousarvioaloitteiden määräaika siirrettäisiin toukokuun loppuun.

Kannattaja: Reetta Vanhanen

Palautusehdotus:

Paavo Arhinmäki: Perusratkaisu siitä, että aloitevastauksen antaisi kaupunginhallituksen sijasta se lautakunta tai johtokunta, jonka toimivaltaan, tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetyt

toimenpiteet kuuluisivat säilytetään. Näin ollen, kun valtuutettu jättää aloitteen kaupunginvaltuustolle, kaupunginhallituksen on osoitettava aloite vastattavaksi sille lautakunnalle tai johtokunnalle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu. Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja suoraan kaupunginhallituksen alaisen viranomaisen toimivaltaan kuuluvia toimenpiteitä koskevat aloitteet tai muutoin periaatteellisesti merkittävät aloitteet jäävät kaupunginhallituksen vastattavaksi.

Pohjaesitykseen verrattuna luovuttaisiin ajatuksesta, että kaupunginvaltuustossa käsiteltäisiin vastaukset aloitteisiin, joissa esitetyt toimenpiteet kuuluvat kaupunginvaltuuston toimivaltaan tai ovat muutoin periaatteellisesti merkittäviä. Sen sijaan valtuustoaloitteen päätyminen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ratkaistaisiin jatkossakin allekirjoitusten määrällä. Tätä allekirjoitusmäärää nostettaisiin 15 allekirjoittajasta 20 allekirjoittajaan. Aloite tulisi kaupunginvaltuuston käsittelyyn, jos siinä on vähintään 20 allekirjoittajaa.

Kannattaja: Suldaan Said Ahmed

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho: Asia palautetaan valmisteluun siten, että tämänhetkistä allekirjoittajien määrää ei nosteta niiden aloitteiden osalta, jotka tulevat valtuuston käsittelyyn. Sen sijaan valtuuston käsittelyyn ei tule tuoda aloitteita, jotka eivät kuulu kunnan toimialaan tai joilla on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Kunnan toimialaan kuulumattomien aloitteiden osalta käsittely todetaan kunnan toimialaan kuulumattomaksi ja aloitteet, joilla on merkittävä taloudellinen vaikutus, tulee ohjata talousarvioaloitekäsittelyyn. Kuntalaisissa ei säädetä valtuutetun aloiteoikeudesta, mutta lain esitöissä viitataan aloitteesta käytävään lähetekeskusteluun. Lähetekeskustelutyyppejä ratkaisuja on olemassa eri valtuustoissa. Joissain valtuustoissa aloitteen jättäjä saa esitellä aloitteensa. Mahdollista olisi myöskin käydä lyhyt etukäteen ajallisesti rajattu lähetekeskustelu, joka lyhentäisi aloitekäsittelyä valtuustossa huomattavasti. Lähetekeskustelutyypinen ratkaisu mahdollistaisi keskustelun julkisena pysymisen, jotta myös kuntalaiset voisivat kuulla käytyä keskustelua vaikka se olisi ajallisesti lyhyempää kuin tällä hetkellä. Luottamushenkilöillä on keskeinen asema edustukselliseen demokratiaan perustuvassa kunnallisessa päätöksenteossa. Ylintä päätösvaltaa kunnassa käyttävät luottamushenkilöt valtuustossa. Vaikka kuntalaki ei suoraan ota kantaa aloitteen käsittelyyn vaan se on jätetty hallintosäännössä säädettäväksi, on aloiteoikeus kuitenkin osa edustuksellista demokratiaa ja näin ollen eräs tapa tuoda valtuuston julkiseen keskusteluun kullekin puolueelle ja valtuutetuille merkityksellisiä asioita. Nyt esitetty malli ja allekirjoitusten määrä kaventavat edustuksellisen demokratian mahdollisuuksia huomattavasti, kun aloitteiden

käsittely siirretään suljettujen ovien taakse ja pois kuntalaisten mahdollisuudesta kuulla käytyä keskustelua.

Jussi Halla-ahon palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Daniel Sazonovin palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 2

Paavo Arhinmäki, Suldaan Said Ahmed

Ei-äännet: 11

Silja Borgarsdottir Sandelin, Elisa Gebhard, Anniina Iskanius, Johanna Nuorteva, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Tyhjä: 1

Jussi Halla-aho

Poissa: 1

Anni Sinnemäki

Kaupunginhallitus palautti asian uudelleen valmisteltavaksi äänin 2 - 11 (1 tyhjä, 1 poissa).

Asian käsittelyn keskeyttämisen vuoksi Arhinmäen palautusehdotusta ei käsitelty.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosäntö 1.4.2022
- 2 Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n ja 12 §:n rinnakkaistekstit

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

07.03.2022

Asia/3

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti 1.4.2022 lukien.

Esittelijän perustelut

Hallintosääntöön tehtävät muutokset koskisivat valtuutetun aloitteen käsittelyä 30 luvun 11 §:ssä ja 12 §:ssä.

Aloitejärjestelmän muuttaminen

Aloitejärjestelmää muutettaisiin siten, että aloitevastauksen antaisi kaupunginhallituksen sijasta se lautakunta tai johtokunta, jonka toimivaltaan, tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetyt toimenpiteet kuuluisivat. Kaupunginhallitus vastaisi edelleen aloitteisiin, joissa esitetyt toimenpiteet kuuluisivat sen omaan tai sen alaisuuteen suoraan kuuluvien viranomaisten toimivaltaan taikka kaupunginvaltuuston toimivaltaan. Kaupunginvaltuustossa käsiteltäisiin vastaukset aloitteisiin, joissa esitetyt toimenpiteet kuuluvat kaupunginvaltuuston toimivaltaan tai ovat muutoin periaatteellisesti merkittäviä.

Muutos siirtäisi vastaamistehtävän lähemmäs sitä viranomaista, joka päättäisi aloitteessa esitetyistä toimenpiteistä muutenkin. Prosessi olisi samankaltainen kuntalaisaloitteiden käsittelyjärjestyksen kanssa. Koska kysymys kuitenkin on luottamushenkilöiden tekemistä aloitteista, olisi vastaajana toimitella, ei suoraan viranhaltija. Valtuustossa käsiteltäisiin vain sen omaan toimivaltaan kuuluvia tai muutoin periaatteellisesti merkittäviä toimenpiteitä koskevia aloitevastauksia, mikä selkeyttäisi toimivaltasuhteita ja olisi omiaan vähentämään sellaisten valtuustossa käsiteltävien asioiden määrää, joiden ei voida katsoa olevan strategisia, periaatteellisesti merkittäviä tai taloudellisesti laajakantoisia.

Kaupunginhallitus kuitenkin säilyisi aloiteprosessin kontrolloijana, koska se päättäisi, mikä toimielin vastaa mihinkin aloitteeseen ja voisi lisäksi pitää itsellään tilaisuuden vastata mihin tahansa aloitteeseen. Samoin kaupunginhallituksen tehtävänä olisi todeta, että valtuustossa käsiteltäisiin sen antama vastaus myös asioissa, joissa valtuusto ei suoraan ole toimivaltainen, jos toimenpiteillä olisi merkitystä strategisesti taikka merkittävällä tavalla periaatteellisesti tai taloudellisesti. Tehtävä sopii kaupunginhallitukselle yhtäältä nykyisen aloitevastaajan ja toisaalta keskeisimmän operatiivisen toimielimen ja valtuustoasioiden valmistelijan roolissa.

Aloitteiden allekirjoitusrajat poistuisivat. Ryhmäaloite ja talousarvioaloite säilyisivät ennallaan. Myös kahdeksan kuukauden määräaika vastauksen antamiselle säilyisi ennallaan. Hallintosääntö ei enää ohjaisi valtuustossa aloitekokousten pitämiseen, vaan aloitevastauksia käsiteltäisiin tasaisesti ympäri vuoden määräaikojen puitteissa. Tämä vähen-

07.03.2022

Asia/3

täisi pitkiä kokouksia ja auttaisi tasapainottamaan asiamääriä valtuuston kokouksissa.

Nykytila ja lainsäädäntö

Valtuutettujen aloitteista ei säädetä kuntalaissa tai muussakaan laissa, vaan kunnat saavat itse päättää aloitteiden käsittelyprosesseista. Oikeuskirjallisuudessa on kuitenkin katsottu, että aloiteoikeus on suoranaista sääntelyn puuttumisesta huolimatta olemassa. Kuntalaissa (410/2015) säädetäänkin, että hallintosäännössä on annettava tarpeelliset määräykset valtuutetun aloitteen käsittelystä (lain 90 §:n 1 momentin 3 kohdan c alakohta).

Voimassa olevan hallintosäännön mukaan valtuutettu voi tehdä aloitteen kaupungin yhteisestä asiasta jättämällä sen valtuuston kokouksen aikana kirjallisesti kokousjärjestelmään. Aloitevastaus valmistellaan kaupunginkanslian ja toimialojen yhteistyönä. Valmistelun jälkeen aloitevastaus esitellään valtuustolle kahdeksan kuukauden kuluessa, mikäli aloitteella on vähintään 15 allekirjoittajaa. Jos allekirjoittajia on vähemmän kuin 15, kaupunginhallitus käsittelee aloitevastauksen. Ryhmäaloitteisiin annetut vastaukset käsitellään allekirjoittajamäärästä riippumatta aina valtuustossa.

Erityinen aloitemuoto on talousarvioaloite. Aloite on talousarvioaloite, jos se koskee määrärahan ottamista seuraavan vuoden talousarvioon. Nämä aloitteet käsitellään valtuustossa talousarvion käsittelyn yhteydessä. Tarkoitus on, että aloitteissa esitetyt toimenpiteet tulevat harkittavaksi talousarviovalmistelun yhteydessä.

Talousarvion laatimisohteissa määrätään, että lauta- ja johtokuntien on käsiteltävä talousarvioaloitteista annettavat lausunnot samanaikaisesti talousarvioehdotusten kanssa. Lausunnoissa on selvitettävä, miten aloitteessa esitetyt toimenpiteet on otettu huomioon talousarvioehdotuksessa. Lausunnossa on yksiselitteisesti mainittava, kuinka paljon aloitteessa esitetty toimenpide lisää/vähentää määrärahojen tarvetta ja onko nämä sisällytetty hallintokunnan talousarvioehdotukseen. Vastavasti on ilmoitettava toimenpiteen vaikutukset suoritemääriin ja sisältyvätkö nämä muutokset talousarvioehdotukseen.

Nykyjärjestelmän haasteita

Nykyisessä järjestelmässä merkittävyydeltään kohtalaisen pienetkin aloitteet päätyvät kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi, kunhan niissä on vähintään viisitoista allekirjoittajaa. Aloitteessa esitettyjen toimenpiteiden laajuudella, ajankohtaisuudella tai poliittisella painoarvolla ei ole tältä osin merkitystä.

Varsinkaan pienempiin toimenpiteisiin tähtäävien aloitteiden osalta kaupunginvaltuuston käsittely ei ole tarkoituksenmukaista, vaan lopullisen aloitevastauksen voisi antaa myös kaupunginhallitus, lautakunta tai johtokunta, joille kuuluu myös aloitteissa esitettyjen toimenpiteiden tekemiseen tarvittava toimivalta.

Nykyjärjestelyssä aloitevastauksen käsittely valtuustossa keskitetään ennalta sovittuihin aloitekokouksiin. Keskittäminen neljään vuosittaiseen kokoukseen tarkoittaa, että näissä kokouksissa on paljon asioita ja ne ovat kestoltaan pitkiä. Usein näistä kokouksista jää seuraavaan kokoukseen vielä asioita käsiteltäväksi, mikä vaikeuttaa kokousten asiamäärien tasapainottamista.

Ratkaisuehdotus

Kaupunginhallituksella olisi nykyistä laajempi toimivalta päättää, missä toimielimessä aloite käsitellään ja vastaus annetaan. Kaupunginvaltuuston keskustelu voitaisiin näin kohdentaa asioihin, jotka kuuluvat sen toimivaltaan, jotka vaativat laajempaa poliittista keskustelua tai jotka ovat poliittisesti merkittävimpiä tai ajankohtaisimpia. Kaupunginhallituksen rooli kaupungin toiminnan, hallinnon ja talouden johtamisessa puolestaan vahvistuisi, kun se päättäisi vastauksen antavasta toimieliimestä.

Hallintosääntöä muutettaisiin siten, että aloitevastauksen antaa se toimielin, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan asia kuuluisi. Näin ollen lautakunnat ja johtokunnat antaisivat omalla toimivallallaan lopulliset vastaukset, jotka toimitettaisiin valtuutetuille tiedoksi toivomusponsivastauksen tapaan. Kaupunginhallitus puolestaan antaisi sellaiset vastaukset, jotka eivät kuuluisi näille toimielimille. Edellä kuvatulla tavalla kaupunginhallitus voisi viedä aloitevastauksen valtuuston käsiteltäväksi.

Valtuuston käsiteltäväksi vietäisiin aina vastauksen valtuuston toimivaltaan kuuluviin aloitteisiin. Kuntalain (410/2015) mukaan valtuusto päättää muun muassa kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, talousarviosta ja -suunnitelmasta, omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta, liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista, varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista, palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista, takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta, pääasiassa jäsenten valitsemisesta toimielimiin, luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista, tilintarkastajien valitsemisesta sekä tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:ään (liite 1) on kirjattu hallintosäännön mukainen kaupunginvaltuuston toimivalta. Valtuuston käsiteltäväksi tulisivat lisäksi muutoinkin vastaukset aloitteisiin, joissa esitetyt toimenpiteet ovat periaatteellisesti merkittäviä.

Voimassa olevista allekirjoitusrajoista voitaisiin luopua, koska vastaajan ja käsittelytoimielimen valinta riippuisi aloitteen sisällöstä ja esitettyihin toimenpiteisiin liittyvästä toimivallasta.

Aloitekokousten sijaan aloitteita voitaisiin käsitellä määräajan puitteissa sitä mukaan kuin vastaukset valmistuvat. Tällöin kokousten asiamäärät ja kestot olisivat paremmin tasapainossa, ja myös tarkoituksellinen tasapainottaminen ja kokousten suunnittelu olisi helpompaa.

Kaupunginhallitus ei myöskään päättäisi, mihin valtuuston kokoukseen mikin aloite viedään, vaan asioiden käsittelyä voitaisiin joustavoittaa suunnittelemalla erikseen valtuuston puheenjohtajan kanssa aloitteiden käsittelyä sopivissa kokouksissa. Tämä olisi kuitenkin tehtävä niin, että aloitteen määräaikaa noudatetaan ja aloitteen tekijä saisi riittävän ajoissa tietoonsa, missä kokouksessa aloitevastaus on käsittelyssä.

Valtuustoryhmien väliset neuvottelut, kaupunkistrategia ja johtamisjärjestelmä

Luottamuspaikkaneuvottelujen yhteydessä kesällä 2021 valtuustoryhmittä sopivat, että aloitejärjestelmän uudistamistyö jatkuu erillisissä neuvotteluissa 2017-21 valtuustokaudella tehdyn työn pohjalta.

Esitetty muutos on vastikään hyväksytyn kaupunkistrategian 2021-25 mukainen. Strategian mukaan käynnistetään sellaisten konkreettisten uudistusten toimeenpano, jotka tuovat lisää tehokkuutta, tuottavuutta, taloudellista liikkumavaraa ja voimavaroja kaupungin toimintaan.

Muutoksella pyritään keventämään aloitevastauksen antamisen prosesseja ja käsittelyä ohjaten tehokkaasti aloitteisiin vastaaminen sinne, missä asia parhaiten tunnetaan ja missä on toimivalta esitettyjen toimenpiteiden ratkaisemiseksi. Samalla valtuusto pystyy keskittymään keskustelemaan asioista, jotka luontevimmin kuuluvat kaupungin ylimmälle, strategisen tason päätöksentekotoimielimelle.

Vuoden 2017 johtamisjärjestelmäuudistuksen tavoitteisiin kuului kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen johtamisroolien vahvistaminen. Samalla luotiin vahvat toimialalautakunnat. Esitetty muutos tukee myös tätä ajattelua ja tehtävienjakoa.

Aloitevastauksen keskeisin koordinoija olisi kaupunginhallitus. Valtuuston käsittelyyn päätyisivät strategiset, periaatteellisesti merkittävimmät ja taloudellisesti laajakantoisimmat aloiteasiat. Toimialalautakunnille

07.03.2022

Asia/3

puolestaan siirtyisi vastausvastuuta niiden toimivaltaan ja asiantunte-
mukseen kuuluvissa asioissa.

Asian jatko

Mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy aloitejärjestelmän muuttamista koskevat hallintosäännön kohdat, kaupunginkanslia täytäntöönpano- päätöksen jälkeen suunnittelee ja ohjeistaa aloitteiden uudet käsittely- prosessit ja vastausten uudet valmisteluprosessit. Kaupunginhallituksen päätettäväksi esiteltäisiin jatkossa noin kaksi viikkoa kunkin valtuuston kokouksen jälkeen se, miten tuossa kokouksessa jätetyt aloitteet jae- taan valmisteluun ja vastattavaksi.

Asian valmistelu

Aloitejärjestelmämuutoksen hallintosääntökirjaukset on valmisteltu kaupunginkanslian hallinto-osaston ja talous- ja suunnitteluosaston yh- teistyönä. Hallintomenettelyn ohjausryhmä on käsitellyt asiaa 4.11.2020 ja sääntötyöryhmä 16.11.2020.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö 1.4.2022
- 2 Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n ja 12 §:n rinnakkaistekstit

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.02.2022 § 146

HEL 2020-013928 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

28.02.2022 Pöydälle

07.03.2022

Asia/3

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Maarit Vi-
rusen ehdotuksesta.

14.02.2022 Pöydälle

03.02.2022 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

07.03.2022

Asia/4

§ 176

V 16.3.2022, Hallintosäännön muuttaminen, sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen rakenteellinen uudistaminen

HEL 2021-013693 T 00 01 00

Esitys

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää:

- hyväksyä Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti tulevaksi voimaan 1.1.2023,
- hyväksyä Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 3 mukaisesti tulemaan voimaan kaupunginhallituksen pantua täytäntöön valtuuston päätöksen, jotta kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto voi 31.12.2022 päättyvänä toimikautenaan tehdä liitteen 1 mukaisen hallintosäännön toimeenpanoon liittyviä muiden toimielinten kuin kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvia päätöksiä,
- että liitteen 1 mukaisen hallintosäännön täytäntöön panemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen sen voimaantuloa ja
- että viranhaltijat voivat tehdä vuotta 2023 koskevia päätöksiä hallintosäännön liitteen 1 mukaista toimivaltaa käyttäen vuoden 2022 aikana.

Käsittely

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho: Asia palautetaan valmisteluun siten, että pelastustoimen itsenäisyys Helsingissä omana lakisääteisenä tehtävänä varmistetaan. Asiassa tulee ottaa huomioon sekä eduskunnan asiaan liittyvät kannanotot sekä sisäministeriön 15.10.2021 antama ohjauskirje hyvinvointialueen pelastustoimen hallintomalliksi.

Jussi Halla-ahon palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Jussi Halla-aho jätti eriävän mielipiteeseensä seuraavat perustelut: Pelastustoimen olisi tullut jatkossakin olla oma itsenäinen toimialansa Helsingissä lakisääteisenä tehtävänä sotien rinnalla eikä sotessa yhteinä palvelukokonaisuutena. Asiassa olisi ollut syytä huomioida sekä eduskunnan asiaan liittyvät kannanotot että sisäministeriön 15.10.2021 antama ohjauskirje hyvinvointialueen pelastustoimen hallintomalliksi.

Esittelijä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

07.03.2022

Asia/4

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi
Sakari Uutela, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25977
sakari.uutela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1, Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaan 1.1.2023
- 2 Liite 2, Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaan 1.1.2023, muutokset näkyvissä
- 3 Liite 3, Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaantulo täytäntöönpanopäätöksestä
- 4 Liite 4, Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaantulo täytäntöönpanopäätöksestä, muutokset näkyvissä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Hallintosäännön keskeiset muutokset

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala muodostetaan 1.1.2023 alkaen sote-lakikokonaisuuden talouden eriyttämisvaatimusten toteuttamiseksi ja sote-lainsäädännöstä seuraavan tehtäväkokonaisuuden johtamisen selkeyttämiseksi. Toimialalle asetetaan sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta ja sen pelastusjaosto sekä yksilöasioiden jaosto. Pelastustoimi siirtyy kaupunkiympäristön toimialalta uudeksi palvelukokoonaisuudeksi uudelle toimialalle.

Muutoksesta aiheutuu toimialajohtajan ja pelastuskomentajan sekä muiden viranhaltijoiden toimivaltoihin muutoksia. Talouden ohjaukseen tehtävät muutokset hallintosääntöön liittyvät valtion rahoittaman toiminnan eriyttämisvaatimukseen. Laki edellyttää kansalliskielilautakunnan perustamista 1.1.2023 alkaen. Muutosvaiheessa, kun uusia toimielimiä ei vielä ole asetettu, kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistusjaosto käyttää niiden toimivaltaa vuonna 2022.

Lisäksi uudistuksesta aiheutuu sääntömuutostarpeita, jotka ratkaistaan muualla kuin hallintosäännössä tai tehdään syksylle 2022 suunnittelussa hallintosäännön tarkistuksessa. Uuden toimialan hallinnon organisointi ja muut tarvittavat muutokset kuten delegointipäätökset tehdään uuden toimialan toimintasäännön valmistelussa. Kaupungin sisällä eri toimialojen välillä selvitettävänä olevat eräät mahdollisesti sote-uudistuksen vuoksi siirrettävät toiminnot eivät pääosin näy hallintosäännössä. Vuoden 2022 aikana mahdollisesti tehtävät muut hallintosääntömuutokset tullaan teknisesti yhdistämään nyt hyväksyttävän, 1.1.2023 voimaan tulevan hallintosäännön sisältöön.

Hallintosääntöluonnos on hyväksytty kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaostossa 17.2.2022 esityksenä kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön muutoksen yleiset perustelut

Kansallisen sote-uudistuksen toteuttaminen

Suomessa on pitkään valmisteltu kansallista ratkaisua erityisesti pienten kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon vastuiden siirtämiseksi muille hallinnon toimijoille tai tasoille. Uudistushankkeissa on vaihtelevasti painotettu palveluiden uudelleenjärjestämisen tarpeita sekä taloudellisia ja hallinnollisia näkökohtia. Eduskunta on ratkaisuihissaan rajannut uudistuksen toteuttamisen vaihtoehtoja.

Nyt toteutukseen etenevä kokonaisuus pohjautuu hallituksen esitykseen sote-uudistuksesta, joka annettiin eduskunnalle 8.12.2020 (HE 241/2020 vp). Eduskunta hyväksyi sote-uudistuksen lakipaketin kesäkuussa 2021.

Maahan perustetaan maakuntajakoon pohjaavat hyvinvointialueet, joille kuntien ja kuntainliittojen järjestämien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palveluiden järjestämisvastuu siirtyy 1.1.2023 lukuun ottamatta Uudenmaan maakuntaa sekä Ahvenanmaata. Uudellamaalla järjestämisvastuu jakautuu neljälle hyvinvointialueelle, Helsingin kaupungille sekä erikoissairaanhoidon yhteisorganisaatiolle.

Uudistuksen toteutuksen kannalta keskeisiä lakeja ovat:

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen

- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021)
- Laki pelastustoimen järjestämisestä (613/2021)
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla (615/2021; jäljempänä Uusimaa-laki)

Voimaantulo ja toimeenpano

- Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta (616/2021)

Maakunta- ja hyvinvointialuejako

- Laki hyvinvointialueesta (611/2021)
- Hyvinvointialue- ja maakuntajakolaki (614/2021)

Maakuntien hallinnon järjestäminen

- Laki hallintolain muuttamisesta (637/2021)
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain muuttamisesta (711/2021)

Maakuntien rahoitus

- Laki hyvinvointialueiden rahoituksesta (617/2021)
- Laki tuloverolain muuttamisesta (619/2021)

Kuntien valtionosuusjärjestelmän muuttaminen

- Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (618/2021)

Lisäksi lainsäädäntöön esitettiin muutoksia yli sataan muuhun lakiin (HE 56/2021 vp). Nämä muutokset ovat lähinnä teknisiä muutoksia, joita tarvitaan järjestämisvastuun siirtyessä kunnilta hyvinvointialueille. Lainsäädännön valmistuminen on ennakoitu tapahtuvaksi alkuvuodesta 2022.

Valtioneuvosto koordinoi ja resursoi muutosta hyvinvointialueiden muodostamiseksi.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala Helsingissä 1.1.2023

Valtakunnallisen sote-uudistuksen myötä vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä 21 hyvinvointialueelle. Poikkeuksena on Helsingin kaupunki, jolla säilyy ainoana kuntana sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu. Kaupunginvaltuusto käyttää jatkossakin kuntalaissa tarkoitettua ylintä toimivaltaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävissä.

Lisäksi Uusimaa-lain 13 §:ssä on erikseen säädetty, että nykyisen 24 kunnan muodostaman HUS-kuntayhtymän tilalle perustetaan Helsingin kaupungin ja Uudenmaan hyvinvointialueiden (Länsi-Uusimaa, Keski-

Uusimaa, Vantaa ja Kerava sekä Itä-Uusimaa) välisellä perussopimuksella uusi hyvinvointiyhtymä, HUS-yhtymä. HUS-yhtymän järjestämistä vastuulle kuuluvat paitsi laissa suoraan sille osoitetut tehtävät, myös HUS-järjestämissopimuksessa sille siirretyt tehtävät. HUS-järjestämissopimuksessa Helsingin kaupunki, Uudenmaan hyvinvointialueet ja HUS-yhtymä sopivat keskinäisestä työnjaosta, yhteistyöstä ja toiminnan yhteensovittamisesta terveydenhuollon palvelujen järjestämiseksi sikäli, kun niistä ei ole laissa erikseen säädetty.

Uusimaa-lain 14 §:n mukaan HUS-yhtymän päätösvaltaa käyttää yhtiövaltuusto tai yhtiökokous sen mukaan kuin perussopimuksessa sovitaan. Mikäli ylin päättävä toimielin on yhtiökokous, valitsevat Uudenmaan hyvinvointialueiden aluehallitukset ja Helsingin kaupunginhallitus kukin 1–3 edustajaa yhtiökokoukseen sen mukaan kuin perussopimuksessa sovitaan. Yhtiövaltuuston kohdalla puolestaan kunkin Uudenmaan hyvinvointialueen ja Helsingin kaupungin yhtiövaltuustoon valitsemien jäsenten lukumäärä määräytyy niiden peruspääomaosuuksien tai asukaslukujen suhteessa siten kuin perussopimuksessa tarkemmin sovitaan. Hyvinvointialueesta annetun lain 62 §:n mukaisesti yhtiövaltuuston jäsenet valitaan perussopimuksessa sovitulla tavalla

Helsingin kaupunginvaltuuston ja Uudenmaan hyvinvointialueiden aluevaltuustojen tulee hyväksyä HUS-yhtymän perussopimus viimeistään 30.4.2022. Samassa yhteydessä kaupunginvaltuustolle esitetään tarvittaessa päätettäväksi HUS-yhtymän ylimpään päättävään toimielimeen liittyvät hallintosääntömuutokset. Lisäksi myöhemmin kaupunginvaltuuston päätettäväksi tulee palvelujen järjestämistä vastaava HUS-järjestämissopimus.

Sote-lakikokonaisuuden osat tulevat voimaan vaiheittain. Hyvinvointialueilla toimintoja on käynnistetty 1.7.2021 alkaen pitäen silmällä 1.1.2023 tapahtuvaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen siirtymistä uuteen järjestelmään. Hyvinvointialueille on laissa määrätty perustettavaksi viranhaltijoista koostuva väliaikainen valmistelutoimielin (VATE). Laeissa ei kunnallisen itsehallinnon vuoksi määrätä Helsingin sisäistä organisoitumista uudistuksen toteutuksessa 1.1.2023 alkaen eikä voimaantulon aikana heinäkuusta 2021 vuoden 2022 loppuun.

Helsingissä aloitettiin varautumistoimet lainsäädännöstä seuraavien hallinnollisten ja kaupungin organisaatioon kohdistuvien vaikutusten arvioimiseksi ja toimeenpanon valmistelun ennakoimiseksi helmikuussa 2021 kansliapäällikön asettamassa sote-varautumisen ohjausryhmässä. Ohjausryhmä on koordinoitunut uudistuksen täytäntöönpanon valmistelua alatyöryhmissä sote-lakien sisällön vahvistuttua: päätöksenteko ja hallinto, talous, HUS:n ja erikoissairaanhoidon, henkilöstöasiat ja viestintä sekä ict-muutoksen valmistelu.

Kaupunginvaltuusto perusti 22.9.2021 (§ 274) uudistuksen toimeenpanoa silmällä pitäen kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaoston (sotepe-jaosto) 31.12.2022 päättyväksi määräajaksi. Jaosto ohjaa ja seuraa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen suunnittelu- ja valmistelutehtäviä sekä tekee kaupunginhallitukselle esityksiä uudistukseen liittyvistä kaupungin johtamisjärjestelmän ja organisaatorakenteen muutoksista.

Kaupungin hallintosääntöä on tarkoitus muuttaa sote-uudistuksen vuoksi kahdessa vaiheessa. Nyt tehtävällä muutoksella on ensisijaisesti tarkoitus muodostaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (sotepe-toimiala), jotta vuoden 2023 talousarvio ja toiminnan suunnittelu voidaan hoitaa valtuuston vahvistaman organisaation mukaisena. Uusi organisaatorakenne tarvitaan myös, jotta eri järjestelmiin liittyviä muutoksia ja sopimuksia voidaan tehdä ennakoivasti ja jotta toimialan siirtävän henkilöstön kiinnittäminen uuteen rakenteeseen voidaan päättää hyvissä ajoin.

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaostolle esitetään tässä vaiheessa lisättäväksi toimivalta päättää uudistuksen täytäntöönpanoon kuuluvista uusien toimielinten ratkaisuvallasta kuuluvista asioista ennen uuden hallintosäännön astumista voimaan. Vastaavasti on menetelty muun muassa johtamisjärjestelmän uudistusta valmistelleen kaupunginhallituksen johtamisen jaoston suhteen.

Johtavien viranhaltijoiden toimivaltaan tulee 1.1.2023 alkaen muutoksia koskien sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tehtäviä. Toimintojen sujuvan jatkumisen näkökulmasta on tarkoituksenmukaista päättää, että vuoden 2022 aikana voidaan tehdä vuotta 2023 koskevia viranhaltijapäätöksiä muutetun hallintosäännön mukaista toimivaltaa käyttäen.

Valtio rahoittaa sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen palvelut Helsingissä. Uusimaa-laissa säädetään Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen talouden eriyttämisestä (20–22 §). Lain mukaan kaupungin on laadittava sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen talousarvio ja -suunnitelma Helsingin kaupungin talousarviosta ja -suunnitelmasta erillisenä osana, joka yhdistetään kaupungin talousarvioon ja -suunnitelmaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kaupungin on myös laadittava sosiaali- ja terveydenhuollosta sekä pelastustoimesta tilikaudelta erillistilinpäätös, joka yhdistetään Helsingin kaupungin tilinpäätökseen. Erillistilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä vertailu

talousarvion toteutumisesta ja toimintakertomus. Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtäville asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta.

Erityislainsäädännöstä mahdollisesti seuraaviin yksityiskohtaisempiin toimivallan muutostarpeisiin ja delegointeihin on tarkoitus palata syksyllä 2022 hallintosäännön muutoksella, kun sote-lainsäädännön vielä päättämättä ja valmisteilla olevat osat, valtion ohjausrakenne sekä HUS-yhtymän perustaminen on saatu valmiiksi. Nämä ja muut vuoden 2022 aikana mahdollisesti tehtävät hallintosääntömuutokset tullaan teknisesti yhdistämään nyt hyväksyttävän, 1.1.2023 voimaan tulevan hallintosäännön (liite 1) sisältöön.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimintasääntö on tarkoitus valmistella loppusyksyyn 2022 mennessä, jotta erityisesti pelastustoimen tehtävien ja vastuiden siirtyminen uudelle toimialalle voidaan varmistaa. Helsingissä ei henkilöstön asema muutoksen johdosta merkittävästi muutu työnantajan pysyessä samana.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle tulee oikeus tarkastaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan valtionrahoitteista toimintaa (sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annettu laki, 5 luku, 23 §). Muutos kuvastaa osaltaan kaupungin uutta ja kansallisesti erityistä asemaa, jossa kaupunki huolehtii sekä kunnan että hyvinvointialueen tehtävistä ja on jälkimmäisten osalta valtion tarkastustoimen kohteena.

Lisäksi voidaan todeta, että hyvinvointialueiden aluevaltuustojen lakisäätteistä tehtävistä osa koskee myös Helsingin kaupunginvaltuustoa. Tällaisia ovat muun muassa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategiasta ja pelastustoimen palvelutasosta päättäminen. Hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille tulee velvollisuus asettaa kansalliskielilautakunta, jonka kaupunginvaltuusto valitsee. Kaupungin kaksikielisyystoimikunta sulautuu uuteen toimielimeen, koska kahden kaksikielisyysasioita käsittelevän toimielimen asettaminen ei ole tarkoituksenmukaista.

Helsingin kaupungin hallinnon järjestämistä koskevat erityissäännökset sisältyvät Uusimaa-lain 5. lukuun. Muutoin Helsingin kaupungin toimintaan sovelletaan lähtökohtaisesti kuntalain säännöksiä. Kaupungin toimintaan sovelletaan kuitenkin hyvinvointialueesta annettua lakia mm. seuraavilta osin: 1) järjestämisvastuuta, palvelujen tuottamista, tuottamista koskevan vastuun toteuttamista ja sen valvontaa, ostopalvelurajoituksia koskevia säännöksiä, 2) velvollisuutta asettaa kansalliskielilautakunta, 3) hyvinvointialueiden seurantaa ja laillisuusvalvontaa, inves-

tointisuunnitelmaa, hyvinvointialueiden yhteistoimintaa ja hyvinvointialueen liikelaitosta koskevia säännöksiä, 4) hyvinvointialueen toiminnan, talouden ja palvelutuotannon seurantaa ja tietojen tuottamista, 5) häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumista sekä 6) oikaisuvaatimusta ja muutoksenhakua koskevia säännöksiä.

Merkittävin poikkeus hyvinvointialueisiin verrattuna koskee sitä, että Helsingin kaupungilla on lainanotto-oikeus. Tätä oikeutta ei voida rajoittaa, koska rajoituksella olisi merkittävä kunnallista itsehallintoa kaventava vaikutus.

Toimialan uudistamiseen liittyviä erityisiä näkökohtia

Hallintosäännön tarkistaminen ei kata kaikkea kaupungin toiminnassa uudistuksen seurauksena tapahtuvaa toimintojen uudelleenorganisoimista. Lainsäädännön muutoksen ja toiminnan rahoituksen eriyttämisen vuoksi on tarkoituksenmukaista arvioida joidenkin palvelutoimintojen sijoittumista kaupungin organisaatiossa ja tarvetta siirtää niitä mahdollisesti jatkossa toimialalta toiselle.

Vuoden 2022 aikana arvioidaan uudelleenjärjestelytarvetta ja -vaihtoehtoja mm. sosiaali- ja terveystoimialan järjestävyyden ja yhteistyön, palvelukeskustoiminnan, asukastalotoiminnan ja ruoka-aputoiminnan, pelastuslaitoksen ylläpitämien väestönsuojien sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan järjestämisen kehitysvammaisten lomatoiminnan osalta. Tietyt muiden vastuutahojen aiemmin hoitamat tehtävät, mm. toimialaa koskevat sopimukset ja sitoumukset sekä sosiaalinen luototus siirtyvät tulevan uuden toimialan hoidettaviksi. Lisäksi on ratkaistava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuunjako HUS-yhtymän alueella hyvinvointialueiden ja kaupungin kesken. Nämä eivät ole hallintosäännössä määritellyjä toimintoja, vaan niistä on tarkoitus tehdä ratkaisut sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimintasäännöstä ja palveluiden yksityiskohdista päätettäessä.

Uudistuksen muut hallinnolliset vaikutukset

Sote-uudistuksen toteuttaminen merkitsee historiallista muutosta maan poliittiseen päätöksentekojärjestelmään, palvelujen järjestämiseen ja tuottamiseen sekä hallinnon kokonaisuuteen. Muualle maahan syntyvät kuntien ja valtion rinnalle kolmas hallinnon taso, hyvinvointialueet. Helsingin kaupunki jatkaa maan ainoana kuntana sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäjänä, joten Helsingin erityisasema maan suurimpana kuntana ja pääkaupunkina vahvistuu uuden lainsäädännön myötä.

Helsingin erityisasemaa käsiteltiin lainsäädännön valmistelussa tarkasti, koska sote-uudistuksessa hyvinvointialueet ovat erityisesti rahoituk-

sen osalta ja myös muuten valtion ohjauksessa. Helsingin osalta tämä merkitsee valtion lisääntyvää ohjausta ja näin rajaa kunnallista itsehallintoa. Eduskunnan perustuslakivaliokunta totesi asiasta mm. että ”Helsingin kaupungin osalta itsehallinnon suoja perustuu kuitenkin perustuslain 121 §:n 1—3 momentin säännöksiin kunnallisesta itsehallinnosta. Perustuslakivaliokunnan mielestä merkityksellistä asiassa on, että Helsingille jäävät nykyiset sosiaali- ja terveyspalvelujen ja pelastustoimen järjestämistehtävät. Kyse ei ole uusien tehtävien antamisesta Helsingin kaupungille, vaan Helsingin kaupungin itsehallinnon näkökulmasta uudistuksessa vahvistetaan sillä jo nykyisin oleviin tehtäviin kohdistuvaa valtion ohjausta merkittäväällä tavalla. Sääntelyä on arvioitava puuttumisena perustuslain 121 §:ssä turvattuun kunnalliseen itsehallintoon.”

Perustuslakivaliokunta totesi lausunnossaan, että kunnallisen itsehallinnon perustuslainsuojasta johtuvista syistä sosiaali- ja terveysvaliokunnan on kuitenkin täsmennettävä sääntelyä ja rajattava Helsingin kaupunkiin kohdistuva ohjaus vain lakisääteisiin tehtäviin ja vain ehdotoman välttämättömään nyt arvioitavana olevan valtakunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen kannalta.

Koska sote-uudistuksen lainsäädäntö ei ohjaa Helsingin sisäistä organisoitumista uudistuksen toteutuksessa on itsehallinnon nojalla hallintosääntöön valmisteltu toteutettavaksi vain välttämättömiä uudistuksesta aiheutuvia muutoksia. Toimielinten väliseen tai toimielinten ja viranhaltijoiden väliseen toimivallanjakoon ja tehtäviin ei ole arvioitu tarpeelliseksi tehdä muita merkittäviä muutoksia kuin esitettävä uuden toimialan muodostaminen. Pääosan päätöksentekoon, talouden ja toiminnan ohjaukseen, henkilöstöön ja muuhun johtamiseen liittyvistä prosesseista on arvioitu toimivan myös uudessa tilanteessa.

Hallintosääntömuutoksen yksityiskohtaiset perustelut

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaoston toimivallan laajentaminen (liite 3)

Koska sote-uudistuksen edellyttämien hallintosääntömuutosten on määrä tulla voimaan vasta 1.1.2023, on tunnistettu tarve osoittaa uusien toimielinten (sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta sekä sen yksilöjaosto ja pelastusjaosto) toimivaltaan kuuluvissa asioissa vastuu vuoden 2022 loppuun saakka toimivalle toimielimelle, kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaostolle. Näin meneteltiin myös kaupungin johtamisjärjestelmän muutoksessa, jossa kaupunginhallituksen johtamisen jaosto käytti tarvittavilta osin toimialalautakunnille kuuluvaa toimivaltaa ennen niiden asettamista.

Hallintosäännön 2 luvun 4a §:n 1 momenttia (s. 7) esitetään muutettavaksi siten, että loppuun lisätään virke: ”Lisäksi jaosto tekee sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen täytäntöönpanon vaatimia, perustettavien toimielinten toimivaltaan kuuluvia päätöksiä.”

Muutoksen jälkeen hallintosäännön 2 luvun 4a § liitteessä 3 kuuluu seuraavasti:

4a § Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto [voimassa 31.12.2022 saakka]

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto ohjaa ja seuraa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen suunnittelu- ja valmistelutehtäviä. Jaosto tekee kaupunginhallitukselle esityksiä uudistukseen liittyvistä kaupungin johtamisjärjestelmän ja organisaatorakenteen muutoksista. Lisäksi jaosto tekee sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen täytäntöönpanon vaatimia, perustettavien toimielinten toimivaltaan kuuluvia päätöksiä.

Jaostossa on 9 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee jaoston jäsenet ja varajäsenet. Jaoston jäseniksi ja varajäseniksi voidaan valita muitakin kuin kaupunginhallituksen jäseniä tai varajäseniä. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee jaoston varsinaisista jäsenistä sille puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joiden on oltava kaupunginhallituksen jäseniä tai varajäseniä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan perustaminen 1.1.2023 alkaen (liite 1)

Helsingissä pelastuslautakunta ja pelastuslaitos ovat kuuluneet kaupunkiympäristön toimialalle. Koska sote-uudistuksen eräänä lähtökohdiana on koota kansallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä pelastustoimesta vastaavat toimijat samaan toimialarakenteeseen, tämä on perusteltua toteuttaa myös Helsingissä. Näin vältetään myös eriyttämästä pelastustoimen taloutta kaupunkiympäristön toimialalla, ja luodaan selkeämmät johtosuhteet valtion rahoittaman toiminnan ohjauksessa.

Pelastuslautakunnan nykyiset yleiseen toimivaltaan kuuluvat tehtävät esitetään siirrettäväksi sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnalle.

Pelastuslautakuntaa koskeva hallintosäännön 2 luvun 12 § (s. 9) esitetään kumottavaksi.

Hallintosäännön 2 luvun 18–20 §:t (s. 10) esitetään muokattavaksi siten, että aiemman sosiaali- ja terveyslautakunnan nimeksi tulee sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta ja toimialan nimeksi sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala. Uuden lautakunnan ja toimialan nimi muutetaan johdonmukaisesti kaikissa sen esiintymispaikoissa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan yksilöjaoston kuvaus on nykyisen sosiaali- ja terveyslautakunnan jaoston kanssa samansisältöinen, vaikka lautakunnan nimi ja toimialan nimi muuttuvat.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnalle esitetään perustettavaksi pelastusjaosto, jonka tehtäväkuvaus vastaa sisällöllisesti poistuvan pelastuslautakunnan kuvausta pelastustoimen erityisten tehtävien osalta.

Muutoksen jälkeen hallintosäännön 2 luvun 18–20 §:t kuuluvat seuraavasti:

18 § Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta on toimialalautakunta, joka huolehtii 4 luvun 8 §:ssä tarkoitetun sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan mukaisista tehtävistä.

Lautakunnassa on 13 jäsentä. Lautakunnan puheenjohtajana on sosiaali- ja terveystoimialan apulaispormestari. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan jäsenistä vähintään yksi ja hänen varajäsenensä ovat ruotsinkielisestä kieliryhmästä.

Kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen lautakunnan jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee lautakunnan varsinaisista jäsenistä sille varapuheenjohtajan.

19 § Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan yksilöasioiden jaosto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnalla on jaosto, joka huolehtii eräistä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan muutoksenhakuasioista ja muista viranomaisasioista.

Jaostossa on 9 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen jaoston jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee lautakunnan varsinaisista jäsenistä ja varajäsenistä jaostolle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

20 § Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnalla on jaosto, joka huolehtii 4 luvun 8 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitetun pelastustoimen palvelukokonaisuuden tehtävistä sekä sille erikseen määrättyistä tehtävistä.

Pelastusjaosto, pelastuskomentaja sekä tämän määräämät muut viranhaltijat ovat Helsingin pelastustoimen alueen pelastusviranomaisia.

Jaostossa on 9 jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen jaoston jäsenet ja varajäsenet. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee lautakunnan varsinaisista jäsenistä ja varajäsenistä jaostolle puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Pelastustoimen siirrosta sosiaali- ja terveystoimialan yhteyteen aiheutuu tarve muuttaa hallintosäännössä lukuisia määräyksiä.

Maininnat pelastuslaitoksesta poistetaan hallintosäännön 4 luvun 6 §:stä (s. 15).

Pelastuslaitoksen hallinnollinen asema osana uutta sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialaa esitetään rinnastettavaksi nykyisiin sosiaali- ja terveystoimialan palvelukokonaisuuksiin. Valtion rahoituksen kanavoiminen toimialan palveluihin on tarkoituksenmukaista toteuttaa yhden lautakunnan kautta.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kuvaus (s. 15), kun pelastustoimen tehtävät on siirretty uudelle toimialalle, kuuluu seuraavasti:

8 § Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala huolehtii sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain sekä pelastustoimen järjestämisestä annetun lain mukaisista tehtävistä, terveydenhuoltolain mukaisista terveyskeskuksen tehtävistä, sosiaali- ja terveystoimen laitosten lääkehuollosta ja muusta sosiaali- ja terveystoimen velvoitteena olevasta lääkehuollosta sekä pelastuslain mukaisista pelastuslaitoksen tehtävistä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tehtävänä on sosiaali- ja terveystoimien järjestäminen ja tuottaminen sekä pelastustoimen järjestäminen ja tuottaminen ja ensihoidon palvelujen

tuottaminen sovitulla tavalla. Toimiala luo sosiaali- ja terveyspalvelujen keinoin edellytyksiä terveyden ja hyvinvoinnin ylläpitämiselle ja edistämiseksi, edistää omatoimisuutta ja yhteisvastuullisuutta sekä ehkäisee ja vähentää sosiaalisia ja terveydellisiä ongelmia ja niiden haittavaikutuksia.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala toimii sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan alaisuudessa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala jakautuu neljään palvelukokonaisuuteen:

- 1 Perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelukokonaisuus, joka huolehtii perhe-, sosiaali- ja vammaispalveluista.
- 2 Terveys- ja päihdepalvelujen palvelukokonaisuus, joka huolehtii terveys-, päihde- ja päivystyspalveluista.
- 3 Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen palvelukokonaisuus, joka huolehtii sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalveluista.
- 4 Pelastustoimen palvelukokonaisuus, joka huolehtii pelastuslain edellyttämistä pelastustoimen tehtävistä sekä tuottaa ensihoidon palveluja siinä laajuudessa kuin palvelujen järjestäjän kanssa on sovittu. Palvelukokonaisuus käyttää toiminnassaan nimeä pelastuslaitos.

Hallintosäännön 5 luvun 7 §:n 2 momentista (s. 18), kaupunkiympäristön toimialan johtavat viranhaltijat, esitetään poistettavaksi sanat "sekä pelastuskomentajan" ja lisätään sana "sekä" toimialan hallintojohtajan edelle.

Muutoksen jälkeen kohta kuuluu:

Kaupunkiympäristön toimialajohtaja on toimialaan kuuluvien palvelukokonaisuuksien johtajien sekä toimialan hallintojohtajan esimies. Kaupunkiympäristön toimialajohtaja suorittaa kansliapäällikön määräämät tehtävät.

Hallintosäännön III osan 19 luvusta Päätöksentekoa ja toimivallan jakoa koskevat määräykset, 3 § Asian ottaminen ylemmän toimielimen käsiteltäväksi (otto-oikeus) on poistettu (3 §:n kohta 4-kohta):

Pelastuslautakunta tai sen puheenjohtaja voi ottaa lautakunnan käsiteltäväksi asian, jossa sen alainen viranhaltija on tehnyt.

Hallintosäännön IV osan 23 luvusta Henkilöstö, 1 § Kelpoisuusvaatimukset, on poistettu 'pelastuskomentaja' 4-kohdasta.

Hallintosäännön VIII osan 29 lukuun Kokousmenettely on tehty seuraavat muutokset:

7 § Läsnäolo ja puheoikeus

- poistettu 6-kohdasta: 'pelastuslautakunnan osalta pelastuskomentaja'
- poistettu 8-kohdasta: 'pelastuslautakunta'

19 § Toimielimen pöytäkirjanpitäjät

- poistettu 3-kohdasta: 'ja pelastuslautakunnan pöytäkirjaa pitää pelastuskomentajan määräämä henkilö'.

22 § Toimielimen hallintotehtävät

- poistettu: 'ja pelastuslautakunnan hallintotehtäviä pelastuslaitos'.

Hallintosäännön 5 luvun 9 §:ssä (s. 19) määritellään sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan johtavat viranhaltijat.

Muutoksen jälkeen 9 § kuuluu:

9 § Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan johtavat viranhaltijat

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimintaa ja hallintoa johtaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja, joka toimii sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan, sen jaostojen sekä toimialan apulaispormestarin esittelijänä. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja nimitetään enintään 7 vuoden määräajaksi.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja on toimialaan kuuluvien palvelukokonaisuuksien johtajien sekä toimialan hallintojohtajan esimies. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja suorittaa kansliapäällikön määräämät tehtävät.

Perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelukokonaisuutta johtaa perhe- ja sosiaalipalvelujen johtaja.

Terveys- ja päihdepalvelujen palvelukokonaisuutta johtaa terveys- ja päihdepalvelujen johtaja.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen palvelukokonaisuutta johtaa sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen johtaja.

Pelastustoimen palvelukokonaisuutta johtaa pelastuskomentaja.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan hallintoa johtaa hallintojohtaja.

Palvelukokonaisuuden johtajat ja hallintojohtaja suorittavat sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan johtajan määräämät tehtävät.

Hallintosäännön 5 luvun 10 §:stä poistetaan maininta pelastuskomentajan sijaisen määräämisestä lautakunnassa. Käytäntö on jatkossa yhdenmukainen muiden palvelukokonaisuuksien johtajien kanssa, ja sijaisen määrää toimialajohtaja.

Toimielinten ja viranhaltijoiden toimivaltaan tehtävät muutokset

Kaupunginvaltuuston toimivaltaan esitetään tehtäväksi kaksi lisäystä, jotka sote-uudistuksessa on säädetty hyvinvointialueiden aluevaltuustojen tehtäviksi. Vaikka normaalisti hallintosääntöön ei toisteta vastuita erityislainsäädännöstä kunnille säädettyjen tehtävien hoitamisesta, tässä muutostilanteessa on selkeämpää poiketa käytännöstä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 11 §:ssä säädetty palvelustrategiasta.

"11 § Palvelustrategia

Hyvinvointialueen on laadittava taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia osana hyvinvointialuestrategiaa. Palvelustrategiassa on otettava huomioon 22 §:ssä tarkoitetut sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet.

Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää järjestämisvastuulleen kuuluvan sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet. Lisäksi hyvinvointialue asettaa palvelustrategiassa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan ottaen huomioon hyvinvointialueen asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä kustannusvaikuttavuus.

Hyvinvointialueen asukkaiden ja palvelujen käyttäjien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista palvelustrategian laadinnassa säädetään hyvinvointialueesta annetun lain 29 §:ssä. Hyvinvointialueen on julkaistava palvelustrategiansa julkisessa tietoverkossa."

Vaikka Helsinki ei ole hyvinvointialue, vaan jatkaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuussa itsehallinnollisena kuntana, on palvelustrategia laadittava myös Helsingissä. Koska kaupungilla ei ole velvollisuutta laatia hyvinvointialuestrategiaa, vaan kaupunkistrategia, on tulkittu, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategia tulisi jatkossa sisällyttää kaupunkistrategiaan. Palvelustrategia on keskeinen valtion ohjaaman sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa.

Pelastustoimen järjestämisestä annetun lain (613/2021) 6 §:ssä säädetään hyvinvointialueiden aluevaltuustoilla olevan vastuu päättää pelastustoimen palvelutasosta alueellaan. Lähtökohtaisesti säännös ei näin koskisi Helsingin kaupunginvaltuustoa. Uusimaa-laissa kuitenkin todetaan, että pelastustoimen järjestämistä koskevat säännökset koskevat myös Helsingin kaupunkia.

"6 § Pelastustoimen palvelutasopäätös

Aluevaltuusto päättää pelastustoimen palvelutasosta. Palvelutasopäätöstä tehtäessä on otettava huomioon kansallisesti merkittävät riskit, selvittävät alueella esiintyvät uhkat ja arvioitava niistä aiheutuvat riskit sekä määriteltävä toiminnan tavoitteet, käytettävät voimavarat, tuotettavat palvelut ja niiden taso. Palvelutasopäätöstä tehtäessä on otettava huomioon myös 8 §:ssä tarkoitetut valtioneuvoston vahvistamat valtakunnalliset strategiset tavoitteet. Päätökseen tulee myös sisältyä suunnitelma palvelutason kehittämisestä. Päätöksen tulee olla voimassa määräajan.

Hyvinvointialueen on tehtävä uusi palvelutasopäätös, jos uhkat, riskit tai 8 §:ssä tarkoitetut valtioneuvoston vahvistamat strategiset tavoitteet muuttuvat oleellisesti.

Hyvinvointialueen on pyydettävä palvelutasopäätöksestä ennen sen hyväksymistä aluehallintoviraston lausunto. Aluevaltuuston hyväksymä palvelutasopäätös on toimitettava aluehallintovirastolle.

Sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia sään-

nöksiä palvelutasopäätösten sisällön perusteista, rakenteesta ja seurannasta sekä aluehallintoviraston suorittamasta arvioinnista."

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:ään Kaupunginvaltuuston toimivalta esitetään lisättäväksi 14a ja 14b momentti seuraavasti:

1 § Kaupunginvaltuuston toimivalta

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginvaltuusto päättää

14a sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetussa laissa tarkoitetusta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategiasta

14b pelastustoimen järjestämisestä annetussa laissa tarkoitetusta pelastustoimen palvelutasopäätöksestä

Muutokset erityiseen toimivaltaan keskushallinnossa

Hallintosäännön III osan 12 luvun Toimivalta keskushallinnossa 1 § Kansliapäällikön toimivalta esitetään poistettavaksi kohdista 8 ja 9 seuraavat:

Kohta 8: Kansliapäällikön toimivaltaan kuuluu päättää toimialajohtajan, palvelukokonaisuuden johtajan jne. palkasta ym. Esitetään poistettavaksi erillinen maininta pelastuskomentajasta tästä kohdasta.

Kohta 9: Kansliapäällikön toimivaltaan kuuluu päättää toimialajohtajan, liikelaitoksen johtajan ja kaupunginkanslian osastopäälliköiden muusta kuin 8 kohdassa tarkoitetusta palkitsemisesta. Esitetään poistettavaksi erillinen maininta pelastuskomentajasta tästä kohdasta.

Sosiaali- terveys- ja pelastustoimialan erityinen toimivalta

Koska erityishuoltopiirit lakkautetaan, Hallintosäännön III osan 18 luvusta 4 § Sosiaali-, ja terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtajan erityinen toimivalta kumotaan kohta 2: 'määrätä viranhaltijan toimimaan Helsingin erityishuoltopiirin johtajana'.

Pelastusjaoston erityinen toimivalta

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnalle esitetään perustettavaksi pelastusjaosto, jonka tehtäväkuvaus vastaa sisällöllisesti poistuvan pelastuslautakunnan kuvausta pelastustoimen erityisten tehtävien osalta. Pelastusjaosto toimii pelastuslain mukaisena monijäsenisenä toimielimenä. Periaatteena on, että sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päättää pelastustoimen osalta niistä asioista, jotka kuuluvat toimialalautakuntien yleiseen toimivaltaan ja pelastusjaostolle jäävät nykyisen pelastuslautakunnan loput tehtävät.

Hallintosäännön III osan 19 lukuun Erityinen toimivalta, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 §:

3 § Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaoston toimivalta

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan pelastusjaosto

- 1 tekee sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnalle esityksen pelastustoimen palvelutasopäätöksestä
- 2 hyväksyy kaupungin väestönsuojelua koskevat suunnitelmat kaupunginhallituksen vahvistamien perusteiden mukaisesti
- 3 päättää kaupungin jakamisesta väestönsuojelualueisiin
- 4 päättää lausuntojen ja esitysten antamisesta silloin, kun ne on pyydetty pelastustoimelta ja asia on periaatteellisesti laajakantoinen.
- 5 päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden perusteella viranhaltija päättää pelastustoimen käytettävissä olevien avustusmäärärahojen jakamisesta ja avustusten käytön valvonnasta

Pelastuskomentajan toimivalta

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala muodostetaan 1.1.2023 alkaen. Toimialalle asetetaan sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta ja sen pelastusjaosto sekä yksilöasioiden jaosto. Pelastustoimi siirtyy kaupunkiympäristön toimialalta uudeksi palvelukokoonaisuudeksi uudelle toimialalle. Muutoksesta aiheutuu muutoksia pelastuskomentajan toimivaltaan.

Pelastuskomentajan nykyinen toimivalta säilyy siltä osin kuin se ei ole päällekkäistä toimialajohtajan toimivallan kanssa. Pelastuskomentajaa ei määrätä suoraan hallintosäännössä pelastusjaoston esittelijäksi, vaan toimialajohtaja määräisi esittelijän joko toimintasäännössä tai erillisellä delegointipäätöksellä.

Hallintosäännön III osan 18 lukuun, Erityinen toimivalta sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 §: Pelastuskomentajan toimivalta.

6 § Pelastuskomentajan toimivalta

Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei pelastuskomentaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle, pelastuskomentaja päättää

- 1 pelastuslaitoksen tehtäväalueeseen kuuluvan viranomaisluvan hakemisesta
- 2 pelastustoiminnan ja ensihoidon päivystysorganisaatiosta
- 3 virka- ja muista palveluvuista
- 4 uhkasakosta, teettämisuudesta ja keskeyttämisuudesta pelastuslaissa tarkoitetuissa tapauksissa sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan muu pelastusviranomainen voi niistä päättää.

Pelastuskomentaja johtaa pelastustoimintaa, jos hänellä on siihen pelastuslaissa edellytetty kelpoisuus.

Kansalliskielilautakunnan asettaminen 1.1.2023 alkaen

Uusimaa-lain 19 § edellyttää, että Helsingin kaupungilla on kansalliskielilautakunta. Lautakunnan jäseniksi valitaan ruotsinkieliseen kielivähemmistöön kuuluvia henkilöitä.

Kansalliskielilautakunnan lakisääteisiä tehtäviä koskien sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustointia ovat:

"1) selvittää, arvioida ja lausua siitä, miten valtuuston päätökset vaikuttavat kielellisten oikeuksien käytännön toteutumiseen; 2) selvittää, arvioida ja määritellä ruotsin kielellä tarjottavien palvelujen tarvetta sekä seurata näiden palvelujen saatavuutta ja laatua; 3) selvitysten, arvioinnin ja seurannan perusteella tehdä hallitukselle ehdotuksia toimenpiteiksi ruotsin-

kielisten palvelujen ja palveluketjujen kehittämiseksi sekä henkilöstön kielitaitovaatimuksiksi ja kielitaidon kehittämiseksi; 4) tehdä ehdotuksia sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 39 §:ssä tarkoitetun kaksikielisten hyvinvointialueiden yhteistyötä koskevan sopimuksen sekä tämän lain 9 §:ssä tarkoitetun HUS-järjestämissopimuksen sisällöksi, antaa sopimuksesta lausunto valtuustolle sekä seurata sopimuksen toteutumista.

Lautakunnalla voi olla myös muita hallintosäännössä määrättyjä tehtäviä.

Lautakunnan on annettava vuosittain hallitukselle kertomus kielivähemmistön palvelujen toteutumisesta. Hallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin lautakunnan antama kertomus antaa aihetta.

Lautakunnan puheenjohtajalla on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksessa siltä osin, kuin hallituksessa käsitellään sosiaali- ja terveydenhuoltoa tai pelastustoimea koskevia asioita."

Helsingissä on tarkoituksenmukaista yhdistää kansalliskielilautakunnan lakisääteisiin tehtäviin nykyisen kaksikielisyystoimikunnan tehtävät kaupungin kaksikielisuuden edistämiseksi.

Hallintosäännön VI osan 25 lukua Kaksikielisyys ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisätään uusi 6 §:

6 § Kansalliskielilautakunta

Kansalliskielilautakunta huolehtii sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain 19 §:ssä säädettyistä tehtävistä.

Lisäksi kansalliskielilautakunnan tehtävänä on kaupungin toimintaa koskien:

- 1 selvittää, arvioida ja määritellä ruotsin kielellä tarjottavien palveluiden tarvetta ja henkilöstön kielitaitoa sekä seurata näiden palvelujen saatavuutta ja laatua;
- 2 selvitysten, arvioinnin ja seurannan perusteella tehdä ehdotuksia toimenpiteiksi ruotsinkielisten palvelujen ja palveluketjujen kehittämiseksi sekä henkilöstön kielitaitovaatimuksiksi ja

kielitaidon kehittämiseksi sekä antaa näihin liittyviä lausuntoja;

- 3 käsitellä kaksikielisyyden suunnitelmallista edistämistä kaupungin toiminnassa sekä raportoida kaksikielisyyden toteutumisesta sekä kaupungin palvelujen ja henkilöstön kielivaranon kehittämistyöstä toimikunnan määrittelemillä kohdealueilla.

Lautakunnassa on seitsemän jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Kaupunginvaltuusto valitsee toimikaudekseen lautakunnan jäsenet ja varajäsenet siten, että lautakunnan jäsenet ovat ruotsinkieliseen kielivähemmistöön kuuluvia henkilöitä. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee lautakunnan varsinaisista jäsenistä sille puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Kansliapäällikkö toimii lautakunnan esittelijänä.

Talouden ohjaukseen tehtävät muutokset

Uudistuksesta seuraava keskeinen talouden ohjauksen muutos on, että kaupungin verotuloja vähennetään lainsäädännössä määriteltävällä tavalla ja jatkossa valtio määrittelee sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen kaupungin käytettävissä olevan määrärahan määrän ja maksaa tämän summan kaupungille valtionavustuksena. Uuden toimialan talouden ohjaus tullaan toteuttamaan kaupungin toimivallan jaon mukaisesti osana talouden ja toiminnan suunnittelua ja talousarvion valmistelua ja päätöksentekoa.

Valtion ohjauksen toteamiseksi hallintosäätöön esitetään tehtäväksi kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toimivaltaan talousasioiden kohtaan lisäys ”ottaen huomioon sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen eriyttämisvelvoitteet”.

Luvun 7 1 § Kaupunginvaltuuston toimivalta kohta 20 on uudessa muodossaan:

Kaupunginvaltuusto päättää /.../ vuosittain talousarvion käsitteilyn yhteydessä talousarvion sitovuustason sekä määrärahoille että toiminnallisille tavoitteille ottaen huomioon sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen eriyttämisvelvoitteet.

Luvun 8 1 § Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen toimivalta talousasiat kohta 7 on uudessa muodossaan:

Kaupunginhallitus päättää /.../ vuosittain talousarvion laatimi-

sohjeista sekä talousarvion noudattamisohjeista ottaen huomioon sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen eriyttämisvelvoitteet.

Hallintosäännön IV osan 20 luvun Taloudenhoito 1 §:ään Talousarvio ja suunnitelma esitetään lisättäväksi teksti: "Talousarviossa ja -suunnitelmassa otetaan huomioon sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen eriyttämisvelvoitteet."

Hallintosäännön IV osan 20 luvun Taloudenhoito 4 §:ään Toiminnan ja talouden seuranta esitetään lisättäväksi teksti: "Seurannassa otetaan huomioon valtion sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen toiminnan ja talouden seurantaan liittyvät velvoitteet."

Lisäksi rahoitusjohtajan toimivallasta (Hallintosääntö, III osa, 12 luku 4a§) poistetaan maininta pelastuslaitoksen käteisvarojen enimmäismäärästä päättämisestä.

Maininta Pelastuslaitoksesta hankintayksikkönä poistetaan (Hallintosääntö IV osa, 20 luku 7§).

Valtiontalouden tarkastusviraston oikeus valtion rahoittaman toiminnan tarkastamiseen

Koska sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palvelut perustuvat suurelta osin valtion rahoitukseen, on valtiontalouden tarkastusvirastolla oikeus tarkastaa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan hallinnon ja talouden hoito (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla, 23 §, Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen hallinnon ja talouden tarkastus).

Hallintosäännön IV osan Talous ja valvonta, 21 luku Hallinnon ja talouden tarkastus, ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisätään uusi 4 §:

4 § Valtiontalouden tarkastusviraston tiedonsaantioikeus ja avustaminen

Valtiontalouden tarkastusvirastolla on oikeus tarkastaa Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen sekä näitä tehtäviä varten perustettujen kaupungin määräsvallassa olevien yhteisöjen toiminnan ja taloudenhoidon laillisuutta, tarkoituksenmukaisuutta ja tuloksellisuutta valtiolta saadun rahoituksen osalta. Tarkastuksessa noudatetaan, mitä valtiontalouden tarkastusvirastosta annetussa laissa sääde-

07.03.2022

Asia/4

tään.

Ehdotuksen käsittely

Kaupunginvaltuusto asetti 22.9.2021 (§ 275) kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaoston ja antoi sille tehtäväksi ohjata ja seurata uudistuksen suunnittelu- ja valmistelutehtäviä. Jaoston tulee tehdä kaupunginhallitukselle esityksiä uudistukseen liittyvistä kaupungin johtamisjärjestelmän ja organisaatorakenteen muutoksista.

Jaosto on 17.3.2022 hyväksynyt hallintosäännön luonnoksen esityksenä kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Hallintosäännön muutosesitykset on käsitelty kaupungin sääntötyöryhmässä 31.1.2022.

Kaupungin henkilöstötoimikunta totesi 28.2.2022, että yhteistoiminta on tässä vaiheessa toteutunut hallintosäännön valmistelussa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi
Sakari Uutela, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25977
sakari.uutela(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1, Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaan 1.1.2023
- 2 Liite 2, Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaan 1.1.2023, muutokset näkyvissä
- 3 Liite 3, Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaantulo täytäntöönpanopäätöksestä
- 4 Liite 4, Helsingin kaupungin hallintosääntö, voimaantulo täytäntöönpanopäätöksestä, muutokset näkyvissä

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

07.03.2022

Asia/4

Sosiaali- ja terveystoimiala
Pelastuslaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.02.2022 § 147

HEL 2021-013693 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

28.02.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi
Sakari Uutela, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25977
sakari.uutela(a)hel.fi

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistus-
jaosto 17.02.2022 § 7

HEL 2021-013693 T 00 01 00

Esitys

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto esitti kaupunginhallitukselle, että se esittäisi kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää:

- hyväksyä Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti tulevaksi voimaan 1.1.2023,
- hyväksyä Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 3 mukaisesti tulemaan voimaan kaupunginhallituksen pantua täytäntöön valtuus-

ton päätöksen, jotta kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto voi 31.12.2022 päättyvänä toimikautenaan tehdä liitteen 1 mukaisen hallintosäännön toimeenpanoon liittyviä muiden toimielinten kuin kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvia päätöksiä,

- että liitteen 1 mukaisen hallintosäännön täytäntöön panemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen sen voimaantuloa ja
- että viranhaltijat voivat tehdä vuotta 2023 koskevia päätöksiä hallintosäännön liitteen 1 mukaista toimivaltaa käyttäen vuoden 2022 aikana.

Käsittely

17.02.2022 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus:

Mari Rantanen: Asia palautetaan valmisteluun siten, että pelastustoimen itsenäisyys Helsingissä omana lakisääteisenä tehtävänä varmistetaan. Asiassa tulee ottaa huomioon sekä eduskunnan hallintovaliokunnan antama lausunto sekä sisäministeriön 15.10.2021 antama esitys hyvinvointialueen pelastustoimen hallintomalliksi siten kuin se on asianmukaisinta.

Mari Rantasen palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Mari Rantanen jätti eriävän mielipiteen jaoston päätökseen seuraavin perusteluin:

Mari Rantanen: Pelastustoimen olisi tullut jatkossakin olla oma itsenäinen toimialansa Helsingissä lakisääteisenä tehtävänä sotien rinnalla eikä sotessa yhtenä palvelukokonaisuutena. Asiassa olisi ollut syytä noudattaa sekä eduskunnan hallintovaliokunnan antamaa lausuntoa mutta myös sisäministeriön 15.10.2021 antamaa esitystä hyvinvointialueen pelastustoimen hallintomalliksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marko Karvinen, strategiapäällikkö, puhelin: 310 36257
marko.karvinen(a)hel.fi
Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi
Sakari Uutela, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25977
sakari.uutela(a)hel.fi

07.03.2022

Asia/5

§ 177

V 16.3.2022, Mellunkylän Aarteenetsijantie 2-4 asemakaavan muutos (nro 12717)

HEL 2020-010779 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 47. kaupunginosan (Mellunkylä, Mellunmäki) kortteleiden 47307 ja 47308 sekä puisto- ja katualueiden asemakaavan muutoksen 11.1.2022 päivätyn piirustuksen nro 12717 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12717 kartta, päivätty 11.1.2022
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12717 selostus, päivätty 11.1.2022, päivitetty Kylk:n 18.1.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 13.9.2021, täydennetty 11.1.2022
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutus
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7162/11.1.2022)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäris-
töpalvelut -
kuntayhtymä/Vesihuolto
Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökes-

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaa-

07.03.2022

Asia/5

kus van, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee korttelialueita 47307 ja 47308 sekä katu- ja puistoalueita. Korttelialueilla sijaitsee Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Heka) vuokra-asuntoja. Suunnittelun lähtökohdaksi on asetettu kiinteistön purkaminen ja uusien, nykyhetken ja tulevaisuuden tarpeisiin paremmin vastaavien asuinrakennusten rakentaminen niiden tilalle. Uudisrakentaminen toteutetaan puurakentamisena.

Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty siihen, että Aarrepuisto ja uudet asuinrakennukset muodostaisivat viihtyisän kaupunkielämän keitaan erinomaisten joukkoliikenneyhteyksin äärelle.

Purettavien rakennusten kerrosala on 11 300 k-m² ja kaavaratkaisun kerrosala on 18 900 k-m², joten muutoksen myötä kerrosala kasvaa 7 500 k-m²:llä. Tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on e=1,34. Asukasmäärän lisäys on noin 200 henkilöä.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7162), jonka mukaan katualueelle Aartenetsijäntielle on mahdollista rakentaa pyöräliikenteen tavoiteverkon mukaiset kävely- ja pyörätiet ja varata tila korttelin vieras- ja asiointipysäköinnille sekä varustaa linja-autopysäkit odotustiloilla.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että nykyiset betonielementtikerrostalot korvataan uudella tehokkaammalla uudisrakentamisella.

Vähähilisyys

Kaavaratkaisu edellyttää, että uudet rakennukset toteutetaan pääosin puurakenteisina ja rakennusten julkisivujen tulee olla pääosin puuverhottuja. Rakentaminen hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle vähentää autoriippuvuutta ympäristöohjelman tavoitteiden mukaisesti. Tule-

vaisuudessa joukkoliikenneyhteydet alueella parantuvat entisestään suunniteltujen Vantaan ratikan ja Raide-Jokeri II:n toteuttamisen myötä.

Rakennusten purkaminen ei itsessään tuota mainittavia ilmastopäästöjä. Uudisrakentaminen kuitenkin niitä aina tuottaa. Kaavaratkaisun hiilipäästöjen laskemiseksi on käytetty HAVA-työkalua (Helsingin asema-kaavojen vähähiilisyyden arviointimenetelmä), jossa purkaminen huomioidaan.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on pääosin asuntovaltaista aluetta A2 ja osin asuntovaltaista aluetta A3. Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2021 (nro 12704) mukaan alue on esikaupungin pintakalioaluetta. Nyt laadittu kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kasvun paikka - Helsingin kaupunkistrategiassa 2021-2025 Mellunkylä on yksi nimetyistä kaupunkiuudistusalueista. Kaavaratkaisu edesauttaa strategisten tavoitteiden toteutumista edistämällä asuntotuotantoa ja Helsingin kehittämistä raideliikenteen verkostokaupunkina, parantaa kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä alueella sekä tukee Mellunmäen keskusta-alueen kehittämistä osana kaupunkiuudistusta.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on voimassa useita asemakaavoja.

Asemakaavan nro 8600 (hyväksytty 2.11.1984) mukaan korttelialueet ovat asuinkerrostaloaluetta merkinnällä AK. Aarrepuisto on pääosin VP- eli puistoaluetta ja korttelialueen kyljessä on pieni VK- eli leikki-puistoalue. Muut voimassa olevat asemakaavat kaava-alueella koskevat katu- ja puistoalueita. Näiden osalta kaavamerkintöihin ei tule muutoksia.

Helsingin kaupunki omistaa kaava-alueen maat. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille ilman arvonnalisä- veroa kustannuksia seuraavasti:

Kadut	0,4 milj. euroa
Johtosiirrot	0,2 milj. euroa
YHT	0,6 milj. euroa

Kadut pitävät sisällään liikennealueisiin kohdistuvien muutosten kustannukset.

Johtosiirrot pitää sisällään korttelialueen läpi kulkevan vesihuoltolinjan uudelleenrakentamisen. Kustannus täsmentyy, kun linjan tarkempi linjaus suunnitellaan. Kustannusjako neuvotellaan linjan haltijan kanssa.

Uuden kaavoitettavan kerrosalan rakennusoikeuden arvo on noin 10 milj. euroa.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluaikana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluaikana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien tahojen kanssa:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Kaupunginkanslia / Esikaupunkialueiden aluerakentamisprojekti
- Helsingin kaupungin vuokra-asunnot (HEKA)
- kaupunginmuseo, kulttuuri ja vapaa-ajan toimiala

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta saatiin kolme viranomaiskannanottoa. HSY:n kannanotossa todettiin, että alueella sijaitsevat vesihuoltolinjat tulee huomioida alueen suunnittelussa. Kannanotossa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että uudet vesihuoltolinjat on suunniteltu osana kaavaratkaisua.

Kaupunginmuseon kannanotossa todettiin, että ”suunnittelualueelle ja sen lähiympäristölle on ominaista 1980- ja 1990-luvun asuinkerrostalorakentaminen, jossa puoliavoimeen korttelirakenteeseen sijoitettujen rakennusten mittakaava ja korkeus on säilytetty maltillisena. Myös suunnittelualan tonttien liittyminen vehreään suunnittelualan identiteettiä luova tekijä. Näiden alueen ominaisuuksien ja vahvuuksien säilyttäminen onnistuu parhaiten olemassa olevaa rakennuskantaa säilyttäen ja korjaten, mitä myös kestävä kehitys näkökulmasta tulee edelleen selvittää. Myös tonttien maltillinen täydennysrakentaminen lienee mahdollista olemassa olevia asuinrakennuksia säilyttäen. Edellä mainittuun viitaten kaupunginmuseo pitää tärkeänä, että Mellunmäen ja Vesalan suunnitteluperiaatteissa esiin nostettuja alueiden ominaisuuksia ja vahvuuksia otetaan huomioon näitä alueita kehitettäessä. Kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta tarkastellen myös Aarteenet-

sijäntie 2-4 asemakaavan muutoksen tulee siten mahdollistaa myös olemassa olevan rakennuskannan korjaamista ja säilyttämistä mahdollisen lisärakentamisen rinnalla. Alueen eri rakennusvaiheista kertovalla ja ihmisen mittakaavaa ja vehreyttä kunnioittavalla rakentamisella luodaan kerroksista, inhimillistä elinympäristöä.”

Kannanotossa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että uudisrakentamisessa on säilytetty puoliavoin korttelirakenne. Uudisrakennusten sijoittuminen suurin piirtein samoille sijoille kuin purettavat rakennukset mahdollistaa jossain määrin olevan puuston säilyttämistä tonteilla. Uudisrakentamisen Aarrepuiston puoleisten rakennusalojen jäsentelyllä on pyritty turvaamaan asuinkorttelin nykyisen kaltaisen avautuminen Aarrepuistoon, sekä kerroksellinen mittakaava. Alueen ominaispiirteitä pyritään vaalimaan yleiskaavan tehokkuuden puitteissa. Nykyistä tehokkaampi rakentaminen muuttaa kuitenkin myös asuinalueen luonnetta.

HSL:n kannanotossa todettiin, että sen näkökulmasta täydennysrakentaminen hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle Mellunmäen metroaseman läheisyyteen on kannatettavaa.

Mielipiteet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta tuli yksi kirjallinen mielipide, jonka mukaan rakentamisessa on huomioitava lasitusten turvallisuus linnuille, ja rakennusten kolopesijälintujen pesäpaikkojen sekä elinympäristöjen säilyminen riittävässä määrin. Mikäli purettavissa rakennuksissa on pesintäyhdyksuntia, väliaikaisia pesäpaikkoja on hyvä tarjota myös esimerkiksi parakkien yhteydessä tai työmaa-aidoissa. Pesinnät tulee huomioida myös purkuajankohdassa.

Mielipide on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että mielipide on kirjattu kaavaselostukseen.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 13.9.–12.10.2021, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 1 muistutus.

Muistutuksessa esitetyt huomautukset kohdistuivat purkavan uudisrakentamisen ilmastovaikutuksiin sekä purkujätteen käsittelyyn. Tämän lisäksi muistutuksessa käytiin läpi perusteita sille, että ”purkavan uudisrakentamisen sijaan Aartenetsijäntie 2-4 rakennukset tulisi peruskorjata, varustaa hissein ja mahdollisesti korottaa puurakenteisin kerroksin.” Muistuttaja korostaa hiilipäästöjen osalta pyrkimyksiä vähentää niitä kii-

reellisesti, kun taas kaupungin puolelta uudisrakentamista perustellaan mm. myönteisellä vaikutuksella päästöihin pitkällä aikavälillä ja yleiskaavan tavoitteilla tiivistää kaupunkirakennetta ja lisätä asuntotuotantoa.

Kaavaehdotuksesta antoivat lausunnon HSY, kaupunginmuseo ja kasvatuksen ja koulutuksen toimiala.

Kaupunginmuseo toteaa kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta seuraavaa mm:

Asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa kaupunginmuseo viittasi Mellunmäen ja Vesalan suunnitteluperiaatteiden luonnokseen, jossa esiin nostettujen alueiden ominaisuuksien ja vahvuuksien kaupunginmuseo näki lähtökohtaisesti tukevan monelta osin kulttuuriympäristön vaalimista ja olemassa olevan rakennuskannan säilyttämistä. Näitä ominaisuuksia ovat esim. hengittävä kaupunkirakenne, nähtävissä oleva kerrostunut kaupunkirakenne, rakentamisen eri aikakaudet ja mittakaava, turvallinen ja viihtyisä kävelyn ja pyöräilyn ympäristö sekä hyvät yhteydet ympäröiville virkistysalueille.

Museo katsoi myös, että suunnittelualueen 1980-luvun rakennuskannan inhimillinen mittakaava ja rakennuksia reunustava, vuosikymmenien kuluessa kasvaneen kasvillisuuden luoma vihreä ympäristö tulisivat asemakaavan muutoksen johdosta muuttamaan olennaisesti rakennetummaksi ja tiiviimmäksi. Tämä pelkästään purkamiseen ja mitataan uudisrakentamiseen perustava muutos ei museon kannan mukaan ollut kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta tavoitteena.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala pitää lausunnossaan tärkeänä ja välttämättömänä, että kaupunkiudistuksen tavoitteiden mukaisesti alueen asuntomuotojakaumaa kehitetään monipuolisemmaksi ja lisätään muita kuin kaupungin vuokra-asuntoja.

HSY esittää lausuntonaan, että kaava-alueen jatkosuunnittelussa tulee selvittää jätevesiviemäriille tarkoituksenmukaisin reitti.

Lisäksi Helen Sähköverkko Oy ja HSL ilmoittivat, ettei niillä ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta tehdystä muistutuksesta ja saaduista lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

07.03.2022

Asia/5

Kaavan tavoitteet huomioon ottaen, kaavaehdotusta ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa julkisen nähtävilläolon yhteydessä esitettyjen huomautusten johdosta.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ei tehty muutoksia julkisen nähtävilläolon jälkeen. Aineistoon tehdyt muut täydennykset on esitetty kaavaselostuksen viimeisessä luvussa.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Esittäessään kaupunginhallitukselle kaavaehdotuksen hyväksymistä lautakunta hyväksyi yksimielisesti seuraavan toteutukseen liittyvän lausuman:

Rakennusaikaisten töiden yhteydessä pyritään välttämään pysyviä muutoksia Aarreuistoon, kuten puiden kaatoja. On myös huomioitava, että rakennushanke on aina velvollinen korjaamaan hankkeen aiheuttamat muutokset puistoalueella vähintään entiseen tasoon. Mikäli kaupunginvaltuusto hyväksyy päätösesityksen, kaupunginhallitus tulee täytäntöönpanopäätöksessä ottamaan huomioon em. jatkosuunnitteluohjeen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12717 kartta, päivätty 11.1.2022
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12717 selostus, päivätty 11.1.2022, päivitetty Kylk:n 18.1.2022 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 13.9.2021, täydennetty 11.1.2022
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Muistutus
- 6 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7162/11.1.2022)

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

07.03.2022

Asia/5

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -
kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäris-
töpalvelut -
kuntayhtymä/Vesihuolto
Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristökes-
kus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Tiedoksi

Asemakaavoitus
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunginmuseo
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 18.01.2022 § 18

HEL 2020-010779 T 10 03 03

Hankennumero 4021_4

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 11.1.2022 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12717 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 47. kaupunginosan (Mellunkylä, Mellunmäki) kortteleita 47307 ja 47308, puisto- ja ka-tualueita.

07.03.2022

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteeseen, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutukseen. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Rakennusaikaisten töiden yhteydessä pyritään välttämään pysyviä muutoksia Aarrepuistoon, kuten puiden kaatoja. On myös huomioitava, että rakennushanke on aina velvollinen korjaamaan hankkeen aiheuttamat muutokset puistoalueella vähintään entiseen tasoon.

Käsittely

18.01.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Rakennusaikaisten töiden yhteydessä pyritään välttämään pysyviä muutoksia Aarrepuistoon, kuten puiden kaatoja. On myös huomioitava, että rakennushanke on aina velvollinen korjaamaan hankkeen aiheuttamat muutokset puistoalueella vähintään entiseen tasoon.

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Eveliina Heinäluoman vastaehdotuksen.

11.01.2022 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Henrik Ahola, arkkitehti, asemakaavoitus, puhelin: 310 37202
henrik.ahola(a)hel.fi

Jussi Jääskä, liikenneinsinööri, liikennesuunnittelu, puhelin: 310 37129
jussi.jaaska(a)hel.fi

07.03.2022

Milja Halmkrona, maisema-arkkitehti, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu, puhelin:
31026323

milja.halmkrona(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimit-
tauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 24.08.2021 § 34

HEL 2020-010779 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12717 pohjakartan kaupunginosassa 47 Mellunkylä. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittaus-
palvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12717
Kaupunginosa: 47 Mellunkylä
Kartoituksen työnumero: 12/2021
Pohjakartta valmistunut: 21.5.2021
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n
asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden
asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön
16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten
valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -
palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot
-yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

07.03.2022

Asia/6

§ 178

V 16.3.2022 Laajasalon Jollaksentie 64:n asemakaavan muuttaminen (nro 12680)

HEL 2020-000365 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 49. kaupunginosan (Laajasalo, Jollas) lähivirkistysalueen asemakaavan muutoksen 2.3.2021 päivätyn piirustuksen nro 12680 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein (muodostuu uusi kortteli 49264).

Käsittely

Kirjoitusvirheen korjaus

Hallintolain 51 §:n mukaisesti lisätty puuttuva kirje liitteeksi 6: Mielipide, Asunto Oy Helsingin Paronipiha, 29.6.2021, SS 15.3.2022

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12680 kartta, päivätty 2.3.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12680 selostus, päivätty 2.3.2021, päivitetty 9.3.2021 ja 31.1.2022
- 3 Vuorovaikutusraportti 24.11.2020, täydennetty 2.3.2021
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Jollaksentie 64 kortteliviitesuunnitelma (Rouhiainen Móricz Arkkitehdit Oy ja LOCI maisema-arkkitehdit Oy, 30.10.2020)
- 6 Mielipide, Asunto Oy Helsingin Paronipiha, 29.6.2021
- 7 HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUKSELLE.vetoomus jollaksentie 64_ lyhyt.ve päivätty 3.1.2022
- 8 Vetoomus 3.1.2022, Asunto Oy Helsingin Herttuanhovi, täydennys 12.1.2022, liite, valokuva, I
- 9 Vetoomus 3.1.2022, Asunto Oy Helsingin Herttuanhovi, täydennys 12.1.2022, liite, kartta
- 10 Vetoomus 3.1.2022, Asunto Oy Helsingin Herttuanhovi, täydennys 12.1.2022, liite, valokuva, II
- 11 Vetoomus 3.1.2022, Asunto Oy Helsingin Herttuanhovi, täydennys 12.1.2022, liite, valokuva, III
- 12 Lisätietoa Jollaksentie 64_AKu

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -
kuntayhtymä
Kymp/Taloudentuki
Puolustusvoimat
Kaavamuutoksen hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Vetoomuksen lähettäjien ilm.yhteyshenkilö

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee lähivirkistysaluetta, joka sijaitsee Jollaksentiellä, Laajasalon Itä-Jollaksessa. Kaavaratkaisu mahdollistaa kolmen uuden asuinkerrostalon rakentamisen Jollaksentien varrelle. Kaavaratkaisu on tehty, koska kaupungin tavoitteena on lisätä asuinrakentamista yleiskaavan tavoitteiden mukaisesti.

Tavoitteena on, että alueelle syntyy uusia asuinkerrostaloja. Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty sovittamaan uudisrakennukset ilmeeltään ja mittakaavaltaan Itä-Jollaksen kulttuurimaisemaan. Rakentaminen ei

nouse olemassa olevien rakennusten räystäslinjaa tai puiden latvoja korkeammalle. Näkymä suurmaisemassa merelle säilyy metsäisenä.

Uutta asuntokerrosalaa on 4 600 k-m². Tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on noin $e=0,8$. Asukasmäärän lisäys on noin 115 henkeä. Asuntojen huoneistoalasta vähintään 40 % tulee toteuttaa perheasuntoina, eli asuntoina, joissa on vähintään kolme asuinhuonetta ja keittiö tai keittotila.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että rakentamaton lähivirkistysalueen osa muuttuu rakennetuksi korttelialueeksi.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavan 2016 mukaan alue on asuntovaltaista aluetta A3 tehokkuudella $e=0,4-1,2$. Kaavaratkaisun korttelitehokkuus $e=0,8$. Kaavaratkaisu on Helsingin yleiskaavan 2016 mukainen.

Helsingin uuden maanalaisen yleiskaavan 2021 (nro 12704) mukaan alueella ei ole maanalaisia tilavarauksia. Nyt laadittu kaavaratkaisu on maanalaisen yleiskaavan mukainen.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Jollaksen suunnitteluperiaatteet 11.6.2019 jatkosuunnittelun pohjaksi. Suunnitteluperiaatteissa alueelle esitettiin asuntorakentamiselle tutkittavaa korttelia.

Kaavaratkaisu edesauttaa Kasvun paikka -kaupunkistrategian 2021-2025 tavoitteiden toteutumista edistämällä kaupungin kasvua uuden asuntotuotannon myötä. Rakentamista ei osoiteta kaupungin arvokkaimmille luontoalueille.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alue on nykyisin rakentamatonta, kallioista mäntymetsää. Maasto laskee etelään kohti Jollaksentietä. Kaava-alue rajautuu pohjois- ja itäpuolelta kallioiseen Tonttuvuoren virkistysalueeseen. Korttelin länsipuolella sijaitsee kuuden 2000-luvun alun modernin asuinkerrostalon ryhmä. Kaava-alueen eteläpuolella, entisen Tefken huvilapuutarhan paikalla, sijaitsee Porvariskuninkaan puistoalue, johon liittyy myös uimaranta-alue. Jollaksen itäosan pientaloalueella on eri-ikäisiä erillispientaloja ja vanhoja huviloita.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 2004. Kaavan mukaan alue on lähivirkistysaluetta. Kaava-alueen länsireunassa on varattu liikimääräinen alueen osa yleiselle jalankululle.

Kaava-alue on pääosin yksityisomistuksessa, Helsingin kaupunki omistaa vähäisen osan kaava-alueesta, joka kaavaehdotuksessa osoitetaan

katualueeksi. Kaavaratkaisu on tehty hakemuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonlisäveroa seuraavasti (10/2020, alv 0):

Kadut ja yleiset alueet	0,1 milj. euroa
Johtosiirrot	0,3 milj. euroa
Yhteensä	0,4 milj. euroa

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Kaupunki saa yksityisessä omistuksessa olevien tonttien osalta maankäyttökorvauksia. Kaupungin osalta maankäyttösopimuksesta on päätetty kaupunkiympäristölautakunnassa 23.11.2021 § 671 ja maankäyttö- ja kiinteistökaupan esisopimus on allekirjoitettu 18.1.2022.

Vuorovaikutus kaavan valmisteluajana

Liitteenä olevassa vuorovaikutusraportissa esitetään yhteenvedot kaavan valmisteluajana saaduista viranomaisten kannanotoista ja osallisten mielipiteistä sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Viranomaisyhteistyö

Kaavaratkaisun valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan eri tahojen lisäksi seuraavien viranomaistahojen kanssa:

- Helen Oy
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY) vesihuolto
- Museovirasto
- Puolustusvoimat
- Helsingin vanhusneuvosto
- Helsingin vammaisneuvosto
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala (kaupunginmuseo)

Viranomaisten kannantotot osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat vesihuoltoverkoston ja kulttuuriympäristöön. Puolustusvoimat ilmoitti, ettei sillä ole lisättävää lausuntoihin, jotka se on antanut aiemmin laadituista Jollaksen suunnitteluperiaatteista.

Kannanotoissa esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että:

- kaava-alueen läpi kulkevat vesijohto- ja jätevesiviemärit siirretään ja korvataan uudella jätevedenpumppaamalla sekä uudella viemäristöllä ja vesijohdolla.
- rakentamisen maisemallisia vaikutuksia on tarkasteltu sekä on laadittu ympäristöhistoriaselvitys.

Mielipiteet

Mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä valmisteluaineistosta kohdistuivat:

- täydennysrakentamisen tehokkuuteen, rakentamisen tapaan ja korkeuteen.
- liikenteeseen, pysäköintiin ja ulkoilupolkuihin.
- tietoverkkoihin.
- aiempiin suunnitelmiin ja maanomistajien yhdenvertaiseen kohteluun.
- luonto- ja kulttuuriympäristöarvoihin.
- hulevesiin.
- Santahaminan melualueeseen ja ympäristöhäiriöihin.
- päiväkotij- ja kouluasioihin.
- kaavaprosessiin ja esitystapaan.

Mielipiteet on otettu huomioon kaavoitustyössä siten, että:

- rakennukset vastaavat korkeudeltaan naapuruston kerrostalorakentamista.
- viitesuunnitelma-aineistoon on lisätty näkymäkuvia eri suunnista sekä leikkauspiirroksia rakentamisen suhteesta ympäristöön.

Kirjallisia mielipiteitä saapui 28 kpl.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 24.11.-23.12.2020, mistä ilmoitettiin maankäyttö- ja rakennusasetuksessa säädetyllä tavalla.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 3 muistutusta: muistutuksen tekivät Helsingin luonnonsuojeluyhdistys r.y. HELSY, Laajasalon Pienkiinteistöyhdistys r.y. ja yksi yksityishenkilö.

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat:

- Alueen sijaintiin ja luonteeseen sekä lisärakentamiseen

- Maisemaan ja näkymiin
- METSO-metsäalueisiin, lintuihin ja luonnon monimuotoisuuteen

Kaavaehdotuksesta saatiin lausunnot seuraavilta tahoilta:

- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Helen Sähköverkko Oy
- Kaupunginmuseo
- Puolustusvoimat

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat vesihuoltoverkoston ja jätehuoltoon. Kaupunginmuseo, Puolustusvoimat ja Helen Sähköverkko Oy ilmoittivat lausunnoissaan, ettei niillä ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta. Lisäksi seuraava Helen Oy taho ilmoitti, ettei sillä ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Kaavan tavoitteet huomioon ottaen, kaavaehdotusta ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa julkisen nähtävilläolon yhteydessä esitettyjen huomautusten johdosta.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ei tehty muutoksia julkisen nähtävilläolon jälkeen. Aineistoon tehdyt muut täydennykset on esitetty kaavaselostuksen viimeisessä luvussa.

Kaupunginhallitukselle saapunut kirje ja vetoamus

./.

Kaupunginhallitus toteaa, että voimassa olevan asemakaavan virkistysalueelle kohdistuva kaavanmuutoshanke on kohdannut vastustusta kaava-alueen läheisyydessä ja myös laajemmin. Kaupungille on lautakunnan käsittelyn jälkeen lähetetty Asunto Oy Paroninpiha Oy:n kirje 29.6.2021 ja lisäksi marraskuussa 2021 vetoamus, jonka 3.1.2022 päivätty, korjattu versio on saapunut kaupungille 12.1.2022. Vetoamuksen ensimmäiset allekirjoittajat ovat kaavanmuutosalueen naapuritaloyhtiöiden Asunto Oy Paroninpihan ja Asunto Oy Herttuanhovin asukkaita ja kaikkiaan vetoamuksen on allekirjoittanut 220 allekirjoittajaa. Kirje ja vetoamus liitteineen ovat esityslistan liitteenä ja nimilista tietosuojasystä kokousjärjestelmässä esityksen oheismateriaalina.

Alla on yhteenveto vetoamuksen allekirjoittajien vaatimuksista:

1. Ensisijaisesti ehdotamme, että Jollaksentie 64:n asemakaavamuutoksesta ja rakennussuunnitelmasta luovutaan ja säilytetään alue luonnontilaisena puistoalueena.
2. Jos rakennuksia suunnitellaan, tulee alue käyttää mieluummin kapeatonttiseen omakoti- tai pientalorakentamiseen, mihin se soveltuu paremmin.
3. Suunniteltujen mahdollisten tulevien rakennusten sijoittelu tulee siirtää kauemmaksi Jollaksentie 62:n taloyhtiön tonttirajasta, niin että kaikki talot sijoittuvat kalliolle pienentämättä kuitenkaan suojametsäaluetta omakotitaloihin tai syvemmälle metsään, missä kulkeva metsäpolku tulee säilyttää koskemattomana.
4. Metsäkaistaleet molemmin puolin säilytetään ihmisten ja eläinten kulkua ja pesimistä varten, sekä suojavyöhykkeenä taloyhtiöiden välillä. Rakennukset tulee sijoittaa ainoastaan kallioalueelle.
5. Suunniteltujen rakennusten kokoa pienennetään ja korkeutta madalletaan, rakennusoikeutta vähentäen.
6. Rakennusten määrää vähennetään, esim. yhteen tai enintään kahteen pienempään taloon.
7. Keinotekoisia polkuja ei rakenneta Jollaksentie 62:n ja 64:n tonttien väliin eikä metsän alueelle.
8. Tonttuvuoren luonto tulee säilyttää mahdollisimman koskemattomana.
9. Ehdotamme, että kyseessä oleva kaavoituksen alla oleva alue liitetäisiin suojeltaviin luonnonsuojelualueisiin yhdessä koko Tonttuvuoren ja Karoliininvuoren kanssa.

./.

Kirjeen ja vetoomuksen johdosta on saatu lisäselvitys kaupunkiympäristötoimialalta. Kaavoittajan laatimassa muistiossa kerrataan kaavaehdotuksen periaatteet koskien rakennusten kokoa ja sijoittelua, metsäalueen tilannetta, kaavassa osoitettua kävely-yhteyttä sekä meluhaittoja ja todetaan yhteenvetona seuraavaa: "Asemakaavan muutoksen valmistelussa on harkittu rakentamisen määrä ja sijoittelu ottaen huomioon olemassa olevat rakentamis- ja virkistysalueet sekä ympäröivä maisema ja katurakenne. Valmistelun aikaisista vaihtoehdoista nyt ehdotuksena olevaa ratkaisua on pidetty kokonaisuuden kannalta onnistuneimpana ja parhaiten paikkaan sopivimpana." Kaupunginhallitus katsoo saatuun selvitykseen perustuen, ettei kirjeessä tai vetoomuksessa ole esitetty sellaisia näkökohtia, jotka eivät olisi olleet tiedossa jo

07.03.2022

Asia/6

lautakunnan harkitessa esitystään kaupunginhallitukselle ja että niihin on vastattu vuorovaikutusraportissa ja kaavaselostuksessa.

Tarkemmat perustelut

Kaavaratkaisun vaikutukset ja tarkemmat perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12680 kartta, päivätty 2.3.2021
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12680 selostus, päivätty 2.3.2021, päivitetty 9.3.2021 ja 31.1.2022
- 3 Vuorovaikutusraportti 24.11.2020, täydennetty 2.3.2021
- 4 Osa päätöshistoriaa
- 5 Jollaksentie 64 kortteliviitesuunnitelma (Rouhiainen Móricz Arkkitehdit Oy ja LOCI maisema-arkkitehdit Oy, 30.10.2020)
- 6 Helsingin kaupunginhallitukselle_ Vetoomus Jollaksentie 64 lyhyt.ve päivätty 3.1.2022
- 7 Vetoomus 3.1.2022, Asunto Oy Helsingin Herttuanhovi, täydennys 12.1.2022, liite, valokuva, I
- 8 Vetoomus 3.1.2022, Asunto Oy Helsingin Herttuanhovi, täydennys 12.1.2022, liite, kartta
- 9 Vetoomus 3.1.2022, Asunto Oy Helsingin Herttuanhovi, täydennys 12.1.2022, liite, valokuva, II
- 10 Vetoomus 3.1.2022, Asunto Oy Helsingin Herttuanhovi, täydennys 12.1.2022, liite, valokuva, III
- 11 Lisätietoa Jollaksentie 64_AKu

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Kaavamuutoshakemus 10.1.2020
- 4 Maankäyttö- ja kiinteistökaupan esisopimus allekirj. Jollaksentie 64 (nro 12680)
- 5 Vetoomus 3.1.2022, Asunto Oy Helsingin Herttuanhovi, täydennys 12.1.2022
- 6 Muistutukset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

07.03.2022

Asia/6

Otteet

Ote

Helen Oy
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -
kuntayhtymä
Kymp/Taloudentuki
Puolustusvoimat
Kaavamuutoksen hakija

Vetoimuksen lähettä-
jien ilm.yhteyshenkilö

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Tiedoksi

Asemakaavoitus
Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.02.2022 § 148

HEL 2020-000365 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

28.02.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Maarit Vi-
rusen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 09.03.2021 § 111

HEL 2020-000365 T 10 03 03

Hankenumero 4387_6

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 2.3.2021 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12680 hy-
väksymistä. Asemakaavan muutos koskee 49. kaupunginosan
(Laajasalo, Jollas) lähivirkistysaluetta (muodostuu uusi kortteli
49264).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluaikana
esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-
oloaikana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja
vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan
asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä in-
ternet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan
MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavas-
ta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijoilta kaavan
hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset
seuraavasti:
  - o Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta: 6 000 euroa

07.03.2022

02.03.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Leena Holmila, arkkitehti, puhelin: 310 21333

leena.holmila(a)hel.fi

Elise Lohman, maisema-arkkitehti (maisemasuunnittelu), puhelin: 310 26349

elise.lohman(a)hel.fi

Tomi Varjus, diplomi-insinööri (teknistaloudelliset asiat), puhelin: 040 624 7801

tomi.varjus(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 21.12.2020

HEL 2020-000365 T 10 03 03

Asemakaavapalvelut on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Jollaksentie 64 asemakaavan muutosehdotuksesta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt lausua kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on, että alueelle syntyy uusia asuinkerrostaloja. Kaavaratkaisussa on erityisesti pyritty ratkaisemaan se, että uudisrakennukset sopivat ilmeeltään ja mittakaavaltaan Itä-Jollaksen kulttuurimaisemaan. Rakentaminen ei nouse olemassa olevien rakennusten räystäslinjaa tai puiden latvoja korkeammalle. Näkyvä suurmaisemassa merelle säilyy metsäisenä. Uutta asuntokerrosalaa on 4600 k-m². Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siihen, että rakentamaton lähivirkistysalueen osa muuttuu rakennetuksi korttelialueeksi.

OAS-lausunnossaan museo tähdensi, että täydennysrakentamisen mitakaavallisia reunaehtoja tulee tutkia maisema-analyysin kautta, jossa keskeisiä lähtökohtia on uudisrakentamisen merellisen siluetin tarkastelu ja hankkeen kytkeytyminen tien toisella puolella olevaan Paul Ols-sonin puutarhasuunnitelmaan Porvariskuninkaan puistoon. Maisema-analyysiin tulee kytkeä alueen maisemahistoriallinen tarkastelu, joka suoritetaan pääasiassa historiallisen kartta-aineiston pohjalta. Tällaisen maisemankehityksen retrospektiivisen tarkastelumenetelmän avulla kyetään hahmottamaan kulttuurimaiseman muutosprosessin pääkehityssuunnat ja siinä vaikuttaneet mekanismit ja niiden kautta edelleen tunnistamaan ja ajoittamaan nykymaiseman historiallisesti merkittävät piirteet ja rakenteet.

Kaavatyön yhteydessä on laadittu ympäristöhistoriaselvitys, jossa tunnistettiin alueen historialliset kerrostumat nykymaisemassa sekä tutkittiin kaavaratkaisun liittyminen ympäristöönsä jatkossa. Tarkastelun lopputuloksena todettiin, että kaava-alue on ollut koko historiansa mäntymetsäistä kallioaluetta, ja alueen laajemmat kulttuuriset arvot ovat painottuneet meren suuntaan. Myös kaava-alueen eteläpuoleisen Tefken huvilapuutarhan näkymäsuunnat ja painotus on ollut merelle päin. Jollaksentien rakentamisen myötä kulttuurihistoriallisesti merkittävä alue on rajautunut maisemallisesti entisestään tien eteläpuolelle.

Kaavaehdotuksessa rakennukset ovat IV-V-kerroksisia ja rakentamisen enimmäiskorkeutta on rajoitettu kaavamääräyksellä. Rakennukset vastaavat korkeudeltaan korttelin länsipuolella sijaitsevia kerrostaloja, eikä rakentaminen nouse puurajan yläpuolelle, joten rakennukset eivät muuta merellistä siluettia. Rakentamisen sijoittelulla ja kaavamääräyksillä on pyritty kasvattamaan kasvullista vyöhykettä Tefken huvilapuutarhan suuntaan.

Kaavaehdotuksen ympäristöhistoriallisia ja maisemallisia vaikutuksia on arvioitu riittävästi. Selvitykset vakuuttavasti osoittavat, että kaava-hankeella ei ole kulttuuriympäristöön sellaisia vaikutuksia, että kaupunginmuseolla olisi huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 13.3.2020

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 14.10.2020 § 51

HEL 2020-000365 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12680 pohjakartan kaupunginosassa 49 Laajasalo. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

07.03.2022

Asia/6

Asemakaavan numero: 12680
Kaupunginosa: 49 Laajasalo
Kartoituksen työnumero: 30/2020
Pohjakartta valmistunut: 12.10.2020
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n
asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden
asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön
16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten
valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -
palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot
-yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

§ 179

V 16.3.2022, Valtuutettu Pia Pakarisen aloite oppilas- ja opiskelija-huollon säilyttämisestä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla sote-uudistuksen jälkeenkin

HEL 2021-010017 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Nasima Razmyar: lisäys:

Helsingiläisten lasten ja nuorten hyvinvoinnin turvaamiseksi on samanaikaisesti huolehdittava yhteisöllisen oppilashuollon työn jatkuvuudesta ja siitä, että lapset ja nuoret saavat mielenterveyspalveluita ja muuta tukea omassa arkiympäristössään kouluilla. Jaosto toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen toimialan tulee tehdä tiivistä yhteistyötä opiskeluhuollossa, myös mielenterveyspalveluiden tarjoamisessa ja palveluketjun parantamisessa. Koulupsykologit ja kuraattorit osallistuvat osaltaan mielenterveyspalveluiden tarjoamiseen. Sote-uudistuksen tavoitteiden mukaisesti opiskeluhuollon yhteydessä toteutetaan lyhytinterventioita ja näyttöön perustuvien vaikuttavien menetelmien osaamista lisätään oppilaiden tarpeet huomioiden ja linjassa Helsingin terapiatakuutavoitteeseen. Sovellettavat menetelmät tarkennetaan opiskeluhuollon ja sosiaali- ja terveystoimialan yhteistyöllä.

Kaupunginhallitus pitää tärkeänä, että lasten ja nuorten mielenterveyspalveluita vahvistetaan kaupunkistrategian mukaisesti ja opiskeluhuollon ja koulun muiden ammattilaisten osaamista kasvatetaan.

Mielenterveyden palveluketjun parantamista jatketaan tiiviissä yhteistyössä myös HUS:n sekä muiden keskeisten toimijoiden, kuten helsinkiläisille lapsille ja nuorille palveluja tarjoavien järjestöjen kanssa. Opiskeluhuollon ohjausryhmään kutsutaan HUS:n edustaja ja kolmannen sektorin järjestöjen edustaja tai edustajia. Kouluterveydenhuollon osallistuminen ennaltaehkäisevään opiskeluhuoltotyöhön tehdään mahdolliseksi myös jatkossa.

Kannattaja: Reetta Vanhanen

Vastaehdotus:

Daniel Sazonov: lisäys:

Opiskeluhuollon palvelut rahoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoittamiseen tarkoitettulla valtionrahoituksella 1.1.2023 alkaen ja kirjanpidossa huomioidaan eriyttämisen vaatimus.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Nasima Razmyarin ja Daniel Sazonovin vastaehdotusten mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Pia Pakarisen aloite
- 2 Opiskeluhuollon erilliselvitys KPMG helmikuu 2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pia Pakarinen ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan kaupungin linjausta, että opiskeluhuollon palvelut järjestetään jatkossakin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja yksityisten ja muiden opetuksen järjestäjien kautta nykyisen kaltaisella järjestelyllä.

Kaupunginhallitus viittaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaoston aloitteesta antamaan lausuntoon ja linjaa, että opiskeluhuollon palvelut säilytetään osana kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa. Tarkoitus on rakentaa vahva perustason opiskeluhuollon kokonaisuus, jossa lasten, nuorten ja nuorten aikuisten sote-palveluilla ja kasvatuksen ja koulutuksen opiskeluhuollolla on yhteiset tavoitteet, selkeät yhteistyön rakenteet ja tiivis saumaton yhteistyö. Lapsille ja nuorille tarjotaan heidän arkiympäristössään kouluissa perustason mielen-terveyspalveluja nykyistä enemmän, helpommin ja varhaisemmin sote-uudistuksen tavoitteiden mukaisesti.

Sopimus pohjaista järjestelyä yksityisten ja valtion oppilaitosten kanssa jatketaan. Palvelujen säilyttäminen organisatorisesti osana kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa ylläpitää yhteisöllisen oppilashuollon työn jatkumista ja tarjoaa kestävästi mahdollisuudet nykytilan kehittämiseen. Erityistä tukea tarvitsevien ja mielenterveydeltään oireilevien lasten ja nuorten oikea-aikaisten palvelujen järjestämisestä huolehditaan asiakkaan kielelliset oikeudet huomioon ottaen.

Erillisselvitys opiskeluhuollon organisoitumistavan vaikutuksista lapsen etuun on liitteenä 2.

Hallintosäännön 2 luvun 4 a §:n 1 momentin mukaan kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto ohjaa ja seuraa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen suunnittelu- ja valmistelutehtäviä. Jaosto tekee kaupunginhallitukselle esityksiä uudistukseen liittyvistä kaupungin johtamisjärjestelmän ja organisaatorakenteen muutoksista.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Pia Pakarisen aloite
- 2 Opiskeluhuollon erillisselvitys KPMG helmikuu 2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto 17.02.2022 § 8

HEL 2021-010017 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Pia Pakarisen valtuustoaloitteesta oppilas- ja opiskelijahuollon säilyttämisestä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla sote-uudistuksen jälkeenkin:

Jaosto toteaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusta koskevan lainsäädännön ja sen esitöiden perusteella, että oppilas- ja opiskelijahuollon (jäljempänä lyhyesti opiskeluhoito) palvelut säilytetään osana kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa. Helsinki rakentaa vahvan perustason opiskeluhoollon kokonaisuuden, jossa lasten, nuorten ja nuorten aikuisten sote-palveluilla ja kaskon opiskeluhoollolla on yhteiset tavoitteet, selkeät yhteistyön rakenteet ja tiivis, saumaton yhteistyö. Lapsille ja nuorille on tarjottava heidän arkiympäristössään kouluissa perustason mielenterveyspalveluita nykyistä enemmän, helpommin ja varhaisemmin sote-uudistuksen tavoitteiden mukaisesti. Sopimus pohjaista järjestelyä niin yksityisten kuin valtionkin oppilaitosten kanssa tulee niin ikään jatkaa.

Palveluiden säilyttäminen organisatorisesti osana kaskoa ylläpitää yhteisöllisen oppilashuollon työn jatkumista ja tarjoaa kestävätkä mahdollisuudet nykytilan kehittämiseksi. Yhteisölliseen oppilashuoltotyöhön käytettävän resurssin tulee pysyä vähintään entisellään. Rakentamalla samanaikaisesti mielenterveyspalveluja koulujen yhteyteen, Helsinki huolehtii myös erityistä tukea tarvitsevien ja mielenterveydeltään oireilevien lasten ja nuorten oikea-aikaisten palvelujen järjestämisestä sekä asiakkaan kielellisten oikeuksien huomioon ottamista. Järjestelyllä tuetaan opiskeluhoollon ennaltaehkäisevää roolia ja matalan kynnyksen palveluiden toteutumista. Palveluiden organisatorista sijoittumista tarkasteltaessa tärkeintä ovat lapset ja nuoret ja heidän saamansa palvelut, ei hallinnollisen rakenteen tai kirjanpidon tarpeet.

Opiskeluhoollon palvelut rahoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoittamiseen tarkoitetulla valtionrahoituksella 1.1.2023 alkaen ja kirjanpidossa huomioidaan eriyttämisen vaatimus.

Opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisvastuu hyvinvointialueilla

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistuksessa (lait 611-617/2021) opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille. Näiden palvelujen järjestämisvastuusta säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa, terveydenhuoltolaissa ja sosiaalihuoltolaissa seuraavasti:

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 9 §:n 2 momentin mukaan hyvinvointialue, jonka alueella oppilaitos sijaitsee, vastaa opiskeluhoollon psykolo-

gi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä alueellaan sijaitsevien oppilaitosten 1 §:ssä tarkoitetussa opetuksessa tai koulutuksessa oleville opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta.

Terveysdenhuoltolain 17 a §:n mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä opiskeluhuollon psykologipalvelut alueellaan sijaitsevien koulujen ja oppilaitosten oppilas- ja opiskelijahuoltolain 1 §:ssä tarkoitetussa opetuksessa tai koulutuksessa oleville oppilaille ja opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta noudattaen, mitä mainitussa laissa säädetään.

Sosiaalihuoltolain 27 c §:n mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä opiskeluhuollon kuraattoripalvelut alueellaan sijaitsevien koulujen ja oppilaitosten oppilas- ja opiskelijahuoltolain 1 §:ssä tarkoitetussa opetuksessa tai koulutuksessa oleville oppilaille ja opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta noudattaen, mitä mainitussa laissa säädetään.

Opiskeluhuollon psykologipalvelujen siirtoa kunnilta hyvinvointialueille on perusteltu terveydenhuoltolain 17 a §:n säännöskohtaisissa perusteluissa (HE 241/2020 vp, s. 1045-1047). Sosiaalihuoltolain 27 c §:n perustelujen (s. 1048) mukaan vastaavat perustelut soveltuvat myös kuraattoripalveluihin.

Terveysdenhuoltolain 17 a §:n perustelujen mukaan opiskeluhuollon psykologipalvelujen siirron myötä opiskeluhuollon palvelujen kokonaisuus olisi yhden toimijan vastuulla, mikä edesauttaisi palvelujen muodostaman toiminnallisen kokonaisuuden toteutumista. Hyvinvointialueen toimiessa järjestäjänä kaikilla opiskeluhuollon työntekijöillä säilyisi yhteys sosiaali- ja terveystoimeen, mikä on edellytyksenä hoito- ja palveluketjujen sujuvuudelle sekä työntekijöiden riittävän osaamisen ja ammatillisen tuen varmistamiselle. Siirron todetaan parantavan palvelujen yhdenvertaista toteutumista ja saatavuutta eri alueilla. Hyvinvointialueella olisi myös asianmukaiset tietojärjestelmät ja asiakastiedot sosiaali- ja terveydenhuollon rekistereissään, jolloin rekisterinpito sekä tietojen luovuttaminen olisi toimivaa ja joustavaa.

Opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisvastuu Helsingin kaupungilla

Muista kunnista poiketen Helsingillä säilyy sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämis- ja rahoitusvastuu. Helsingin kohdalla opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelut eivät siirry hyvinvointialueelle. Kuraattori- ja psykologipalvelujen järjestämisvastuu on Helsingin kaupungilla.

Lainsäädäntö ei määritä palvelujen organisoitumista kaupungin sisäisesti. Perustuslain 121 §:n mukaan kunnan hallinnon tulee perustua kunnan asukkaiden itsehallintoon. Kunnallisen itsehallinnon perustus-

lainsuojasta johtuvista syistä valtiolla ei ole Helsingin kaupungin sisäisen toiminnan järjestämiseen kohdistuvaa ohjausvaltaa ilman, että siitä erikseen säädetään. Helsingin kaupunki voi siten itse organisoida opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisen haluamallaan tavalla joko osaksi kaupungin sosiaali- ja terveystoimialaa tai kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa.

Ne perustelut, joiden nojalla palvelujen järjestämisvastuu siirretään kunnista hyvinvointialueille, eivät sovellu näiden palvelujen siirtämiseen Helsingissä sotepe-toimialalle. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 10 §:n mukaan hyvinvointialueella (ja Helsingillä) on vastuu asiakkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhteensovittamisesta kokonaisuuksiksi. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin rakentamisen pitää olla opiskeluhoitoratkaisun keskeisin painotus.

Helsinkiläisten lasten ja nuorten hyvinvoinnin turvaamiseksi on samanaikaisesti huolehdittava yhteisöllisen oppilashuollon työn jatkuvuudesta ja siitä, että lapset ja nuoret saavat mielenterveyspalveluita ja muuta tukea omassa arkiympäristössään kouluilla. Jaosto toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen toimialan tulee tehdä tiivistä yhteistyötä opiskeluhuollossa, myös mielenterveyspalveluiden tarjoamisessa ja palveluketjun parantamisessa. Koulupsykologit ja kuraattorit osallistuvat osaltaan mielenterveyspalveluiden tarjoamiseen. Sote-uudistuksen tavoitteiden mukaisesti opiskeluhuollon yhteydessä toteutetaan lyhytinterventioita ja näyttöön perustuvien vaikuttavien menetelmien osaamista oppilaiden tarpeet huomioiden ja linjassa Helsingin terapiatakuutavoitteeseen. Sovellettavat menetelmät tarkennetaan opiskeluhuollon ja sosiaali- ja terveystoimialan yhteistyöllä.

Jaosto pitää tärkeänä, että lasten ja nuorten mielenterveyspalveluita vahvistetaan kaupunkistrategian mukaisesti ja opiskeluhuollon ja koulun muiden ammattilaisten osaamista kasvatetaan.

Mielenterveyden palveluketjun parantamista jatketaan tiiviissä yhteistyössä myös HUS:n sekä muiden keskeisten toimijoiden, kuten helsinkiläisille lapsille ja nuorille palveluja tarjoavien järjestöjen kanssa. Opiskeluhuollon ohjausryhmään kutsutaan HUS:n edustaja ja kolmannen sektorin järjestöjen edustaja tai edustajia. Kouluterveydenhuollon osallistuminen ennaltaehkäisevään opiskeluhoitotyöhön tehdään mahdolliseksi myös jatkossa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain (615/2021; ns. Uusimaa-laki) 20 §:n 1 momentin mukaan Helsingin kaupungin on eriytettävä hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) nojalla maksettavalla rahoituk-

sella, lakisääteisen sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen järjestämisestä perittävillä asiakasmaksuilla sekä muilla lakisääteisen sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen järjestämisestä kertyvillä tuotoilla rahoitettava sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen (eriytettävät tehtävät) kaupungin talousarviossa ja kirjanpidossa.

Uusimaa-lain 20 §:n 3 momentin mukaan Helsingin kaupunki ei saa käyttää muuhun toimintaansa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain nojalla maksettavaa rahoitusta taikka sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä perimiään asiakasmaksuja taikka muita näihin tehtäviin kohdistuvia tuottoja.

Lain esitöiden (HE 241/2020 vp, s. 867) mukaan säännöksen tarkoituksena on turvata se, että toiminta olisi vertailukelpoista muiden hyvinvointialueiden kanssa. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon tuottoja ja kustannuksia tulee voida tarkastella vertailukelpoisesti osana hyvinvointialueiden talouden seurantaa. Tavoitteena on varmistaa näiden tehtävien aiheuttamien kustannusten ja niihin saatavan rahoituksen läpinäkyvyys. Säännös liittyy myös siihen, että toiminnan rahoitus perustuu valtion rahoitukseen ja tältä osin on kyettävä tarkastamaan rahoituksen käyttöä sekä myöntämään hyvinvointialueen rahoituslain mukaista lisärahoitusta.

Työn painopiste

Opiskeluhuollon palveluissa edellytetään jatkossakin yhteistoimintaa sosiaali- ja terveystoimen ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan välillä. Suoraan lain nojalla näiden palvelujen tulee jatkossakin kohdistua ennaltaehkäisevään toimintaan, joka toteutuu oppilaitoksen arjessa.

Perusopetuslain 17 §:n, lukiolain 28 §:n ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 4 §:n mukaan koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opiskeluhuollon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten laaditaan oppilaitoskohtainen opiskeluhoitosuunnitelma. Koulutuksen järjestäjä vastaa myös opiskeluhoitosuunnitelmassa kuvattujen asioiden toteutumisesta. Opiskeluhoolto on kiinteä osa oppilaitoksen kriisityötä.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 3 §:n 2 momentin mukaan opiskeluhoiltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoiltona. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhoiltoon siten kuin tässä laissa säädetään. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 3 §:n 4 momentin mukaan opiskeluhoiltoa toteutetaan opetustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Ter-

veydenhuoltolain 17 a §:n 2 momentin mukaan opiskeluhoillon psykologipalvelut ovat osa oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisia opiskeluhoillon palveluja.

Ruotsinkieliset palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 5 §:n 1 momentin mukaan sosiaali- ja terveydenhuolto on järjestettävä sekä suomeksi että ruotsiksi kaksikielisen hyvinvointialueen alueella siten, että asiakas saa palvelut valitsemallaan kielellä, joko suomeksi tai ruotsiksi. Kielilaissa (423/2003) säädetään asiakkaan oikeudesta käyttää omaa kieltään, tulla kuulluksi, saada toimituskirjansa suomen tai ruotsin kielellä sekä oikeudesta tulkkaukseen. Uudenlaiseen lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden kehittämiseen on tarvetta yhtä lailla ruotsinkielisessä kouluympäristössä, ja sitä on syytä tehdä tiiviisti sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, HUS:n ja järjestöjen yhteistyönä.

Yksityinen tai valtion järjestämä koulutus

Hyvinvointialueilla ja Helsingin kaupungilla on velvollisuus järjestää psykologi- ja kuraattoripalvelut myös yksityiskoulujen tai valtion koulujen osalta. Ne voivat kuitenkin valintansa mukaan huolehtia palvelujen järjestämisestä myös osittain tai kokonaan omana toimintanaan.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 9 §:n 2 momentin mukaan hyvinvointialueella on velvollisuus järjestää psykologi- ja kuraattoripalvelut opiskelijoille myös silloin, kun koulutuksen järjestäjä on yksityinen tai valtio, jollei koulutuksen järjestäjä päätä järjestää näitä palveluja osittain tai kokonaan omana toimintanaan ja omalla kustannuksellaan. Hyvinvointialue voi tukea koulutuksen järjestäjää psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisessä. Ulkomailta sijaitseva koulutuksen järjestäjä vastaa psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä omille opiskelijoilleen.

Tällä hetkellä Helsingin alueella sijaitsevien yksityisten koulutuksen järjestäjien ja valtion koulujen sopimuskäytännöt vaihtelevat. Ne käyttävät kaupungin järjestämiä palveluja tai niiden sopimus koskee esimerkiksi ainoastaan psykologipalveluja.

Käsittely

17.02.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Nasima Razmyar: Lausuntoehdotus korvataan seuraavasti:

Kaupunginhallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon

valtuutettu Pia Pakarisen valtuustoaloitteesta oppilas- ja opiskelijahuollon säilyttämisestä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla soteuudistuksen jälkeenkin:

Jaosto toteaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusta koskevan lainsäädännön ja sen esitöiden perusteella, että oppilas- ja opiskelijahuollon (jäljempänä lyhyesti opiskeluhoito) palvelut säilytetään osana kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa. Helsinki rakentaa vahvan perustason opiskeluhoollon kokonaisuuden, jossa lasten, nuorten ja nuorten aikuisten sote-palveluilla ja kaskon opiskeluhoollolla on yhteiset tavoitteet, selkeät yhteistyön rakenteet ja tiivis, saumaton yhteistyö. Lapsille ja nuorille on tarjottava heidän arkiympäristössään kouluissa perustason mielenterveyspalveluita nykyistä enemmän, helpommin ja varhaisemmin sote-uudistuksen tavoitteiden mukaisesti. Sopimus pohjaista järjestelyä niin yksityisten kuin valtionkin oppilaitosten kanssa tulee niin ikään jatkaa.

Palveluiden säilyttäminen organisatorisesti osana kaskoa ylläpitää yhteisöllisen oppilashuollon työn jatkumista ja tarjoaa kestävästi mahdollisuudet nykytilan kehittämiseksi. Yhteisölliseen oppilashuoltotyöhön käytettävän resurssin tulee pysyä vähintään entisellään. Rakentamalla samanaikaisesti mielenterveyspalveluja koulujen yhteyteen, Helsinki huolehtii myös erityistä tukea tarvitsevien ja mielenterveydeltään oireilevien lasten ja nuorten oikea-aikaisten palvelujen järjestämistä sekä asiakkaan kielellisten oikeuksien huomioon ottamista. Järjestelyllä tuetaan opiskeluhoollon ennaltaehkäisevää roolia ja matalan kynnyksen palveluiden toteutumista. Palveluiden organisatorista sijoittumista tarkasteltaessa tärkeintä ovat lapset ja nuoret ja heidän saamansa palvelut, ei hallinnollisen rakenteen tai kirjanpidon tarpeet.

Opiskeluhoollon palvelut rahoitetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen rahoittamiseen tarkoitetulla valtionrahoituksella 1.1.2023 alkaen ja kirjanpidossa huomioidaan eriyttämisen vaatimus.

Opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisvastuu hyvinvointialueilla

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistuksessa (lait 611-617/2021) opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille. Näiden palvelujen järjestämisvastuusta säädetään oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa, terveydenhuoltolaissa ja sosiaalihoitolaissa seuraavasti:

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 9 §:n 2 momentin mukaan hyvinvointialue, jonka alueella oppilaitos sijaitsee, vastaa opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä alueellaan sijaitsevien oppilaitosten osalta.

tosten 1 §:ssä tarkoitetussa opetuksessa tai koulutuksessa oleville opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta.

Terveystieteiden lain 17 a §:n mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä opiskelu- ja koulutuksen psykologipalvelut alueellaan sijaitsevien koulujen ja oppilaitosten oppilas- ja opiskelijahuoltolain 1 §:ssä tarkoitetussa opetuksessa tai koulutuksessa oleville oppilaille ja opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta noudattaen, mitä mainitussa laissa säädetään.

Sosiaalihuoltolain 27 c §:n mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä opiskelu- ja koulutuksen kuraattoripalvelut alueellaan sijaitsevien koulujen ja oppilaitosten oppilas- ja opiskelijahuoltolain 1 §:ssä tarkoitetussa opetuksessa tai koulutuksessa oleville oppilaille ja opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta noudattaen, mitä mainitussa laissa säädetään.

Opiskelu- ja koulutuksen psykologipalvelujen siirtoa kunnilta hyvinvointialueille on perusteltu terveystieteiden lain 17 a §:n säännöskohtaisissa perusteluissa (HE 241/2020 vp, s. 1045-1047). Sosiaalihuoltolain 27 c §:n perustelujen (s. 1048) mukaan vastaavat perustelut soveltuvat myös kuraattoripalveluihin.

Terveystieteiden lain 17 a §:n perustelujen mukaan opiskelu- ja koulutuksen psykologipalvelujen siirron myötä opiskelu- ja koulutuksen palvelujen kokonaisuus olisi yhden toimijan vastuulla, mikä edesauttaisi palvelujen muodostaman toiminnallisen kokonaisuuden toteutumista. Hyvinvointialueen toimiessa järjestäjänä kaikilla opiskelu- ja koulutuksen työntekijöillä säilyisi yhteys sosiaali- ja terveystieteisiin, mikä on edellytyksenä hoito- ja palveluketjujen sujuvuudelle sekä työntekijöiden riittävän osaamisen ja ammatillisen tuen varmistamiselle. Siirron todetaan parantavan palvelujen yhdenvertaista toteutumista ja saatavuutta eri alueilla. Hyvinvointialueella olisi myös asianmukaiset tietojärjestelmät ja asiakastiedot sosiaali- ja terveystieteiden rekistereissään, jolloin rekisterinpito sekä tietojen luovuttaminen olisi toimivaa ja joustavaa.

Opiskelu- ja koulutuksen psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisvastuu Helsingin kaupungilla

Muista kunnista poiketen Helsingillä säilyy sosiaali- ja terveystieteiden palvelujen järjestämis- ja rahoitusvastuu. Helsingin kohdalla opiskelu- ja koulutuksen psykologi- ja kuraattoripalvelut eivät siirry hyvinvointialueelle. Kuraattori- ja psykologipalvelujen järjestämisvastuu on Helsingin kaupungilla.

Lainsäädäntö ei määritä palvelujen organisoitumista kaupungin sisäisesti. Perustuslain 121 §:n mukaan kunnan hallinnon tulee perustua kunnan asukkaiden itsehallintoon. Kunnallisen itsehallinnon perustuslainsuojasta johtuvista syistä valtiolla ei ole Helsingin kaupungin sisä-

sen toiminnan järjestämiseen kohdistuvaa ohjausvaltaa ilman, että siitä erikseen säädetään. Helsingin kaupunki voi siten itse organisoida opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisen haluamallaan tavalla joko osaksi kaupungin sosiaali- ja terveystoimialaa tai kasvatuksen ja koulutuksen toimialaa.

Ne perustelut, joiden nojalla palvelujen järjestämisvastuu siirretään kunnista hyvinvointialueille, eivät sovellu näiden palvelujen siirtämiseen Helsingissä sotepe-toimialalle. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 10 §:n mukaan hyvinvointialueella (ja Helsingillä) on vastuu asiakkaiden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhteensovittamisesta kokonaisuuksiksi. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin rakentamisen pitää olla opiskeluhoitotarkoituksen keskeisin painotus.

Helsinkiäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnin turvaamiseksi on samanaikaisesti huolehdittava yhteisöllisen oppilashuollon työn jatkuvuudesta ja siitä, että lapset ja nuoret saavat mielenterveyspalveluita ja muuta tukea omassa arkiympäristössään kouluilla. Jaosto toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen toimialan tulee tehdä tiivistä yhteistyötä opiskeluhuollossa, myös mielenterveyspalveluiden tarjoamisessa ja palveluketjun parantamisessa. Koulupsykologit ja kuraattorit osallistuvat osaltaan mielenterveyspalveluiden tarjoamiseen. Sote-uudistuksen tavoitteiden mukaisesti opiskeluhuollon yhteydessä toteutetaan lyhytinterventioita ja näyttöön perustuvien vaikuttavien menetelmien osaamista oppilaiden tarpeet huomioiden ja linjassa Helsingin terapiatavoitteeseen. Sovellettavat menetelmät tarkennetaan opiskeluhuollon ja sosiaali- ja terveystoimialan yhteistyöllä.

Jaosto pitää tärkeänä, että lasten ja nuorten mielenterveyspalveluita vahvistetaan kaupunkistrategian mukaisesti ja opiskeluhuollon ja koulun muiden ammattilaisten osaamista kasvatetaan.

Mielenterveyden palveluketjun parantamista jatketaan tiiviissä yhteistyössä myös HUS:n sekä muiden keskeisten toimijoiden, kuten helsinkiläisille lapsille ja nuorille palveluja tarjoavien järjestöjen kanssa. Opiskeluhuollon ohjausryhmään kutsutaan HUS:n edustaja ja kolmannen sektorin järjestöjen edustaja tai edustajia. Kouluterveydenhuollon osallistuminen ennaltaehkäisevään opiskeluhoitotyöhön tehdään mahdolliseksi myös jatkossa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä Uudellamaalla annetun lain (615/2021; ns. Uusimaa-laki) 20 §:n 1 momentin mukaan Helsingin kaupungin on eriytettävä hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) nojalla maksettavalla rahoituksella, lakisääteisen sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen jär-

jestämisestä perittävillä asiakasmaksuilla sekä muilla lakisääteisen sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen järjestämisestä kertyvillä tuotoilla rahoitettava sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen (eriytettävät tehtävät) kaupungin talousarviossa ja kirjanpidossa.

Uusimaa-lain 20 §:n 3 momentin mukaan Helsingin kaupunki ei saa käyttää muuhun toimintaansa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseen hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain nojalla maksettavaa rahoitusta taikka sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä perimiään asiakasmaksuja taikka muita näihin tehtäviin kohdistuvia tuottoja.

Lain esitöiden (HE 241/2020 vp, s. 867) mukaan säännöksen tarkoituksena on turvata se, että toiminta olisi vertailukelpoista muiden hyvinvointialueiden kanssa. Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon tuottoja ja kustannuksia tulee voida tarkastella vertailukelpoisesti osana hyvinvointialueiden talouden seurantaa. Tavoitteena on varmistaa näiden tehtävien aiheuttamien kustannusten ja niihin saatavan rahoituksen läpinäkyvyys. Säännös liittyy myös siihen, että toiminnan rahoitus perustuu valtion rahoitukseen ja tältä osin on kyettävä tarkastamaan rahoituksen käyttöä sekä myöntämään hyvinvointialueen rahoituslain mukaista lisärahoitusta.

Työn painopiste

Opiskeluhuollon palveluissa edellytetään jatkossakin yhteistoimintaa sosiaali- ja terveystoimen ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan välillä. Suoraan lain nojalla näiden palvelujen tulee jatkossakin kohdistua ennaltaehkäisevään toimintaan, joka toteutuu oppilaitoksen arjessa.

Perusopetuslain 17 §:n, lukiolain 28 §:n ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 4 §:n mukaan koulutuksen järjestäjä vastaa siitä, että opiskeluhuollon toteuttamista, arviointia ja kehittämistä varten laaditaan oppilaitoskohtainen opiskeluhoitosuunnitelma. Koulutuksen järjestäjä vastaa myös opiskeluhoitosuunnitelmassa kuvattujen asioiden toteutumisesta. Opiskeluhoolto on kiinteä osa oppilaitoksen kriisityötä.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 3 §:n 2 momentin mukaan opiskeluhoiltoa toteutetaan ensisijaisesti ennaltaehkäisevänä koko oppilaitosyhteisöä tukevana yhteisöllisenä opiskeluhoiltona. Lisäksi opiskelijoilla on oikeus yksilökohtaiseen opiskeluhoiltoon siten kuin tässä laissa säädetään. Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 3 §:n 4 momentin mukaan opiskeluhoiltoa toteutetaan opetustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen monialaisena suunnitelmallisena yhteistyönä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Terveydenhuoltolain 17 a §:n 2 momentin mukaan opiskeluhoillon psyko-

logipalvelut ovat osa oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisia opiskelu-
huollon palveluja.

Ruotsinkieliset palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 5 §:n 1 momentin mukaan sosiaali- ja terveydenhuolto on järjestettävä sekä suomeksi että ruotsiksi kaksikielisen hyvinvointialueen alueella siten, että asiakas saa palvelut valitsemallaan kielellä, joko suomeksi tai ruotsiksi. Kielilaissa (423/2003) säädetään asiakkaan oikeudesta käyttää omaa kieltään, tulla kuulluksi, saada toimituskirjansa suomen tai ruotsin kielellä sekä oikeudesta tulkkaukseen. Uudenlaiseen lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden kehittämiseen on tarvetta yhtä lailla ruotsinkielisessä kouluympäristössä, ja sitä on syytä tehdä tiiviisti sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, HUS:n ja järjestöjen yhteistyönä.

Yksityinen tai valtion järjestämä koulutus

Hyvinvointialueilla ja Helsingin kaupungilla on velvollisuus järjestää psykologi- ja kuraattoripalvelut myös yksityiskoulujen tai valtion koulujen osalta. Ne voivat kuitenkin valintansa mukaan huolehtia palvelujen järjestämisestä myös osittain tai kokonaan omana toimintanaan.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 9 §:n 2 momentin mukaan hyvinvointialueella on velvollisuus järjestää psykologi- ja kuraattoripalvelut opiskelijoille myös silloin, kun koulutuksen järjestäjä on yksityinen tai valtio, jollei koulutuksen järjestäjä päätä järjestää näitä palveluja osittain tai kokonaan omana toimintanaan ja omalla kustannuksellaan. Hyvinvointialue voi tukea koulutuksen järjestäjää psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisessä. Ulkomailla sijaitseva koulutuksen järjestäjä vastaa psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä omille opiskelijoilleen.

Tällä hetkellä Helsingin alueella sijaitsevien yksityisten koulutuksen järjestäjien ja valtion koulujen sopimuskäytännöt vaihtelevat. Ne käyttävät kaupungin järjestämiä palveluja tai niiden sopimus koskee esimerkiksi ainoastaan psykologipalveluja.

Jaosto hyväksyi yksimielisesti Nasima Razmyarin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

17.01.2022 Poistettiin

25.10.2021 Palautettiin

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

07.03.2022

Asia/7

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Toni Mäki, johtava kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 21258
toni.maki(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

07.03.2022

Asia/8

§ 180

Vammaisneuvoston jäsenen nimeäminen

HEL 2022-000609 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus

- myönsi Pirkko Johanssonille eron vammaisneuvoston jäsenyydestä
- nimesi Katja Bärblomin jäseneksi vammaisneuvostoon kaupunginhallituksen toimikaudeksi.

Lisäksi kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Saara Nirkko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vammaisneuvoston tehtävänä on vaikuttaa kaupungin toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, elinympäristön, asumisen, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

07.03.2022

Vammaisneuvosto koostuu vammais- ja pitkäaikaissairausyhdistysten nimeämistä edustajista sekä kaupunginhallituksen poliittisten puolueiden ehdotuksista nimeämistä jäsenistä.

Kaupunginhallitus nimesi 30.8.2021 § 597 Pirkko Johanssonin (SDP) vammaisneuvoston jäseneksi kaupunginhallituksen toimikaudeksi.

Pirkko Johansson on 18.1.2022 pyytänyt eroa vammaisneuvoston jäsenyydestä, koska hän on muuttanut Ouluun ja työskentelee toistaiseksi siellä.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Saara Nirikko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirikko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Päätöksessä mainitut

07.03.2022

Asia/9

Käsiteltävä tässä kokouksessa

§ 181

Päätös perusopetuksen poikkeusjärjestelyjen mahdollistamiseksi

HEL 2020-009208 T 12 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti määrätä tartuntatautilain 58 §:n nojalla, että Helsingin kaupungin alueella sijaitsevien perusopetuslain mukaista perusopetusta antavien oppilaitosten tiloja voidaan käyttää perusopetuksen antamiseen seuraavin edellytyksin.

Tiloja käytettäessä tulee tartuntatautilain 1 §:ssä säädetty tartuntatautilain tarkoitus huomioon ottaen noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) sekä Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (THL) 1.3.2022 antamaa ja päivityksin täydennettyä liitteenä olevaa suositusta (liite 1).

Päätös on voimassa ajan 10.3-9.4.2022 tai kunnes asiasta toisin päätetään.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Timo Korhonen, yksikönpäällikkö, puhelin: 09 310 21012
timo.korhonen(a)hel.fi
Anna Kukkola, kaupunginasiamies, puhelin: 09 310 64694
anna.kukkola(a)hel.fi
Eeva Salo, erikoislääkäri, puhelin: 040 7307044
eeva.p.salo(a)hel.fi

Liitteet

1 OKM THL suositus - opetus ja varhaiskasvatus 1.3.2022

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto
Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Otteet

Ote

Otteen liitteet

07.03.2022

Asia/9

Etelä-Suomen aluehallintovi- rasto / opetus- ja kulttuuritoi- men va	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksi- sianto
Helsingin ja Uudenmaan sai- raanhoitopiiri	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksi- sianto
Opetus- ja kulttuuriministeriö	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksi- sianto
Sosiaali- ja terveysministeriö	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksi- sianto
Terveyden- ja hyvinvoinnin laitos	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksi- sianto
Yksityiset Sopimuskoulut	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksi- sianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto
Yksityiset ja valtion peruskou- lut	Esitysteksti Hallintovalitus, tavallinen tiedoksi- sianto Hallintovalitus, todisteellinen tiedok- sianto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Tässä päätöksessä määrätään oppilaitosten tilojen turvallisesta käytös-
tä perusopetukseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen
antaman suosituksen tarkoitus on tukea kouluja toteuttamaan koulun-
käynti koronaepidemian aikana siten, että se on turvallista lapsille ja
henkilökunnalle. Suositusta noudattamalla voidaan hallita tartuntariskiä
eli vähentää tartuntoja ja rajata mahdollisissa altistustilanteissa altistu-
neiden joukko mahdollisimman pieneksi. Toimintaa suunniteltaessa on
tärkeää sovittaa yhteen lapsen etu ja oikeudet ja tartuntatautien torjun-
nan periaatteet. Helsingissä tilojen turvallinen käyttö tarkoittaa muun
muassa, että oppilaat opiskelisivat etäyhteyksiä hyödyntävän ja lähio-
petuksen yhdistelmämallin mukaisesti, jossa osa luokista työskentelee
kukin vuorollaan ja lyhytaikaisesti etäopetuksessa. Oppilaiden oikeus
opetukseen turvataan myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden ai-
kana. Päätös koskee lähtökohtaisesti kaikkea Helsingissä annettavaa
perusopetusta. Poikkeukselliset opetusjärjestelyt eivät kuitenkaan kos-
ke esiopetuksen oppilaita, perusopetuksen 1 - 3 vuosiluokkien oppilai-
ta, erityisen tuen päätöksen saaneita oppilaita, pidennetyn oppivelvölli-

suuden oppilaita eikä valmistavan opetuksen oppilaita. Näiden oppilaiden opetus järjestetään lähiopetuksena.

Perusopetus järjestetään lähtökohtaisesti lähiopetuksena. Mahdollinen siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin tapahtuu opetuksen järjestäjän päätöksellä. Kaupunginhallitus teki lukuvuoden 2020-2021 aikana kymmenen päätöstä perusopetuksen poikkeusjärjestelyjen mahdollistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen 22.12.2021 antama suositus koskee silti myös varhaiskasvatusta ja esiopetusta ja niiden tilankäyttöä, mutta mahdollisuutta ja tarvetta etäyhteyksien hyödyntämisen ja läsnäolon yhdistelmämalliin ei toiminnan luonteen vuoksi ole.

Säädösperusta

Tartuntatautilain (1227/2016) 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja. Tartuntatautilain 9 §:n mukaan kunnan velvollisuutena on järjestää alueellaan tartuntatautilaissa tarkoitettu tartuntatautien vastustamistyö osana kansanterveystyötä siten kuin kansanterveyslaissa (66/1972), terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja tartuntatautilaissa säädetään. Tartuntatautien vastustamistyöhön kuuluu tartuntatautilaissa tartuntatautien ehkäisy, varhaistoteaminen ja seuranta, epidemian selvittämiseksi tai torjumiseksi tarvittavat toimenpiteet sekä tartuntatautiin sairastuneen tai sairastuneeksi epäillyn tutkimus, hoito ja lääkinällinen kuntoutus sekä hoitoon liittyvien infektioiden torjunta.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, kunnan tartuntatautien torjunnasta vastaava toimielin voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi.

Perusopetuslain (682/1998) 29 § mukaan opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Nyt tehtävällä päätöksellä tilojen turvallisesta käytöstä turvataan lasten oikeutta turvalliseen opetusympäristöön.

Perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin mukaan, jos opetusta ei tartuntatautilain 58 §:n nojalla annettavan päätöksen johdosta voida järjestää

turvallisesti lähiopetuksena koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa, voidaan opetuksessa siirtyä opetuksen järjestäjän päätöksellä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin enintään yhden kuukaudenajaksi kerrallaan, jos se opetuksen järjestämiseksi on välttämätöntä. Oppilaan oikeus opetukseen tulee turvata myös poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana. Ensimmäinen perusopetuslain muutos, jolla 20 a § lisättiin lakiin, tuli voimaan 1.8.2020 (521/2020) ja se oli voimassa määräaikaisesti vuoden 2020 loppuun. Vastaavan sisältöinen väliaikainen muutos (1191/2020), joka oli voimassa 31.7.2021 saakka, tuli voimaan 1.1.2021. Lukuvuotta 2021-2022 koskeva laki (687/2021) on voimassa 1.8.-31.7.2022. Muutoksen tarkoituksena on mahdollistaa paikallinen päätöksenteko, jolla perusopetuksen järjestäminen voidaan hoitaa turvallisesti epidemian aikanakin. Lukuvuonna 2021-2022 voimassa olevan lain esitöiden mukaan tavoitteena on jatkaa lakien (1191—1192/2020) mukaista oikeustilaa perusopetuksessa lukuvuoden 2021—2022 ajaksi (HE 93/2021 vp s. 9).

Perusopetuslain 20 a §:n säätämiseen ensimmäisen kerran johtaneen hallituksen esityksen (HE 86/2020 vp) mukaan mikäli opetuksen järjestämisessä ei pystyittäisi noudattamaan tartuntatautiviranomaisen päätökseen sisältyvää ohjeistusta opetustilojen turvallisesta käyttämisestä tai opetustilat suljettaisiin osittain tai kokonaan tartuntatautilain 58 §:n nojalla, voitaisiin opetuksessa siirtyä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin (HE 86/2020 vp, s. 16-17). Kevätlukukaudella 2021 voimassa olleen perusopetuslain 20 a §:n säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen (HE 218/2020 vp) mukaan ehdotetun pykälän 1 momentti vastaa nykyisin voimassa olevaa. Perusopetuslain 20 a §:n 1 momentissa ehdotetaan, että opetuksen järjestäjä voisi siirtyä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin, jos tartuntatautilain mukainen tartuntatautiviranomainen antaisi tartuntatautilain 58 §:n nojalla päätöksen opetukseen käytettävien tilojen sulkemisesta osittain tai kokonaan, tai jos opetuksessa ei voitaisi noudattaa päätökselle mahdollisesti asetettuja ehtoja. Edelleen hallituksen esityksen mukaan turvallisuuden arvioinnissa ja lähiopetuksen järjestämisen käytännön suunnittelussa noudatettaisiin tartuntatautilain mukaisesti päätöksiin mahdollisesti sisältyviä edellytyksiä opetukseen käytettävien tilojen käyttämisestä. Myös kevätlukukaudella 2021 voimassa ollutta pykälää koskevassa sivistysvaliokunnan mietinnössä (SiVM 16/2020 vp) todetaan, että poikkeuksellisia opetusjärjestelyjen soveltamisen edellytyksiä ei nyt ehdoteta muutettavaksi tältä osin. Lukuvuonna 2021-2022 voimassa olevan lain esitöiden mukaan tavoitteena on jatkaa lakien (1191—1192/2020) mukaista oikeustilaa perusopetuksessa lukuvuoden 2021—2022 ajaksi. (HE 93/2021 vp s. 9). Muussa julkaistussa lainvalmisteluaineistossa ei ole esitetty tästä poikkeavia kantoja. Tartuntatautilain 58 § soveltuu siis sanamuodostaan huolimatta kokonaan tai osittain sulkemisesta koskevan päätöksen

lisäksi myös päätöksiin, joilla annetaan velvoittavia ohjeita tai määräyksiä pykälän tarkoittamien tilojen käytöstä.

Edellytyksenä poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymiselle on lisäksi se, että se on välttämätöntä. Mahdollinen siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin tehdään tästä päätöksestä erillisessä päätöksenteossa. Siirtyminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin edellyttää aina välttämättömysharkintaa, joka tehdään lain esitöiden mukaan yhteistyössä kunnan epidemiologisen toiminnan kanssa.

Epidemiologinen arviointi

Suomen tilanne

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan SARS-CoV-2:n aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Korona aiheuttaa sitä vakavamman sairauden, mitä iäkkäämpänä sen saa. Koronaan kuolleista 60 % on Suomessa ollut yli 80-vuotiaita ja 93 % yli 60-vuotiaita. Myös nuoremmat aikuiset voivat saada vaikean, pitkään tehohoitoon ja pysyviin elinvarioihin johtavan taudin. Rokotetut aikuiset ja rokotetut ja rokottamattomatkin lapset sairastavat koronan yleensä lievänä limakalvoinfektiona, ja heidän riskinsä sairastua vakavasti on vähäinen.

Koronavirus muuntuu jatkuvasti, ja uudet muunnokset ovat olleet edeltäjiään tarttuvampia ja yleistyneet nopeasti. Marraskuussa 2021 saapunut omikron-muunnos on selvästi edeltäjiänsä deltaa tarttuvampi. Deltan tartuttavuus- eli R-luku oli 1,3, kun omikronilla R-luku on 3 – 4. Jo joulukuussa pääkaupunkiseudulla tartunnan saaneita oli niin paljon, että kaikki halukkaat eivät päässeet testeihin. Todellinen tautihuippu oli vielä korkeampi kuin näyttäisi verratessa aikaisempiin tautihuippuihin. Tapausmäärät ovat miltei kaikilla Suomen alueilla vähenemässä.

Rokotukset suojaavat hyvin vakavalta sairaudelta, mutta tartuntaa vastaan rokotussuoja hiipuu ajan kuluessa. Rokotukset suojaavat myös huonommin omikron-tartunnalta kuin aikaisemmilta varianteilta, joten rokotetut voivat tartuttaa eteenpäin. Omikron-muunnos aiheuttaa lievempää tautia kuin aikaisemmat muunnokset, samoin uudempi omikron BA.2. Rokotetut sairastavat omikroninkin yleensä lieväoireisena limakalvoinfektiona. Tehokas leviäminen tuotti kuitenkin niin paljon tartunnan saaneita, että pienikin osuus vakavasti sairastuneita riitti aiheuttamaan merkittävää sairaalahoidon kuormitusta.

On mahdotonta torjua testauksen ja tartunnanjäljityksen keinoin lieväoireista, herkästi ja nopeasti kehittyvää tautia, joka alkaa tarttua jo ennen

oireita. Kun virusta esiintyy väestössä paljon, ei todettujen tartunnan saaneiden eristämisestä ja heille altistuneiden karanteeneista ole hyötyä, koska jokainen vastaantulija voi olla yhtä tartuttava. Vaikeassa epidemiatilanteessa on pyrittävä vähentämään ihmisten välisiä kohtaamisia, sekä rajoituksia säätämällä että vaikuttamalla ihmisten käyttäytymiseen.

Helsingin kaupungin alueen tilanne

Helsingissä on havaittu epidemia-aikana yli 120 000 koronatapausta, mikä on noin 24 % koko Suomen Covid-19-tapauksista. Helsingin ilmaantuvuus on kääntynyt selvään laskuun, helmikuun lopussa 968/100 000 asukasta/14 vrk (24.2.2022 tilanteessa). Todellinen ilmaantuvuus on sitä korkeampi, sillä rajallinen testauskapasiteetti kohdennetaan suurimman riskin tarpeisiin, ja kaikkia oireisia ei ohjata testiin. Noin puolella testatuista todetaan koronatartunta.

Koronatilanteen pahennuttua Helsinki ja monet muut suuret kunnat luopuivat ensin karanteenien asettamisesta 10.1.22, ja 21.1.22 valtaosasta eristämisistä. Kun koronaa on yhteiskunnassa paljon, ei eristämällä ja karanteeneilla saavuteta lisähyötyä. Kun suuri osa väestöstä on jo kohdannut viruksen, ei myöskään ole tarvetta ryhtyä ilmaantuvuuden laskiessa uudelleen asettamaan karanteeneja.

Pitkin syksyä 2021 rokottamattomien lasten koronailmaantuvuus oli rokotettujen ikäryhmiä korkeampi: tartunnan saaneiden osuus oli lapsilla noin kaksinkertainen väestöosuuteen verrattuna. Omikronmuunnoksen saavuttua tilanne muuttui, sillä omikron tarttuu myös rokotettuihin. Rokotettujen osuus tartunnoista kasvoi. Eniten tartuntoja todettiin viikolla 7 nuorilla 20 – 49 –vuotiailla aikuisilla. Alle 20-vuotiailla todettiin tartunnoista 19 %.

Vaikka viikkojen 33/2021 – 03/2022 aikana korona on todettu PCR-testillä 7130 alakouluikäisellä lapsella, joista suurin osa rokottamattomia, on heistä aniharva tarvinnut sairaalahoitoa koronan vuoksi.

Helsingiläisistä yli 18-vuotiaista on 89 % saanut yhden koronarokoteannoksen, 86 % kaksi ja 59 % kolmannen rokotuksen. Isommista koululaisista, 12-17-vuotiaista 81 % on saanut yhden rokoteannoksen ja 74 % jo toisenkin. Rokotusten teho näkyi syyskuussa, kun kahden viikon kuluttua ensimmäisten annosten saamisesta sairastuneiden yläkouluikäisten määrä laski. Omikron tarttuu myös rokotettuihin, ja joulukuussa yläkoululaisten ilmaantuvuus nousi lähes samalle tasolle alakoululaisten kanssa. Riskiryhmiin kuuluvien 5 – 11 –vuotiaiden rokotukset aloitettiin joulukuussa 2021, kaikille ikäryhmään kuuluville tarkoitetut rokotukset viikolla 03/2022. Tästä ikäryhmästä 21 % on saanut yhden rokotuksen, joten kaikki vanhemmat eivät ole pitäneet rokotusta

tarpeellisena, tai lapsen jo sairastettua lykkäävät rokotusta myöhemmäksi.

Kun testauskapasiteetin rajat tulivat vastaan, piti epidemian kehittymistä arvioida muilla keinoin. Helsingin kaupungin sairaaloissa hoidossa olevien koronapotilaiden määrä nousi 16.1.22 saakka ja kääntyi sen jälkeen laskuun, ja myös tehohoidossa olevien potilaiden määrä on laskenut. Epidemian huippu on pääkaupunkiseudulla ohi ja tartunnat kääntyneet laskuun. Joillakin alueilla Suomessa tapausmäärät ovat vielä nousussa.

Helsingin alueen koulujen tilanne

Helsingissä on noin 54 700 peruskoululaista. Koronan ilmaantuvuus oli koko syksyn 2021 ajan korkea, alakouluikäisillä yli 500/100 000 asukasta/14 vrk. Syyskuussa oli korkeampi aalto, noin 800/100 000 asukasta/14 vrk, ja tartuntoja oli muunkielisillä väestöosuutta enemmän. Syysloman jälkeen tartunnat lähtivät nousuun ennen kaikkea kotimaisia kieliä puhuvilla koululaisilla, ja omikronin saapuminen joulukuun alussa kiihdytti nousun, viikon 51 ilmaantuvuus oli alakouluikäisillä yli 4000/100 000 asukasta/14 vrk. Tartuntojen suuren määrän vuoksi siirryttiin käytäntöön, jossa rehtori tiedottaa koulun koronatapauksista harvintansa mukaan.

Korona tarttuu kaikkialla, missä on ihmisten välisiä kontakteja – mitä läheisempiä ja pitkäkestoisempia, sitä paremmin. Lapset saavat useimmin tartunnan kotoaan tai kaveripiiristä. Korona tarttuu myös koulussa, mutta herkemmin lasten tavatessa toisiaan vapaasti muissa tilanteissa. Koululaisten parissa todetaan jatkotartuntoja, mutta niiden erottaminen varmuudella koulun jälkeen tapahtuneista tartunnoista on mahdotonta. Omikronin korkeampi tarttuvuus lisää tartunnan riskiä sekä koulussa että muissa kontakteissa.

Tarkasteltaessa syksyn 2021 koronalukuja ja poissaolotilastoja voidaan havaita käyrien nousevan ja laskevan samaan tahtiin. Näin ollen koulujen poissaolotilastoista voidaan tehdä päätelmiä koronan ilmaantuvuudesta nyt, kun koululaisia ei ohjata testeihin. Poissaoloja oli paljon syyskuussa delta-aallon tavoitettua koululaiset, sitten ne vähenivät hiukan, ja syysloman jälkeen palasivat samalle tasolle ja ampaisivat ylös joulukuussa omikronin myötä. Korkeimmillaan koululaisista oli poissa perusopetuksesta 15% viikolla 51 – poissaoloja saattoi lisätä valmistautuminen joulun viettoon sukulaisten kanssa – ja kevätlukukauden käynnistyttyä poissaolojen osuus oli tasainen 10-11% kolmen ensimmäisen viikon ajan. Se jälkeen poissaolojen määrä alkoi laskea ja oli hiihtolomaa edeltävällä viikolla alle 8 %, joka mahtuu edellisen vuoden vertailuväliin 6 – 8 %. Pienempiä ryppäitä saattaa edelleen esiintyä, mutta

koululaisten omikron-epidemian voidaan katsoa olevan tältä erää pääsääntöisesti ohi. Niin moni on myös nyt sairastanut, että omikronin aiheuttama uusi aalto on kevään 2022 aikana epätodennäköinen.

Etäopetus epidemian hillitsemisen keinona

Alakouluikäisillä koronan ilmaantuvuus oli syksyllä kolminkertainen verrattuna päiväkotikäisiin, omikronin aikaan kaksinkertainen. Selittäviä tekijöitä ovat koululaisten päiväkotikäisiä huomattavasti suurempi liikkuvuus ja kohtaamiset. Alakouluikäisillä lapsilla saattaa olla useampia harrastuksia, joista kussakin tavataan esimerkiksi 5 – 30 muuta lasta. Lapsiryhmät eri luokista ja eri kouluista sekoittuvat muun muassa iltapäivätoiminnassa, harrastuksissa, kerhoissa, kuoroissa, kyläillessä ja juhlissa. Lapset viettävät valvomatonta vapaa-aikaa keskenään. Kännykän katselu vierä vieressä kuuluu suomalaisen kouluikäisen lapsen vapaa-aikaan. Omikronin helpompi tarttuvuus on myös lisännyt tartuntoja koululaisjoukoissa, joissa ryhmien sekoittuvuus on väistämättä suurempaa kuin päiväkodeissa.

Koulu on järjestynyt yhteisö, jossa voidaan noudattaa hygieniää ja toimia epidemian rajoittamiseksi. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ohjeistaa kouluja ja päiväkoteja torjuntatoimista. On tärkeää, että perheet toteuttavat tartunnantorjuntaa myös kotioloissa ja vapaa-aikana.

Koulujen siirtäminen laajasti etäopetukseen lopettaisi koulurakennuksessa tapahtuvat tartunnat. Lasten välillä, lapsista aikuisiin ja aikuisista lapsiin tapahtuvia tartuntoja etäopetus ei kuitenkaan poistaisi, jos ihmisryhmien välisiä kontakteja ei estettäisi muuten. Etäopetusta harkittaessa on ensin vähennettävä kaikkia muita kohtaamisia yhteiskunnassamme; sekä aikuisten, perheiden että lapsiryhmien välillä. Pelkkä etäopetus ei lopeta tarttumista lasten välillä, jos samaan aikaan vapaaajan kontaktit jopa lisääntyvät.

Korona on lapsille lievä tauti, ja etäopetuksen haitat lasten yleiselle terveydelle ja hyvinvoinnille ovat huomattavasti etäopetuksen hyötyjä suuremmat. Omikron on niin tarttuva, että se tulee saavuttamaan kaikki yhteiskuntamme jäsenet. Torjuntatoimilla voimme hidastaa tartuntojen kasvua turvataksemme terveydenhuollon toiminnan, mutta loputtomiin tartuntoja ei voi estää.

Edellä todetusta huolimatta voidaan joissakin tilanteissa perustellusti joutua turvautumaan myös poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin terveysturvallisuuden takaamiseksi sekä tartuntojen ja epidemian hillitsemiseksi. Korona on yllättänyt aikaisemminkin, joten tarpeen vaatiessa on rajoituksia jälleen otettava käyttöön, mutta ei ole todennäköistä, että tätä tarvittaisiin kevätlukukauden aikana. Jos uusia yllättäviä variantteja ei ilmaannu, lapset sairastavat koronan tavallisena flunssana.

Suosittelvat toimenpiteet epidemian rajaamiseksi kouluissa

Minkään yksittäisen torjuntatoimen merkitystä on vaikea saada tutkimuksien selville. Kaikissa yhteiskunnissa torjuntatoimet ovat yhdistelmä erilaisia keinoja. Kokeellista tutkimusta asiasta ei voi tehdä, se vaatisi jostakin muuten käytössä olevasta toimesta luopumista ja lasten altistamista koronalle, tai hyvin huolellisesti tehtyä eri koulujen käytäntöjä vertailevaa tutkimusta, jossa muut sekoittavat tekijät on vakioitu. Uuden variantin saapuessa on toimittava niiden tietojen ja kokemusten valossa, joita edellisistä varianteista on.

Tiheään toistettuja kotitestejä on ehdotettu oireettomien koululaisten testaamiseen. Nykyisten kotitestien suorituskyvystä omikronin tunnistamisessa oireettomalla lapsella ei ole tutkimustietoa. Omikron tarttuu hyvin jo ennen oireita, ja tartunnan saaneet lapset kehittyvät parissa vuorokaudessa tartuttaviksi. On todennäköistä, että kahdesti viikossa suoritettavat koronan kotitestit eivät estäisi sitä, että ensimmäisen lapsen saadessa positiivisen testin olisivat seuraavat jo tartuttavia. Huoltovarmuuskeskus on jakanut kotitestejä myös Helsinkiin, ja niiden jakelu koululaisille aloitetaan hiihtoloman jälkeen. THL on ohjeistanut käyttämään kotitestejä oireisten lasten testaamiseen.

Henkilökohtaisten varotoimien ja testaamisen lisäksi koronan torjuminen perustuu ihmisten välisten kontaktien vähentämiseen sekä pitämällä turvaväliä ihmisjoukon sisällä että estämällä ihmisjoukkojen sekoittuminen. Oleskeleminen pitkiä aikoja sisätiloissa on koronan tarttumiselle otollinen tilanne. Turvavälien pitäminen, käsihygienian tehostaminen, maskien käyttö sekä kohdennetut rajoitustoimenpiteet ovat aikaisemmin olleet hyviä keinoja tapausmäärien pitämisessä maltillisina. Joukkojen sekoittumista on estetty välttämällä yhteistunteja ja isoja yhteistilaisuuksia, porrastamalla välitunteja ja ruokailuja. Epidemian nyt helpottaessa puretaan myös rajoituksia ja palataan vähitellen normaaliin kouluarkeen. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on antanut asiaa koskevat ohjeet kouluille ja päiväkodeille ja tiedottanut koteja wilma-viestillä.

Omikron-aallon hiipuesssa on tärkeää purkaa rajoituksia ja palata normaaliin koulutyöhön.

Terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö Helsingissä

Kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukainen päätös on edellytys sille, että opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa päättää perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin nojalla poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä. Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtäessä lähiopetusta kuitenkin aina annetaan 1-3 -luokkalaisille, erityisen tuen ja valmistavan opetuksen oppilaille sekä pidennetyn oppi-

velvollisuuden oppilaille. Oppilaiden yhdenvertaisuus huomioon ottaen opetus järjestetään niin, että oppilas saa pääsääntöisesti lähiopetusta, ja etäyhteyksiä hyödyntävät opetusjaksot ovat mahdollisimman lyhyitä.

Mikäli poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin joudutaan opetuksen järjestäjän päätöksellä siirtymään, mahdollistaa nyt tehtävä päätös Helsingin kaupungille opetuksen järjestäjänä sen, että opiskelu voidaan tehdyn suunnittelun perusteella järjestää siten, että vuosiluokkien 4-10 oppilaat opiskelevat etäyhteyksiä hyödyntävän ja lähiopetuksen yhdistelmämallin mukaisesti. Vuosiluokkien 4-6 ja 7-10 opetus järjestettäisiin pääsääntöisesti kolmen viikon jaksoissa siten, että 1 tai 2 vuosiluokkaa on viikon etäopetuksessa ja kaksi viikkoa lähiopetuksessa. Mikäli koulun tilat mahdollistavat, niin opetus järjestetään 4-5 -luokkalaisille lähiopetuksena. Rehtori ja koulun johto suunnittelevat oppilaiden lukujärjestyksen siten, että taito- ja taideaineiden opetus tapahtuu pääsääntöisesti lähiopetusjaksoilla.

Poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisessä opetuksen järjestäminen etäyhteyksiä hyödyntäen suunnitellaan koulu- ja toimipistekohdaisesti. Suunnittelussa otetaan huomioon miten suosituksen mukaisia toimenpiteitä voidaan noudattaa ja mistä syystä poikkeukselliset opetusjärjestelyt toteutetaan edellä mainittuja pääperiaatteita noudattamalla järjestelyt koulukohtaisesti räätälöiden. Suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen osalta laaditaan koulukohtaiset taulukot, joista ilmenee luokat, jotka ovat kunakin viikon jaksone etäopetuksessa. Alustavien tarkastelujen perusteella 88 suomenkielisestä koulusta 7 erityiskoulua ja 21 koulua olisi kokonaan lähiopetuksessa ja 14 ruotsinkielisestä koulusta yksi on kokonaan lähiopetuksessa. Muissa kouluissa opiskeltaisiin yhdistelmämallin mukaisesti. Päätös poikkeuksellisista opetusjärjestelyistä on voimassa enintään kuukauden ajan, mutta poikkeusjärjestelyjen tarpeellisuutta tarkastellaan jatkuvasti.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala päättää mahdollisesta poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä yhteistyössä epidemiologisen toiminnan kanssa.

Tartuntatautilain 58 §:n 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole. Kaupunginhallitus seuraa tilannetta ja tarvittaessa muuttaa päätöstä tai kumoaa päätöksen, jos osoittautuu, että tartunnan vaaraa ei enää ole.

Yksityisille sopimuskouluille ja valtion kouluille on varattu hallintolain 34 §:n mukainen mahdollisuus lausua mielipiteensä koskien valmistelussa olevaa Helsingin kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n mukaista päätöstä oppilaitosten tilojen käyttämisestä ja siihen liittyvästä peruso-

07.03.2022

petuksen poikkeusjärjestelyiden mahdollistamisesta edellistä päätöstä valmisteltaessa. Kuulemiskirjeet on lähetettiin 11.9.2020 ja määräaikaan 18.9.2020 mennessä saatiin saatu yksi vastaus. Tässä vastauksessa todetaan, että kaupunginhallituksen päätös on tarpeellinen tai tarkemmin ottaen välttämätön turvallisen opetuksen järjestämiseksi tartuntatautialtistuksen tai -karanteenin kohdistuessa koulun henkilöstöön tai oppilaisiin.

Helsingissä kaupunginhallitus toimii hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 8b kohdan mukaan tartuntatautien torjunnasta vastaavana toimielimenä. Kaupunginhallituksen tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukainen päätös on edellytys sille, että opetuksen järjestäjä voi tarvittaessa päättää perusopetuslain 20 a §:n 1 momentin nojalla poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä. Jotta mahdollinen päätös poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä voitaisiin perustaa aina uusimman tilannetietoon, joudutaan päätös todennäköisesti tekemään kiireellisellä aikataululla. Päätöksenteon mahdollinen viivästyminen saattaisi aiheuttaa huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle, minkä vuoksi viivytyksettömän käsittelyn takaamiseksi on tarkoituksenmukaista siirtää poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtämisestä päättäminen opetuksen järjestäjälle. Myös Espoon ja Vantaan kaupunginhallituksissa on tehty vastaavat päätökset.

Kaupunginhallitus päätti lukuvuoden 2020-2021 aikana kymmenen kertaa poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen mahdollistamisesta. Edellisen kerran kaupunginhallitus on päättänyt asiasta 9.8.2021 § 558 ajalle 10.8.-9.9.2021, 6.9.2021 § 608 ajalle 10.9-9.10.2021, 4.10.2021 § 723 ajalle 10.10.-9.11.2021, 8.11.2021 § 825 ajalle 10.11- 9.12.2021, 29.11.2021 § 899 ajalle 10.12.2021-9.1.2022, 10.1.2022 § 9 ajalle 10.1.-9.2.2022 ja 7.2.2022 § 113 ajalle 10.2-9.3.2022. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan toimialajohtaja on vuoden 2020-2021 aikana päättänyt poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin siirtymisestä 15 kertaa.

Päätös on valmisteltu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, sosiaali- ja terveystoimialan ja kaupunginkanslian yhteistyönä.

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Timo Korhonen, yksikönpäällikkö, puhelin: 09 310 21012
timo.korhonen(a)hel.fi

07.03.2022

Asia/9

Anna Kukkola, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 09 310 64694

anna.kukkola(a)hel.fi

Eeva Salo, erikoislääkäri, puhelin: 040 7307044

eeva.p.salo(a)hel.fi

Liitteet

1 OKM THL suositus - opetus ja varhaiskasvatus 1.3.2022

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Hallintovalitus, todisteellinen tiedoksianto

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallintovi-
rasto / opetus- ja kulttuuritoi-
men va

Helsingin ja Uudenmaan sai-
raanhoitopiiri

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Sosiaali- ja terveysministeriö

Terveysten- ja hyvinvoinnin
laitos

Yksityiset Sopimuskoulut

Yksityiset ja valtion peruskou-
lut

Otteen liitteet

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Hallintovalitus, todisteellinen tiedok-
sianto

Esitysteksti

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Hallintovalitus, todisteellinen tiedok-
sianto

Tiedoksi

Kasvatuksen- ja koulutuksen toimiala

Kaupunginkanslia

Sosiaali- ja terveystoimen toimiala

Palvelukeskus

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 07.02.2022 § 113

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

HEL 2020-009208 T 12 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti määrätä tartuntatautilain 58 §:n nojalla, että Helsingin kaupungin alueella sijaitsevien perusopetuslain mukaista perusopetusta antavien oppilaitosten tiloja voidaan käyttää perusopetuksen antamiseen seuraavin edellytyksin.

Tiloja käytettäessä tulee tartuntatautilain 1 §:ssä säädetty tartuntatautilain tarkoitus huomioon ottaen noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) sekä Terveystieteiden tutkimuskeskuksen (THL) 22.12.2021 antamaa ja päivityksin täydennettyä liitteenä olevaa suositusta (liite 1).

Päätös on voimassa ajan 10.2-9.3.2022 tai kunnes asiasta toisin päätetään.

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

10.01.2022 Ehdotuksen mukaan

29.11.2021 Ehdotuksen mukaan

08.11.2021 Ehdotuksen mukaan

04.10.2021 Ehdotuksen mukaan

06.09.2021 Ehdotuksen mukaan

09.08.2021 Ehdotuksen mukaan

03.05.2021 Ehdotuksen mukaan

29.03.2021 Ehdotuksen mukaan

01.03.2021 Ehdotuksen mukaan

01.02.2021 Ehdotuksen mukaan

04.01.2021 Ehdotuksen mukaan

07.12.2020 Ehdotuksen mukaan

09.11.2020 Ehdotuksen mukaan

05.10.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

31.08.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

10.08.2020 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

07.03.2022

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Rimpilä, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36256
katja.rimpila(a)hel.fi
Timo Korhonen, yksikönpäällikkö, puhelin: 09 310 21012
timo.korhonen(a)hel.fi
Anna Kukkola, kaupunginasiamies, puhelin: 09 310 64694
anna.kukkola(a)hel.fi
Eeva Salo, erikoislääkäri, puhelin: 040 7307044
eeva.p.salo(a)hel.fi

§ 182

Rekisterinpitoon liittyvistä vastuista ja tehtävistä päättäminen kaupunginkansliassa

HEL 2021-011304 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että hallintosäännössä mainitut kaupunginkanslian johtavat viranhaltijat tai heidän määräämänsä henkilöt ovat kukin johtamansa osaston tehtäviin liittyvien henkilörekisterien ja sisäisen tarkastuksen päällikkö tai hänen määräämänsä henkilö on sisäisen tarkastuksen tehtäviin liittyvien henkilörekisterien osalta rekisterin vastuuhenkilöitä.

Vastuuhenkilön tehtävät ovat:

- henkilörekisterin perustaminen
- rekisteriselosteen laatiminen
- rekisteröidyn informoiminen
- tietojen tarkastusoikeuden toteuttaminen
- tiedon korjaaminen
- muiden rekisteröityjen oikeuksien toteuttaminen
- rekisterin yhteyshenkilön nimeäminen.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että edellä mainitut viranhaltijat voivat kaupungin yhteisten rekisterien osalta pyytää toimialoja, virastoja ja liikelaitoksia nimeämään kyseiselle rekisterille alavastuuhenkilön.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti kumota 20.4.2020 (§ 247) tekemänsä päätöksen kaupunginhallituksen toimivallan siirtämisestä kaupunginkanslialle henkilörekistereitä koskevissa asioissa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Julia Lövegren, tietoasiantuntija, puhelin: 310 36690
julia.lovegren(a)hel.fi

Leena Mällänen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36059
leena.mallanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen (GDPR 679/2016) mukaan rekisterinpitäjä on se, joka määrittelee henkilötietojen käsittelyn tarkoitukset ja keinot. Kaupunginkanslian osastojen ja sisäisen tarkastuksen hallintosäännön mukaisesti tehtäviin liittyvien henkilörekisterien rekisterinpitäjä on kaupunginhallitus.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n mukaan kaupunginhallitus vastaa siitä, että kaupunki täyttää tietosuojalainsäädännön mukaiset velvoitteet ja valvoo velvoitteiden toteutumista. Kaupunginkanslian osastojen tehtävistä määrätään hallintosäännön 4 luvun 2 §:ssä ja sisäisen tarkastuksen tehtävistä hallintosäännön 22 luvun 5 §:ssä.

Osastojen tehtäviin liittyvien henkilörekisterien perustamista ja rekisterinpitoa koskevat tehtävät on tarkoituksenmukaista siirtää kunkin osaston johtavalle viranhaltijalle ja sisäisen tarkastuksen päällikölle. Vastuu tietosuojan ja tietoturvan järjestämisestä on sillä viranhaltijalla, joka päättää sellaisen palvelun tai tietojärjestelmän hankinnasta, jossa käsitellään henkilötietoja. Tietoturvan järjestämistä ja toteuttamista koskevia vastuita on myös virastojen, toimialojen ja liikelaitosten johtavilla viranhaltijoilla, tietoturvapäälliköillä sekä tiedonhallintapäälliköllä. Vastuun sisällöstä on määrätty asiaa koskevissa päätöksissä.

Tällä päätöksellä kumottavassa kaupunginhallituksen päätöksessä on lueteltu kunkin viranhaltijan vastuulla olevat rekisterit. Jatkossa tämä ei ole tarpeellista, kun vastuu rekistereistä perustuu osastojen ja sisäisen tarkastuksen hallintosäännön mukaisesti tehtäviin. Muutoksen myötä uusien rekisterien käyttöön ottaminen on sujuvampaa ja nopeampaa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Julia Lövegren, tietoasiantuntija, puhelin: 310 36690
julia.lovegren(a)hel.fi
Leena Mällänen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36059
leena.mallanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

07.03.2022

Asia/10

Kaupunginkanslian osastojen päälliköt ja sisäisen tarkastuksen päällikö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 183

Lausunto ympäristöministeriölle lakiesityksestä koskien yhteishallintoa valtion tukemissa vuokrataloissa

HEL 2021-003951 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hanna Dhalmann, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 09-310 15098
hanna.dhalmann(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää antaa ympäristöministeriölle seuraavan lausunnon koskien lakiesitystä yhteishallinnosta valtion tukemissa vuokrataloissa.

Yhteishallintolain (laki yhteishallinnosta vuokrataloissa, 649/1990) uudistuksen tarkoituksena on vahvistaa valtion tukemien vuokratalojen asukkaiden päätösvaltaa ja vaikutusmahdollisuuksia omaa asumistaan koskevissa asioissa.

Yhteishallintolaki on yli 30 vuotta vanha ja tehty erilaiseen toimintaympäristöön kuin missä asuntoyhtiöissä nykyään toimitaan. Suurimmat muutokset tänä aikana ovat tapahtuneet yhtiöiden kanssa, toimintakäytännöissä sekä sähköisen osallistumisen teknisissä mahdollisuuksissa. Monet nykyisen lain periaatteista on tehty tilanteeseen, jossa vuokratalot muodostuivat hyvin pienistä yhtiöistä tai vain yhden kiinteistökokonaisuuden kokoisista yksiköistä. Monet yhtiöt, kuten Helsingin kaupungin tytäryhtiö Helsingin kaupungin asunnot Oy (Heka), on fuusioitu isommiksi kokonaisuuksiksi, ja onkin erittäin kannatettavaa, että yhteishallinto uudistetaan tukemaan nykyisiä olosuhteita.

Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että lainsäädäntötyössä huomioidaan erilaisten ja erikokoisten yhtiöiden toisistaan eroavat tarpeet asukasosallisuuden tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi. On tärkeää tehdä selkeät linjaukset, mitä asioita voidaan ratkaista yhtiötasolla ja mitä asioita on tarkoituksenmukaista tarkastella kohdekohtaisesti. Yhtiötasoinen päätöksenteko tukee yhdenvertaisia ja läpinäkyviä käytäntöjä, ammattimaista kiinteistönpitoa ja hyvää talouden kokonaiskoordinaatiota, ja on täten myös asukkaiden etu. Koska valtion tukemien vuokra-asuntojen tärkein tehtävä on tarjota kohtuuhintaista asumista, tulee yhteishallintolain kehittämisen periaatteena olla asukkaiden tarpeellisten oikeuksien toteuttaminen kustannustehokkaasti.

Yhteishallintolain piirissä on Helsingissä noin 65 000 ARA-vuokra-asuntoa, joista noin 50 000 on Hekan omistuksessa. Hekalla on tällä hetkellä liki kaikissa 500:ssa kohteessaan asukastoimikunta, 21 alueellista vuokralaistoimikuntaa sekä asukkaiden ylimpänä elimenä vuokralaisneuvottelukunta. Vuokranantajan ja vuokralaisten yhteistyö on järjestetty viiden alueellisen yhteistyöelimen sekä yhden koko yhtiön alueella toimivan yhteistyöelimen kautta. Näiden lisäksi Hekan hallituksessa on kaksi asukkaiden nimeämää hallituksen jäsentä. Asukasdemokratian keskiössä on tavoite sovittaa yhteen asukkaiden ja omistajan intressit ja muodostaa käytännöt yhteisten asumiseen liittyvien asioiden käsittelemiseksi.

Asukkaiden omilla asukastoimikunnilla on erittäin tärkeä tehtävä asumisen yhteisöllisyyden ja viihtyisyyden edistämässä sekä oman kiinteistön korjaustoiminnan suunnittelussa. Tätä näkökulmaa tulisikin laisissa korostaa asukastoiminnan sisällön ja merkityksen kirkastamiseksi. Lakiluonnoksessa (7 §) asukastoimikunnan osallistumisoikeuksina on kuitenkin esitetty tehtäväluettelo, joka muodostuu lähes entisessä muodossaan nykyisin mukaisista asukastoimikunnan tehtävistä. Helsingin kaupungin näkemyksen mukaan tämä listaus on vaikeaselkoinen ja vanhanaikainen, eikä täten houkuttele osallistumaan asukastoimintaan, mikä on ollut lakimuutoksen yksi tärkeimmistä tavoitteista. Osa tehtävistä on myös Hekan kaltaisissa suurissa yhtiöissä koettu mahdottomaksi toteuttaa (esim. jokaisen asukastoimikunnan mahdollisuus osallistua talousarvioesityksen valmisteluun).

Isojen yhtiöiden osalta on myös tarkoituksenmukaista, että vuokrataloyhteisöllä on yksi yhteinen järjestyssääntö, koska vuokrataloyhteisö valvoo säännön noudattamista ja ääritapauksissa järjestyssäännön noudattamatta jättäminen voi johtaa vuokrasuhteen päättymiseen. Asukastoimikuntien mahdollisuus päättää järjestyssäännöistä voisi olla ongelmallista myös yhdenvertaisuuden näkökulmasta. Järjestyssäännön sisällöstä tulee kuitenkin keskustella ja neuvotella yhteistyöelimessä. Lisäksi on kannatettavaa, että asukastoimikunta voi omassa vuok-

ranmääritysyksikössään tehdä sellaisia omia, kohdekohtaisia sääntöjä, jotka eivät ole ristiriidassa yhteisön järjestyssäännön tai lainsäädännön kanssa, kuten esimerkiksi määräyksiä pesutuvan tai tuuletusparvekkeiden käyttöajoista. Näiden kohdekohtaisten sääntöjen noudattamisen valvonnan ja niihin liittyvien erimielisyyksien käsittelyn tulisi kuulua asukastoimikunnalle.

Helsingin kaupunki pitää myös hyvänä, että lakiluonnoksessa yhteistyöelimen roolia on selkeytetty ja sen rooli on nimenomaan olla neuvoo-antava elin. Helsingin kaupunki kannattaa myös sitä, että lakiin on kirjattu asukkaille oikeus valita vuokrataloyhteisökohtainen talouden ja hallinnon valvoja. Kuitenkin vuokranmääritysyksikkökohtaisesta valvojasta tulisi luopua, koska nykyisin tiedot ovat lähtökohtaisesti vuokrataloyhteisön tasolla, jolloin tietojen antaminen vuokranmääritysyksikkötasolla on epätarkoituksenmukaista ja usein myös mahdotonta. Lakiesityksen selvänä epäkohtana on lisäksi se, että asukkaiden edustajalle talouden ja hallinnon valvojana ehdotetaan samoja oikeuksia kuin tilintarkastajalla. Esimerkiksi Hekassa on yli 500 vuokranmääritysyksikköä, jolloin yli 500 maallikotarkastajaa saisi tämän myötä oikeudet ja pääsyn erilaisiin tietosuojan ja liikesalaisuuksien kannalta arkaluonteisiin asioihin, kuten yhtiön henkilöstön palkkatietoihin.

Osakeyhtiölain mukaan vuokrataloyhteisön omistaja valitsee vuokrataloyhtiön hallituksen asukasjäsenet, ei vuokrataloyhteisö, kuten on mainittu lakiehdotuksen perusteluissa. Valittaessa asukasedustajia yhtiön hallitukseen tulee ehdotusten tulla asukkaiden edustuksellisen järjestelmän käsittelyn kautta. Edustuksellinen menettely tarvitaan, jotta esimerkiksi Hekan 500 asukastoimikunnan ehdokkaista valikoituu varsinaiset ehdokkaat hallitukseen. Tasapainoisen hallituksen rakentamiseksi tulee asukkaiden ehdokkaita olla riittävästi, jotta vuokrataloyhteisön omistaja voi tehdä ehdokkaiden välillä valintaa ja hallituskokonaisuudesta saadaan tarkoituksenmukainen.

Esittelijän perustelut

Ympäristöministeriö on pyytänyt 18.3.2022 mennessä Helsingin kaupungilta lausunnon yhteishallintolain uudistuksesta. Yhteishallintolakia sovelletaan ARA-vuokrataloissa. Nykyinen laki on vuodelta 1990 ja vuonna 2017 ympäristöministeriön teettämän selvityksen perusteella uudistamisen tarpeessa. Yhteishallintolaissa säädetään asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista vuokratalojen hallintoon. Uudistuksen tarkoituksena on vahvistaa valtion tukemien vuokratalojen asukkaiden päätösvaltaa ja vaikutusmahdollisuuksia omaa asumistaan

koskevissa asioissa sekä selkeyttää ja päivittää nämä osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet vastaamaan nykyistä toimintaympäristöä.

Lausunto on valmisteltu yhteistyössä Helsingin kaupungin asunnot Oy:n kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Hanna Dhalmann, asunto-ohjelmapäällikkö, puhelin: 09-310 15098
hanna.dhalmann(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 26.04.2021 § 307

HEL 2021-003951 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus antoi ympäristöministeriölle seuraavan lausunnon yhteishallintolain uudistuksen suuntaviivoista.

Voimassa olevaa yhteishallinnosta vuokrataloissa annettua lakia (649/1990; yhteishallintolaki) noudatetaan sekä ARA-vuokra- että asumisoikeusasunnoissa. Eduskunnan käsittelyssä olevassa asumisoikeuslaissa säädetään asumisoikeusasuntoja koskevista yhteishallinnon periaatteista. Uusi yhteishallintolaki koskisi siis vain ARA-vuokra-asuntoja.

Yhteishallintolain piirissä on Helsingissä noin 70 000 ARA-vuokra-asuntoa, joista 50 000 on Helsingin kaupungin asunnot Oy:n omistuksessa. Yhteishallintolaki on yli 30 vuotta vanha ja tehty erilaiseen toimintaympäristöön kuin missä asuntoyhtiöissä nykyään toimitaan. Asukasdemokratian keskiössä on tavoite sovittaa yhteen asukkaiden ja omistajan intressit ja muodostaa käytännöt yhteisten asumiseen liittyvien asioiden käsittelemiseksi.

Suurimmat muutokset ovat tapahtuneet yhtiöiden koossa, toimintakäytännöissä sekä sähköisen osallistumisen teknisissä mahdollisuuksissa. Monet nykyisen lain periaatteista on tehty tilanteeseen, jossa vuokratilat muodostuivat hyvin pienistä yhtiöistä tai vain yhden kiinteistöko-

naisuuden kokoisista yksiköistä. Monet yhtiöt, kuten Helsingin kaupungin asunnot Oy, on fuusioitu isommiksi kokonaisuuksiksi, ja on tarkoituksenmukaista, että yhteishallinto uudistetaan tukemaan nykyisiä olosuhteita. Samoin sähköinen osallistuminen tulee mahdollistaa.

Helsingin kaupunki pitää tärkeänä, että lainsäädäntötyössä huomioidaan erilaisten ja erikokoisten yhtiöiden erilaiset käytännöt ja tarpeet toimivan asukasosallisuuden mahdollistamiseksi ja nykyisten hyvin käytäntöjen jatkamiseksi. Muodollisten osallistumistapojen, kuten kokousten, lisäksi tulee tukea erilaista asukasosallisuutta asumisen arjessa, jotta voidaan tukea monipuolisesti asukasosallisuutta ja matalan kynnyksen osallistumistapoja. Sähköisten osallistumiskanavien käyttöönotto helpottaa monien asukasryhmien nykyistä aktiivisempaa roolia.

Yhteishallinnon minimirakenteet on syytä kirjata lakiin, samalla huolehtien riittävän joustavasta lainsäädännöstä, jotta yhtiöt pystyvät järjestämään toimintansa tarkoituksenmukaisesti. Yhteishallintolaissa tulee selkeästi linjata yhteistyöelimien rooli nimenomaan vuokranantajan ja vuokralaisten yhteiseksi toimielimiksi. Lisäksi lakiin on hyvä kirjata asukkaiden omat toimielimet, kuten talokohtaiset asukastoimikunnat ja asukkaiden kokoukset. Yhteistyöelimien keskeisiin tehtäviin tulee sisällyttää yhtiötasolla päätettävien asioiden valmistelusta informoiminen ja asukkaiden näkemysten kuuleminen. Jotta laista tulee riittävän selkeä ja toimintaa läpinäkyvästi ohjaava on erityisesti kiinnitettävä huomiota vuokranantajan ja vuokralaisten rooleihin sekä asukasosallisuuden eri tasoihin. On tärkeää tehdä selkeät linjaukset, mitä asioita voidaan ratkaista yhtiötasolla ja mitkä asiat on tarkoituksenmukaista tarkastella kohdekohtaisesti. Yhtiötasoinen päätöksenteko tukee yhdenvertaisia ja läpinäkyviä käytäntöjä, ammattimaista kiinteistönpitoa ja hyvää talouden kokonaiskoordinaatiota.

Isojen yhtiöiden osalta ei ole tarkoituksenmukaista, että esimerkiksi autopaikkojen, saunavuorojen ja pesutupien varauksista tai järjestys säännöistä päätettäisiin talokohtaisesti, koska usein järjestelmät ovat digitaalisia ja toimivat yhtenäisillä periaatteilla koko yhtiössä. Yhtiökohtaiset periaatteet tukevat myös isännöinnin tarkoituksenmukaista hoitoa. Lisäksi esimerkiksi autopaikkojen järjestämistapoja on lukuisia ja yhä useammin tehdään jo rakennusvaiheessa erilaisia yhteisjärjestelyjä niin autopaikkojen kuin asukastilojen järjestämiseksi. Niissä asioissa, joissa päätökset tehdään yhtiötasolla, on tärkeää varmistaa, että valmisteluvaiheessa mahdollistetaan asukkaiden osallistuminen ja vaikutusmahdollisuudet linjausten tekemiseksi. Valmistelutyötä voidaan tehdä esimerkiksi vuokranantajan ja vuokralaisten yhteisissä toimielimissä ja käyttää lisäksi lausunnotmenettelyä asukkaiden näkemysten esille saamiseksi.

On perusteltua, että yhtiöiden talouskokonaisuudesta päätetään yhtiötasolla, koska vuokrat ovat yleensä tasausjärjestelmän piirissä. Vuokrien tasaus- ja pisteytysjärjestelmää rakennettaessa ja muutettaessa on tärkeää ottaa asukkaiden edustajat mukaan kehittämistyöhön ja pyytää tarvittaessa lausunnot asukastoimielimiltä. Vaikka talousasioista päätettäisiin yhtiötasolla, on tärkeää käsitellä asioita yhteistyöelimissä ja kertoa vuokran muodostumisen keskeisistä elementeistä vuosittain asukkaille. Asuintalojen korjaustoiminnan vuotuisessa suunnittelussa on tarkoituksenmukaista pitää asukkaat mukana ja huolehtia vuorovai-
kutteisuudesta prosessissa. Korjaustoiminnasta on hyvä pyytää kohdekohtaiset lausunnot asukkailta, vaikka korjaustoiminnan linjauksista päätetäänkin yhtiötasolla. Myös hankintojen osalta on hyvä tehdä vuorovai-
kutteista yhteistyötä asukkaiden kanssa, mutta varsinainen hankintaprosessi tulee järjestää yhtiön toimesta.

Asukkaiden omilla asukastoimikunnilla on erittäin tärkeä tehtävä asu-
misen yhteisöllisyyden ja viihtyisyyden osalta sekä oman kiinteistön korjaustoiminnan suunnittelussa. Sähköiset toimintatavat tulee sisällyttää uuteen yhteishallintolakiin. Erityisryhmien kohteissa asukasosallisuutta tulee tukea, mutta huomioida niiden mahdollisuudet osallistumiseen. Esimerkiksi Helsingin kaupunki on järjestänyt ikääntyneiden hoi-
va-asumisen siten, että rakennukset ovat Hekan omistuksessa, mutta ne on vuokrattu kokonaisuudessa sosiaali- ja terveystoimialan käyttöön. Tällöin ei ole tarkoituksenmukaista järjestää asukasyhteistyötä Hekan ja asukkaiden välillä, vaan palveluita järjestävän tahon ja asukkaiden välillä. Hekalle ja asukkaille ei tässä järjestelyssä synny sopimussuhdetta.

Valittaessa asukasedustajia yhtiön hallitukseen tulee ehdotusten tulla asukkaiden edustuksellisen järjestelmän käsittelyn kautta. Tasapainoisen hallituksen rakentamiseksi tulee asukkaiden ehdokkaita olla useita, jotta hallituskokonaisuudesta saadaan tarkoituksenmukainen. Edustuksellinen menettely tarvitaan, jotta esimerkiksi Hekan 500 asukastoimikunnan ehdokkaista valikoituu varsinaiset ehdokkaat hallitukseen.

Tällä hetkellä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksella (ARA) on ohjaus yhteishallintoasioissa, mutta Aluehallintovirastolla oikeus määrätä velvoite yhteishallintolain toteuttamiseksi sekä tehostaa sitä uhkasakolla. Helsingin kaupunki pitää tarkoituksenmukaisena, että järjestelyä suoraviivaistetaan ja keskitetään kokonaisuudessaan ARA:lle.

Järjestelmässä on hyvä säilyttää asukkailla rooli valvonnan osalta siten, että he valitsevat oman yhtiötasoisien valvojan. Asukkaiden valitsema valvoja toimisi yhteistyössä yhtiön tilintarkastajan kanssa, mutta ei ole tarkoituksenmukaista, että asukkaat valitsisivat oman ammattitilintarkastajan. Nykyinen järjestely, jossa jokaisella vuokranmääräytymi-

07.03.2022

syksiköllä on mahdollisuus valita oma valvoja ei enää nykyisessä toimintaympäristössä ole tarkoituksenmukainen, koska monet tarkastettavista asioista hoidetaan yhtiötasoisena.

Helsingin kaupungin asunnot Oy:llä (Heka) on tällä hetkellä liki kaikissa 500:ssa kohteessa asukastoimikunta, 21 alueellista vuokralaistoimikuntaa sekä asukkaiden ylimpänä elimenä vuokralaisneuvottelukunta asukkaiden omina toimieliminä. Vuokranantajan ja vuokralaisten yhteistyö on järjestetty viiden alueellisen yhteistyöelimen sekä yhden koko yhtiön alueella toimivan yhteistyöelimen kautta. Näiden lisäksi Hekan hallituksessa on kaksi asukkaiden nimeämää hallituksen jäsentä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Riikka Karjalainen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36242
riikka.karjalainen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

07.03.2022

Asia/12

§ 184

Virkojen perustaminen kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle 7.3.2022 lukien

HEL 2022-002162 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus perusti kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle seuraavat 162 virkaa 7.3.2022 lukien:

- 30 luokanopettajan virkaa,
- 30 erityisluokanopettajan virkaa,
- 27 peruskoulun erityisopettajan virkaa,
- 63 peruskoulun lehtorin virkaa,
- kaksi peruskoulun apulaisrehtorin virkaa,
- kolme lukion lehtorin virkaa,
- yksi lukion apulaisrehtorin virka,
- neljä työelämävalmentajan virkaa ja
- kaksi varhaiskasvatuksen palveluohjaajan virkaa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi
Nina Syrjänen, HR-asiantuntija, puhelin: 09 310 35646
nina.syrjanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa.

Peruskoulun henkilöstöstä säädetään perusopetuslain (628/1998) 37 §:ssä. Säännöksen mukaan opetuksen järjestäjällä tulee olla opetuksen järjestämismuoto huomioon ottaen riittävä määrä opettajan virkoja tai työsopimussuhteisia opettajia. Lisäksi opetuksen järjestäjällä voi olla tuntiopettajia, koulunkäyntiavustajia ja muuta henkilöstöä.

Lukion henkilöstöstä säädetään lukiolain (714/2018) 57 §:ssä. Koulutuksen järjestäjällä tulee olla riittävä määrä opettajan virkoja tai työso-
pimussuhteisia opettajia. Lisäksi koulutuksen järjestäjällä voi olla tun-
tiopettajia ja muuta henkilöstöä.

Opettajan ja lehtorin virkoja tarvitaan lisää, koska perusopetuksen oppi-
lasmäärä kasvaa. Perusopetukseen lisätään lehtorin virkoja opinto-
ohjaustehtäviin oppivelvollisuuden laajentamisen myötä. Erityisopetus
ja S2-opetus (suomi toisena kielenä) kasvavat. Lukion lehtorin virkoja
tarvitaan lisää lukioiden opiskelijamäärän kasvaessa. Virkojen perus-
tamisen myötä tuntiopettajien tarve vastaavasti vähenee, jolla ediste-
tään opettajistotilanteen vakiintumista ja henkilöstön saatavuutta.

Perustettavaksi esitettävillä apulaisrehtorin viroilla lisätään johtamisre-
surssia suuriin, noin 700 oppilaan peruskouluihin. Oppilasmäärän kas-
vaessa pedagogisen johtamisen, henkilöstö- ja talousjohtamisen sekä
hallinnollisten tehtävien määrä kasvaa. Toinen apulaisrehtorin virka esi-
tetään perustettavaksi peruskouluun, jonka organisaatiota uudistetaan
siten, että henkilöstö jakautuu kahteen alayksikköön, joita johtavat apu-
laisrehtorit. Johtamisresurssia lisäämällä esihenkilön suorien alaisten
määrä on koulussa kohtuullisempi.

Apulaisrehtorin virka lisätään myös kielilukioon, jossa opiskelijamäärän
kasvun lisäksi erityisen koulutustehtävän johdosta erilaista johtamis-
suunnittelu- ja hallintotyötä on merkittävästi enemmän kuin vastaavan-
kokoisissa yleislukioissa. Oppivelvollisuuden laajentuminen ja maksut-
tomuus vaativat myös resursseja johtamistyöhön.

Opettaja, lehtori ja apulaisrehtori käyttävät julkista valtaa oppilaita ja
opiskelijoita koskevista asioista, kuten oppilasarviointissa. Suurim-
missä kouluissa esihenkilönä toimiva apulaisrehtori käyttää julkista val-
taa myös henkilöstöä koskevista asioista.

Työelämävalmentajan virat perustettaisiin Stadin ammattiopistoon, ja
niillä varmistetaan Stadin osaamiskeskuksen toiminnallinen yhteenso-
vittaminen osaksi työllisyyden kuntakokeilua. Stadin osaamiskeskus on
Helsingin kaupungin vuonna 2016 perustama maahanmuuttajille suun-
nattu palvelukokonaisuus, joka tarjoaa ammatillista koulutusta, työllis-
tymispalveluja ja suomen kielen opetusta.

Perustettavaksi esitettävät työelämävalmentajan virat liittyvät kuntako-
keilulain mukaisiin tehtäviin, joissa käytetään julkisten työvoimapalve-
luiden asiakastietojärjestelmää. Asiakastietojärjestelmän käyttöoikeus
voidaan työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain 14 §:n 2
momentin mukaan myöntää vain kunnan viranhaltijalle.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palveluohjaus ja siihen liittyvä päätöksenteko keskitettiin syksystä 2021 alkaen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuuteen sijoittuvaan varhaiskasvatuksen palveluohjauksen yksikköön. Uudistuksen tavoitteena on luoda laadukas varhaiskasvatuksen palveluohjauksen prosessi, jossa asiakkaat saavat yhdenvertaista kohtelua ja palvelua toteutetaan lähipalveluna. Lisäksi päiväkodin johtajan asiakasohjauksesta vapautuva aika saadaan henkilöstön ja pedagogisen toiminnan johtamiseen. Tavoitteita ei ole kuitenkaan nykyisillä resursseilla saavutettu, ja jotta palveluohjaus pystytään toteuttamaan tavoitteiden mukaisesti ja näin varmistamaan osaltaan varhaiskasvatuksen laatua, tarvitaan lisää varhaiskasvatuksen palveluohjaajan virkoja.

Varhaiskasvatuksen palveluohjaaja käyttää julkista valtaa päättäessään lasten varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen ottamisesta, minkä vuoksi tehtävä on perustettava virkana.

Perustettavaksi esitetään yhteensä 162 virkaa:

Nimike	Virat 2021	Esitys	Virat yhteensä
Suomenkieliset peruskoulut			
luokanopettaja	1552	30	1582
erityisluokanopettaja	371	25	396
erityisopettaja	270	25	295
peruskoulun lehtori	796	60	856
apulaisrehtori	34	2	36
Ruotsinkieliset peruskoulut			
erityisluokanopettaja	24	5	29
erityisopettaja	24	2	26
peruskoulun lehtori	92	3	95
Suomenkieliset lukiot			
apulaisrehtori	15	1	16
Ruotsinkieliset lukiot			
lukion lehtori	68	3	71
Stadin AO			
työelämävalmentaja	7	4	11
Suomenkielinen varhaiskasvatus			

palveluohjaaja	8	2	10
YHTEENSÄ	3 261	162	3 423

Lisäksi suomenkielisessä perusopetuksessa on luokanopetuksessa ja erityisopetuksessa yhteensä 233 ja aineenopetuksessa 484 päätoimista tuntiopettajaa. Ruotsinkielisessä luokanopetuksessa ja erityisopetuksessa on yhteensä 48 ja aineenopetuksessa 43 päätoimista tuntiopettajaa. Ruotsinkielisissä lukioissa on 26 päätoimista tuntiopettajaa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan vuoden 2022 talousarvioon sisältyy määräraha perustettaviksi esitettävillä viroilla.

Opetushenkilöstön tehtäväkohtainen palkka määräytyy voimassa olevan kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen mukaan ja työelämävalmentajan ja varhaiskasvatuksen palveluohjaajan tehtäväkohtaiset palkat määräytyvät kunnallisen yleisen virka ja työehtosopimuksen mukaan.

Kaupunginhallitus päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi
Nina Syrjänen, HR-asiantuntija, puhelin: 09 310 35646
nina.syrjanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Taloushallintopalveluliikelaitos
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

07.03.2022

Asia/13

§ 185

Hakemus Uudenmaan ELY-keskukselle Uutelan metsän luonnonsuojelun alueen perustamiseksi sekä hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi

HEL 2021-012502 T 11 01 04

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uutelan_metsä_hks
- 2 Uutelan metsä kartta
- 3 91-54-9904-17_Lainhuutotodistus
- 4 91-54-9908-33_Lainhuutotodistus
- 5 91-435-5-26_Lainhuutotodistus
- 6 91-435-5-43_Lainhuutotodistus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) että se perustaa Uutelan metsän luonnonsuojelun alueen sekä vahvistaa alueen hoito- ja käyttösuunnitelman.

Hakemus luonnonsuojelun alueen perustamiseksi

Alueen nimi

Uutelan metsän luonnonsuojelun alue – Nybondasskogens naturskyddsområde

Suojelun tarkoitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Suojelun tarkoituksena on säilyttää luontotyypeiltään monimuotoinen metsäalue sekä turvata luontotyypeille ominaisen lajiston säilymismahdollisuudet.

Alueen kuvaus ja rajaus

Uutelan metsä sijaitsee Uutelan niemen lounaisosassa. Luonnonsuojelualue muodostuu kolmesta kallioselänteestä ja niiden välisistä laaksoista. Alueeseen kuuluu myös merenrantaa. Luontotyytit vaihtelevat kallioden kuivista lakimänniköistä kosteapohjaisten laaksojen tuoreisiin kankaisiin, korpiin ja lehtoihin sekä rantojen niittyihin.

Kalliometsät ovat rannikkoalueelle tyypillisiä, edustavia kalliomänniköitä. Puusto on vanhaa. Kelopuita sekä kilpikaarnaisia ja lakkapäisiä mäntyjä on runsaasti. Kallioden kuluneisuus vaihtelee. Itäosan kallioselänteillä, missä virkistyskäyttö on runsainta, aluskasvillisuus on monin paikoin kulunut pois. Länsiosan kallion suojausimmilla ja kulumattomimmilla alueilla kasvaa kanervien lomassa paikoin poron- ja hirvenjäkäliä. Kallion notkelmissa on useita pienialaisia rämeitä.

Uutelan metsistä suuri osa on tuoreita kankaita. Rannikkometsille tyypillisesti pintamaa on ohutta ja kenttäkerroksen kasvillisuus niukkaa. Puusto on keskimäärin 50–80 vuoden ikäistä mutta ylispuumännynyt ovat huomattavasti vanhempia. Lahopuuta esiintyy tavanomaiseen talousmetsään verrattuna runsaasti, mutta määrää ei voi vielä verrata luonnontilaiseen metsään.

Suojelualueen lehdot sijaitsevat ravinteisilla multamailla. Ne ovat 1900-luvun puolivälissä olleet peltoja tai niittyjä, joiden kasvillisuus on nyt palautumassa takaisin metsäksi.

Laajan kuusivaltaisen kangaskorven aluskasvillisuus on harvaa ja sammaleista. Lajistoon kuuluvat korpi-imarre, kurjenjalka ja lehtopalsami. Korvessa on tihkupintoja ja alueen läpi virtaa pieni noro.

Merenrannan notkelmissa on tervaleppävaltaisia luhtia, joiden kenttäkerroksessa kasvaa suuruhoja, kuten mesiangervoa ja terttualpia.

Suojelualueen rannat ovat karuja hiekka- ja kivirantoja. Harvaa kasvillisuutta luonnehtivat heinät, kuten rantavehnä ja siniheinä. Ruohoista alueella kasvaa mm. isosappea.

Uutelan metsän rajaus noudattaa pääpiirteissään luonnonsuojeluohjelman rajausta. Rajaukseen on kuitenkin lisätty Uutelantiehen ulottuva lehtoalue. Niemenapaja tulentekopaikkoineen on puolestaan jätetty rajauksesta pois. Alueen pinta-ala on 25,14 ha.

Suojelun perusteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Uutelan metsän luonnonsuojelualue täyttää luonnonsuojelulain edellyttämät luonnonsuojelualueen perustamisen yleiset edellytykset. Alueelta on inventoitu 10 erilaista uhanalaista tai silmälläpidettävää luontotyyppiä yhteensä 21 eri kuviolta. Lukumäärältään eniten on silmälläpidettäviä kalliometsiä (7 kuviota) ja vaarantuneita varttuneita, havupuuvaltaisia tuoreita kankaita (4 kuvioita). Äärimmäisen uhanalaisia kangaskorpia, vaarantuneita tuoreita kankaita ja silmälläpidettäviä tuoreita keskiravinteisia lehtoja on inventoitu kaksi kuviota kutakin. Lisäksi alueella on yksi äärimmäisen uhanalainen heinäketo, erittäin uhanalainen boreaalinen piensuo ja vaarantunut isovarapuräme. Suurin osa ranta-alueesta on silmälläpidettävää Itämeren kivikkoista niittyrintaa, joka muodostaa yhden kuvion.

Uutelan metsä on I-arvoluokan kääpäalue. Arvokkaita elinympäristöjä kuvaavien lajien määrä on Helsingin ja pääkaupunkiseudun oloissa huomattavan korkea (43 lajia, raja-arvo 25 lajia). Havupuiden lahopuu-arvoja indikoivien lajien määrä täyttyy selvästi (31 lajia, raja-arvo 20). Luokan I kriteerit täyttyvät myös uhanalaisten ja silmälläpidettävien lajien osalta (havaittu kahdeksan lajia, rajana kuusi lajia). Lajeihin sisältyy vaarantunut kuusensitkokääpä, alueellisesti uhanalainen riukukääpä sekä kuusi valtakunnallisesti silmälläpidettävää lajia: helтта-aidas-, kaarna-, lumo-, pitsi- ja rusokantokääpä sekä rustikka.

Putkilokasveista Nuottaniemen kaakkoisrannalta on tavattu vaarantunutta ruskokaislaa ja silmälläpidettävää pikkusappea. Helsingissä uhanalaisista lajeista alueelta on havaittu kangaskorvessa viihtyvä erittäin uhanalainen soikkokaksikko, vaarantunut velholehti sekä silmälläpidettävät tummaraunioinen ja mesimarja.

Sammalista Uutelan metsän alueella esiintyy erittäin uhanalaista lahokaviosammalta, joka on myös rauhoitettu ja luontodirektiivin II-liitteen laji.

Linnustossa on havaittu 41 pesimälajia, joista runsaslukuisimpiin kuuluvat kirjosiippo, sirittäjä, mustapääkerttu, kuusitiainen ja puukiipijä. Muita alueella tavattavia lajeja ovat silmälläpidettävät kanahaukka ja punavarpunen sekä erittäin uhanalainen viherpeippo.

Kiinteistötiedot ja omistus

Alue sijaitsee kiinteistöillä 91-54-9904-17, 91-54-9908-33, 91-435-5-43 ja 91-435-5-26, jotka ovat Helsingin kaupungin omistuksessa.

Kaavoitus

Yleiskaavassa 2016 Uutelan metsä sijoittuu virkistys- ja viheralueelle. Luonnonsuojelualueen sijainti on osoitettu yleiskaavan Kaupunkiluonto-

teemakartalla. Uutelan metsä sisältyy Helsingin luonnonsuojeluohjelman 2015–2024 kohteisiin.

Asemakaavassa 11510 Uutelan metsä sijaitsee retkeily- ja virkistysalueella. Kaikkien kallioselänteiden alueilla on osoitettu kohtia, joilla on merkintä SLK eli luonnon- ja maisemanhoidon kannalta tärkeä kallioalue, jossa sallitaan vain luonnon- ja maisemanhoidon kannalta tärkeät toimenpiteet. Joillakin metsäisillä ja soisilla kohdilla on merkintä SL eli alueen osa, jolla on luonnonsuojelullista arvoa.

Uutelan metsän kaakkoisosassa on kävelytien vieressä pieni alue, joka sisältyy valmisteilla olevaan Vuosaari, Hallkullanniemi ja Nuottasaari asemakaavaan (nro 12530). Alueella on kaavaehdotuksessa SL-merkintä.

Korvaus

Helsingin kaupunki ei hae korvausta luonnonsuojelualueen perustamisesta.

Hoito- ja käyttösuunnitelma

Uutelan metsälle on laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma ajalle 2022–2031.

Luonnonhoidon toimenpiteet

Hoito- ja käyttösuunnitelman mukaan suurin osa luonnonsuojelualueesta jätetään kehittymään luontaisesti. Yhdellä kuviolla tehdään vieraslajien poistoa ja yhdellä vierasperäisten, istutettujen lehtikuusien harvennusta. Heinäketoa niitetään ja rannoilta kerätään roskaa.

Suunnitelmakauden päätteeksi luontotiedot päivitetään ja laaditaan uusi hoito- ja käyttösuunnitelma.

Virkistyskäytön toimenpiteet

Luonnonsuojelualue merkitään maastoon. Opastauluja ja -viittoja uusitaan ja Uutelan luontopolun rastit päivitetään. Reittien varsilta kaadetaan tarvittaessa vaarallisia puita korkeintaan vaarallisen puun kaatumismatkan etäisyydeltä reitistä. Kaadetut puut jätetään paikalle lahoppuiksi.

Luonnonsuojelualueetta perustettaessa alueelle ei tehdä kulku- tai käytörajoituksia, mutta pyöräilyä ohjataan opasteilla. Rajoitukset tulisi pysyä kohdentamaan siihen käyttäjäryhmään, joka kulumisen aiheuttaa, ja sille paikalle, missä kulumista tapahtuu. Tietyn ryhmän ja paikan osoittaminen on käytännössä hankalaa. Tulevina vuosina ympäristöpalvelut

pyrkii estämään maaston kulumista tiedottamalla luontoalueiden kestävästä käytöstä. Tämä on erityisen tärkeää Uutelan metsässä, missä virkistyskäyttöä on runsaasti myös maastossa kulkureittien ulkopuolella. Lisäksi herkille alueille pystytetään kylttejä ja viittoja, joiden avulla kulkua ja käyttöä ohjataan. Tulevina vuosina maaston kulumista tulee seurata tarkasti. Mikäli kyltit ja ohjeet eivät auta, tulee pyöräilyn tai muun kulumista aiheuttavan toiminnan rajoittamisen mahdollisuutta tarkastella uudestaan. Kaikki tapahtumat tarvitsevat kaupungin eli maanomistajan luvan, ja luvan hakemisen yhteydessä voidaan käyttöä suunnata siten, että kulumista ehkäistään.

Mikäli kyltit ja ohjeet eivät auta, on mahdollista rakentaa aitoja reittien varsille. Äärimmäisin keino on muuttaa rauhoitusmääräyksiä ja kieltää kulkeminen joillakin alueilla kokonaan, mutta käytännössä kiellon noudattamista ei pystytä valvomaan.

Ehdotus rauhoitusmääräyksiksi

Yleiset rajoitukset

Alueella on kielletty:

- rakennuksien, rakennelmien ja teiden rakentaminen,
- maa-aineksen, kivien ja kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- tai kallioperän vahingoittaminen tai muuttaminen,
- kasvien, sienten ja jäkälien sekä niiden osien ottaminen ja vahingoittaminen,
- luonnonvaraisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai häiritseminen ja niiden pesien hävittäminen,
- tulenteko, telttailu ja muu leiriytyminen ja
- muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan tai eliölajien säilymiseen.

Liikkumisrajoitukset:

Alueella on kielletty:

- moottoriajoneuvolla liikkuminen, lukuun ottamatta alueen hoidon kannalta välttämätöntä liikkumista ja
- koirien, kissojen ja muiden lemmikkien irti pitäminen.

Sallitut toimenpiteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Edellä olevien määräysten estämättä on sallittu:

- toimintarajoitteisen henkilön liikkuminen sähkömoottoroidulla apuvälineellä alueen ulkoiluteillä,
- marjojen ja ruokasienten poimiminen,
- vaarallisiksi arvioitujen puiden ja niiden oksien tapauskohtainen poistaminen siten, että puiden rungot jätetään lahoppuiksi kasvupaikalleen tai sen läheisyyteen,
- haitallisten vieraslajien poistaminen maanomistajan luvalla,
- köysi- ja boulderkiipeily siihen osoitetulla paikalla ja
- muu toiminta hoito- ja käyttösuunnitelmassa sekä toimenpidesuunnitelmissa tarkemmin osoitetulla tavalla.

Esittelijän perustelut

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella perustaa luonnonsuojelualueen. Päätökseen luonnonsuojelualueen perustamisesta on otettava tarpeelliset määräykset alueen luonnon suojelemisesta ja tarvittaessa sen hoidosta.

Kustannukset

Uutelassa sijaitsevien neljän luonnonsuojelualueen töiden vuosittaiseen koordinointiin menee n. 40 % kokoaikaisen henkilön työajasta. Työpanos ei jakaudu tasaisesti eri vuosille, vaan on suurin heti luonnonsuojelualueen perustamisen jälkeen, jolloin investointeja aletaan toteuttaa. Muutaman vuoden kuluttua opasteiden ja muiden rakenteiden ollessa paikoillaan koordinointiin tarvittava työmäärä vähenee. Samalla vuosittaiseen kunnossapitoon tarvittava panos suurenee.

Alla oleviin kustannuksiin ei sisälly koko Uutelan alueen opasteiden uusiminen. Opasteisiin tulee päivittää uusien luonnonsuojelualueiden tiedot. Lisäksi kustannuksista puuttuu kaikilla neljällä luonnonsuojelualueella kulkevan ja niitä yhdistävän luontopolun päivityksen suunnittelu ja toteutus, jonka kustannus on yhteensä 70 000 €.

Myöskään viestintään ja kestävään luonnossa liikkumiseen liittyvä työ ei sisälly kustannuksiin.

Suunnittelu ja seuranta 25 000 €/10 vuotta:

Kulumisen seuranta sekä luontotietojen kartoitukset ja uuden hoito- ja käyttösuunnitelman laatiminen kauden päätteeksi. (Kulumisen seurannalla ei ole vielä hintaa.)

Investointikustannukset 91 000 €/10 vuotta:

Erilliset suunnittelukustannukset: pääopasteen suunnittelu, kiipeilypaikan ja muiden erityisympäristöjen opasteiden suunnittelu.

Toteutus: pääopasteen ja erityisopasteiden rakentaminen ja pystytys; rajatolppien, rauhoitusmääräystaulujen, tulentekokieltojen, polkuviittojen, luontopolkutilppien ja kulunohjaukseen tarvittavien aitojen suunnittelu, rakentaminen ja pystytys; kiipeilypaikan merkintä.

Vuosittaisen ylläpidon kustannukset 15 000–20 000 €/v:

Reittien ja rakenteiden tarkastus kerran vuodessa tai tarpeen mukaan, reittien ja rakenteiden kunnossapito, vaarallisten puiden katkaisu, keidon hoito, vieraslajien torjunta, luontovalvonta, tapahtumien luvitus

Kannanotot

Uutelan metsän luonnonsuojelualueen perustamisesta sekä hoito- ja käyttösuunnitelmasta on jätetty 18 kannanottoa. Niistä 17 on tullut yksityisiltä henkilöiltä. Kolme henkilöä on allekirjoittanut sekä yhteisen kannanoton että jättänyt oman erillisen. Järjestöiltä on tullut yksi kannanotto Helsingin luonnonsuojeluyhdistykseltä Helsyltä.

Useimmat kannanotot koskevat kaikkia kolmea valmistelussa samaan aikaan olevaa luonnonsuojelualueita: Uutelan metsää, Skatanniemeä ja Rudträskiä. Useissa kannanotoissa käsitellään myös samoja asioita. Sen vuoksi monia kysymyksiä käsitellään tässä yhteisesti. Osa kannanotoissa mainituista asioista koskee luonnonsuojelualueiden ulkopuolisia alueita. Niitä on käsitelty tässä siltä osin, kuin asia koskee luonnonsuojelualueita.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys on tyytyväinen Uutelan metsän, Skatanniemen ja Rudträskin luonnonsuojelualueiden tärkeisiin laajennuksiin.

Uutelan metsään liittyen Helsy toteaa, että luontoarvoiltaan vastaava kalliometsäselänne sijaitsee Uutelantien ja Uutelan pohjoisosan koira-puiston välissä. Se tulisi liittää Uutelan metsän luonnonsuojelualueeseen tai ottaa pikaisesti mukaan luonnonsuojeluohjelmaan. Kalliometsäselänne käsittää Uutelan luonnon ja maisemanhoidonsuunnitelman kuvat 15, 16, 17, 18, 19, 21, 23, 25, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 46, 49, 52, 62, 63, 64 ja 71.

Boulderointikiipeilyyn liittyen Helsy mainitsee, että yhdistyksen kasvi-harrastajat ovat löytäneet haurasloikkaa ja tummaraunioista useasta

kohdasta kalliojyrkännettä, jolle suojelualuetta perustettaessa ollaan sallimassa kiipeily. Lisäksi paikalla kasvaa kaupungin luontotietojärjestelmän mukaan karvakiviyrttiä. Tummaraunioisen osalta pitäisi varmistaa, onko kyseessä silmälläpidettävä alalaji kalkkitummarauvinen. Helsy toteaa, että todennäköisesti kasvustot tuhoutuvat, jos kallio puhdistetaan kasvillisuudesta ja maaperästä kuten muissa boulderointikohteissa.

Tällä hetkellä kiipeilyä harrastetaan kyseisen kalliojyrkänteiden pohjoispäässä kuusikon suojassa ja Helsy ehdottaa, että jos kiipeilyä jatketaan, se jatkuisi jo valmiiksi puhdistetulla alueella.

Helsyllä on myös havaintoja rantakäärmeestä Nuottaniemen kainalon ruovikossa ja luhdassa kahdelta kesältä. Toisella kerralla käärme oli liikkeellä kohmeisena lokakuussa, ja todennäköisesti niitä talvehtii lähitöillä. Helsyn mukaan rantapolun ja kallioiden rajaama ruovikko ja märkä luhta olisi hyvä suojata kulunohjauksella. Jos lähellä sijaitseva boulderointipaikka toteutuu, myös siellä on syytä huomioida rantakäärmeiden mahdollinen talvehtiminen kivikossa.

Helsy esittää lievempää muotoilua vaarallisten puiden kaatamista koskevaan tekstiin, jossa todetaan, että puita voidaan kaataa korkeintaan puun mitan etäisyydellä reitistä. Helsyn mukaan puun mitta tarkoittaa 15–28m etäisyyttä reitistä, mikä on paljon missä tahansa metsässä. Tällä etäisyydellä mitä todennäköisimmin kasvaa muuta puustoa niin, että se pysäyttää 15–28 m päässä reitiltä kaatuvan rungon.

Pyöräilyyn liittyen Helsy ehdottaa kulunohjausta ja pyöräilykieltoa edes arvokkaimpiin kohtiin, sillä pyöräilyn aiheuttama maaston ja kasvillisuuden voimakas kuluminen on havaittavissa jo nyt monessa paikassa.

Vastine

Uutelantien pohjoispuoleiset metsäkuviot ovat luontoarvoiltaan nyt esitettävää suojelualuetta vastaavia koko laajalla metsäalueella. Suojelualueita valmistellessa on kuitenkin pitäydytty luonnonsuojeluohjelmassa esitetyissä rajauksissa, sillä jos laajennuksia olisi lähdetty esittämään, olisi ollut vaikea perustella, miksi niitä esitetään joillekin alueille Uutelessa, mutta jotkut toiset osat jätetään pois. Uutelessa on paljon luontoarvoja, ja suojelua olisi voinut esittää koko Uutelan metsä- ja rantaluokalle. Tässä yhteydessä on haluttu pitäytyä luonnonsuojeluohjelmassa sovitussa rajoissa. Voimassa olevan kaupunkistrategian mukaan uusi luonnonsuojeluohjelma tehdään tällä valtuustokaudella. Ohjelman tekemisen yhteydessä otetaan käsittelyyn suojelun laajentaminen Uutelan muihin osiin.

Kalliojyrkänteen kasvilajistoa selvitetään vielä tarkemmin ja yritetään määrittää tummaraunioisen alalaji. Kiipeilypaikka on tarkoitettu osoittaa jo kuluneelle osalle kalliota. Tältä osin hoito- ja käyttösuunnitelman tekstiä tarkennetaan. Maastoon merkitään kiipeilyyn sallittu alue ja paikalle laitetaan opasteita. Asiasta on keskusteltu Suomen kiipeilyliiton edustajien kanssa.

Rantakäärmehavainnot ovat uusia eivätkä ole aiemmin tulleet esiin valmistelussa. Käärmeiden esiintymistä alueella selvitetään, ja mahdolliset talvehtimis- ja oleilupaikat huomioidaan kulkemisen ja käytön ohjauksessa.

Vaarallisten puiden kaataminen ja vaarallisten oksien poistaminen kulkuväylien läheisyydestä on sallittua hoito- ja käyttösuunnitelmassa ja rauhoitusmääräyksissä. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa mainitaan myös latvuksen katkaiseminen lahopuiksi ja pötkelöiden jättäminen. Luonnonsuojelualueilla on usein myös konkeloita eli toista puuta vasten kaatuneita puita. Kun havainto konkelosta tulee tietoon, puu käydään tarkastamassa. Mikäli konkelo arvioidaan vaaralliseksi, se kaadetaan ja jätetään alueelle lahopuiksi. Aina vaaraa ei ole, jolloin konkelo saa jäädä. Käytännössä arvioinnissa tehdään aina tilannekohtaista harkintaa luonnonsuojelualueilla, vaikka konkelot onkin hoito- ja käyttösuunnitelmassa listattu vaarallisiksi puiksi, jotka voidaan kaataa.

Uutelan metsän luonnonsuojelualueelle ei tehdä kulku- tai käyttörajoituksia. Rajoitukset tulisi pystyä kohdentamaan siihen käyttäjäryhmään, joka kulumisen aiheuttaa, ja sille paikalle, missä kulumista tapahtuu. Tietyn ryhmän ja paikan osoittaminen on käytännössä hankalaa. Maaston kulumista pyritään estämään tiedottamalla luontoalueiden kestävästä käytöstä ja pystyttämällä luontoalueille opasteita. Tarpeen vaatiessa tehdään myös aitoja.

Äärimmäisin keino on muuttaa rauhoitusmääräyksiä ja kieltää kulkeminen joillakin alueilla kokonaan. Jos kulumista ei voida osoittaa tietyn käyttäjäryhmän aiheuttamaksi, kulku on kiellettävä kaikilta. Kiellon noudattamista ei kuitenkaan käytännössä pystytä valvomaan.

Yksityishenkilöiden kannanotot

Luonnonsuojelualueiden perustamista kannatetaan

Kaikissa kannanotoissa suhtaudutaan suojeluun myönteisesti ja useimmissa toivotaan, että suojelua toteutetaan nyt esitettyä laajempaan tai että koko Uutela suojellaan. Uutela mainitaan tärkeänä virkistysalueena, ja toisaalta muistutetaan myös siitä, että luonto on tärkeä luonnon itsensä vuoksi, ei pelkästään virkistysalueena. Useat kirjoittajat ovat huolissaan koko Uutelan tilasta ja tulevaisuudesta.

Osallistaminen

Osa kommentoijista ovat tyytymättömiä siihen, että asukkaita ei ole kuultu riittävästi. Lisäksi kommentointiaikaa on pidetty lyhyenä. Yhteistyötä toivotaan.

Vastine

Yhteistyötä ja osallistamista järjestetään jatkossa enemmän luonnonsuojelualueiden perustamisen yhteydessä. Vuosaaren alueelle perustetaan voimassa olevan luonnonsuojeluohjelman mukaan vielä seitsemän uutta luonnonsuojelualueita (Meri-Rastilan metsä, Varjakanpuisto, Ramsinniemen lehdon laajennus, Mellunmäen luhta, Mustavuoren eteläosa, Porvarinlahden eteläranta ja Kalkkisaari).

Varsinkin suurien luonnonsuojelualueiden ja alueiden kokonaisuuksien yhteydessä on järjestetty tiedotustilaisuuksia ja työpajoja, joissa alueen asukkaiden ja käyttäjäryhmien näkemyksiä on kuultu. Uutelan kohteiden osalta näin ei tehty keväällä 2020 alkaneen koronaepidemian vuoksi. Sen sijaan järjestettiin maastokäyntejä tai kokouksia pienemmissä ryhmissä asukas- ja harrastajajärjestöjen edustajien kanssa. Valmistelun loppuvaiheessa järjestettiin kaikille avoin tiedotus- ja keskustelutilaisuus.

Luonnonsuojelualueiden perustamisen yhteydessä järjestettävä kuuleminen ei ole kaupungille lakisääteistä vaan vapaaehtoista toimintaa. Kuuleminen haluttiin tästä huolimatta järjestää, jotta asukkaiden ja järjestöjen kommentteja saataisiin.

Niemenapajan pois jättäminen

Useassa kannanotossa on pahoiteltu Niemenapajan ja Nuottaniemen tulentekopaikkojen pois jättämistä luonnonsuojelualueen rajauksesta. Tulentekopaikkojen lähellä on geologisesti arvokkaita kohteita ja uhanalaisia luontotyyppejä, jotka tulisi ottaa rajaukseen mukaan. Niemenapaja ja Nuottaniemi liittyvät luontevasti suojelualueeseen. Kirjoittajat eivät pidä alueiden kuluneisuutta riittävänä syynä pois jättämiseen. Samoin uusien rakenteiden tekeminen ja hoito eivät voi olla syitä jättää alue pois. Joidenkin kannanottojen mukaan grillauspaikat pitäisi poistaa kokonaan Uutelasta. Grillauspaikkojen läheisyyteen kertyy roskia ja lainsiruja ja ihmiset keräävät luonnosta oksia ja lahoppuuta nuotioihin polttopuiksi. Virallisten tulentekopaikkojen tekeminen ei vähennä maaston kulumista lähialueilla vaan päinvastoin lisää sitä, koska ihmisiä tulee enemmän paikalle ja osa grillaa tulentekopaikkojen lähialueilla luonnossa. Kaupungin tulisi perustaa tulentekopaikat puistomaisille alueille, ei arvokkaille luontokohteille.

Vastine

Tulentekopaikat jätettiin luonnonsuojelualueen rajauksesta pois kuluneisuuden vuoksi. Pois jättämisen ajateltiin helpottavan hoidon järjestelyitä. Vastineeksi luonnonsuojelualueeseen lisättiin lehtoalue Uutelan tien vieressä.

Nuottaniemen ja Uutelan länsirannan geologisesti I-arvoluokan rantakalliot eivät sisälly luonnonsuojeluohjelman 2015–2024 rajaukseen. Tässä yhteydessä pitäydyttiin kyseisessä rajauksessa. Uuden luonnonsuojeluohjelman valmistelun yhteydessä laajempien alueiden suojele otetaan esille.

Jotkut käyttäjäryhmät Helsingissä toivovat grillauspaikkoja lisää, sillä olemassa olevat paikat ovat suosittuja. Grillauspaikojen sijainnista ja hoidosta tulee käydä keskustelua yleisten alueiden suunnittelun yhteydessä.

Hoitovastuut

Useissa kannanotoissa pidetään luonnonsuojelualueiden hoitovastuita epäselvinä ja kyseenalaisina. Kannanotoissa muistutetaan, että luonnonsuojelualueilla kunnossapidon lähtökohdat eroavat metsänhoidon ja puistojen kunnossapidon perinteestä. Kannanotoissa todetaan, että pätevien asiantuntijoiden tulee olla vastuussa hoidon suunnittelusta ja toteutuksesta. Tällaisia asiantuntijoita ovat koulutetut biologian alan osaajat. Muutoin on vaarana, että luonnonsuojelualueille tehdään vahinkoa ilman parempaa tietoa.

Useissa kommentteissa kyseenalaistetaan, että kaupungin metsävastaava, joka on vastuussa Uutelassa tehdyistä metsänhoitotöistä, toimii hoidon tilaajana myös luonnonsuojelualueilla.

Vastine

Luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön suunnittelusta vastaavat Ympäristöpalveluiden biologit. He vastaavat myös investointien, kuten opastaulujen ja ulkoilureittien, suunnittelun tilaamisesta ja ovat asiantuntijoina mukana rakentamisvaiheessa.

Luonnonsuojelualueiden vuosittaisen hoidon työt tilaa kaupungin osoittama henkilö, joka on metsävastaava.

Viljelypalsta-alueen parkkipaikan laajentaminen

Useissa kannanotoissa todetaan, että viljelypalsta-alueen parkkipaikan laajentaminen ei ole kannatettavaa. Luontoalueet parkkipaikan ympäristössä ovat hyvin kuluneita, ja autoilun lisääntyminen toisi alueelle li-

sää ihmisiä, jolloin kuluminen entisestään lisääntyy ja luontoalueiden kestävyys heikkenee. Yhdessä kannanotossa muistutetaan, että maailmalaajuisesti herkkiä ja harvinaisia luontokohteita pyritään suojaamaan liian suurelta kulutukselta rajoittamalla ihmisten kulkua. Kannanotoissa todetaan, että asukkaiden toive pääasiallisesta liikkumis- muodosta alueella on kävely.

Vastine

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa on viitattu valmisteilla olevaan Vuosaari, Hallkullanniemi ja Nuottasaari asemakaavaan (nro 12530), jossa esitetään parkkipaikan laajentamista. Viittaus ei ole kannanotto siihen, että parkkipaikka tulisi rakentaa.

Uutelassa luvatonta pysäköintiä tapahtuu yleisesti teiden vierillä, jolloin penkat kuluvat ja levenevät. Pysäköinnintilannetta seurataan, ja jos on välttämätöntä, parkkipaikkaa laajennetaan. Muutoin laajennusta ei tehdä.

Pääsy Nuottasaareen

Useissa kannanotoissa viitataan hoito- ja käyttösuunnitelmaan, jossa todetaan, että käyttöpainetta pyritään ohjaamaan suunnitelluilta luonnonsuojelualueilta pois avaamalla toisaalla uusia mahdollisuuksia. Reitistöä laajennetaan muutamilla linjauksilla rantaraitin toteutumiseksi, mm. Hallkullanniemen asemakaavoituksen myötä avautuu pääsy Nuottasaareen. Kannanotoissa todetaan Nuottasaaren olleen jo pitkään asukkaiden käytössä ja asukkaat ovat olleet tyytyväisiä siihen sellaiseenaan.

Vastine

Tässä tekstissä viitataan Uutelan hoito- ja kehittämissuunnitelmaan 2017–2026. Teksti ei pidä enää paikkaansa, ja asia korjataan luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelmaan.

Luonnonsuojelualueiden vieressä olevat alueet ja metsänhoitotoimet

Kannanotoissa ollaan huolissaan siitä, mitä luonnonsuojelualueita ympäröivillä alueilla tapahtuu, ja todetaan, että niillä on vaikutusta myös luonnonsuojelualueisiin. Useissa kannanotoissa viitataan Uutelan virkistysalueen hoito- ja kehittämissuunnitelmaan ja alueella tehtyihin metsänhoitotoihin. Suunnitelmaa ehdotetaan päivitettäväksi, ja metsänhoitotoimia pidetään rajuina ja ylimitoitettuina.

Vastine

07.03.2022

Palaute ohjataan eteenpäin asiaa hoitaville tahoille Kaupunkiympäristön toimialalla.

Lopuksi

Esitys on kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Uutelan_metsä_hks
- 2 Uutelan metsä kartta
- 3 91-54-9904-17_Lainhuutotodistus
- 4 91-54-9908-33_Lainhuutotodistus
- 5 91-435-5-26_Lainhuutotodistus
- 6 91-435-5-43_Lainhuutotodistus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Yrityspalvelut

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 09.12.2021 § 258

HEL 2021-012502 T 11 01 04

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle Uutelan metsän luonnonsuojelualueen perustamista sekä hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymistä.

Luonnonsuojelualueita perustettaessa alueelle ei tehdä kulku- tai käyttörajoituksia, mutta pyöräilyä ohjataan opasteilla.

Ympäristö- ja lupajaosto katsoi, että tulevina vuosina maaston kulumista tulee seurata tarkasti. Mikäli kyltit ja ohjeet eivät auta, tulee pyöräilyn tai muun kulumista aiheuttavan toiminnan rajoittamisen mahdollisuutta tarkastella uudestaan.

Käsittely

09.12.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli ympäristösuunnittelija Hanna Seitapuro. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Saana Rossi: Lisätään päätökseen: Luonnonsuojelualueita perustettaessa alueelle ei tehdä kulku- tai käyttörajoituksia, mutta pyöräilyä ohjataan opasteilla.

Ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että tulevina vuosina maaston kulumista tulee seurata tarkasti. Mikäli kyltit ja ohjeet eivät auta, tulee pyöräilyn tai muun kulumista aiheuttavan toiminnan rajoittamisen mahdollisuutta tarkastella uudestaan.

Kannattaja: Tarik Ahsanullah

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto hyväksyi yksimielisesti Saana Rossin vastaehdotuksen.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Hanna Seitapuro, ympäristösuunnittelija, puhelin: 09 310 32062
hanna.seitapuro(a)hel.fi

07.03.2022

Asia/14

§ 186

Hakemus Uudenmaan ELY-keskukselle Skatanniemen luonnonsuojelun alueen perustamiseksi sekä hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi

HEL 2021-012503 T 11 01 04

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Skatanniemi_hks
- 2 Skatanniemi kartta
- 3 91-435-5-38_Lainhuutotodistus
- 4 91-435-5-40_Lainhuutotodistus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus), että se perustaa Skatanniemen luonnonsuojelun alueen sekä vahvistaa alueen hoito- ja käyttösuunnitelman.

Hakemus luonnonsuojelun alueen perustamiseksi

Alueen nimi

Skatanniemen luonnonsuojelun alue - Skatauddens naturskyddsområde

Suojelun tarkoitus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Suojelun tarkoitus on säilyttää maisemallisesti ja geologisesti arvokas niemi sekä suojella rantojen ja metsien luontotyyppejä ja niihin sidoksissa olevaa lajistoa.

Alueen kuvaus

Skatanniemen luonnonsuojelualue muodostuu kolmesta osa-alueesta ja sijaitsee Uutelan etelä- ja kaakkoisosissa.

Niemen eteläisimmässä kärjessä on maisemallisesti upea, meren kolmesta suunnasta ympäröimä kallio. Korkealta ja itäpuoleltaan jyrkkärinteistä kalliolta on hienot näköalat Skatan- ja Vuosaarenselälle. Kallion notkelmissa kasvaa kuivuutta sietäviä kasveja, kuten maksaruohoja, keto-orvokkia ja ruohosipulia. Notkelmissa on myös pieniä suopainanteita rahkasammalkasvustoineen. Kasveja on melko vähän, sillä kallio on virkistyskäytöstä kulunut. Puustona on mäntyjä ja koivuja. Idän jyrkkärinteisten kallioiden alapuolella on kivikkoinen niittyrinta, joka on edustavuudeltaan erinomainen. Niityllä kasvaa meriratamoa ja Helsingissä harvinaista merinätkelmää.

Skatanniemen luonnonsuojelualueen pohjoisemmat osa-alueet sijaitsevat niemen tyvellä, keskiosan asuintonttien pohjoispuolella. Siellä Skatanniemitie jakaa luonnonsuojelualueen itäiseen ja läntiseen osa-alueeseen. Molemmille osa-alueille antaa leimansa muinaisjäännöksenä suojeltu vuosina 1916–18 rakennettu tykkipatteri.

Länsipuolella maastossa on runsaasti tykkipatterin rakentamisen aikaisia rakenteita, kuten polttouunin jäänteitä, kuonaa ja rakennusten perustuksia. Ne ovat jäämässä kasvillisuuden alle, joka hitaasti leviää paikalle karulla kallioniemellä. Puustona on järeitä mäntyjä, joiden joukossa on nuorempaa puustoa. Maapuuna on lehtipuita. Aluskasvillisuus on heinävaltaista, jonka lisäksi paikalla kasvaa harvakseltaan mustikkaa ja puolukka. Pohjakerroksessa on kangasmetsien sammalia.

Länsipuolella maastossa on runsaasti tykkipatterin rakentamisen aikaisia rakenteita, kuten polttouunin jäänteitä, kuonaa ja rakennusten perustuksia. Ne ovat jäämässä kasvillisuuden alle, joka hitaasti leviää paikalle karulla kallioniemellä. Puustona on järeitä mäntyjä, joiden joukossa on nuorempaa puustoa. Maapuuna on lehtipuita. Aluskasvillisuus on heinävaltaista, jonka lisäksi paikalla kasvaa harvakseltaan mustikkaa ja puolukka. Pohjakerroksessa on kangasmetsien sammalia.

Suojelun perusteet

Skatanniemen luonnonsuojelualue täyttää luonnonsuojelulain edellyttämät luonnonsuojelualueen perustamisen yleiset edellytykset. Alueella esiintyy neljää uhanalaista luontotyyppiä yhteensä kahdeksalla kuviolla.

Silmälläpidettäviä Itämeren kivikkoisia niittyarantoja on neljällä kuviolla ja erittäin uhanalaisia Itämeren hiekkarantoja yhdellä pienialaisella kuviolla. Metsäalueet muodostavat yhden vaarantuneen tuoreen kankaan kuvion ja niemen kalliit kaksi silmälläpidettävää kalliometsäkuviota.

Skatanniemen luonnonsuojelualue sijaitsee III-luokan kääpäalueella, jolla kasvaa Helsingissä huomionarvoista lajistoa, kuten koralliorakasta, lumikonkääpää ja korokääpää.

Meriharjun edustan metsässä kasvaa lahokaviosammalta, joka on äärimmäisen uhanalainen ja kuuluu luontodirektiivin II-liitteen lajeihin.

Länsiosan rannalta on havaintoja silmälläpidettävästä putkilokasvista pikkusapesta.

Kallioisen Skatanniemen pesimälinnusto on harvalukuinen. Silmälläpidettävistä lajeista alueelta tunnetaan västäräkki.

Kiinteistötiedot

Alue sijaitsee kiinteistöillä 91-435-5-38 ja 91-435-5-40, jotka ovat Helsingin kaupungin omistuksessa.

Rajautuminen ja pinta-ala

Luonnonsuojelualueutta esitetään perustettavaksi laajempaan kuin Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa 2015–2024 on esitetty. Laajennusta ehdotetaan Uutelan itärannalle, jotta rajaukseen saadaan mukaan uhanalaiset ja silmälläpidettävät rantaluontotyypit ja niiden viereistä metsää. Skatanniemessä sijaitsee myös suoraan muinaismuistolaille suojeltu muinaisjäänös, tykkipatteri. Skatanniemen pohjois- ja länsipuoleisella osa-alueella luonnonsuojelualueen raja on selkeyden vuoksi maa-alueilla yhdistetty muinaisjäänöksen rajaan, jotta molempien suojelukohteiden raja olisi sama.

Skatanniementie halkaisee luonnonsuojelualueen pohjoisosassaan. Itäosan rantojen ja Meriharjun luontotalon välissä raja kulkee metsän poikki. Rannassa ja asuintonttien vieressä luonnonsuojelualue rajautuu kiinteistörajoihin.

Skatanniemen eteläkärjessä luonnonsuojelualueen pohjoispuolella on kiinteistö 91-435-5-37. Karttatietojen mukaan kiinteistörajalla sijaitsee ulkorakennuksia siten, että rajalinja kulkee rakennusten lävitse. Luonnonsuojelualueen raja merkitään tälläkin kohdalla kulkemaan kiinteistörajaa pitkin, sillä rajan eteläpuoleinen alue on kaavassa osoitettu luonnonsuojelualueeksi SL-merkinnällä. Rajalinjaa ei siten ole mahdollista siirtää niin, että rakennukset sijaitsisivat piha-alueella. Helsingin kaupungin maastomittaus käy tarkistamassa rakennusten ja rajalinjan si-

jainnin, jonka jälkeen ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin. Luonnonsuojelualueelle ei jää piha-alueen toimintoja.

Skatanniemen luonnonsuojelualueen pinta-ala on 3,95 ha.

Kaavoitus

Yleiskaavassa 2016 Skatanniemi sijoittuu virkistys- ja viheralueelle. Luonnonsuojelualueen sijainti on osoitettu yleiskaavan Kaupunkiluonto-teemakartalla. Luonnonsuojeluohjelman mukaan kohteiden tarkempi rajausta tehdään alueen perustamisen yhteydessä.

Asemakaavassa 11510 suojeltavaksi on SL-merkinnällä merkitty luonnonsuojeluohjelman alkuperäisen rajauksen alue. Lähes koko muulla läntisellä osa-alueella on suojeltu muinaismuisto merkintä SM. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Aluetta koskevista suunnitelmista ja toimenpiteistä on kuultava Museovirastoa. Pienellä osalla alueesta on SL-merkintä eli alue, jolla on luonnonsuojelullista merkitystä.

Itäisen osa-alueen laajennusosat sijaitsevat retkeily- ja virkistysalueella. Alueen läpi on kaavoitettu ulkoilutien linjaus. Koska retkeily ja virkistys on alueella mahdollista luonnonsuojelualueen perustamisen jälkeenkin, perustaminen ei ole ristiriidassa kaavoituksen kanssa.

Korvaus

Helsingin kaupunki ei hae korvausta luonnonsuojelualueen perustamisesta.

Hoito- ja käyttösuunnitelma

Skatanniemen luonnonsuojelualueelle on laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma vuosiksi 2022–2031.

Luonnonhoidon toimenpiteet

Skatanniemessä luonnonympäristö jätetään kehittymään luontaisesti. Vieraslajeja torjutaan.

Hoito- ja käyttösuunnitelmakauden päätteeksi luontotiedot päivitetään ja laaditaan uusi hoito- ja käyttösuunnitelma.

Virkistyskäytön ja kulttuuriympäristön hoidon toimenpiteet

Uutelan luontopolku uudistetaan ja Skatanniemi liitetään reittiin mukaan. Alueelle tulee opaste, jossa kerrotaan luonnosta ja muinaisjäänöksestä. Luonnonsuojelualueen rajat merkitään maastoon.

Reittien varsia hoidetaan kaatamalla tarvittaessa vaaralliset puut korkeintaan vaarallisen puun mitan etäisyydeltä reitistä. Tykkipatteria hoidetaan poistamalla puita, jotka voivat juurillaan vahingoittaa betonirakenteita.

Skatanniemen itärannalla on polku, joka merkitään viralliseksi kulkureitiksi. Polun tilaa seurataan. Tarvittaessa tuodaan soraa tai kivituhkaa liettyville paikoille. Jos polku levenee ja reunukset alkavat kulua, paikalle tehdään perustettu reitti. Tykkipatterilta alas rantapolulle laskeutuva polku on jyrkkä ja kallioinen. Jyrkimmän laskun kohdalle tehdään portaat, jotta merkityn reitin turvallisuuskriteerit täyttyvät.

Luonnonsuojelualuetta perustettaessa alueelle ei tehdä kulku- tai käytörajoituksia, mutta pyöräilyä ohjataan opasteilla. Rajoitukset tulisi pysyttyä kohdentamaan siihen käyttäjäryhmään, joka kulumisen aiheuttaa ja sille paikalle, missä kulumista tapahtuu. Tietyn ryhmän ja paikan osoittaminen on käytännössä hankalaa. Tulevina vuosina kaupungin ympäristöpalvelut pyrkii estämään maaston kulumista tiedottamalla luontoluokkien kestävästä käytöstä. Skatanniemeen pystytetään kylttejä ja viitoja, joiden avulla käyttöä ohjataan. Tulevina vuosina maaston kulumista tulee seurata tarkasti. Mikäli kyltit ja ohjeet eivät auta, tulee pyöräily tai muun kulumista aiheuttavan toiminnan rajoittamisen mahdollisuutta tarkastella uudestaan. Kaikki tapahtumat tarvitsevat kaupungin eli maanomistajan luvan ja tällöin kulumista voidaan ehkäistä asettamalla reunaehtoja käytölle.

Ehdotus rauhoitusmääräyksiksi

Yleiset rajoitukset

Alueella on kielletty:

- rakennuksien, rakennelmien ja teiden rakentaminen,
- maa-aineksen, kivien ja kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- tai kallioperän vahingoittaminen tai muuttaminen,
- kasvien, sienten ja jäkälien sekä niiden osien ottaminen ja vahingoittaminen,
- luonnonvaraisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai häiritseminen ja niiden pesien hävittäminen,
- tulenteko, telttailu ja muu leiriytyminen ja
- muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan tai eliölajien säilymiseen.

Liikkumisrajoitukset

Alueella kielletty:

- moottoriajoneuvolla liikkuminen, lukuun ottamatta alueen hoidon kannalta välttämätöntä liikkumista ja
- koirien, kissojen ja muiden lemmikkien irti pitäminen.

Sallitut toimenpiteet

Edellä olevien määräysten estämättä on sallittu:

- toimintarajoitteisen henkilön liikkuminen sähkömoottoroidulla apuvälineellä alueen ulkoiluteilla,
- marjojen ja ruokasienten poimiminen,
- vaarallisiksi arvioitujen puiden ja niiden oksien tapauskohtainen poistaminen siten, että puiden rungot jätetään lahoppuiksi kasvupaikalleen tai sen läheisyyteen
- haitallisten vieraslajien poistaminen maanomistajan luvalla,
- kiinteistön 091-435-0005-0037 toimintojen siirtäminen pois luonnonsuojelualueelta ja
- muu toiminta hoito- ja käyttösuunnitelmassa sekä toimenpidesuunnitelmissa tarkemmin osoitetulla tavalla.

Esittelijän perustelut

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi maanomistaja hakemuksesta tai suostumuksella perustaa luonnonsuojelualueen. Päätökseen luonnonsuojelualueen perustamisesta on otettava tarpeelliset määräykset alueen luonnon suojelemisesta ja tarvittaessa sen hoidosta.

Kustannukset

Uutelassa sijaitsevien neljän luonnonsuojelualueen töiden vuosittaiseen koordinointiin menee n. 40 % kokoaikaisen henkilön työajasta. Työpanos ei jakaudu tasaisesti eri vuosille, vaan on suurin heti luonnonsuojelualueen perustamisen jälkeen, jolloin investointeja aletaan toteuttaa. Muutaman vuoden kuluttua opasteiden ja muiden rakenteiden ollessa paikoillaan koordinointiin tarvittava työmäärä vähenee. Samalla vuosittaiseen kunnossapitoon tarvittava panos suurenee.

Alla oleviin kustannuksiin ei sisälly koko Uutelan alueen opasteiden uusiminen. Opasteisiin tulee päivittää uusien luonnonsuojelualueiden tie-

dot. Lisäksi kustannuksista puuttuu kaikilla neljällä luonnonsuojelualueella kulkevan ja niitä yhdistävän luontopolun päivityksen suunnittelu ja toteutus, jonka kustannus on yhteensä 70 000 €.

Myöskään kestävään luonnossa liikkumiseen liittyvä viestintä ei sisälly kustannuksiin.

Suunnittelu ja seuranta 25 000 €/10 vuotta:

Sammaselvitys, kulumisen seuranta sekä luontotietojen kartoitukset ja uuden hoito- ja käyttösuunnitelman laatiminen kauden päätteeksi. (Kulumisen seurannalle ei ole vielä hintaa).

Investointikustannukset 140 000 €/10 vuotta:

Erilliset suunnittelukustannukset: pääopasteen suunnittelu.

Toteutus: pääopasteen rakentaminen ja pystytys; rajatolppien, rauhoitusmääräystaulujen, tulentekokieltojen, polkuviittojen ja luontopolkutilppien suunnittelu, rakentaminen ja pystytys; rantapolun muokkauksen ja portaiden suunnittelu ja rakentaminen; ajoesteiden pystyttäminen muinaisjäänökselle.

Vuosittaisen ylläpidon kustannukset 10 000–15 000 €/v:

Reittien ja rakenteiden tarkastus kerran vuodessa tai tarpeen mukaan, reittien ja rakenteiden kunnossapito, vaarallisten puiden katkaisu, vieraslajien torjunta, luontovalvonta, tapahtumien luvitus.

Kannanotot

Skatanniemen luonnonsuojelun alueen perustamisesta sekä hoito- ja käyttösuunnitelmasta on jätetty 14 kannanottoa. Niistä 13 on tullut yksityisiltä henkilöiltä. Kolme henkilöä on allekirjoittanut sekä yhteisen kannanoton että jättänyt oman erillisen. Järjestöiltä on tullut yksi kannanotto Helsingin luonnonsuojeluyhdistykseltä Helsingiltä.

Useimmat kannanotot koskevat kaikkia kolmea valmistelussa samaan aikaan olevaa luonnonsuojelualuetta: Uutelan metsää, Skatanniemeä ja Rudträskiä. Useissa kannanotoissa käsitellään myös samoja asioita. Osa kannanotoissa mainituista asioista koskee luonnonsuojelun alueiden ulkopuolisia alueita. Niitä on käsitelty siltä osin, kuin asia koskee luonnonsuojelualuetta.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys on tyytyväinen Uutelan metsän, Skatanniemen ja Rudträskin luonnonsuojelun alueiden tärkeisiin laajennuksiin.

Helsy toteaa, että hoito- ja käyttösuunnitelmassa kerrotaan Meriharjun huvilan itärannalla kulkevan vanhan, rakennetun polun kunnostuksesta. Uutelan luonnon ja maisemanhoidon kohdalla on ollut vielä hiljattain puhetta maiseman avaamisesta merelle tällä kohdalla harventamalla kyseisen polun ympärillä kasvavaa nuorta kuusikkoa. Helsyn mukaan kuusikko tarjoaa suojaa linnuille, eikä siihen tulisi koskea lainkaan varsinkaan näkymien vuoksi.

Helsy esittää lievempää muotoilua vaarallisten puiden kaatamista koskevaan tekstiin, jossa todetaan, että puita voidaan kaataa korkeintaan puun mitan etäisyydellä reitistä. Helsyn mukaan puun mitta tarkoittaa 15–28m etäisyyttä reitistä, mikä on paljon missä tahansa metsässä. Tällä etäisyydellä mitä todennäköisimmin kasvaa muuta puustoa niin, että se pysäyttää 15–28 m päässä reitiltä kaatuvan rungon.

Pyöräilyyn liittyen Helsy ehdottaa kulunohjausta ja pyöräilykieltoa edes arvokkaimpiin kohtiin, sillä pyöräilyn aiheuttama maaston ja kasvillisuuden voimakas kuluminen on havaittavissa jo nyt monessa paikassa.

Vastine

Luonnonsuojelualueeksi perustettavalla alueella puusto saa kehittyä luontaisesti. Vain vaaralliset puut poistetaan ja jätetään lahopuiksi tai tehdään pötkelöiksi. Polun ympäristö on parempaa III-luokan kääpä-alueita, jonka hoidoksi suositellaan sitä, että annetaan lahopuun muodostua ja jätetään mahdollisesti kaadettavat puut maahan. Alueelta on myös lahojaviosammalen havaintoja. Lahokasviosammal on erittäin uhanalainen, rauhoitettu ja luontodirektiivin II-liitteen laji.

Vaarallisten puiden kaataminen ja vaarallisten oksien poistaminen kulukuväylien läheisyydestä on sallittua hoito- ja käyttösuunnitelmassa ja rauhoitusmääräyksissä. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa mainitaan myös latvuksen katkaiseminen lahopuiksi ja pötkelöiden jättäminen. Luonnonsuojelualueilla on usein myös konkeloita eli toista puuta vasten kaatuneita puita. Kun havainto konkelosta tulee tietoon, puu käydään tarkastamassa. Mikäli konkelo arvioidaan vaaralliseksi, se kaadetaan ja jätetään alueelle lahopuiksi. Aina vaaraa ei ole, jolloin konkelo saa jäädä. Käytännössä arvioinnissa tehdään aina tilannekohtaista harkintaa luonnonsuojelualueilla, vaikka konkelot onkin hoito- ja käyttösuunnitelmassa listattu vaarallisiksi puiksi, jotka voidaan kaataa.

Uutelan metsän luonnonsuojelualueelle ei tehdä kulku- tai käyttörajotuksia. Rajoitukset tulisi pystyä kohdentamaan siihen käyttäjäryhmään, joka kulumisen aiheuttaa, ja sille paikalle, missä kulumista tapahtuu. Tietyn ryhmän ja paikan osoittaminen on käytännössä hankalaa. Maaston kulumista pyritään estämään tiedottamalla luontoalueiden kestä-

västä käytöstä, ja pystyttämällä luontoalueille opasteita. Tarpeen vaatiessa tehdään myös aitoja.

Äärimmäisin keino on muuttaa rauhoitusmääräyksiä ja kieltää kulkeminen joillakin alueilla kokonaan. Jos kulumista ei voida osoittaa tietyn käyttäjäryhmän aiheuttamaksi, kulku on kiellettävä kaikilta. Kiellon noudattamista ei kuitenkaan käytännössä pystytä valvomaan.

Yksityishenkilöiden kannanotot

Luonnonsuojelualueiden perustamista kannatetaan

Kaikissa kannanotoissa suhtaudutaan suojeluun myönteisesti ja useimmissa toivotaan, että suojelua toteutetaan nyt esitettyä laajempaan tai että koko Uutela suojellaan. Uutela mainitaan tärkeänä virkistysalueena ja toisaalta muistutetaan myös siitä, että luonto on tärkeä luonnon itsensä vuoksi, ei pelkästään virkistysalueena. Useat ovat huolissaan koko Uutelan tilasta ja tulevaisuudesta.

Osallistaminen

Osa kommentoijista ovat tyytymättömiä siihen, että asukkaita ei ole kuultu riittävästi. Lisäksi kommentointiaikaa on pidetty lyhyenä. Yhteistyötä toivotaan.

Vastine

Yhteistyötä ja osallistamista järjestetään jatkossa enemmän luonnonsuojelualueiden perustamisen yhteydessä. Vuosaaren alueelle perustetaan voimassa olevan luonnonsuojeluohjelman mukaan vielä seitsemän uutta luonnonsuojelualuetta (Meri-Rastilan metsä, Varjakanpuisto, Ramsinniemen lehdon laajennus, Mellunmäen luhta, Mustavuoren eteläosa, Porvarinlahden eteläranta ja Kalkkisaari).

Varsinkin suurien luonnonsuojelualueiden ja alueiden kokonaisuuksien yhteydessä on järjestetty tiedotustilaisuuksia ja työpajoja, joissa alueen asukkaiden ja käyttäjäryhmien näkemyksiä on kuultu. Uutelan kohteiden osalta näin ei tehty keväällä 2020 alkaneen koronaepidemian vuoksi. Sen sijaan järjestettiin maastokäyntejä tai kokouksia pienemmissä ryhmissä asukas- ja harrastajajärjestöjen edustajien kanssa. Valmistelun loppuvaiheessa järjestettiin kaikille avoin tiedotus- ja keskustelutilaisuus.

Luonnonsuojelualueiden perustamisen yhteydessä järjestettävä kuuleminen ei ole kaupungille lakisääteistä vaan vapaaehtoista toimintaa. Kuuleminen haluttiin tästä huolimatta järjestää, jotta asukkaiden ja järjestöjen kommentteja saataisiin.

Hoitovastuut

Useissa kannanotoissa pidetään luonnonsuojelualueiden hoitovastuita epäselvinä ja kyseenalaisina. Kannanotoissa muistutetaan, että luonnonsuojelualueilla kunnossapidon lähtökohdat eroavat metsänhoidon ja puistojen kunnossapidon perinteestä. Kannanotoissa todetaan, että pätevien asiantuntijoiden tulee olla vastuussa hoidon suunnittelusta ja toteutuksesta. Tällaisia asiantuntijoita ovat koulutetut biologian alan osaajat. Muutoin on vaarana, että luonnonsuojelualueille tehdään vahinkoa ilman parempaa tietoa.

Useissa kommentteissa kyseenalaistetaan, että kaupungin metsävastaava, joka on vastuussa Uutelassa tehdyistä metsänhoitotoista, toimii hoidon tilaajana myös luonnonsuojelualueilla.

Vastine

Luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön suunnittelusta vastaavat ympäristöpalveluiden biologit. He vastaavat myös investointien, kuten opastaulujen ja ulkoilureittien, suunnittelun tilaamisesta ja ovat asiantuntijoina mukana rakentamisvaiheessa.

Luonnonsuojelualueiden vuosittaisen hoidon työt tilaa kaupungin osoittama henkilö, joka on metsävastaava.

Viljelypalsta-alueen parkkipaikan laajentaminen

Useissa kannanotoissa todetaan, että viljelypalsta-alueen parkkipaikan laajentaminen ei ole kannatettavaa. Luontoalueet parkkipaikan ympäristössä ovat hyvin kuluneita ja autoilun lisääntyminen tuo alueelle lisää ihmisiä, jolloin kuluminen lisääntyy ja luontoalueiden kestävyys heikenee. Yhdessä kannanotossa muistutetaan, että maailmalaajuisesti herkkiä ja harvinaisia luontokohteita pyritään suojaamaan liian suurelta kulutukselta rajoittamalla ihmisten kulkua. Kannanotoissa todetaan, että asukkaiden toive pääasiallisesta liikkumismuodosta alueella on kävely.

Vastine

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa on viitattu valmisteilla olevaan Vuosaari, Hallkullanniemi ja Nuottasaari asemakaavaan (nro 12530), jossa esitetään parkkipaikan laajentamista. Viittaus ei ole kannanotto siihen, että parkkipaikka tulisi rakentaa.

Uutelassa luvatonta pysäköintiä tapahtuu yleisesti teiden vierillä, jolloin penkat kuluvat ja levenevät. Pysäköinnintilannetta seurataan, ja jos on välttämätöntä, parkkipaikkaa laajennetaan. Muutoin laajennusta ei tehdä.

Luonnonsuojelualueiden vieressä olevat alueet ja metsänhoitotoimet

Kannanotoissa ollaan huolissaan siitä, mitä luonnonsuojelualueita ympäröivillä alueilla tapahtuu ja todetaan, että niillä on vaikutusta myös luonnonsuojelualueisiin. Useissa kannanotoissa viitataan Uutelan virkistysalueen hoito- ja kehittämissuunnitelmaan ja alueella tehtyihin metsänhoitotöihin. Suunnitelmaa ehdotetaan päivitettäväksi, ja metsänhoitotoimia pidetään rajaina ja ylimitoitettuina.

Vastine

Palaute ohjataan eteenpäin asiaa hoitaville tahoille Kaupunkiympäristön toimialalla.

Lopuksi

Esitys on kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Skatanniemi_hks
- 2 Skatanniemi kartta
- 3 91-435-5-38_Lainhuutotodistus
- 4 91-435-5-40_Lainhuutotodistus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Otteen liitteet

Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Ympäristöpalvelut

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 09.12.2021 § 259

HEL 2021-012503 T 11 01 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle Skatanniemen luonnonsuojelualueen perustamista sekä hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymistä.

Luonnonsuojelualueita perustettaessa alueelle ei tehdä kulku- tai käyttörajoituksia, mutta pyöräilyä ohjataan opasteilla.

Ympäristö- ja lupajaosto katsoi, että tulevina vuosina maaston kulumista tulee seurata tarkasti. Mikäli kyltit ja ohjeet eivät auta, tulee pyöräilyä tai muun kulumista aiheuttavan toiminnan rajoittamisen mahdollisuutta tarkastella uudestaan.

Käsittely

09.12.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli ympäristösuunnittelija Hanna Seitapuro. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Saana Rossi: Lisätään päätökseen: Luonnonsuojelualueita perustettaessa alueelle ei tehdä kulku- tai käyttörajoituksia, mutta pyöräilyä ohjataan opasteilla.

Ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että tulevina vuosina maaston kulumista tulee seurata tarkasti. Mikäli kyltit ja ohjeet eivät auta, tulee pyöräilyä tai muun kulumista aiheuttavan toiminnan rajoittamisen mahdollisuutta tarkastella uudestaan.

Kannattaja: Tarik Ahsanullah

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto hyväksyi yksimielisesti Saana Rossin vastaehdotuksen.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Hanna Seitapuro, ympäristösuunnittelija, puhelin: 09 310 32062
hanna.seitapuro(a)hel.fi

§ 187

Hakemus Uudenmaan ELY-keskukselle Rudträskin luonnonsuojelun alueen perustamiseksi sekä hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi

HEL 2021-012507 T 11 01 04

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rudträsk_hks
- 2 Rudträsk_kartta
- 3 91-435-5-43_Lainhuutotodistus
- 4 91-54-9901-0_Lainhuutotodistus
- 5 91-54-9908-34_Lainhuutotodistus
- 6 91-435-1-251_Lainhuutotodistus
- 7 91-435-5-59_Lainhuutotodistus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus), että se perustaa Rudträskin luonnonsuojelun alueen sekä vahvistaa alueen hoito- ja käyttösuunnitelman.

Hakemus luonnonsuojelun alueen perustamiseksi

Luonnonsuojelun alueen nimi

Rudträskin luonnonsuojelun alue - Rudträsk naturskyddsområde

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Suojelun tarkoitus

Suojelun tarkoitus on säilyttää arvokkaita luontotyyppisiä ja niiden lajistoa sekä edistää metsien luonnontilaistumista.

Alueen kuvaus ja rajaus

Rudträskin luonnonsuojelualue sijaitsee Uutelan niemen keskiosassa. Rudträsk on entinen lampi, josta on kaivettu laskuoja mereen 1800-luvun loppupuolella. Kuivumisen seurauksena paikalla on nykyisin kosteikko ja luhta-alue.

Rudträskin keskiosassa on avointa, vetistä järviruokoa kasvavaa luhtaa ja hyvin pieni avovesialue. Lammen pohja muodostuu hapettomaksi talvisin ja keväällä kosteikon keskiosissa haisee rikkivedylle. Rudträsk on muuta Uutelaa alavampaa aluetta, ja Uutelaan kaivetusta ojista virtaa Rudträskin kautta vettä mereen. Luhdan läpi kaivetun valtaojan penkoilla kasvaa tiheää, nuorta koivikkoa.

Avoimen luhdan ympärillä on puustoisia luhtia. Rudträskin eteläosia luonnehtivat tervaleppäluhdet, joissa keskikokoisten ja kookkaiden tervaleppien joukossa kasvaa joitakin hieskoivuja. Puustoisten mäntäiden välisissä kosteissa allikoissa kasvaa mm. keltakurjenmiekkää, rantakukkaa ja terttualpia. Helsingissä silmälläpidettävä neivaimarre muodostaa mittavia kasvustoja. Tervaleppäluhtien lisäksi Rudträskin ympärillä on koivuluhtia paikassa, jossa on lukuisia sarkaojia. Sarkaojissa kasvaa erilaisia saroja, ojien ulkopuolella valtalajeja ovat terttualpi, rantakukka ja viitaorvokki sekä heinät nurmilauha ja viitakastikka.

Luhtien ympärillä luontotyyppit ovat lehtomaisia ja tuoreita kankaita. Lehtomaisten kankaiden puusto vaihtelee havupuuvaltaisista sekametsistä ylitieheisiin kuusikoihin ja puustoltaan väljiin sekametsiin. Paikoin pensaskerroksessa on joitakin lehtojen pensaita, kuten taikinamarjaa, lehtokuusamaa ja koiranheittä. Kenttäkerroksessa yleisiä ovat mustikka sekä heinät ja ruohot, kuten oravanmarja, käenkaali, nuokkuhelmikkä, nurmilauha ja viitakastikka. Tuoreet kangasmetsät ovat kuusivaltaisia, valoisia sekametsiä.

Itäosassa Rudträskin luonnonsuojelualue ulottuu mereen, missä on järviruokovaltaista rantaniittyä sekä matelijoille suotuisa kivilaituri.

Rudträskin luonnonsuojelualue noudattaa pääosin Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa 2015–2024 esitettyä rajausta. Luonnonsuojelualueen rajoja on selvyuden vuoksi täsmennetty kulkemaan kävelyteiden, ojien ja kiinteistörajojen mukaisesti. Pohjoisosissa raja kulkee metsässä kosteikon reunalla.

Itäosassa Rudträskin raja-
us ulottuu Särkkäniemen luonnonsuojelua-
alueeseen saakka. Eri karttapalveluissa Särkkäniemen luonnonsuojelua-
alueen rajat eroavat hieman toisistaan, mutta on tarkoitus, että Rudträsk-
kin ja Särkkäniemen luonnonsuojelua-
alueiden rajat ovat yhtenevät.
Luonnonsuojelua-
alueen pinta-ala on 11,13 ha.

Suojelun perusteet

Rudträskin alue täyttää luonnonsuojelulain edellyttämät luonnonsuoje-
lualueen perustamisen yleiset edellytykset. Alueelta on inventoitu seit-
semän uhanalaista tai silmälläpidettävää luontotyyppiä 17 eri kuviolla.
Eniten on silmälläpidettäviä lehtomaisia kankaita, joita on kuudella ku-
violla. Erittäin uhanalaisia lehtokorpia on neljällä ja tervaleppäluhtia
kahdella kuviolla. Erittäin uhanalaisia ovat myös ruoho- ja sarakorvet,
joita on yksi kuvio kumpaakin. Vaarantuneita tuoreita kankaita on kah-
della ja tupasvillarämettä yhdellä kuviolla.

Rudträskin etelä- ja itäosat muodostavat lähes kokonaisuudessaan I-
luokan käypäalueen. Alueella on merkitystä etenkin kuusella ja koivulla
elävän lajiston kannalta. Arvokasta elinympäristöä kuvaavia indikaatto-
rilajeja on havaittu 28. Alueella on useita silmälläpidettäviä tai alueelli-
sesti uhanalaisia lajeja, kuten rustikka, sirppikäpö ja viherkarhikka.

Rudträskin alueella tavataan laho-kaviosammalta, joka on erittäin uha-
nalainen ja kuuluu luontodirektiivin II-liitteen lajeihin. Rudträskin itäpuo-
len esiintymä on yksi tärkeimpiä esiintymiä Vuosaaren alueella.

Rudträskin alueella elää viitasammakko, joka on luontodirektiivin IV-
liitteen tiukasti suojeltu laji. Koko Uutela on tärkeä matelija- ja sammak-
koeläinalue.

Rudträskiltä on kirjattu 34 pesivää lintulajia, joista suuri osa on tulkittu
metsänilmentäjiksi. Tällaisia ovat sirittäjä, puukiiپی ja pikkusieppo, jo-
ka kuuluu lintudirektiivin I-liitteen lajeihin. Myös palokärki, joka kuuluu
II-liitteen lajeihin, on viihtynyt alueella. Uutela on merkittävä lepakkoa-
alue.

Kiinteistötiedot ja omistus

Alue sijaitsee kiinteistöillä 91-435-5-43, 91-54-9908-34, 91-54-9901-0,
91-435-5-59 ja 91-435-1-251, jotka ovat Helsingin kaupungin omistuk-
sessa.

Kaavoitus

Yleiskaavassa 2016 Rudträsk sijaitsee virkistys- ja viheralueella. Luon-
nonsuojeluohjelmaan 2015–2024 kuuluvan kohteen raja-
us on merkitty
Kaupunkiluonto-temakarttaan.

Asemakaavassa 11510 Rudträsk sijaitsee virkistys- ja viheralueella. Luhta-alueilla ilman reunametsiä on kaavassa merkintä SL eli alueen osaa, jolla on luonnonsuojelullista merkitystä. Luhdan poikki on tehty varaus ulkoilutielle. Luhdan pohjoispuolella on likimääräinen varaus jalankululle ja pyöräilylle osoitetulle reitille. Sen toteuttamisessa tulee noudattaa maaston korkeusasemaa ja välttää puiden kaatamista. Toimenpiteitä, joista on haittaa luonnolle tai maisemalle tulee välttää. Asemakaavassa on myös varaus Skatanniementielle. Katu alkaa pohjoisesta Itäreimarintieltä ja kulkee Rudträskin itäosan läpi jatkuen sieltä etelään. Kaavamääräysten mukaan katu tulee rakentaa virkistysympäristöön soveltuvalla tavalla. Rudträskin kohdalle on varattu alue eläinten alikulkutunnelia varten.

Asemakaavaan merkityt ulkoilureitit ja katu jäävät rasitteeksi luonnonsuojelualueelle.

Korvaus

Helsingin kaupunki ei hae korvausta luonnonsuojelualueen perustamisesta.

Hoito- ja käyttösuunnitelma

Rudträskin luonnonsuojelualueelle on laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma vuosiksi 2022–2031.

Luonnonhoidon toimenpiteet

Rudträskin luhtien ja metsien annetaan kehittyä luontaisesti. Alueella torjutaan vieraslajeja.

Hoito- ja käyttösuunnitelmakauden päätteeksi luontotiedot päivitetään ja laaditaan uusi hoito- ja käyttösuunnitelma.

Virkistyskäytön toimenpiteet

Uutelan luontopolku uudistetaan ja Rudträsk lisätään polun reitille. Alueelle tulee opaste, jossa kerrotaan paikan luonnosta. Luonnonsuojelualueen rajat merkitään maastoon. Reittien varsia hoidetaan kaatamalla tarvittaessa vaaralliset puut korkeintaan vaarallisen puun mitan etäisyydeltä reitistä.

Rudträskin pohjoispuolella kulku on hajautunut usealle eri polulle. Syn-tyneistä polkulinjauksista valitaan yksi, josta tehdään merkitty reitti. Reitti voidaan perustaa osittain tai kokonaan. Linjaus pidetään n. 1–1,5 m levyisenä ja puita kaadetaan mahdollisimman vähän. Tarkoituksena on saada kulku ohjautumaan yhdelle reitille, jolloin kasvillisuus pääsee palautumaan muualla.

Luonnonsuojelualuetta perustettaessa alueelle ei tehdä kulku- tai käyttörajoituksia, mutta pyöräilyä ohjataan opasteilla. Rajoitukset tulisi pysyä kohdentamaan siihen käyttäjäryhmään, joka kulumisen aiheuttaa, ja sille paikalle, missä kulumista tapahtuu. Tietyn ryhmän ja paikan osoittaminen on käytännössä hankalaa. Tulevina vuosina ympäristöpalvelut pyrkii estämään maaston kulumista tiedottamalla luontoalueiden kestävästä käytöstä. Tulevina vuosina maaston kulumista tulee seurata tarkasti. Mikäli kyltit ja ohjeet eivät auta, tulee pyöräilyn tai muun kulumista aiheuttavan toiminnan rajoittamisen mahdollisuutta tarkastella uudestaan. Rudträskissä tiedotus on erityisen tärkeää, sillä luhdan herkkä kasvillisuus tallautuu helposti. Kaikki tapahtumat tarvitsevat kaupungin eli maanomistajan luvan, ja luvan hakemisen yhteydessä voidaan määrittää käytölle reunaehdoja siten, että kulumista ehkäistään etenkin keväällä ja alkukesällä, jolloin luonto on haavoittuvimmillaan.

Ehdotus rauhoitusmääräyksiksi

Yleiset rajoitukset

Alueella on kielletty:

- rakennuksien, rakennelmien ja teiden rakentaminen,
- maa-aineksen, kivien ja kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- tai kallioperän vahingoittaminen tai muuttaminen,
- kasvien, sienten ja jäkälien sekä niiden osien ottaminen ja vahingoittaminen,
- luonnonvaraisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai häiritseminen ja niiden pesien hävittäminen,
- tulenteko, telttailu ja muu leiriytyminen ja
- muut toimet, jotka vaikuttavat epäedullisesti alueen luonnonoloihin, maisemaan tai eliölajien säilymiseen.

Liikkumisrajoitukset

Alueella on kielletty:

- moottoriajoneuvolla liikkuminen, lukuun ottamatta alueen hoidon kannalta välttämätöntä liikkumista,
- koirien, kissojen ja muiden lemmikkien irti pitäminen.

Sallitut toimenpiteet

Edellä olevien määräysten estämättä on sallittu:

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

- toimintarajoitteisen henkilön liikkuminen sähkömoottoroidulla apuvälineellä alueen ulkoiluteillä,
- marjojen ja ruokasienten poimiminen,
- vaarallisiksi arvioitujen puiden ja niiden oksien tapauskohtainen poistaminen siten, että puiden rungot jätetään lahoppuiksi kasvupaikalleen tai sen läheisyyteen,
- haitallisten vieraslajien poistaminen maanomistajan luvalla,
- lainvoimaiseen asemakaavaan merkittyjen teiden ja niihin liittyvien rakenteiden rakentaminen asemakaavan määräysten mukaan ja
- muu toiminta hoito- ja käyttösuunnitelmassa sekä toimenpidesuunnitelmissa tarkemmin osoitetulla tavalla.

Esittelijän perustelut

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi maanomistaja hakemuksesta tai suostumuksella perustaa luonnonsuojelualueen. Päätökseen luonnonsuojelualueen perustamisesta on otettava tarpeelliset määräykset alueen luonnon suojelemisesta ja tarvittaessa sen hoidosta.

Kustannukset

Uutelassa sijaitsevien neljän luonnonsuojelualueen töiden vuosittaiseen koordinointiin menee n. 40 % kokoaikaisen henkilön työajasta. Työpanos ei jakaudu tasaisesti eri vuosille, vaan on suurin heti luonnonsuojelualueen perustamisen jälkeen, jolloin investointeja aletaan toteuttaa. Muutaman vuoden kuluttua opasteiden ja muiden rakenteiden ollessa paikoillaan koordinointiin tarvittava työmäärä vähenee. Samalla vuosittaiseen kunnossapitoon tarvittava panos suurenee.

Alla oleviin kustannuksiin ei sisälly koko Uutelan alueen opasteiden uusiminen. Opasteisiin tulee päivittää uusien luonnonsuojelualueiden tiedot. Lisäksi kustannuksista puuttuu kaikilla neljällä luonnonsuojelualueella kulkevan ja niitä yhdistävän luontopolun päivityksen suunnittelu ja toteutus, jonka kustannus on yhteensä 70 000 €.

Myöskään kestävään luonnossa liikkumiseen liittyvä viestintä ei sisälly kustannuksiin.

Suunnittelu ja seuranta 40 000 €/10 vuotta:

Hydrologinen selvitys, kulumisen seuranta sekä luontotietojen kartoitukset ja uuden hoito- ja käyttösuunnitelman laatiminen kauden päätteeksi. (Kulumisen seurannalla ei ole vielä hintaa.)

Investointikustannukset 142 000 €/10 vuotta:

Erilliset suunnittelukustannukset: pääopasteen suunnittelu.

Toteutus: pääopasteen rakentaminen ja pystytys, rajatolppien, rauhoitusmääräystaulujen, tulentekokieltojen, polkuviittojen ja luontopolkutilppien suunnittelu, rakentaminen ja pystytys, pohjoispuoleisen reitin suunnittelu ja rakentaminen (tässä vain luonnonsuojelualueella sijaitsevan osuuden kustannus) sekä kahden sillan ja yhden siltarummun uusimisen suunnittelu ja rakentaminen.

Vuosittaisen ylläpidon kustannukset 10 000–15 000 €/vuosi:

Reittien ja rakenteiden tarkastus kerran vuodessa tai tarpeen mukaan, reittien ja rakenteiden kunnossapito, vaarallisten puiden katkaisu, vieraslajien torjunta, luontovalvonta, tapahtumien luvitus.

Kannanotot

Rudträskin luonnonsuojelualueen perustamisesta sekä hoito- ja käyttösuunnitelmasta on jätetty 12 kannanottoa. Niistä 11 on tullut yksityisiltä henkilöiltä. Kolme henkilöä on allekirjoittanut sekä yhteisen kannanoton että jättänyt oman erillisen. Järjestöiltä on tullut yksi kannanotto Helsingin luonnonsuojeluyhdistykseltä Helsyltä.

Useimmat kannanotot koskevat kaikkia kolmea valmistelussa samaan aikaan olevaa luonnonsuojelualueita: Uutelan metsää, Skatanniemeä ja Rudträskiä. Useissa kannanotoissa käsitellään myös samoja asioita. Sen vuoksi monia kysymyksiä käsitellään tässä yhteisesti. Osa kannanotoissa mainituista asioista koskee luonnonsuojelualueiden ulkopuolisia alueita. Niitä on käsitelty tässä siltä osin, kuin asia koskee luonnonsuojelualueita.

Helsingin luonnonsuojeluyhdistyksen kommentit

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys on tyytyväinen Uutelan metsän, Skatanniemen ja Rudträskin luonnonsuojelualueiden tärkeisiin laajennuksiin.

Helsy toteaa, että Rudträskin hoito- ja käyttösuunnitelmaa tehdessä on otettu esiin mahdollisuus palauttaa puroksi oja, joka virtaa Rudträskiltä mereen. Kunnostamisella elvyttäisiin virran monimuotoisuutta.

Lisäksi Helsy toteaa, että Rudträskin pohjoispuolelle suunniteltu ulkoilu-reitti, jolla rajoitetaan metsässä jo tapahtunutta laajaa kulumista, on tervetullut ja toivottavasti rakennetaan pikaisesti.

Helsy esittää lievempää muotoilua vaarallisten puiden kaatamista koskevaan tekstiin, jossa todetaan, että puita voidaan kaataa korkeintaan puun mitan etäisyydellä reitistä. Helsyn mukaan puun mitta tarkoittaa 15–28 m etäisyyttä reitistä, mikä on paljon missä tahansa metsässä. Tällä etäisyydellä mitä todennäköisimmin kasvaa muuta puustoa niin, että se pysäyttää 15–28 m päässä reitiltä kaatuvan rungon.

Pyöräilyyn liittyen Helsy ehdottaa kulunohjausta ja pyöräilykieltoa edes arvokkaimpiin kohtiin, sillä pyöräilyn aiheuttama maaston ja kasvillisuuden voimakas kuluminen on havaittavissa jo nyt monessa paikassa.

Vastine:

Rudträskin hoito- ja käyttösuunnitelman kaudella tehdään hydrologinen selvitys kosteikon valuma-alueella. Tarkoituksena on saada tietoa, millaisia Rudträskille tulevat virtaamat ovat ja miten vettä virtaa Rudträskistä mereen. Vesitasapainon selvittäminen auttaa myös arvioimaan alueen kuivumista ja luhtien tulevaisuuden kehitystä. Samassa yhteydessä on mahdollista selvittää ojan luonnonmukaistamisen edellytyksiä.

Vaarallisten puiden kaataminen ja vaarallisten oksien poistaminen kulkuväylien läheisyydestä on sallittua hoito- ja käyttösuunnitelmassa ja rauhoitusmääräyksissä. Hoito- ja käyttösuunnitelmassa mainitaan myös latvuksen katkaiseminen lahopuiksi ja pökölöiden jättäminen. Luonnonsuojelualueilla on usein myös konkeloita eli toista puuta vasten kaatuneita puita. Kun havainto konkelosta tulee tietoon, puu käydään tarkastamassa. Mikäli konkelo arvioidaan vaaralliseksi, se kaadetaan ja jätetään alueelle lahopuiksi. Aina vaaraa ei ole, jolloin konkelo saa jäädä. Käytännössä arvioinnissa tehdään aina tilannekohtaista harkintaa luonnonsuojelualueilla, vaikka konkelot onkin hoito- ja käyttösuunnitelmassa listattu vaarallisiksi puiksi, jotka voidaan kaataa.

Uutelan metsän luonnonsuojelualueelle ei tehdä kulku- tai käyttörajotuksia. Rajoitukset tulisi pystyä kohdentamaan siihen käyttäjäryhmään, joka kulumisen aiheuttaa, ja sille paikalle, missä kulumista tapahtuu. Tietyn ryhmän ja paikan osoittaminen on käytännössä hankalaa. Maaston kulumista pyritään estämään tiedottamalla luontoalueiden kestävästä käytöstä, ja pystyttämällä luontoalueille opasteita. Tarpeen vaatiessa tehdään myös aitoja.

Äärimmäisin keino on muuttaa rauhoitusmääräyksiä ja kieltää kulkeminen joillakin alueilla kokonaan. Jos kulumista ei voida osoittaa tietyn käyttäjäryhmän aiheuttamaksi, kulku on kiellettävä kaikilta. Kiellon noudattamista ei kuitenkaan käytännössä pystytä valvomaan.

Yksityishenkilöiden kommentit

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Luonnonsuojelualueiden perustamista kannatetaan

Kaikissa kannanotoissa suhtaudutaan suojeluun myönteisesti, ja useimmissa toivotaan, että suojelua toteutetaan nyt esitettyä laajempaan tai että koko Uutela suojellaan. Uutela mainitaan tärkeänä virkistysalueena ja toisaalta muistutetaan myös siitä, että luonto on tärkeä luonnon itsensä vuoksi, ei pelkästään virkistysalueena. Useat kirjoittajat ovat huolissaan koko Uutelan tilasta ja tulevaisuudesta.

Ranta-alueen laiduntaminen

Useissa kannanotoissa kritisoidaan Rudträskin ranta-alueen kunnostamista laitumeksi. Kannanottojen mukaan pitää olla painavat perusteet, jotta luonnonsuojelualueilla voidaan tehdä luonnon muokkausta. Rudträskin laidunnettava alue on vain 0,09 ha, joten se ei yksinään riitä laitumeksi, vaan mukaan on otettava maata myös viereiseltä Särkkäniemen luonnonsuojelualueelta, joka näin ollen myös tulisi laidunnuksen piiriin. Kannanottojen mukaan laidunnus lisää maaperän ja metsän pohjan kulumista, joka jo nykyään on suurta. Myöskään metsän raivausta ei haluta lisää. Kannanotoissa todetaan, että muualla Uutelassa on paremmin laidunnukseen sopivia alueita. Lisäksi asukkaat haluavat säilyttää mahdollisuuden käyttää Särkkäniemen luonnonsuojelualuetta virkistysalueena ja päästä nauttimaan merellisestä Helsingistä.

Vastine:

Tällä hetkellä Rudträskin laidunnukseen osoitettavat alueet on määritetty Itämeren suuruuhostoiksi, joka on elinvoimainen luontotyyppi. Rantaniityt ovat kuitenkin perinnebiotooppeina äärimmäisen uhanalaisia koko maassa, mikä puoltaa sitä, että alueita aletaan kunnostaa rantaniityiksi. Rudträskin niitty on hyvin pieni eikä sieltä ole löydetty merkittävää lajistoa. Uutelan perinnebiotooppien kokonaisuudessa sen merkitys on vähäinen. Lisäksi Uutelassa on tällä hetkellä paljon alueita, jotka soveltuvat Rudträskin pientä, kapeaa ja eristynyttä aluetta paremmin laitumina hoidettaviksi. Rudträskiä laidunnettaessa kustannus-hyöty – suhde olisi heikko. Rudträskin laidunnukseen ottaminen vaatisi lisäksi Särkkäniemen laiduntamista, jolloin virkistyskäyttö ei olisi mahdollista laidunnuksen aikana. Särkkäniemi on suosittu virkistysalue ja tärkeä rengasreitien osa. Tämän vuoksi hoito- ja käyttösuunnitelmasta on poistettu Rudträskin laidunnus ja niitto.

Skatanniementien rakentaminen

Monissa kannanotoissa ollaan huolissaan asemakaavaan merkityn Skatanniementien kaavavarauksesta ja tien mahdollisesta rakentamisesta. Toteutuessaan tie rakennettaisiin Rudträskin itäosan läpi. Kaavaan merkitty tie jää rasiitteeksi perustettavalle luonnonsuojelualueelle.

Kannanotoissa todetaan, että hoito- ja käyttösuunnitelmassa ei oteta lainkaan kantaa tien vaikutuksiin luonnonsuojelualueeseen. Tie pirstoisi alueen ja muuttaisi sen olemusta. Kommenteissa mainitaan, että satamassa on ollut useana kesänä moottoriajoneuvojen epävirallisia kiihdytysajoja, ja uusi tie olisi kiihdyttäjille kutsu suoraan luonnonsuojelualueen sydämeen. Tie lisäisi myös satamasta tulevan äänisaasteen määrää. Lisäksi todetaan, että Uutelassa pitäisi kaikin tavoin pyrkiä vähentämään autoilun määrää ja kannustaa liikkumaan jalkaisin siihen varatuja reittejä pitkin. Mikäli tie rakennetaan, tulee tehdä kunnollinen vaikutusten arviointi.

Vastine:

Skatanniementie on merkitty kaavavarauksena lainvoimaiseen asemakaavaan, joten se jää luonnonsuojelualueen rasiitteeksi. Yleisötilaisuutta 15.11.2021 varten asemakaavoituksesta saatiin kuitenkin tieto, että tällä hetkellä ei ole mitään suunnitelmia tien rakentamiseksi.

Asemakaavan hyväksymisen jälkeen tien linjaukselta on löydetty merkittävä lahokaviosammalen esiintymä Rudträskin itäpuolelta. Esiintymä on yksi merkittävimmistä koko Vuosaassa. Lahokaviosammal on erittäin uhanalainen, rauhoitettu ja luontodirektiivin II-liitteen laji. Myös metsien lintulajisto on runsas Rudträskin itäpuolella.

Osallistaminen

Osa kommentoijista ovat tyytymättömiä siihen, että asukkaita ei ole kuultu riittävästi. Lisäksi kommentointiaikaa on pidetty lyhyenä. Yhteistyötä toivotaan.

Vastine

Yhteistyötä ja osallistamista järjestetään jatkossa enemmän luonnonsuojelualueiden perustamisen yhteydessä. Vuosaaren alueelle perustetaan voimassa olevan luonnonsuojeluohjelman mukaan vielä seitsemän uutta luonnonsuojelualueita (Meri-Rastilan metsä, Varjakanpuisto, Ramsinniemen lehdon laajennus, Mellunmäen luhta, Mustavuoren eteläosa, Porvarinlahden eteläranta ja Kalkkisaari).

Varsinkin suurien luonnonsuojelualueiden ja alueiden kokonaisuuksien yhteydessä on järjestetty tiedotustilaisuuksia ja työpajoja, joissa alueen asukkaiden ja käyttäjäryhmien näkemyksiä on kuultu. Uutelan kohteiden osalta näin ei tehty keväällä 2020 alkaneen koronaepidemian vuoksi. Sen sijaan järjestettiin maastokäyntejä tai kokouksia pienemmissä ryhmissä asukas- ja harrastajajärjestöjen edustajien kanssa. Valmistelun loppuvaiheessa järjestettiin kaikille avoin tiedotus- ja keskustelutilaisuus.

Luonnonsuojelualueiden perustamisen yhteydessä järjestettävä kuuleminen ei ole kaupungille lakisääteistä vaan vapaaehtoista toimintaa. Kuuleminen haluttiin tästä huolimatta järjestää, jotta asukkaiden ja järjestöjen kommentteja saataisiin.

Hoitovastuut

Useissa kannanotoissa pidetään luonnonsuojelualueiden hoitovastuita epäselvinä ja kyseenalaisina. Kannanotoissa muistutetaan, että luonnonsuojelualueilla kunnossapidon lähtökohdat eroavat metsänhoidon ja puistojen kunnossapidon perinteestä. Kannanotoissa todetaan, että pätevien asiantuntijoiden tulee olla vastuussa hoidon suunnittelusta ja toteutuksesta. Tällaisia asiantuntijoita ovat koulutetut biologian alan osaajat. Muutoin on vaarana, että luonnonsuojelualueille tehdään vahinkoa ilman parempaa tietoa.

Useissa kommentteissa kyseenalaistetaan, että kaupungin metsävastaava, joka on vastuussa Uutelassa tehdyistä metsänhoitotöistä, toimii hoidon tilaajana myös luonnonsuojelualueilla.

Vastine

Luonnonsuojelualueiden hoidon ja käytön suunnittelusta vastaavat Ympäristöpalveluiden biologit. He vastaavat myös investointien, kuten opastaulujen ja ulkoilureittien, suunnittelun tilaamisesta ja ovat asiantuntijoina mukana rakentamisvaiheessa.

Luonnonsuojelualueiden vuosittaisen hoidon työt tilaa kaupungin osoittama henkilö, joka on metsävastaava.

Viljelypalsta-alueen parkkipaikan laajentaminen

Useissa kannanotoissa todetaan, että viljelypalsta-alueen parkkipaikan laajentaminen ei ole kannatettavaa. Luontoalueet parkkipaikan ympäristössä ovat hyvin kuluneita, ja autoilun lisääntyminen toisi alueelle lisää ihmisiä, jolloin kuluminen entisestään lisääntyy ja luontoalueiden kestävyys heikkenee. Yhdessä kannanotossa muistutetaan, että maailmalaaajuisesti herkkiä ja harvinaisia luontokohteita pyritään suojaamaan liian suurelta kulutukselta rajoittamalla ihmisten kulkua. Kannanotoissa todetaan, että asukkaiden toive pääasiallisesta liikkumis-
muodosta alueella on kävely.

Vastine

Hoito- ja käyttösuunnitelmassa on viitattu valmisteilla olevaan Vuosaari, Hallkullanniemi ja Nuottasaari asemakaavaan (nro 12530), jossa esitetään parkkipaikan laajentamista. Viittaus ei ole kannanotto siihen, että parkkipaikka tulisi rakentaa.

07.03.2022

Uutelassa luvatonta pysäköintiä tapahtuu yleisesti teiden vierillä, jolloin penkat kuluvat ja levenevät. Pysäköinnintilannetta seurataan, ja jos on välttämätöntä, parkkipaikkaa laajennetaan. Muutoin laajennusta ei tehdä.

Luonnonsuojelualueiden vieressä olevat alueet ja metsänhoitotoimet

Kannanotoissa ollaan huolissaan siitä, mitä luonnonsuojelualueita ympäröivillä alueilla tapahtuu, ja todetaan, että niillä on vaikutusta myös luonnonsuojelualueisiin. Useissa kannanotoissa viitataan Uutelan virkistysalueen hoito- ja kehittämissuunnitelmaan ja alueella tehtyihin metsänhoitotöihin. Suunnitelmaa ehdotetaan päivitettäväksi, ja metsänhoitotoimia pidetään rajuina ja ylimitoitettuina.

Vastine

Palaute ohjataan eteenpäin asiaa hoitaville tahoille Kaupunkiympäristön toimialalla.

Lopuksi

Esitys on kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Rudträsk_hks
- 2 Rudträsk_kartta
- 3 91-435-5-43_Lainhuutotodistus
- 4 91-54-9901-0_Lainhuutotodistus
- 5 91-54-9908-34_Lainhuutotodistus
- 6 91-435-1-251_Lainhuutotodistus
- 7 91-435-5-59_Lainhuutotodistus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Otteen liitteet
Esitysteksti
Liite 1

Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Ympäristöpalvelut

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 09.12.2021 § 257

HEL 2021-012507 T 11 01 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle luonnonsuojelualueen perustamista sekä hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymistä.

Luonnonsuojelualueita perustettaessa alueelle ei tehdä kulku- tai käyttörajoituksia, mutta pyöräilyä ohjataan opasteilla.

Ympäristö- ja lupajaosto katsoi, että tulevina vuosina maaston kulumista tulee seurata tarkasti. Mikäli kyltit ja ohjeet eivät auta, tulee pyöräilyn tai muun kulumista aiheuttavan toiminnan rajoittamisen mahdollisuutta tarkastella uudestaan.

Käsittely

09.12.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli ympäristösuunnittelija Hanna Seitapuro. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Saana Rossi: Lisätään päätökseen: Luonnonsuojelualueita perustettaessa alueelle ei tehdä kulku- tai käyttörajoituksia, mutta pyöräilyä ohjataan opasteilla.

Ympäristö- ja lupajaosto katsoo, että tulevina vuosina maaston kulumista tulee seurata tarkasti. Mikäli kyltit ja ohjeet eivät auta, tulee pyöräilyn tai muun kulumista aiheuttavan toiminnan rajoittamisen mahdollisuutta tarkastella uudestaan.

Kannattaja: Tarik Ahsanullah

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto hyväksyi yksimielisesti Saana Rossin vastaehdotuksen.

Esittelijä

ympäristöjohtaja
Esa Nikunen

Lisätiedot

Hanna Seitapuro, ympäristösuunnittelija, puhelin: 09 310 32062
hanna.seitapuro(a)hel.fi

§ 188

Vähäpäästöisten ajoneuvojen kriteerien tarkistaminen

HEL 2022-000352 T 11 00 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Silja Borgarsdottir Sandelin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus muuttaa kaupunginhallituksen päätöksessä 25.11.2019 § 807 määriteltyjä vähäpäästöisille ajoneuvoille asetettuja kriteereitä siten, että kaupunginvaltuuston 16.2.2011 § 31 hyväksymä 50 % alennus voimassa olevista pysäköintimaksuista sekä asukas- ja yrityspysäköintitunnuksen lunastamismaksusta voidaan 15.3.2022 alkaen antaa ajoneuvolain (1090/2002) mukaisille ajoneuvoille seuraavien kriteerien täytyessä:

1. Vähäpäästöisten henkilö- ja pakettiautojen (ml. hybridit) CO₂-päästöt ovat enintään 50 g/km WLTP-päästömittausmenetelmällä ja enintään 37 g/km NEDC-päästömittausmenetelmällä mitattuna.
2. Kaikkien ajoneuvojen CO₂-päästökriteerin täyttymiseksi riittää, että päästöarvo täyttää edellä asetetut ehdot vähintään toisella päästömittausmenetelmällä.
3. Kaikkien ajoneuvojen Euro-päästöluokka on vähintään Euro 6.

4. Kaikki täyssähköautot ja täyssähkökäyttöiset L-luokan ajoneuvot (moottoripyörät, mopot, kolmi- ja nelipyörät sekä kevyet nelipyörät eli mopoautot) ovat vähäpäästöisiä.

Tarkistuksen myötä pysäköintietuuden piiristä poistuville ajoneuvoille pysäköintietuus on voimassa vuoden 2022 loppuun asti.

Pysäköintietuutta ei myönnetä takautuvasti.

Kriteereitä päivitetään kahden vuoden välein. Hiilidioksidiraja kiristyy jatkossa markkinatilanteen mukaan kohti täyssähkövaatimusta eli päästörajaa 0 g/km.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päätti vähäpäästöisten ajoneuvojen edistämisestä ja ympäristövyöhykkeen perustamisesta Helsinkiin 31.5.2010 § 697 ilmansuojelutyöryhmän ehdotuksen mukaisesti. Vähäpäästöisten henkilöautojen pysäköintietuus otettiin käyttöön huhtikuussa 2011. Täyssähkökäyttöiset mopoautot otettiin kriteerien piiriin kaupunginhallituksen päätöksellä 9.5.2011 § 476. Kriteerejä päätettiin tarkistaa kahden vuoden välein. Ensimmäinen tarkistus käsiteltiin ilmansuojelutyöryhmässä 24.4.2013 ja hyväksyttiin kaupunginhallituksen päätöksellä 9.6.2014 § 673. Toinen tarkistus käsiteltiin ilmansuojelutyöryhmässä 6.10.2016 ja hyväksyttiin kaupunginhallituksen päätöksellä 14.11.2016 § 1025. Kolmas tarkistus käsiteltiin ilmansuojelun ja meluntorjunnan työryhmässä 27.8.2019 ja hyväksyttiin kaupunginhallituksen päätöksellä 25.11.2019 § 807. Ilmansuojelu- ja meluntorjuntatyöryhmä on tehnyt neljännen tarkistusesityksen, joka on pohjana nyt esitettäviin tarkistuksiin.

Kriteerien tarkistusesityksessä merkittävin muutos nykyisiin kriteereihin on yhden CO₂-päästörajan asettaminen kaikille ajoneuvoille käyttövoimasta riippumatta. Päästöraja on siis teknologianeutraali, ja ajoneuvo saa käyttövoimasta riippumatta alennuksen, jos sen päästöt ovat enintään eli 50 g/km WLTP-päästömittausmenetelmällä tai 37 g/km NEDC-päästömittausmenetelmällä mitattuna. Käytännössä tämän kriteerin täyttävät ajoneuvot ovat pääasiassa täyssähköautoja ja ladattavia hybridejä.

Toinen merkittävä muutos kriteereihin on kaupungin omien vähäpäästöisten ajoneuvojen poistaminen pysäköintialennuksen vähäpäästöisyyskriteereiden soveltamisen piiristä. Ilmansuojelu- ja meluntorjuntatyöryhmässä on päätetty, että kaupungin omia ajoneuvohankintoja koskevat jatkossa erilliset velvoittavat ympäristökriteerit. Työryhmä tekee keväällä 2022 esityksen kaupunginhallitukselle ajoneuvo- ja kuljetuspalveluhankintojen ympäristökriteerien käyttöönotosta. Tämä kritee-

rikokonaisuus ottaa huomioon vaatimukset, jotka 2.8.2021 voimaan tul-
lut laki tieliikenteen puhtaiden ja energiatehokkaiden ajoneuvojen han-
kinnoista (740/2021) asettaa Helsingin kaupungille. Lailla on pantu täy-
täntöön puhtaiden ja energiatehokkaiden moottoriajoneuvojen edistä-
misestä annetun direktiivin 2009/33/EY muuttamisesta annettu Euroo-
pan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1161. Direktiivi edel-
lyttää vähimmäisvaatimuksia puhtaalle kalustolle julkisissa ajoneuvo- ja
liikennepalveluhankinnoissa.

CO2-kriteerien esitystapa muuttuu niin, että käytössä oleva WLTP-
mittaustapa esitetään ensimmäisenä ja vanha NEDC-mittaustapa toi-
sena kriteeriesityksessä.

Kriteerimuutosten myötä etuuden piiristä pois jääville ajoneuvoille py-
säköintietuus on voimassa vuoden 2022 loppuun asti.

Kriteereitä päivitetään kahden vuoden välein. Hiilidioksidiraja kiristyy
jatkossa markkinatilanteen mukaan kohti täyssähkövaatimusta eli
päästörajaa 0 g/km.

Yhden CO2-rajan asettaminen on perusteltua ajoneuvotekniikan, auto-
jen päästökehityksen ja Helsingin kiristyneiden ilmastotavoitteiden
myötä. Yksi raja myös selkeyttää pysäköintietuuskäytäntöä ja siitä tie-
dottamista.

Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025 on nostanut liikenteen sähköis-
tymisen tärkeään rooliin kaupungin kiristyneen hiilineutraaliustavoitteen
saavuttamisessa. Hiilineutraali Helsinki -ohjausryhmä on tämän lisäksi
10.12.2021 linjannut, että Helsingin tavoitteena on liikennesektorin
sähköistyminen ja vetyistyminen.

CO2-tason kiristäminen tasolle 50 g/km (WLTP) ohjaa vähäpäästöi-
syysalennusta voimakkaammin kohti Hiilineutraali Helsinki -ohjelman
tavoitetta kasvattaa sähköautojen osuus 30 % Helsingin ajoneuvokan-
nasta vuoteen 2035 mennessä. Kyseinen päästöraja on myös linjassa
EU:n puhtaiden ja energiatehokkaiden ajoneuvojen direktiivin (EU
2019/1161) vähäpäästöisyyden määritelmän kanssa, jota sovelletaan
esimerkiksi kaupungin omissa hankinnoissa.

Tähän asti vähäpäästöisyysalennuksessa on asetettu bensiini-, diesel-
ja kaasuautoille eri tasoiset CO2-kriteerit erilaisen päästökehityksen ta-
kia. Syynä on ollut terveydelle haitallisia päästöjä rajoittavan Euro-
luokan eroavaisuudet typenoksidipäästöissä, erityisesti dieselajoneu-
voilla. Edellisessä päivityksessä tehty Euro-luokan nosto tasolle Euro 6
tasasi näitä eroja merkittävästi. Tämän myötä käyttövoimia ei tarvitse
enää eriyttää CO2-kriteerillä typenoksidipäästöjen rajoittamisen näkö-
kulmasta.

Sähköisten ajoneuvojen markkinat ovat lisäksi kehittyneet merkittävästi. Tämän kehityksen on arvioitu kiihtyvän seuraavan kahden vuoden aikana. Vuonna 2021 ladattavien autojen markkinaosuus ensirekisteröinneistä oli Suomessa yli 30 %, josta täyssähköautojen osuus oli 10 %. Helsingissä ladattavien autojen osuus ensirekisteröinneistä oli vuonna 2021 n. 41 % kaikista ensirekisteröinneistä, josta täyssähköautoja oli n. 15 %. Henkilöautoissa sähköautomalleja on hyvin laajasti tarjolla ja Euroopassa markkinoille on odotettavissa yli 100 uutta mallia vuoteen 2024 mennessä. Pysäköintialennus koskee myös pakettiautoja, joiden kohdalla sähköautomarkkinat ovat vasta kehittymässä. Etuudella halutaan kuitenkin ennakoivasti kannustaa myös pakettiautokannan sähköistymiseen.

Sähköautojen ja ladattavien hybridien pienemmät käyttökustannukset tasoittavat hintaeroa suhteessa polttomoottoriautoihin, vaikka ladattavat ajoneuvot ovatkin vielä keskimäärin kalliimpia kuin polttomoottoriautot. Markkinoilta löytyy kuitenkin jo polttomoottoriautojen hintaa vastavia sähköautoja. Markkinoiden kehitys laskee todennäköisesti hintoja voimakkaasti seuraavan kahden vuoden aikana. Valtio kompensoi sähköautojen kustannuksia mm. hankintatuella. Valtion ja kaupungin kannustimet kehittävät myös osaltaan käytettyjen sähköautojen markkinoita.

Päästörajan 50 g/km (WLTP) rajan piirissä markkinoilla on tällä hetkellä käytännössä eniten täyssähköautoja ja ladattavia hybridejä. Rajan asettaminen tasolle 50 g/km rajaa isot ladattavat katumaasturit pois alennuksen piiristä. Näiden ajoneuvojen CO₂- ja terveydelle haitalliset päästöt ovat merkittävät, kun ajetaan ilman sähköä ja ne rajataan päästöyistä pois etuuden piiristä.

CO₂-päästörajan tarkistamisen myötä pysäköintietuuden piiristä poistuisi 8 784 ajoneuvoa (lokakuun 2021 tilanne). Etuuden piirissä olevien ajoneuvojen määrä on kasvanut merkittävästä viime vuosina. Tällä hetkellä alennus on myönnetty 18 388 ajoneuville (lokakuun 2021 tilanne), kun vuonna 2019 alennuksen piirissä oli n. 15 000 ja vuonna 2017 n. 2 900 ajoneuvoa. Vähäpäästöisyyskriteereitä on näin syytä kiristää myös kannustimen ohjaavuuden kannalta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

07.03.2022

Asia/16

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Ympäristöpalvelut
Pysäköinninvalvonta ja pysäköintipalvelut

07.03.2022

Asia/17

§ 189

Helsingin kävelyn edistämishjelma

HEL 2020-003491 T 08 00 04

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö Reetta Putkonen.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Juhana Vartiaisen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kävelyn edistämishjelma korj. 3.2.2022
- 2 Asukaskyselyn tulokset -julkaisu
- 3 Vanhusneuvoston lausunto Kävelyn edistämishjelmasta
- 4 Vammaisneuvoston lausunto Kävelyn edistämishjelmasta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy Helsingin kävelyn edistämishjelman (liite 1) ohjeellisena noudatettavaksi.

Tiivistelmä

Kaupunkirakenne ja siihen kuuluva infrastruktuuri ja liikennejärjestelmä määrittävät kaupunkielämälle puitteita. Kävelyllä on keskeinen rooli kaupunkielämän ja kaupunkikehityksen kannalta. Kävelyn edistämishjelmassa tunnistetaan keskeisiä tavoitteita ja kehittämistarpeita, jotka edistävät kävelyä. Kävely ei ole vain liikennettä, vaan kaupunkitilan

käyttöä. Käveltävyyteen vaikutetaan koko rakennetun ympäristön suunnittelulla, ei vain jalkakäytävillä ja muilla kävelyreiteillä.

Kävelyn edistämishjelma perustuu Helsingin yleiskaavaan 2016. Ohjelma on valmisteltu erityisesti maankäytön ja liikennesuunnittelun tarpeisiin. Tarkoituksena on selkiyttää suunnittelun lähtökohtia, joilla tuetaan elävän ja houkuttelevan kaupunkiympäristön kehittymistä. Painopisteenä ovat yleiskaavassa määritellyt keskusta-alueet ja raideliikenneasemien ympäristöt. Näitä kehitetään yleiskaavan ja siihen liittyvän keskusta-alueita koskevan määräyksen mukaisesti kävelypainotteisina alueina.

Kävelyn edistämishjelma asettaa neljä päätavoitetta ja viisi toimenpidettä ohjaaman kävelyn edistämistä Helsingin yleiskaavan 2016 keskusta-alueilla. Ohjelmassa on otettu huomioon kaupungin keskeisimpien kävelyn edistämiseen liittyvien strategioiden, ohjelmien ja suunnitelmien linjaukset, Helsingin yleiskaava 2016 ja Helsingin liikkumisen kehittämisselma. Uusi kaupunkistrategia Kasvun paikka - kaupunkistrategia vuosille 2021-2025 painottaa edeltäjänsä lailla kävelyn ja käveltävyyden merkitystä kaupungissa.

Kaupunkistrategian 2021-2025 mukaan Helsinki tavoittelee hiilineutraaliutta jo vuoteen 2030 mennessä sekä terveellistä, kilpailukykyistä ja elävää Helsinkiä. Kävelyn edistäminen tukee näiden kaikkien tavoitteiden saavuttamista. Käveltävän Helsingin vision 2030 mukaan kävelyn edistäminen vie kohti kestäväen kehityksen mukaista hiilineutraalia, asuttavaa, terveellistä ja kilpailukykyistä Helsinkiä 2030. Vision mukaan kävely on Helsingissä ensisijainen liikkumismuoto, jota priorisoidaan suunnittelussa, toteutuksessa ja ylläpidossa.

Kävelyn edistämishjelma painottuu Helsingissä vahvasti kävelyn ydinalueiden ja asemanseutujen käveltävyyden edistämiseen osana Helsingin kaupunkikeskustojen kokonaiskehitystä. Neljä päätavoitetta antavat suunnan niille toimenpiteille, joita tarvitaan käveltävämmän Helsingin saavuttamisessa vuoteen 2030 mennessä. Ohjelman viisi toimenpidettä ovat:

1. Kävelyn suunnitteluohjeen laatiminen
2. Jalankulkuverkoston hierarkian määrittäminen
3. Jalankulun kunnossapidon hierarkian päivittäminen
4. Kävelyn tutkimuksen toimintasuunnitelman laatiminen ja
5. Kävely-ympäristön kokeilut.

Kävelyn edistämishjelman valmistelua on ohjannut ohjausryhmä, jossa on ollut edustus kaupunkiympäristön toimialan liikenne- ja katusuunnittelu-, asemakaavoitus- sekä kaupunkitila- ja maisemapalvelus-

ta. Lisäksi ohjausryhmässä on ollut edustaja Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymästä (HSL) sekä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan liikkumissohjelmasta.

Ohjelman laatiminen alkoi loppuvuodesta 2018 ja varsinaista ohjelman laadintaa edeltäviin työvaiheisiin kuului parhaiden käytäntöjen valinta muiden kaupunkien kävelyn edistämishjelmista, työpajat kävelyn parissa työskenteleville asiantuntijoille, tutkimuskirjallisuuskatsauksen laatiminen, asukaskyselyiden analyysit, Helsingin kävelyn nykytilannekatsaus sekä vuorovaikutus ohjelman toimenpiteiden osallisten kanssa.

Esittelijän perustelut

Nykytila

Kävelyn kulkutapaosuus on Helsingissä kansainvälisesti verrattuna korkea. Vuonna 2019 helsinkiläiset tekivät 39 % kaikista kaupungin sisäisistä matkoista kävelen. Joukkoliikenteellä tehtiin 29 %, henkilöautolla 22 % ja polkupyörällä 9 % kaikista vuorokauden matkoista. Kestävien kulkutapojen yhteenlaskettu osuus oli 77 %. (Helsinkiläisten liikkumistottumukset 2019.) Korona-pandemia näkyi vuoden 2020 kulkutapaosuuksissa vahvasti. Kävelyn osuus nousi selvästi ollen 52 % kaikista tehdyistä matkoista. Kävelyn osuus korostui etenkin kantakaupungissa. Sen sijaan julkisten liikennevälineiden matkaosuudet ovat vähentyneet selvästi. Vuorokauden aikana tehdyistä matkoista 17 %:ssa käytettiin joukkoliikennettä, 52 %:ssa matkoista käveltiin, 20 %:ssa käytettiin henkilöautoa ja 11 %:ssa pyöräiltiin vuonna 2020. (Helsinkiläisten liikkumistottumukset 2020.) Helsinkiläisten koko Helsingin seudulla tekemistä matkoista kävelyn osuus oli 29 % vuonna 2018 (Liikkumistottumukset Helsingin seudulla 2018).

Pääkaupunkiseudun asukkaiden liikkumista on seurattu 1980-luvulta alkaen ja yleisenä trendinä on ollut henkilöauton ja joukkoliikenteen osuuksien pieneneminen ja kävelyn osuuden kasvu. (Liikkumistottumukset Helsingin seudulla 2018.) Myös kaupungin teettämässä tutkimuksissa kävelyn osuus on noussut selvästi, vaikka kehitys ei olekaan ollut suoraviivaista, ja kävelyn osuus on vaihdellut vuosittain. Vuonna 2020 kävelymatkojen osuus oli kaikkien tutkimusvuosien korkein. (Helsinkiläisten liikkumistottumukset 2010-2020).

Kävely kulkumuotona korostuu erityisesti kantakaupungissa asuvien keskuudessa, he tekivät 45 % kaikista matkoistaan kävelen vuonna 2019 ja 60 % vuonna 2020. Esikaupungissa asuvilla kävelyn osuus oli 35 % tehdyistä matkoista vuonna 2019 ja 47 % vuonna 2020. (Helsinkiläisten liikkumistottumukset 2019 ja 2020.)

Kävelyä koskevat muut linjaukset

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Ennen kävelyn edistämishjelman laatimista Helsingin linjaukset ovat esiintyneet erillisissä strategioissa, ohjelmissa ja suunnitelmissa, joista merkittävin on Helsingin yleiskaava 2016. Lisäksi kävelyä on pyritty edistämään Liikkumishjelmassa vuodelta 2018 sekä Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelmassa SUMP (Sustainable Mobility Plan) vuodelta 2017. Se puolestaan perustui aiempaan liikkumisen kehittämisselmaan LIIKE vuodelta 2013.

Helsingin liikennesuunnittelun yleisenä periaatteena on huolehtia ensimmäisenä kävelijöiden tarpeista. Tämän jälkeen huomioidaan järjestyksessä pyöräliikenteen, joukkoliikenteen, elinkeinoelämän kuljetusten ja henkilöautoilun tarpeet. Helsingin liikennejärjestelmän tavoitteet ja toimintalinjaukset on määritelty Helsingin liikkumisen kehittämisselmassa. Kaupunginhallitus hyväksyi ohjelman vuonna 2015 ohjeellisena noudatettavaksi.

Helsingin kaupunkistrategian tavoitteena on olla hiilineutraali jo vuoteen 2030 mennessä. Strategian mukaan kestävien liikennemuotojen, kuten kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan ja samalla huolehditaan kaikkien liikennemuotojen kehittämisestä. Kävelyn edistäminen tukee näitä kaupunkistrategiassa asetettuja tavoitteita. Toimivassa kaupungissa on sujuvaa ja miellyttävää kävellä ja samalla liikkua kestävästi.

Kaupunkistrategian 2021-2025 mukaan käynnistämme keskustan elinvoimaprojektin, jossa panostetaan käveltävään ja viihtyisään kaupunkitilaan. Suunnitellaan kävelykeskustan kehitystä nojautuen viime kauden valmisteluun ja tuodaan ehdotus päätöksentekoon. Edistetään keskustan työpaikkojen ja palveluiden määrän ja intensiteetin kasvua, tapahtumien edellytyksiä sekä kulttuurin ja taiteen näkökulmaa.

Yksi aiemman kaupunkistrategian kärkihankkeista oli Liikkumishjelma (2018), joka pyrkii lisäämään helsinkiläisten aktiivista liikkumista muun muassa kävelyn määrää lisäämällä. Fyysisen ympäristön laadun, kuten ympäristön turvallisuuden, meluasteen ja viihtyisyyden, todetaan olevan yksi keskeisimmistä arkiliikkumista määrittävistä tekijöistä.

Helsingin yleiskaava 2016 perustuu raideliikenteen verkostokaupunkiin, jossa raideliikenteellä hyvin saavutettavat keskustat sisältävät asumista, työpaikkoja ja palveluita. Yleiskaavan kaavamerkintöjen liike- ja palvelukeskustan C1, kantakaupungin C2 sekä lähikeskustan C3 ympäristö tulee suunnitella ensisijaisesti jalankulkijan näkökulmasta.

Helsingin liikkumisen kehittämisselma (2013) tarkensi kaupunkistrategiaa (2013-2016) liikkumisen osalta ja ohjaa Helsingin kestävästä kaupunkiliikkumisen edistämistä. Kävelyn edistämishjelman kannalta oleellimmat linjaukset liittyvät kaupunkikeskustojen ihmisen mittakaa-

vaiseen suunnitteluun sekä kävely-yhteyksien jatkuvuuden, virikkeellisuuden, esteettömyyden ja turvallisuuden kehittämiseen, joukkoliikenteen vaihtopaikkojen käyttäjälähtöiseen suunnitteluun ja lähisaavutettavuuden parantamiseen ja liikenneverkon kehittämiseen kaupungin tiivistymistä tukien.

Tavoitteet

Helsingin ensimmäinen kävelyn edistämishjelma kokoaa kävely-ympäristön kehittämiseen liittyvät linjaukset. Kävelyn edistämishjelma sisältää käveltävän Helsingin vision 2030, vision perustuvat tavoitteet sekä toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi.

Käveltävän Helsingin vision 2030 mukaan kävelyn edistäminen vie kohti kestävän kehityksen mukaista, hiilineutraalia, asuttavaa, terveellistä ja kilpailukykyistä Helsinkiä 2030. Kävely on Helsingissä ensisijainen liikkumismuoto, jota priorisoidaan suunnittelussa, toteutuksessa ja ylläpidossa. Kävely on erottamaton osa kaupunkielämää ja sosiaalista kanssakäymistä. Liikkumismuotona kävely on osa jokaista matkaa. Se on toimivin, tilatehokkain, ympäristöystävällisin, tasa-arvoisin ja terveellisin tapa liikkua.

Vision mukaan Helsinki on ympäristöystävällinen, vilkas ja eloisa, tuo hyvinvointia arkeen ja on elinvoimainen. Kävelyn edistäminen tukee kaupunkistrategiassa ja Hiilineutraali Helsinki 2035 toimenpideohjelmassa asetettuja liikenteen päästövähennystavoitteita lisäämällä kävelyn houkuttelevuutta ja suosiota. Kävely on Helsingissä paitsi tapa liikkua paikasta toiseen myös mahdollisuus nauttia ympäristöstä. Käveltävä kaupunki rakentuu paikallisista vahvuuksista ja tarjoaa vaivatonta, esteetöntä ja virikkeellistä jalankulkua arjen ja vapaa-ajan reiteillä. Riittävän tiivis, käveltävä, lähipalveluita tarjoava ja sekoittunut kaupunkirakenne tukee liikkumista kävellen ja tuo siten kävelyn terveyshyötyjä. Käveltävä, lyhyiden etäisyyksien kaupunkirakenne kasvattaa yritysten ja ihmisten vuorovaikutusmahdollisuuksia. Tavoitteena on, että käveltävä kaupunkiympäristö on vetovoimatekijä Helsinkiin sijoittuville yrityksille ja osaajille.

Kävelyn edistämishjelma painottuu Helsingissä vahvasti kävelyn ydinalueiden ja asemanseutujen käveltävyyden edistämiseen osana Helsingin kaupunkikeskustojen kokonaisvaltaista kehitystä. Ohjelman neljä päätavoitetta ovat:

1. Kävelyn ydinalueita ovat raideliikenteen verkostokaupungin kaupunkikeskustat. Näitä alueita suunnitellaan ensisijaisesti jalankulkijan näkökulmasta alueelliset lähtökohdat huomioiden. Eriyisesti ydinkeskustan keskeisiä asiointi- ja oleskelualueita sekä

kaikkia kaupungin asemanseutuja kehitetään toimivina, viihtyisinä ja turvallisina kävely-ympäristöinä.

2. Kävely on osa kestävästä liikkumisesta palveluverkkoa, jossa palvelut ja työpaikat saavutetaan helposti ajankohdasta, tulotasosta ja autonomistuksesta riippumatta. Kävely on houkutteleva tapa liikua kaupunkikeskustoissa ja osa jokaista matkakettua.
3. Helsingissä kävely ei ole vain liikkumista, vaan olennainen osa toimivaa ja miellyttävää kaupunkielämää.
4. Kävelyn tutkimus, suunnittelu ja kokeilut muodostavat ehyen kokonaisuuden. Tutkimus ohjaa suunnittelua ja vastaavasta tutkimuksesta kohdennetaan kävelyn ydinalueille. Helsingin kaupunki mahdollistaa rohkeasti myös nopeita kokeiluja selvittämään erilaisten suunnitteluratkaisujen toimivuutta käyttäjien näkökulmasta.

Tavoitteet on muodostettu asiantuntijoille järjestettyjen työpajojen, asukaskyselyiden sekä tutkimuskirjallisuuden pohjalta. Tavoitteiden toteuttamiseksi tarvittavat toimenpiteet on muodostettu yhdessä kaupunkiympäristön asiantuntijoiden, työn ohjausryhmän ja sidosryhmien kanssa.

Toimenpiteet

Helsingin kävelyn edistämishjelma sisältää 5 toimenpidettä.

Ensimmäiseksi toimenpiteeksi on määritelty kävelyn suunnitteluohjeen laatiminen. Kävelyn suunnitteluohje keskittyy Helsingin yleiskaavan 2016 keskusta-alueilla ja asemanseuduilla ottaen huomioon liikenteen ja maankäytön vuorovaikutuksen ja paikkalähtöisen suunnittelun. Tavoitteena on, että kävely-ympäristö huomioidaan suunnitteluprosesseissa oikeaan aikaan ja oikealla tavalla eri suunnitteluvaiheissa. Suunnitteluohje tarjoaa myös opastusta, miten kävely-ympäristön laatua voidaan parantaa tiiviissä kaupunkiympäristössä.

Toinen toimenpide on jalankulkuverkoston hierarkian määrittäminen, jossa priorisoidaan parannettavat kävely-yhteydet. Kävely-ympäristön kehittäminen vaatii onnistuakseen resurssien kohdentamista niihin paikkoihin, joissa vaikutus kävelyolosuhteisiin on suurin. Priorisoidun verkoston myötä varmistetaan, että kävelyverkostosta tulee yhtenäinen kokonaisuus ja että resurssit kohdistetaan tehokkaasti. Kävelyn priorisointi verkosto voidaan laatia esimerkiksi kehittämisperiaatteiden, alue-suunnitelman tai kävely-ympäristön laatukartoituksen yhteydessä.

Kolmas toimenpide on jalankulun kunnossapidon hierarkian päivittäminen. Ympärivuotisen kunnossapidon laatu vaikuttaa mahdollisuuksiin

liikkua. Kävelyn priorisoitu verkosto auttaa kohdistaman talvihoidon tarpeita, mutta lisäksi tulee huomioida muut talven liikkumisympäristön erityispiirteet.

Neljäs toimenpide on kävelyn tutkimuksen toimintasuunnitelman laatiminen. Tietopohjan saattaminen riittävä tasolle edellyttää tutkimussuunnitelman laatimista jalankulkijoiden laskemiseksi, oleskelun määrien seuraamiseksi sekä kävely-ympäristön laadun arvioimiseksi. Tutkimukset ja laskennat kohdennetaan kävelyn ydinalueille ja priorisoidulle verkostolle. Tutkimustieto toimii parannustoimenpiteiden lähtötietona ja tuottaa tietoa kävelyn edistämisen laadullisten ja määrällisten tavoitteiden etenemisestä.

Esittelijä toteaa, että jotkut ohjelmassa mainitut kansainväliset tutkimukset ja selvitykset ovat jo suhteellisen vanhoja eivätkä kenties ole suoraan sovellettavissa Helsingin nykyisiin olosuhteisiin. Onkin toivottavaa, että tulevat toimenpiteet perustetaan viimeisimpiin tutkimustuloksiin ja Helsingissä tapahtuvaan seurantaan ja vuorovaikutukseen.

Viidentenä toimenpiteenä ovat kävely-ympäristön kokeilut. Kävelyyn liittyvän suunnittelukulttuurin uudistaminen edellyttää valmiutta kokeilla rohkeasti uusia ratkaisuja. Kokeilut avaavat mahdollisuuksia toteuttaa kevyesti ja nopeasti erilaisia ratkaisuja.

Tähän liittyen esittelijä pitää tärkeänä, että tulevat kokeilut pohjaavat laajaan vuorovaikutukseen, kaupungin eri viranomaisten hyvään yhteistyöhön sekä keskustan kävely-ympäristöjen käyttäjien ja yrittäjien osallistumiseen sekä kokeiluja suunniteltaessa että johtopäätöksissä. Palautteen perusteella mm. Vaasankadun ja Ehrenströmintien kesäkatukokeiluista on tässä valossa opittavaa.

Ohjelman vaikutukset

Terveys

Kävelyllä on tutkimuksissa havaittu lukuisia positiivisia terveysvaikutuksia. Kävelyolosuhteiden parantaminen, riittävän tiivis, käveltävä, lähipalveluita tarjoava ja sekoittunut kaupunkirakenne tukee liikkumista kävellessä ja siten kävelyn terveyshyötyjä yhdessä liikkumiseen kannustavien toimenpiteiden kanssa.

Kilpailukyky ja yritysvaikutukset

Kävelykeskustojen kehittäminen on vahva osa eurooppalaisten kaupunkikeskustojen kehittämistä ja kytkeytyy esimerkiksi matkailun edistämiseen. Käveltävyydellä on vaikutuksia myös kaupungin ja yritysten kilpailukykyyn. Parhaimmillaan kävelykadut ja muut kävely-

ympäristöihin tehdyt parannukset lisäävät kävelijämääriä katutilassa ja tutkimusten mukaan on havaittavissa positiivisia vaikutuksia kävelyalueen yritysten asiakasmääriin, liikevaihtoon, tuottoon, yritysten lukumäärään, asuin- ja liikekiinteistöjen arvoon, toimitilojen käyttöasteisiin ja vuokratuottoihin sekä yritystoiminnan tuottamiin verotuloihin.

Esittelijä toteaa täydennyksenä edellä mainittuun, että tilasto- ja kiinteistömarkkinatietoja ei kuitenkaan ole saatavissa yksittäisten katujen tai kävelyalueiden tarkkuudella.

Käveltävät yhdyskunnat tuovat infrastruktuurin rakentamiseen ja ylläpitämiseen liittyviä kustannussäästöjä sekä säästävät rakennusmaata. Lisääntyneen kävelyn positiiviset terveysvaikutukset tuovat kansantaloudellisia hyötyjä vähentyneinä terveyskuluina ja sairaspöissaoloina, pidentyneenä työurana ja lisääntyneenä tuottavuutena.

Siirtyminen kävelyyyn ja kestäviin liikennemuotoihin vähentää henkilöautoilun tarvetta arjen liikkumisessa ja riippuvuutta auton omistamisesta. Henkilöautoilun vähentyminen vähentää liikenteen negatiivisia ulkoisvaikutuksia, kuten ruuhkia ja päästöjä. Tilatehokkaiden ja liikenneverkkoa vähiten kuormittavien liikkumismuotojen rooli sujuvan liikkumisen mahdollistamisessa kasvaa. Käveltävässä lyhyiden etäisyyksien kaupunkirakenteessa myös yritysten ja ihmisten vuorovaikutusmahdollisuudet kasvavat. Edelleen positiivisia seurauksia voivat olla lisääntyneet kasautumisedut, innovaatiohyödyt, parantunut asiakassaavutettavuus sekä työntekijöiden ja työpaikkojen kohtaavuus, ajalliset ja kustannukselliset säästöt sekä taloudellisesti positiiviset ulkoisvaikutukset. Viihtyisällä kävely-ympäristöllä on vaikutuksia myös kaupunkiympäristöjen laadulle ja sitä kautta mm. kaupungin vetovoimaan ja osaajien houkutteluun.

Esittelijä kiinnittää tässä yhteydessä huomiota ohjelmaa laadittaessa tehtyyn yritysvaikutusten arviointiin. Sen perusteella kävelypainotteiset keskustat vetävät yhdenlaisia yrityksiä puoleensa, kuten muotiin, oleskeluun ja viihtymiseen keskittyviä, tai rahoitus- ja konsultointialan palveluita tarjoavia yrityksiä, ja vastaavasti saattavat karkottaa sellaisia, joissa asiointi tapahtuu suurelta osin autolla. Lisäksi kaikkien yritysten kannalta on olennaista, että tavaralogistiikka saadaan järjestymään sujuvasti, koska kävelykaduilla tapahtuvalla huoltoliikenteellä on huomattava vaikutus käyttäjäkokemukseen.

Esittelijä huomauttaa myös, että erityisesti keskusta-alueilla lähes kaikki ovat lopulta jalankulkijoita. Kuitenkin tullessaan keskustaan suurin osa ihmisistä käyttää myös muita kulkumuotoja, mistä syystä keskustojen hyvästä saavutettavuudesta kaikilla kulkumuodoilla on huolehdittava.

Asuttavuus ja elävyys

Kävelyn edistämiseksi on tärkeää panostaa kävely-ympäristöjen viihtyisyyteen, liikenteelliseen ja sosiaaliseen – koettuun ja faktiseen – turvallisuuteen sekä toimivuuteen. Kävely-ympäristöt ja -alueet voivat olla mahdollisuus myös julkisille kaupunkitiloille, tapahtumille, katumarkkinoille, palveluille, kohtaamisille ja oleskelulle. Pysähtymisellä ja oleskelulla on tärkeä merkitys osana kävelyä liikkumisen muotona ja kaupungin asuttavuutta.

Kaupungin käveltävyyttä on mahdollista edistää rakentamalla lisää tiiviitä ja käveltäviä kaupunginosia, joissa palvelut ovat lähellä. Samalla on kuitenkin huolehdittava suurempien viheralueiden saavutettavuudesta. Käveltävillä kaupunginosilla on havaittu olevan hyötyjä myös yhteisöllisyyden näkökulmasta.

Kävely on lähes kaikkien kaikilla matkoilla käyttämä, halpa ja siten tasa-arvoinen liikkumisen muoto. Käveltävyydeltään heikko kaupunkirakenne ja pitkät etäisyydet voivat rajoittaa eri ryhmien mahdollisuuksia käyttää kaupunkia. Käveltävät kaupunginosat ja hyvät kävely-ympäristöt lisäävät liikkumismahdollisuuksien tasa-arvoisuutta.

Ilmasto

Kompakti kaupunkirakenne ja riittävän tiiviit, käveltävät kaupunginosat ovat hiilidioksidipäästöjen vähentämisen ja ilmastotavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta monin tavoin hyödyllisiä. Ne vähentävät henkilöautoilun sekä autonhankinnan tarvetta. Käveltävyyttä tukevat toimivat matkaketjut. Käveltäviin kaupunginosaan usein yhdistetty vehreys lisää kykyä sopeutua ilmastonmuutoksen ääri-ilmiöihin. Tiivis rakentaminen säästää myös viheralueita ja siten hiilinieluja rakentamiselta. Tiivis kaupunkirakenne näyttää kuitenkin myös kannustavan kuluttamiseen, mikä näyttäytyy ilmastotavoitteiden näkökulmasta haasteena.

Vuorovaikutus

Ohjelmaa varten laadittiin asukaskysely Jalan kaupunginosissa, joka oli auki kesäkuussa 2019. Kyselystä laadittiin myös erillinen raportti Kainis, vihreä ja rauhallinen – Jalan kaupunginosissa -asukaskyselyn tulokset (Norppa & Hovi 2020). Tämän kyselyn analyysin lisäksi käytiin läpi vuoden 2018 Jalan kaupungilla –kyselyn tulokset. Lisäksi ohjelman sisältöön on voinut tulla tutustumaan näyttelytila Bryggassa syyskuussa 2019 sekä keskust kirjasto Oodin aulassa joulukuussa 2019.

Ohjelmasta on saatu lausunnot vammais- ja vanhusneuvostolta.

Kävelyn asiantuntijoille järjestettiin kaksi työpajaa, joista ensimmäinen toteutettiin toukokuussa ja toinen kesäkuussa 2019.

Asukaskyselyiden, järjestöjen ja asiantuntijoiden näkemyksiä hyödynnettiin ohjelman sisällön muokkaamisessa useaan otteeseen ja ne toimivat omalta osaltaan ohjelman lähtötietoina.

Ohjelman toteutus ja seuranta

Ohjelmassa on esitetty toteutusaikataulu kaikille toimenpiteille. Kävelyympäristön kehittäminen edellyttää yhteistyötä ja sitoutumista kaupungin kaikilta toimijoilta. Kävelyympäristön laatuun ei voida vaikuttaa ainoastaan yhdessä palvelussa, sillä kävelyympäristön kehittäminen on riippuvainen useista toimijoista.

Jokaiselle toimenpiteelle on asetettu päävastuutahot tietyn toimenpiteen toteuttamisesta. Koska ohjelmassa on eri palveluiden toimintaa koskettavia ja yhteistyötä vaativia toimenpiteitä, on kävelyympäristön kehittämisen koordinoinnille tarvetta.

Toimenpiteen laatimisvaiheessa tulee tunnistaa niiden keskeiset vaikutukset eri väestöryhmiin, yrityksiin sekä ilmastomuutoksen torjuntaan.

Ohjelmassa esitetyt toimenpiteet sisällytetään palveluiden vuosittaisiin toimintasuunnitelmiin. Ohjelman toimenpiteiden koordinoimista ja edistämistä varten perustetaan ryhmä, jossa tulee olla edustus jokaisesta ohjelman toimenpiteen vastuutahon palvelusta. Ryhmään voidaan lisäksi kutsua vierailevia jäseniä käsiteltävän teeman mukaan. Ryhmä valmistelee ohjelmasta vuosittain seurannan kaupunkiympäristölautakuntaan.

Esittelijä toteaa, että kävelyn edistämishjelma sivuaa kaupungin keskusta-alueella myös mm. liikenneturvallisuuden edistämiskysymyksiä ja elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä. Keskustan elinvoimaa vahvistamaan on 1.9.2021 asetettu kaupungin ja elinkeinoelämän yhteistyöryhmä HELY, jonka vetovastuu on kaupunginkanslialla. On tärkeää, että tuleva kävelyn edistämistä koordinoiva ja seuraava työryhmä sekä HELY-ryhmä pitävät toisensa riittävällä tavalla informoituna toimenpiteidensä sisällöstä ja ajoituksesta. Sama toteamus koskee em. HELY-ryhmää ja liikenneturvallisuuden kehittämissuunnitelman 2022-2026 toteutuksen koordinoimista. Keskustan käveltävyyden, liikenneturvallisuuden ja elinvoiman kysymykset koskettavat laajasti kaupunkia, kaupunkilaisia ja yrityksiä sekä kaikkia liikennemuotoja. Siksi paitsi kaupungin eri toimialojen ja ulkoisten sidosryhmien, myös kaupunginkanslian eri osastojen nykyistä laajempi edustus on tulevassa ryhmässä toivottavaa.

Ohjelman toimenpiteet on ajoitettu vuosille 2021–2030. Ohjelmaa voidaan kuitenkin tarvittaessa päivittää ennen vuotta 2030. Ennen päivittämisen aloittamista on syytä tehdä tilannekatsaus siitä, missä on onnistuttu ja missä on eniten kehitettävää, jotta ohjelman toimenpiteet kohdistuvat oikein ja ovat mahdollisimman vaikuttavia.

Esittelijä toteaa lopuksi, että Helsingin kävelyn edistämishojelman esitys kaupunginhallitukselle hyväksyttiin lautakunnassa 15.6.2021 eli juri kuntavaalien jälkeen. Jotta ohjelman edistämiseksi olisi hyvät edellytykset myös uuden kaupunkistrategian pohjalta, sen käsittelyä siirrettiin Kasvun paikka -kaupunkistrategian 2021-2025 hyväksymisen jälkeeseen aikaan. Lisäksi kävelyn edistämishojelman kanssa samaan aikaan on ollut valmisteltavana Helsingin liikenneturvallisuuden kehittämishojelma, jossa yhtenä johtavana periaatteena on ollut jalankulun turvallisuuden parantaminen. Lautakunta esitti kaupunginhallitukselle tämän ohjelman hyväksymistä 26.10. 2021. Esittelijä pitää tarkoituksenmukaisena molempien ohjelmien käsittelyä yhtäaikaaisesti. Liitteenä oleva ohjelma on vielä luonnos, joka tullaan teknisesti päivittämään kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kävelyn edistämishojelma korj. 3.2.2022
- 2 Asukaskyselyn tulokset -julkaisu
- 3 Vanhusneuvoston lausunto Kävelyn edistämishojelmasta
- 4 Vammaisneuvoston lausunto Kävelyn edistämishojelmasta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunta
Vanhusneuvosto
Vammaisneuvosto

Päätöshistoria

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

07.03.2022

Kaupunginhallitus 28.02.2022 § 164

HEL 2020-003491 T 08 00 04

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

28.02.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 15.06.2021 § 333

HEL 2020-003491 T 08 00 04

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Kävelyn edistämishjelma hyväksytään ohjeellisena noudatettavaksi.

08.06.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pasi Rajala, Yleiskaavapäällikkö, puhelin: 09 310 20417
pasi.rajala(a)hel.fi
Henna Hovi, projektisuunnittelija, puhelin: 31021337
henna.hovi(a)hel.fi
Anne Karlsson, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37444
anne.karlsson(a)hel.fi

§ 190

Helsingin liikenneturvallisuuden kehittämisohjelma 2022-2026

HEL 2021-003269 T 08 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi Helsingin liikenneturvallisuuden kehittämisohjelman 2022–2026 (liite nro 1) ohjeellisena noudatettavaksi.

Kaupunginhallitus korosti, että nopeusrajoituksen mukaiseen ajamiseen tulee pyrkiä ennen kaikkea kadun nopeusrajoitusta vastaavalla kadun fyysisellä rakenteella. Tämä koskee erityisesti tilanteita, joissa pääkatujen varrella on kouluja, päiväkoteja tai muita oppilaitoksia.

Kaupunginhallitus kehotti jatkossa selvittämään erityisesti keinoja, joilla jalankulkijoiden turvallisuutta voitaisiin parantaa saamalla jalkakäytävillä tapahtuva sähköpotkulautailu ja luvaton pyöräily vähenemään.

Käsittely

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö Reetta Putkonen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin_liikenneturvallisuuden_kehittämisohjelma_2022-2026, korjattu 2.2.2022
- 2 Yritysvaikutusten arviointi
- 3 Vuorovaikutusraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Lausunnon antaneet tahot

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lähtökohdat

Helsingin edellinen liikenneturvallisuuden kehittämisohjelma valmistui vuonna 2014 ja se hyväksyttiin kaupunginhallituksessa vuonna 2015 ohjeellisena noudatettavaksi. Ohjelmassa esitetyt toimenpiteet oli ohjelmoitu aloitettavaksi pääosin vuosina 2015–2017. Kehittämisohjelmassa kaupunki sitoutui valtakunnalliseen liikenneturvallisuuden nollavisioon, jonka mukaan kenenkään ei tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä. Samalla kaupunki on sitoutunut seudulliseen tavoitteeseen, jonka mukaan liikkuminen on vastuullista ja koetaan turvalliseksi. Määrällisiksi tavoitteiksi vuodelle 2020 kehittämisohjelmassa asetettiin, että tieliikenteessä kuolleiden määrä Helsingissä on enintään 4 henkeä vuodessa ja loukkaantuneiden määrä enintään 490 henkeä vuodessa. Määrällinen alentumistavoite on saavutettu loukkaantumisten osalta 2014 ja lukumäärä on pysynyt sen jälkeen selkeästi tavoitteen alapuolella. Liikenteessä kuolleiden osalta vähenemistavoite on saavutettu vuosina 2016, 2018 ja 2019. Toteutuneita onnettomuusmääriä on käsitelty tarkemmin uuden kehittämisohjelman raportin liitteessä.

Määrällisten tavoitteiden konkretisoimiseksi edellisessä liikenneturvallisuuden kehittämisohjelmassa luotiin neljä painopistettä, joille kullekin määritettiin osatavoitteet, toimenpiteet sekä tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisen seurantatapa. Toimenpiteet jakoutuivat yhteensä 34 osatoimenpiteeseen, jotka ohjelmoitiin pääosin vuosille 2015–2017. Kevääseen 2021 mennessä 30 toimenpidettä oli valmistunut tai vähintään aloitettu. Tarkempi erittely toimenpiteiden tilanteesta on uuden kehittämisohjelman raportin liitteessä.

Kaupunginjohtaja päätti johtajistokäsittelyssä 3.8.2016 asettaa Helsingin liikenneturvallisuuden kehittämisohjelman toimenpiteitä koordinoivan työryhmän, jonka puheenjohtajana on toiminut kaupunkiympäristön toimialan apulaispormestari. Työryhmän tehtävänä oli Helsingin liikenneturvallisuuden kehittämisohjelman toimenpidekokonaisuuksien toteutumisen edistäminen ja seuranta. Työryhmän tehtäväksi asetettiin myös liikenneturvallisuuden kehittämisohjelman päivityksen laadinta, johon se on osallistunut merkittäväällä panoksella. Työryhmään ovat kuuluneet edustajat kaupunkiympäristön toimialalta (maankäyttö ja kaupunkirakenne sekä rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuuksista), kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta, sosi-

aali- ja terveystoimialalta, kaupunginkanslian turvallisuus- ja valmiusyksiköstä, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymästä, Helsingin poliisilaitokselta, Liikenneturvasta, Helsingin liikenneturvallisuusyhdistyksestä ja Uudenmaan ELY-keskuksesta. Työryhmän toimikausi päättyi 31.5.2021.

Kaupunkiympäristön toimiala käynnisti syksyllä 2020 hankkeen, jossa päivitettiin Helsingin liikenneturvallisuuden kehittämisohjelma. Ohjelmassa esitettävät toimenpiteet ajoittuvat pääosin vuosille 2022–2026, mutta liikenneturvallisuustyön tavoitteet määritellään pidemmälle aikavälille ulottuen aina vuoteen 2030. Kehittämisohjelman laadinnasta on vastannut kaupunkiympäristön toimiala ja ohjelmaa on valmisteltu liikenneturvallisuustyöryhmässä yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen ja ulkoisten sidosryhmien kanssa.

Uuden kehittämisohjelman tavoitteet ja kohderyhmät

Helsingin liikenneturvallisuuden kehittämisohjelman vuosille 2022–2026 päätavoitteena on parantaa Helsingin liikenneturvallisuutta. Lisäksi tavoitteena on tulevien vuosien liikenneturvallisuushankkeiden ohjelmointi, jotta Helsingin liikenneturvallisuustyö on hyvin perusteltua ja suunnitelmallista. Korkean tason tavoitteisiin vastaaminen edellyttää liikenneturvallisuustyön entistä vaikuttavampaa suuntaamista ja keskittämistä tehokkaisiin toimenpiteisiin. Uuden kehittämisohjelman raporttiluonnos on listatekstin liitteenä 1.

Kehittämisohjelmassa on asetettu uudet liikenneturvallisuustavoitteet. Helsingin liikenneturvallisuustavoitteet pohjautuvat Euroopan Unionin asettamiin tavoitteisiin. Euroopan laajuisena pitkän aikavälin tavoitteena on saavuttaa liikennekuolemien ja vakavien onnettomuuksien nollassa vuoteen 2050 mennessä (Vision Zero -tavoite). Strategian välitavoitteena on vähentää kuolonuhrien ja vakavien loukkaantumisten määrää 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Myös Suomen valtakunnalliseen liikenneturvallisuusstrategiaan on kirjattu samat tavoitteet. Kaupunki on antanut lausunnon liikenne- ja viestintäministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi liikenneturvallisuusstrategiasta 31.1.2022, ja se löytyy esityksen oheismateriaaleista.

Helsingin liikenneturvallisuustavoitteiden lähtötasona eli nykytilanteena ovat viimeisimmät vahvistetut onnettomuustiedot (2015–2019). Nykytilanteessa Helsingissä on tapahtunut keskimäärin 371 henkilövahinkoon johtanutta onnettomuutta vuosittain. Liikenteessä on kuollut vuosittain keskimäärin 6 ja loukkaantunut 443 henkilöä, joista vakavasti 20 henkilöä (poliisin tietoihin perustuvan tilaston mukaan).

Pitkän tähtäimen tavoitteeksi Helsingissä on asetettu, että liikenteessä kuolleiden ja loukkaantuneiden määrä puolitetaan vuoteen 2030 men-

nessä vuoden 2020 tasosta. Tavoitteen mukaan vuonna 2030 Helsingin liikenteessä kuolee vähemmän kuin kolme ja loukkaantuu alle 222 henkilöä, joista enintään 10 vakavasti. Euroopan Unionin asettama uhrimäärän puolittamistavoite koskee liikennekuolemia ja vakavia loukkaantumisia, mutta Helsingin kaupungin asettama tavoite koskee kaikkia loukkaantumisia.

Helsingin liikenneturvallisuuksuustyön pitkän tähtäimen visio ulottuu vuoteen 2050. Sen mukaisesti Helsingin liikennejärjestelmä on kaikille liikkujaryhmille niin turvallinen, ettei kenenkään tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä. Liikkuminen on vastuullista ja koetaan turvalliseksi.

Helsingin liikenneturvallisuuden kehittämisohjelman erityisiä kohderyhmiä ovat ikäryhmistä lapset ja nuoret sekä liikkujaryhmistä jalankulkijat ja pyöräilijät. Ohjelmalla pyritään vaikuttamaan kaikkien Helsingissä liikkuvien turvallisuuteen, mutta toimenpiteissä erityistä huomiota kiinnitetään näiden kohderyhmien liikenneturvallisuuteen. Mahdollistamalla näiden kohderyhmien turvallinen liikkuminen edistetään kaikkien liikenneturvallisuutta: lapsille ja nuorille sekä jalankulkijoille ja pyöräilijöille turvallinen liikenneympäristö on turvallinen myös ikäihmisille ja erityisryhmiin kuuluville.

Uuden kehittämisohjelman toimenpiteet

Liikenneturvallisuuden kehittämisohjelman tavoitteelliseksi toteutusajaksi on esitetty vuosia 2022–2026 eli toimenpiteet sijoittuvat hyvin tiiviille jaksolle. Tästä syystä toimenpideluettelo on valittu vain konkreettisia toimenpiteitä, joista suurin osa kuuluu kaupunkiympäristön toimialan ja erityisesti sen liikenne- ja katusuunnittelupalvelun vastuulle (alaluku 3.2). Näin mahdollistetaan tehokas toimenpiteiden toteuttaminen osana kaupungin talousarvion mukaisia toimintasuunnitelmia.

Liikenneturvallisuuden edistäminen on laajasti poikkihallinnollista työtä, minkä vuoksi toimenpideluettelossa on esitetty toimenpiteitä myös muille toimialoille ja sidosryhmille (alaluku 3.3). Toimenpiteet ovat vastuu-
tahojen itse kirjaamia ja niiden sisällöstä ja edistämisestä on sovittu kunkin toteutustahon vastuuhenkilöiden kanssa.

Kaupunkiympäristön toimialan vastuulla olevat toimenpiteet on jaoteltu kahdeksaan toimenpidekokonaisuuteen. Toimenpidekokonaisuuksissa toimenpiteet on suunniteltu siten, että niistä voidaan helposti muodostaa hallittavan kokoisia projekteja. Toimenpidekokonaisuudet jakaantuvat vielä 22 tarkempaan toimenpiteeseen, joiden kuvaukset on esitetty raportin luvussa 3.2. Kustakin toimenpiteestä esitetään tiivis kuvaus, alustava aikataulu ja vastuullinen edistämistaho, joissain tapauksissa myös yhteistyötahot. Toimenpidekokonaisuudet ovat:

- Liikenneturvallisuuslähtöinen katuverkko
- Liittymien ja risteysten turvallisuuden parantaminen
- Kadunylitysten turvallisuuden parantaminen
- Liikenteen rauhoittaminen
- Liikenneturvallisuuden tilannekuva
- Liikenneturvallisuusinvestointien ohjelmointi
- Turvallisuuslähtöinen valaistus ja kunnossapito
- Työmaiden liikennejärjestelyjen turvallisuuden parantaminen

Muista tahoista ohjelmaan ovat kirjanneet toimenpiteitään Helsingin kaupungin osalta kaupunginkanslian turvallisuus- ja valmiustoiminto, kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala, sosiaali- ja terveystoimiala sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimiala. Ulkoisista sidosryhmistä ohjelmaan ovat kirjanneet toimenpiteitään Uudenmaan ELY-keskus, Helsingin seudun liikenne, Liikenneturva, Helsingin liikenneturvallisuusyhdistys ja Helsingin poliisilaitos. Tarkat toimenpidekuvaukset on esitetty luvussa 3.3.

Vaikutusten arviointi

Kehittämishjelman vaikuttavuutta on arvioitu raportin luvussa 4. Jo-kaista luvun 3 toimenpidekokonaisuutta on arvioitu ohjelman päätavoit-teiden (uhrien määrä puolitetaan, liikkuminen koetaan turvalliseksi, ajantasainen tilannekuva) saavuttamisen kannalta. Tavoitteiden saa-vuttamisen lisäksi arvioidaan kunkin toimenpidekokonaisuuden vaikut-tavuutta vaikuttavuusteemojen kautta, joita ovat vaikutukset turvallisuu-teen ja käytettävyyteen sekä taloudelliset, sosiaaliset, ekologiset ja yri-tysvaikutukset. Yritysvaikutusten arviointi on käsitelty erikseen kaupun-gin arviointiohjeen mukaisesti ja arviointi on listatekstin liitteenä 2.

Toimenpiteiden tarkkuustason vuoksi vaikutusten arviointi on laadullista arviointia tässä vaiheessa käytettävissä olevilla tiedoilla. Toimenpitei-den sisältö tarkentuu niihin liittyviä projekteja käynnistettäessä, jolloin arvioidaan tarkemmin vaikutuksia. Yhteenvetona ohjelman arvioidut vaikutukset ovat positiivisimpia turvallisuuteen ja siihen, että liikkumi-nen koetaan turvalliseksi. Merkittäviä negatiivisia vaikutuksia ei tunnis-tettu, ja vähiten ohjelmalla arvioidaan olevan ekologisia vaikutuksia.

Seuranta

Ohjelmaa esitetään seurattavaksi neljällä mittarilla, joita ovat onnetto-muoksien ja niiden uhrien lukumäärä, koetun turvallisuuden taso, lii-kennekäyttäytyminen ja toteutuma (käynnistettyjen toimenpiteiden lu-kumäärä).

Kehittämishjelman yhtenä toimenpiteenä esitetään poikkihallinnollisen liikenneturvallisuuustyöryhmän toiminnan vakiinnuttamista. Työryhmän vetovastuu on kaupunkiympäristön toimialalla. Työryhmä on avainasemassa kehittämishjelman toteutumisen ja liikenneturvallisuuustilanteen seurannassa sekä laajemmin Helsingin liikenneturvallisuuustyön edistämässä. Työryhmän on hyvä seurata säännöllisesti kehittämishjelmassa määritettyjen tavoitteiden edistymistä edellä kuvatuilla mittareilla.

Vuorovaikutus

Ohjelman valmistelun aikana järjestettiin runsaasti vuorovaikutusta sekä kaupungin sisällä että sidosryhmille ja asukkaille. Lausuntoja pyydettiin seuraavilta tahoilta: Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus), Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL), Helsingin Poliisilaitos, Liikenneturva, Helsingin liikenneturvallisuuusyhdistys, Linja-autoliitto, Helsingin Taksiautoilijat ry, Helsingin polkupyöräilijät ry, Autoliiton Helsingin seudun osasto, Helsingin Vanhusneuvosto, Helsingin Vammaisneuvosto, Helsingin Nuorisoneuvosto, SKAL / Helsingin Seudun Kuljetusyrittäjät ry, Helsingin yrittäjät, Helsingin seudun kauppakamari, Helka ry, Helsingin ja Uudenmaan näkövammaiset, Helsingin Invalidien Yhdistys ry, Helvary (Helsingin vanhemmat ry), Helsingin autokouluyhdistys, Helsingin City markkinointi ry, Helsingin yliopiston ylioppilaskunta, Opiskelijakunta Helga ja Opiskelijakunta METKA. Lausuntoja saatiin yhteensä 13 ja lisäksi yksi kannanotto Kruununhaan asukasyhdistykseltä.

Asukasvuorovaikutuksen pääsisältö, lausunnot ja vastineet niihin sekä lausuntojen pohjalta tehdyt muutokset raporttiin on esitetty listatekstin liitteenä 3 olevassa vuorovaikutusraportissa. Raporttiin on jo tehty lausuntojen ja muun vuorovaikutuksen perusteella ehdotetut muutokset.

Jatkotoimenpiteet, kustannukset ja aikataulu

Kehittämishjelman toimenpiteiden ja niiden jatkotoimien toteuttaminen aiheuttaa kustannuksia. Suurin osa toimenpiteistä liittyy toimintamalleihin, suunnitteluperiaatteisiin, datan käsittelyyn ja yhteistyöhön, joiden kustannukset kaupungille ovat maltillisia. Suurimmat kustannukset tulevat katujen rakentamisesta toimenpiteissä esitettyjen periaatteiden mukaiselle tasolle sekä jalkakäytävien talvihoidon laajentamisesta kaupungin järjestettäväksi. Kaikki toimenpiteet on suunniteltu kuitenkin toteutettavaksi nykyisten määrärahojen puitteissa ja nykyisillä resursseilla.

Toimenpiteiden toteuttaminen on jo käynnissä joidenkin toimenpiteiden osalta ja loputkin toimenpiteistä on suunniteltu käynnistettäväksi vuosien 2022–2026 aikana. Osa toimenpiteistä on luonteeltaan jatkuvaa

toimintaa ja osa on kertaluonteisia projekteja, joiden suunnitellut aloitusvuodet on esitetty raportissa.

Liikenneturvallisuustyöryhmän kokoonpanosta ja nimeämisestä tehdään erillinen päätös. Toiminta on tarkoitus käynnistää vuoden 2022 aikana.

Esittelijä toteaa, että liikenneturvallisuuden kehittäminen sivuaa erityisesti kaupungin keskusta-alueella sekä kävelyn ja pyöräilyn edistämiskysymyksiä että keskustan elinkeinoelämän elinvoimaa ja logistiikan järjestämistä. Keskustan elinvoimaa vahvistamaan on 1.9.2021 asetettu kaupungin ja elinkeinoelämän yhteistyöryhmä HELY, jonka vetovastuu on kaupunginkanslialla. On tärkeää, että tuleva liikenteen turvallisuustoimenpiteitä koordinoiva ja seuraava työryhmä ja HELY-ryhmä pitävät toisensa riittävällä tavalla informoituina toimenpiteidensä sisällöstä ja ajoituksesta. Sama toteamus koskee em. HELY-ryhmää ja mm. kävelyn edistämishjelman toteutuksen koordinoitua. Keskustan liikenneturvallisuuden ja elinvoiman kysymykset koskettavat laajasti kaupunkia, kaupunkilaisia ja yrityksiä sekä kaikkia liikennemuotoja. Siksi paitsi kaupungin eri toimialojen ja ulkoisten sidosryhmien, myös kaupunginkanslian eri osastojen nykyistä laajempi edustus on tulevassa ryhmässä toivottavaa.

Esittelijä toteaa lisäksi, että lautakunta on aiemmin vuonna 2021 esittänyt kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Helsingin kävelyn edistämishjelman. Koska se ja nyt kysymyksessä oleva liikenneturvallisuuden kehittämissuunnitelma ovat olleet valmisteltavina samanaikaisesti eikä kävelyn edistämishjelmassa ole otettu erityisenä aihealueena huomioon jalankulun ja jalankulkijoiden turvallisuutta, esittelijä pitää tarkoituksenmukaisena molempien ohjelmien käsittelyä yhtäaikaista.

Esittelijä toteaa lopuksi, että lautakunta hyväksyi yksimielisesti jatko-toimenpiteiksi päätösehdotuksen kohdat 2 ja 3. Esittelijän ehdotus on lautakunnan esityksen mukainen.

Esityksen liitteenä oleva ohjelma-asiakirja on tarkoitus teknisesti viimeistellä kaupunginhallituksen käsittelyn jälkeen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Helsingin_liikenneturvallisuuden_kehittämissuunnitelma_2022-2026, korjat-

- 2 tu 2.2.2022
Yritysvaikutusten arviointi
3 Vuorovaikutusraportti

Oheismateriaali

- 1 Lausunto liikenne- ja viestintäministeriölle luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi liikenneturvallisuusstrategiasta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Lausunnon antaneet tahot

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
Sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.02.2022 § 165

HEL 2021-003269 T 08 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

28.02.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 26.10.2021 § 563

HEL 2021-003269 T 08 00 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Helsingin liikenneturvallisuuden kehittämisohjelman 2022–2026 (liite nro 1) hyväksymistä ohjeellisena noudatettavaksi.

Kaupunkiympäristölautakunta korostaa, että nopeusrajoituksen mukaiseen ajamiseen tulee pyrkiä ennen kaikkea kadun nopeusrajoitusta vastaavalla kadun fyysisellä rakenteella. Tämä koskee erityisesti tilanteita, joissa pääkatujen varrella on kouluja, päiväkoteja tai muita oppilaitoksia.

Lautakunta kehottaa jatkossa selvittämään erityisesti keinoja, joilla jalankulkijoiden turvallisuutta voitaisiin parantaa saamalla sähköpotkulautailu ja luvaton pyöräily jalkakäytävillä vähenemään.

Käsittely

26.10.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli liikenneinsinööri Jussi Yli-Seppälä. Asian tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Kaupunkiympäristölautakunta korostaa, että nopeusrajoituksen mukaiseen ajamiseen tulee pyrkiä ennen kaikkea kadun nopeusrajoitusta vastaavalla kadun fyysisellä rakenteella. Tämä koskee erityisesti tilanteita, joissa pääkatujen varrella on kouluja, päiväkoteja tai muita oppilaitoksia.

Kannattaja: Atte Kaleva

Vastaehdotus:

Atte Kaleva: Lisätään päätökseen: ”Lautakunta kehottaa jatkossa selvittämään erityisesti keinoja, joilla jalankulkijoiden turvallisuutta voitaisiin parantaa saamalla sähköpotkulautailu ja luvaton pyöräily jalkakäytävillä vähenemään.”

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinemäen ja Atte Kalevan vastaehdotukset.

12.10.2021 Pöydälle

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jussi Yli-Seppälä, liikenneinsinööri, puhelin: 31037054
jussi.yliseppala(a)hel.fi

07.03.2022

Asia/19

§ 191

Valtuutettu Emma Karin toivomusponsi Helsingin kaupungista perheystävällinen työpaikka

HEL 2021-003056 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 3.3.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Hatakka, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 73470
katja.hatakka(a)hel.fi

Liitteet

1 Kari Emma, toivomusponsi, Kvsto 3.3.2021 asia 5

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 3.3.2021 Emma Karin aloitetta Helsingin kaupungista perheystävällinen työpaikka kaupunginvaltuusto hyväksyi Emma Karin toivomusponnen: "Valtuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet pilotoida perheystävällisen työpaikan ohjelmaa yhteistyössä Väestöliiton kanssa rajatusti yhden toimialan sisällä esimerkiksi kaupungin varhaiskasvatuksessa. Pilotista saatujen kokemusten pohjalta

parannettaisiin perheellisten työntekijöiden työhyvinvoinnin huomioimis-
ta kaupungissa.”

Helsingin kaupunki on tehnyt pitkäjänteistä työtä työn ja muun elämän
yhteensovittamisessa jo useiden vuosien ajan. Hyvä tasapaino työn ja
muun elämän välillä heijastuu henkilöstötyytyväisyyteen, työn tuloksiin
ja asiakastyytyväisyyteen. Helsingin kaupunki tavoittelee koko työuran
kattavaa sukupuolesta riippumatonta hyvää työn ja muun elämän yh-
teensovittamisen onnistumista. Työyhteisöt luovat yhdessä kulttuurin ja
käytännöt, jotka tukevat työn ja muun elämän yhteensovittamista.

Väestöliiton perheystävällinen työpaikka -ohjelman yhtenä keskeisenä
toimenpiteenä on tehdä laajamittainen nykytilan arviointi työpaikan per-
heystävällisistä käytännöistä. Työpaikan omana tehtävänä on kehittää
perheystävällisiä käytäntöjä, joiden toteutumisen pohjalta Väestöliitto
voi myöntää ”Perheystävällinen työpaikka” -tunnuksen. Tunnuksen käy-
töstä maksetaan vuosimaksua henkilöstömäärän mukaisesti.

Väestöliiton kanssa on tehty yhteistyötä ja vastaavanlainen perheystä-
vällisten käytäntöjen arviointi toteutettiin jo vuonna 2015, jolloin Väestö-
liitto arvioi kaupunkitasoisia ohjeistuksia työn ja perheen yhteensovit-
tamisen näkökulmasta. Lisäksi kolmen viraston perheystävällisyyden ti-
laa arvioitiin Kunta10-kyselyllä ja johtohenkilöiden haastatteluilla. Kau-
pungin vahvuudeksi arvioitiin henkilöstöpolitiikka, työaikojen ja lomien
sijoittelu ja joustavuus. Kehittämiskohteiksi tunnistettiin tasa-arvoiset ja
yksilölliset ratkaisut joustojen hyödyntämisessä, perheystävällisyyden
johtamisen kehittäminen ja pelisääntöjen läpinäkyvyys.

Aiemman Väestöliiton hankkeen jatkumona Helsingin kaupunki käyn-
nisti tiiviin yhteistyön KT Kuntatyönantajien kanssa perheystävällisyy-
den edistämiseksi ja osallistui KunTeko 2020 – kunta-alan työelämän
kehittämishjelmaan. Vuonna 2017 Helsingin kaupunki sai kehittämi-
sohjelman Kunteko-palkinnon työn ja muun elämän yhteensovittamisen
kehittämisestä. Lisäksi KT:n kanssa kehitettiin kunta-alalle ”Hyvän elä-
män toimintamalli”, joka edistää suunnitelmallisesti työn ja muun elä-
män yhteensovittamista. Tätä alun perin Helsingin kaupungin aloittees-
ta syntynyttä toimintamallia on mahdollista laajentaa kaupungin eri or-
ganisaatioissa. Hyvän elämän toimintamallin soveltaminen on kuntaor-
ganisaatioille maksutonta. Toimintamallissa kehitetään toimintatapoja
nimenomaan kyseisen organisaatioyksikön lähtökohdista käsin konk-
reettisella tasolla, mikä palvelee parhaiten arjen työn ja toimintatapojen
kehittämistä.

Perheystävällisiä käytäntöjä on kehitetty osana tasa-arvo- ja yhdenver-
taisuussuunnitelmaa, jonka toimenpiteissä on oma kohtansa työn ja
muun elämän yhteensovittamiseen. Vuosien 2019–2021 aikana Hel-

singin kaupungin tasa-arvosuunnitelman toimenpiteinä edistettiin työn ja muun elämän yhteensovittamista kiinnittämällä huomiota työelämän joustojen käyttöön silloin kun yksilöillä on siihen tarvetta ja edistettiin perhevapaiden tasa-arvoista jakautumista. Helsinki haluaa olla mahdollisimman hyvä työpaikka ja mahdollistaa henkilöstön tasapainoinen elämä eri elämäntilanteissa. Perheystävällisyyttä on edistetty mm. seuraavilla keinoilla:

- Esihenkilöiden ja henkilöstön asenteilla on suuri merkitys siihen, että perheystävälliset käytännöt siirtyvät arjen toimintaan. Tähän voidaan vaikuttaa valmennuksen ja ohjauksen keinoin. Tietoisuutta perheystävällisyydestä ja siihen vaikuttamisesta on lisätty tuottamalla Helmi-intranet sivut ja valmennusmateriaalia esihenkilöille ja työyhteisöille työn ja muun elämän yhteensovittamisesta. Lisäksi teema on ollut vuosittain osana kaupungin esihenkilöiden omaa lähiesimiestyön ammattitutkintoa. Myös esihenkilön ja työntekijän onnistumiskeskustelujen työhyvinvointiosiossa nostetaan esiin työn ja muun elämän yhteensovittaminen. Joskus tulee tarve olla pois työstä kokonaan, joko lakisääteisin tai harkintaan perustuvien syiden vuoksi. Tällöin on tärkeää, että työntekijä ja esihenkilö voivat keskustella avoimesti ja luottamuksellisesti tilanteesta, jotta tilanteeseen löydetään oikeat ratkaisut.
- Yksilöllisiä ratkaisuja tukemaan työn ja muun elämän yhteensovittamista on kehitetty laajasti. Mm. monipaikkainen työ otettiin käyttöön jo aiemmin käytössä olleen etätöiden lisäksi ja vakuutusurva laajennettiin koskemaan myös etätöitä. Lisäksi laadittiin ohjeistus joustotyöajan käyttöön. Niissäkin tehtävissä, joissa liukuvan työajan käyttö ei ole tarkoituksenmukaista voidaan hyödyntää joustoja työajoissa esimerkiksi porrastamalla työaikoja ja ottamalla työvuoroterveet huomioon yhteisöllisellä työaikasunnittelulla. Monilla työpaikoilla on käytössä yhteisöllinen työvuorosunnittelu. Osa-aikatyötä voi tehdä niin ikääntyneiden vanhempien kuin pienten lastenkin hoitamiseksi. Myös opiskelu voi muodostaa tarpeen osa-aikatyöhön. Lapsen sairastuttua, voidaan työntekijälle tietyissä tilanteissa kustantaa lastenhoitaja.
- Helsingissä on myös otettu käyttöön anonyymi rekrytointi ja esihenkilöitä valmennettiin tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen rekrytoinnin käytännöistä, mikä vaikuttaa myös perheystävällisyyden huomioimiseen rekrytoinneissa. Kaupungilla on myös kehitetty oma Helvi-virtuaaliohjaaja, joka tukee esihenkilöitä asioiden käsittelyssä työyhteisössä. Helvi-virtuaaliohjaaja on tehty mm. anonyymien rekrytoinnin sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusasioiden käsittelyä varten

Perheystävälliset käytännöt kattavat laajasti eri elämäntilanteita ja näitä tukevia käytäntöjä kehitetään myös tulevina vuosina. Kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa tullaan myös jatkossa nostamaan esiin työn ja muun elämän yhteensovittamisen onnistuminen riippumatta sukupuolesta, työkyvystä, perheen mallista, ammatista tai työuran ja elämän vaiheesta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta ei tämänhetkisen arvion mukaan nähdä tarpeellisuutta, eikä koronan aiheuttamassa työtilanteesta mahdollisuutta käynnistää tätä kyseistä ohjelmaa perheystävällisyyden lisäämiseksi. Helsingin kaupunki tulee jatkamaan jo olemassa olevien toimintamallien kehittämistä ja hyödyntämään mahdollisuuksien mukaan Hyvän elämän toimintamallia perheystävällisyyden vahvistamiseksi.

Hallintosäännön 30 luvun 14§:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Hatakka, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 73470
katja.hatakka(a)hel.fi

Liitteet

1 Kari Emma, toivomusponsi, Kvsto 3.3.2021 asia 5

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Pöytäkirjan ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.02.2022 § 167

HEL 2021-003056 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

28.02.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Hatakka, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 73470
katja.hatakka(a)hel.fi

§ 192

Valtuutettu Mari Holopaisen toivomusponsi avoimista nuorisotiloista jokaiseen kaupunginosaan

HEL 2021-005071 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 21.4.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 21.4.2021 nuorten aloitteista ajalta 9.6.–31.12.2020 kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Mari Holopaisen ehdottaman toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävien mahdollisuuksien sille, että jokaiseen kaupunginosaan saadaan kaupungin kasvaessa riittävät avoimet tilat nuorille viettää aikaa."

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on toivomusponnen johdosta antamassa lausunnossaan pitänyt tärkeänä, että Helsingissä on riittävästi nuorille suunnattuja avoimia ja maksuttomia tiloja. Avoimia tiloja tulee tarvittaessa lisätä vastaamaan nuorten määrän kasvua.

On tärkeää, että eri kaupunginosissa on laajasti tiloja, jotka nuoret kokevat omikseen ja joissa heidän on turvallista ja mielekästä viettää aikaa ja tavata toisiaan. Kaupunki toteuttaa nuorten avoimia tiloja investointiohjelmansa puitteissa sekä uusille asuinalueille että täydennysrakentamisen yhteydessä. Vaikka Helsingissä on laaja nuorisotalojen verkosto, kaupunki ei nykyisten määrärahojensa puitteissa pysty yksin takaamaan sitä, että nuorisotila tai muu nuorten avoimen toiminnan paikka löytyisi jokaisesta kaupunginosasta.

Uusien asuinalueiden investoinnit painottuvat koulujen ja päiväkotien rakentamiseen. Kaupunkistrategian mukaan myös nuorisotyön resurssien muutokset ovat sidoksissa nuorten määrän kasvuun. Kaikessa kaupungin rakentamisessa tavoitellaan tilojen muunneltavuutta ja monikäyttöisyyttä, jotta myös nuorten tarpeet voidaan huomioida sekä uusilla asuinalueilla että täydennysrakentamisen yhteydessä. Ei riitä, että nuorilla on paikka jossa viettää aikaa, vaan tarvitaan myös tiloja, joissa nuoret kokevat omistajuutta toiminnan suunnittelusta ja toteuttamisesta.

Toive nuorten ajanviettopaikkojen lisäämisestä tulee säännöllisesti esiin nuorten kuulemisessa ja aloitteissa. Riittävän laajan nuorisotilojen verkoston ylläpitäminen on tärkeää myös jatkossa, jotta voidaan tukea nuorten omaehtoista toimintaa, tarjota avointa tilaa viettää aikaa ja vahvistaa kaverisuhteita turvallisessa ympäristössä.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on 14.12.2021 § 209 hyväksynyt nuorisopalvelukokonaisuuden palvelustrategian. Palvelustrategia ohjaa sitä, missä määrin ja millä alueilla kaupunki itse vastaa nuorten avointen tilojen toteuttamista, missä se avustaa toisten toimijoiden työtä, pyrkii yhteistyöhön tai tunnistaa, että tarve toteutuu muiden toimijoiden kuin kaupungin voimin. Nuorisopalveluissa on viime vuosina kehitetty myös myönteisen erityiskohtelun mallia. Palvelustrategia, myönteisen erityiskohtelun malli sekä muutokset nuorten määrissä ohjaavat sitä, mihin nuorisotyötä ja uusia investointeja suunnataan.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 28.02.2022 § 169

HEL 2021-005071 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

28.02.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Reetta Vanhasen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.11.2021 § 194

HEL 2021-005071 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää tärkeänä sitä, että Helsingin eri kaupunginosissa on laajasti tiloja, jotka nuoret kokevat omikseen ja jossa heidän on turvallista ja mielekästä viettää aikaa ja tavata toisiaan.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että kaupungilla on investointiraamiansa puitteissa keinoja toteuttaa nuorten avoimia ajanviettotiloja niissä tilanteissa, joissa asuinalueille toteutetaan tai on jo olemassa kaupungin omaa palvelutoimintaa tai tiloja. Vaikka Helsingissä on laaja nuorisotalojen verkosto, kaupunki ei kuitenkaan yksin ja nykyisten käytömmäärärahojen sekä investointiohjelman puitteissa pysty takaamaan sitä, että nuorisotila tai muu nuorten avoimen toiminnan tila löytyisi jokaisesta kaupunginosasta.

Lautakunta pitää tärkeänä, että Helsingissä on riittävästi nuorille suunnattuja avoimia ja maksuttomia tiloja. Nuorten määrä myös kasvaa. Helsingin tulisikin kartoittaa, onko tällaisia tiloja riittävästi ja tarvittaessa lisätä niitä vastaamaan nuorten määrän kasvua.

Uusien asuinalueiden investoinnit painottuvat koulujen ja päiväkotien rakentamiseen. Kaupunkistrategian mukaan myös nuorisotyön resursien muutokset ovat sidoksissa nuorten määrän kasvuun. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala pitää ensiarvoisen tärkeänä sitä, että kaikessa kaupungin rakentamisessa tavoitellaan tilojen muunneltavuutta ja monikäyttöisyyttä, jotta myös nuorten ja nuorisotyön sekä laajemmin kansalaistoiminnan tarpeet voidaan huomioida uusilla asuinalueilla sekä alueiden täydennysrakentamisen yhteydessä. Tilat, joissa nuorilla on mahdollisuus viettää aikaa eivät automaattisesti riitä: tarvitaan tiloja, jossa nuoret kokevat omistajuutta toiminnan suunnittelusta ja toteuttamisesta.

Nuorten vapaa-ajan tilojen tarve ja toive niiden lisäämisestä tulee säännöllisesti esiin nuorten kuulemisessa sekä aloitteissa. Nuorten omaehtoisen toiminnan edistäminen on myös nuorisolain mukainen kunnan tehtävä. Helsinki pitää tärkeänä sitä, että nuorisotyöllä on käytössään laaja tilojen verkosto eri puolilla kaupunkia. Tämän verkoston säilyttäminen on myös jatkossa tärkeää. Riittävän laaja nuorisotilojen verkosto takaa myös sen, että nuorten omaehtoista toimintaa voidaan tukea ja tarjota nuorille avointa tilaa viettää aikaa ja vahvistaa kaverisuhteita turvallisessa ympäristössä.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla valmistellaan parhaillaan palvelustrategiaa, jossa tarkennetaan sitä, mitä toimintoja ja palveluita kaupunki tuottaa itse ja hankkii ostopalveluna, missä tapauksessa ja millä ehdoin kaupunki avustaa kumppanien toimintaa, minkälaista toimintaa kaupunki pyrkii tekemään kumppanien kanssa yhteistyönä ja mikä osa kaupunkilaisten palveluista on sen kaltaista, että kaupungilla ei ole tässä roolia. Tämän työn eteneminen auttaa myös vastaamaan siihen, missä määrin ja millä alueilla kaupunki itse vastaa nuorten avointen tilojen toteuttamista, missä tapauksessa se avustaa toisten toimijoiden

työtä, pyrkii yhteistyöhön tai tunnistaa, että tarve toteutuu muiden toimijoiden kuin kaupungin voimin.

Nuorisopalveluissa on viime vuosina kehitetty myönteisen erityiskohtelun mallia. Myönteisen erityiskohtelun malli sekä muutokset nuorten määrissä ohjaavat sitä, mihin nuorisotyötä ja uusia investointeja erityisesti suunnataan. Kasvavassa kaupungissa on useita investointitarpeita, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää kuitenkin tärkeänä sitä, että myös nuorten omaehtoisen toiminnan tarpeet huomioidaan kaupungin talousarvion ja investointiohjelman laadinnassa.

Käsittely

30.11.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Outi Alanko-Kahiluoto: Lisäys kappaleeksi kolme:

Lautakunta pitää tärkeänä, että Helsingissä on riittävästi nuorille suunnattuja avoimia ja maksuttomia tiloja. Nuorten määrä myös kasvaa. Helsingin tulisikin kartoittaa, onko tällaisia tiloja riittävästi ja tarvittaessa lisätä niitä vastaamaan nuorten määrän kasvua.

Kannattaja: Shawn Huff

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Outi Alanko-Kahiluodon vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Marika Westman, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 71574
marika.westman(a)hel.fi

§ 193

Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite lääkärikäyntien maksujen poistamisesta kotihoidon lääkäripalveluista

HEL 2021-014039 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Hilikka Ahteen aloite_
- 2 Lausunto_Vanhusneuvosto_14.2.2022 (1)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Hilikka Ahde ja 12 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan lääkärikäyntien maksujen poistamista kotihoidon lääkäripalveluista.

Kaupunginhallitus puoltaa tilapäisen kotihoidon lääkärikäynnin maksuttomuutta. Palvelusta perittävä asiakasmaksutuotto ei ole merkittävä sosiaali- ja terveystoimialan taloudessa. Maksuasia valmistellaan erikseen sosiaali- ja terveyslautakunnan päätettäväksi.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut perustuvat sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettuun lakiin (asiakasmaksulaki,

743/1992) sekä asiakasmaksuasetukseen (912/1992). Kunta voi päättää ottaa käyttöön säädettyjä maksuja pienemmät maksut tai antaa palvelun maksutta. Kotiin tuotettavasta lääkärikäynnistä voidaan periä enintään 19,20 euroa. Helsingissä maksu on ollut 15 euroa.

Tilapäisen kotihoidon lääkärikäyntien maksutuotto oli vuonna 2020 noin 41 000 euroa. Maksutuottoihin sisältyy pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen asiakkailta perityt tilapäisen kotihoidon lääkärikäynnin maksut. Sosiaali- ja terveyslautakunta on 30.11.2021 § 283 päättänyt, että lääkärikäyntimaksua ei peritä enää 1.1.2022 alkaen pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen asiakkailta.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan ja vanhusneuvoston lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Hilka Ahteen aloite_
- 2 Lausunto_Vanhusneuvosto_14.2.2022 (1)

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 15.02.2022 § 27

HEL 2021-014039 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Hilka Ahteen ja kahdentoista muun valtuutetun kotihoidon lääkärikäyntien maksuttomuutta koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että Helsingin kaupunki poistaisi lääkärienkäyntien maksut kotihoidon lääkäripalveluista.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista säädetään laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (743/1992), jäljempänä asiakasmaksulaki sekä asiakasmaksuasetuksessa (912/1992). Kunta voi päätöksellään ottaa käyttöön laissa tai asetuksessa pienemmät maksut tai antaa palvelun maksutta.

Kotiin tuotettavasta lääkärikäynnistä voidaan periä enimmillään asiakasmaksuasetuksen 3 §:n mukainen tilapäisen kotisairaanhoidon maksu 19,20 euroa silloin, kun käynnin suorittaa lääkäri. Helsingin kaupunki on päättänyt periä lääkärin tekemästä tilapäisen kotisairaanhoidon ja kotihoidon käynnistä 15,00 euroa kertaa kohden.

Helsingin kaupunginhallitus on päättänyt vuonna 2012, että terveyskeskuksissa tapahtuvista lääkäriin vastaanotoista ei peritä asiakkailta maksua. Maksuttomuus rajattiin koskettamaan vain terveyskeskuksessa tapahtuvaa lääkäriin vastaanottoa. Muista lääkärikäynneistä peritään sosiaali- ja terveyslautakunnan päättämät asiakasmaksut. Maksuttomuus ei ulotu kotiin vietäviin palveluihin, minkä vuoksi tilapäisen kotihoidon lääkärikäynnistä peritään asiakkaalta maksu. Terveyskeskuskäyntien maksuttomuuden tarkoituksena on kaventaa kuntalaisten terveyseroja sekä vähentää hoitoon hakeutumisen esteitä.

Tilapäisten kotihoidon lääkärikäyntien määrän arvioidaan olevan vähäinen iäkkäiden asiakkaiden kohdalla. Tilapäisen kotihoidon lääkärikäyntejä järjestetään iäkkäille asiakkaille erityisesti nopeissa kriisitilanteissa, joissa asiakas ei ole vielä säännöllisen kotihoidon asiakas. Lähtökohteisesti iäkkään asiakkaan palvelutarpeesta tehdään arvio, jonka perusteella asiakkaan kotihoidon palvelutunnit sekä tukipalvelut määritellään hoito- ja palvelusuunnitelmassa. Hauraat muistisairaajat asiakkaat ovat pääsääntöisesti säännöllisen kotihoidon piirissä.

Helsingin kaupungin kotihoidossa on noin 8000 asiakasta, jotka saavat jatkuvaa ja säännöllistä kotihoitoa. Näille kotihoidon asiakkaille suunnitellaan kotipalvelun ja kotisairaanhoidon palvelutunnit, joiden perusteella asiakkaalta peritään tuloihin perustuva kuukausittainen asiakasmaksu asiakasmaksulain 10 e §:n mukaisesti. Näihin palvelutunteihin sisältyvät myös tarvittavat lääkäriin käynnit, eikä niistä peritä erillistä maksua jatkuvan ja säännöllisen kotihoidon asiakkailta.

Tilapäisen kotihoidon lääkärikäyntien maksutuotto oli vuonna 2019 yhteensä noin 54 000 euroa ja vuonna 2020 noin 41 000 euroa. Tilapäisen kotihoidon lääkärikäyntimaksua voidaan periä monenlaisissa tilanteissa, jossa lääkärin käynti asiakkaan kotona on tarpeen.

Maksutuottoihin sisältyy pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen asiakkailta perityt tilapäisen kotihoidon lääkärikäynnin maksut. Asiakkailta perittiin erikseen lääkärikäynneistä maksu silloin, kun asiakas tarvitsi lääkärin palvelua pitkäaikaisessa tehostetussa palveluasumisessa. Sosiaali- ja terveystalokunta päätti 30.11.2021 § 283, että lääkärikäyntimaksua ei peritä enää 1.1.2022 alkaen pitkäaikaisen tehostetun palveluasumisen asiakkailta.

Helsingin kaupunkistrategia painottaa digitaalisten sosiaali- ja terveyspalveluiden tarjonnan lisäämistä sekä asiakaslähtöisempää digiasiointia. Digitaalisia palveluita lisätään ja kehitetään erilaisten helsinkiläisten näkökulmasta, jotta kaikenlaisissa tilanteissa olevat asiakkaat pääsevät helpommin palveluiden piiriin. Jo tällä hetkellä terveyskeskuslääkärin antamat etävastaanottokäynnit ovat maksuttomia. Näitä etälääkäripalveluja pääsevät käyttämään myös potilaat, jotka eivät pääse fyysisesti terveyskeskukseen.

Vantaan kaupunki perii tilapäisen kotihoidon lääkärikäynnistä 15,20 euroa ja Espoon kaupunki perii samasta palvelusta 15,00 euroa. Lausuntoa laadittaessa ei ole voitu huomioida uusien hyvinvointialueiden vaikutuksia asiakasmaksuihin. Espoo ja Vantaa kuuluvat kumpikin eri hyvinvointialueisiin, mikä voi johtaa erilaisiin maksupoliittisiin linjauksiin tulevaisuudessa.

Sosiaali- ja terveystalokunta toteaa, että tilapäisen kotihoidon lääkärikäynnin maksuttomuus on puollettavaa. Palvelusta perittävä asiakasmaksutuotto ei ole sosiaali- ja terveystoimialan talouden näkökulmasta merkittävä. Maksuttomuus myös tukisi pienituloisten asiakkaiden taloudellista tilannetta. Päätös tilapäisen kotihoidon lääkärikäynnin maksuttomuudesta valmistellaan erikseen, ja siitä päättää sosiaali- ja terveystalokunta.

Terveys- ja hyvinvointivaikutukset

Tilapäisen kotihoidon lääkärikäynnin maksuttomuus lisää vähävaraisten asiakkaiden toimeentulon edellytyksiä sekä saattaisi joissain tilanteissa madaltaa hoitoon hakeutumisen esteitä."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Ulla Hautamäki, asiakasmaksupäällikkö, puhelin: 310 43604
ulla.hautamaki(a)hel.fi

§ 194

Kaupunginvaltuuston 2.3.2022 tekemien päätösten täytäntöönpano

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että kaupunginvaltuuston 2.3.2022 tekemät päätökset saadaan pöytäkirjan tarkastamisen jälkeen mahdollisista valituksista huolimatta panna täytäntöön seuraavasti:

50 §, Nimenhuuto, laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ei toimenpidettä.

51 §, Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Ei toimenpidettä.

52 §, Kyselytunti

Ei toimenpidettä.

53 §, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

Kaupunginvaltuuston pöytäkirjanote päätöksessä mainituille ja Helsingin käräjäoikeudelle.

54 §, Eräiden vuoden 2021 talousarvioon merkittyjen käyttötaloudenmäärärahojen ylittäminen, toimintakatteiden alittaminen jamäärärahan siirtäminen

Tiedoksi kaupunginkanslialle, kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle, kaupunkiympäristön toimialalle, pelastuslaitokselle ja sosiaali- ja terveystoimialalle.

55 §, Vuoden 2021 talousarvion toteutumattomat sitovat toiminnan tavoitteet

Tiedoksi kaupunginkanslialle, Taloushallintopalveluliikelaitokselle, Työterveysliikelaitokselle, kasvatuksen ja koulutuksen toimialalle, kaupunkiympäristön toimialalle, kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalle, sosiaali- ja terveystoimialalle, pelastuslaitokselle ja liikennelaitokselle.

56 §, Valtuutettujen Amanda Pasasen, Paavo Arhinmäen ja Mirita Saxbergin aloitteet Stansvikinkallion asemakaavan (nro 12410) muuttamisesta

Toivomusponsi kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

57 §, Kokouksessa jätetyt aloitteet

Aloitteet 8 - 40 kaupunginkansliaan valmisteltavaksi.

Samalla kaupunginhallitus tarkasti pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 195

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 9.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto
- elinkeinojaosto
- sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta 1.3.2022

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto
- ruotsinkielinen jaosto 1.3.2022

kaupunkiympäristölaikunta 1.3.2022

- ympäristö- ja lupajaosto 3.3.2022

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

pelastuslautakunta

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 1.3.2022

- kulttuuri- ja kirjastojaosto

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta 1.3.2022

- sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos 3.3.2022

- liikenneliikelaitos 4.3.2022

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

07.03.2022

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

07.03.2022

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 173, 174, 175, 176, 179, 183, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194 ja 195 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 177 ja 178 §:t.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen
- viranomaisen toimialaansa kuuluvissa asioissa
- maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia
- rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen, asianosaisen ja muun valittamaan oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

07.03.2022

Valitusperusteet

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

07.03.2022

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai ehyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

07.03.2022

Pöytäkirjan 180, 182 ja 184 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusaajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

07.03.2022

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

4 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 181 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

07.03.2022

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

07.03.2022

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

07.03.2022

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

5 VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 181 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen. Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä asiakirjasta katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

07.03.2022

Valitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tä-

07.03.2022

män yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite).

Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakuajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

07.03.2022

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Sanna Selkiaho
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Anniina Iskanius

Suldaan Said Ahmed

Reetta Vanhanen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 16.03.2022.